

UNIVERZITET U SARAJEVU
PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

ODSJEK ZA GEOGRAFIJU

**ELABORAT O POKRETANJU
STUDIJSKOG PROGRAMA
I CIKLUSA STUDIJA
NA SMJERU TURIZAM**

Sarajevo, 2024.

UNIVERZITET U SARAJEVU

ELABORAT

**O OPRAVDANOSTI OSNIVANJA
STUDIJSKOG PROGRAMA**

**TURIZAM
PRVI CIKLUS STUDIJA**

Sarajevo, januar 2024. godine

Uvodni dio.....	4
Institucija koja predlaže program (misija, vizija, strategija i institucionalni okvir).....	4
Razlozi za pokretanje studija.....	11
Procjena značaja studija s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru....	18
Usklađenost s misijom Univerziteta i strategijom predlagača studijskoga programa kao i sa aktuelnim strateškim dokumentom Univerziteta.....	19
Usporedivost studijskoga programa s programima akreditiranih srodnih studijskih programa u Bosni i Hercegovini i zemljama Europske Unije	22
Mogućnost mobilnosti studenata u domaćem i međunarodnom prostoru visokoga obrazovanja	24
Povezanost s lokalnom zajednicom.....	26
Usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja	27
Mogući partneri izvan visokoškolskoga sistema.....	29
Opći dio	30
Naziv programa, tip, nivo, cilj i nosioc programa.....	30
Naučna polja kojima pripada predloženi studijski program.....	32
Organizacija i trajanje studijskoga programa, te minimalni broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija	32
Jezik na kojem se izvodi studijski program	32
Odgovarajući i transparentni selekcijski postupci za upis na studijski program.....	32
Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa (uz direktno izraženu vezu s kvalifikacijskim okvirom)	34
Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskih programa koja uključuje mišljenje ili službeno objavljene dokumente organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih kvalifikacija koje se stiču završetkom studija	35
Prohodnost studija	36
Skala bodovanja i ocjenjivanja.....	37
Osiguranje kvalitete.....	38
Opis studijskog programa.....	39
Ishodi učenja na nivou studijskoga programa definirani u skladu sa zahtjevima strukovnih udruženja i tržišta rada, nastavkom školovanja, općim društvenim potrebama i standardima kvalifikacijskog okvira	39
Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem ECTS bodova i brojem kontakt sati nastave potrebnim za njihovu izvedbu	41

Logička matrica ishoda učenja.....	46
Informacije o strukturi studija i uslovima upisa u sljedeći semestar.....	48
Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa	49
Način dokumentovanja 30 ECTS praktične nastave	49
Informacije o načinu završetka studija.....	49
Opis svakog predmeta na studiju	50
Podaci o predmetu (naziv predmeta, nivo, ECTS, broj sati, status predmeta, godina studija, semestar, preduslovni predmeti ukoliko postoje, opis i ciljevi predmeta, očekivani ishodi učenja (znanje, vještine, kompetencije), tematske jedinice koje će se izučavati, metode izvođenja nastave, metode provjere znanja, literature (obavezna i dopunska).....	53
Ostala dokumentacija u skladu sa pravilnikom o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.....	220
Dokumentacija o kadrovskim uvjetima.....	220
Procjena optimalnog broja studenata koji se mogu upisati na studij.....	221
Dokumentacija o prostornim uvjetima i opremi	222
Dokumentacija o finansijskim sredstvima za izvedbu studijskog programa.....	225
Sadržaj plana osiguranja kvaliteta.....	227
Korišteni dokumenti.....	228
Prilozi.....	231
Recenzije.....	262
DODATNA DOKUMENTACIJA.....	270

PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU SARAJEVO			
Datum odluke		02-04-2024	
Org. jed.	Šifra	Prig	Komada
01/06-223,224-1/4			2024

- SENAT -

Broj: 01-6-2/24

Sarajevo, 27. 03. 2024. godine

Na osnovu člana 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 36/22), člana 64. stav (1) tačka k) i člana 162. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u vezi sa odredbama članova 12. i 13. Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, na prijedlog Vijeća Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta broj: 01/06-223,224/2-2024 od 08. 02. 2024. godine, uz prethodno Mišljenje Službe za nastavu od 05. 03. 2024. godine i Mišljenje Odbora za upravljanje kvalitetom Univerziteta u Sarajevu broj: 0105-3266/24 od 25. 03. 2024. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je na 67. redovnoj sjednici održanoj 27. 03. 2024. godine, *donio sljedeću*

ODLUKU

I

Usvaja se zahtjev za uspostavu i izvedbu novog studijskog programa prvog ciklusa studija pod nazivom *Turizam* na Univerzitetu u Sarajevu - Prirodno-matematičkom fakultetu.

II

Daje se saglasnost na visinu školarine u iznosu od 1.300,00 KM (slovima: hiljaduitristotine KM) po godini studija.

III

Univerzitet u Sarajevu – Prirodno-matematički fakultet je dužan studijski program iz tačke I ove odluke dostaviti Univerzitetu u Sarajevu u formi info kataloga u štampanoj i elektronskoj formi na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i engleskom jeziku, u roku od 30 dana od dana donošenja ove odluke.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i dostavlja se Upravnom odboru Univerziteta u Sarajevu radi utvrđivanja cijene studija iz tačke II ove odluke.

REKTOR

Prof. dr. Rifat Skrijelj

Dostavljeno:

- Upravnom odboru Univerziteta u Sarajevu
- Prirodno-matematičkom fakultetu
- Službi za nastavu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi

 <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	Obrazac SP1
	Stranica 4 od 2

UVODNI DIO

Elaborat o opravdanosti osnivanja bachelor studijskog programa "TURIZAM" izrađen je u skladu Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutom Univerziteta u Sarajevu i propisima Univerziteta u Sarajevu. Ovaj dokument je sačinjen na osnovu Pravilnika o postupku predlaganja, ocjenjivanja, usvajanja novih i izmjene postojećih studijskih programa i nastavnih planova na Univerzitetu u Sarajevu, donesenog na 23. elektronskoj sjednici Senata Univerziteta održanoj 27. 01. 2021. godine. Osnova za izradu elaborata proizlazi iz odredbi člana 51. stav (1) i (2), člana 130. stavka (2) točke d) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22) te člana 159. stav (2) i (3), i člana 162 stav (1) i (2) Statuta Univerziteta u Sarajevu.

Elaboratom su obuhvaćene sve relevantne odredbe Pravilnika, uključujući član 2. koji se odnosi na predlagača studijskog programa, član 3. koji definira potrebnu dokumentaciju, te član 4. koji regulira sadržaj elaborata o studijskom programu. Dodatno, elaborat sadrži informacije iz člana 5. o dokumentaciji koja se odnosi na kadrovske uslove, članu 6. koji se tiče dokumentacije o prostornim uvjetima i opremi, članu 7. o dokumentaciji o financijskim sredstvima za izvođenje studijskog programa, te članu 8. o sadržaju plana osiguranja kvalitete, uz pripadajuću prateću dokumentaciju.

O instituciji koja predlaže program (misija, vizija, strategija i institucionalni okvir)

Naziv i adresa visokoškolske ustanove

Naziv visokoškolske ustanove	Univerzitet u Sarajevu – Prirodno-matematički fakultet
Adresa	Zmaja od Bosne 33-35, 71 000
e-mail adresa	pmf@pmf.unsa.ba
web - adresa	www.pmf.unsa.ba
telefon	033/723/723
Odgovorna osoba	Prof.dr. Nusret Drešković - dekan

Univerzitet u Sarajevu formiran je na osnovu Zakona o Univerzitetu koji je usvojila Skupština NR Bosne i Hercegovine 11. novembra 1949. godine. Bio je to prvi univerzitet koji je osnovan u Bosni i Hercegovini (<https://www.unsa.ba/o-univerzitetu/organizacija/historija>). Vremenski period od 1949. do 1954. godine obilježile su aktivnosti oko formiranja Univerziteta i konstituirano je još nekoliko vrlo značajnih njegovih članica, među kojima su se nalazili Ekonomski i Filozofski fakultet, iz koga će kasnije nastati Prirodno-matematički fakultet, te je konačno ostvareno statusno pozicioniranje Sarajevskog univerziteta u društveno relevantne faktore razvoja zemlje u cjelini.

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 5 od 2

Prvo objedinjavanje prirodnih i matematičkih nauka na Univerzitetu u Sarajevu desilo se nakon Uredbe Vlade Bosne i Hercegovine od 14. 02. 1950. godine, kojom je osnovan Filozofski fakultet sa dva odsjeka: Filozofski odsjek i Odsjek prirodnih i matematičkih nauka, što se može uzeti kao početak razvoja modernih prirodno-matematičkih nauka u Bosni i Hercegovini, gdje su formirane:

- Katedra za geografiju,
- Katedra za matematiku i fiziku,
- Katedra za hemiju i biologija.

Univerzitet u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet je osnovan 1960. godine, odlukom nadležnog organa Narodne Republike Bosne i Hercegovine (Službeni list broj 50/60) o izdvajanju Prirodno-matematičkog odsjeka iz Filozofskog fakulteta, čime postaje samostalna naučno-nastavna ustanova, koja objedinjava prirodne i matematičke nauke u čijem sastavu se nalaze naučno-nastavni odsjeci: Odsjek za biologiju, Odsjek za fiziku, Odsjek za geografiju, Odsjek za hemiju i Odsjek za matematiku. Svaki nastavno-naučni odsjek predstavlja zaokruženu nastavnu i naučnu cjelinu, koja se sastoji iz nastavno-naučnih katedri, naučnoistraživačkih centara i instituta. Na Univerzitetu u Sarajevu – Prirodno-matematičkom fakultetu uspostavljeno je 36 studijskih programa, od čega 18 na I ciklusu i 18 na II ciklusu studija.

Osnivanje studijskog programa Turizam predloženo je na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta, što je u skladu sa misijom i vizijom Fakulteta.

Misija Univerziteta u Sarajevu – Prirodno – matematičkog fakulteta

Misija Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta je da provodi naučna istraživanja od interesa za Bosnu i Hercegovinu, te na njima zasniva obrazovanje kroz sva tri ciklusa studija. Fakultet stvara visoko kvalifikovane i cijenjene stručnjake sposobne da odgovore zahtjevima dinamičnog okruženja i potrebama održivog razvoja zajednice u kojoj djeluje.

Kroz studijske programe i saradnju sa privredom, mobilnost unutar međunarodne akademske zajednice, te dodatne vannastavne aktivnosti Fakultet studentima omogućava profesionalni razvoj s ciljem uspješnog zapošljavanja. Također se brine za razvoj kadrovske potencijala, stalni rast kvaliteta i unapređenje međunarodne konkurentnosti nastavne i naučne djelatnosti.

Razvijanje vještina učenja kao i opštih stručnih kompetencija, koje omogućavaju nastavak školovanja u smislu osposobljavanja za naučno-istraživački rad u specijalizovanim oblastima.

- Misija Fakulteta je u skladu sa ciljevima programskog djelovanja. Periodično se preispituje usklađenost misije i ciljeva, vrednujući komplementarnost studijskih programa sa potrebama planiranja i razvoja lokalne i šire društvene zajednice.

Vizija Univerziteta u Sarajevu – Prirodno – matematičkog fakulteta

- Vizija Fakulteta je integracija u jedinstveni istraživački prostor Evrope i Evropski prostor visokog obrazovanja, obezbjeđenjem konkurentnosti studijskih programa, uspostavljanjem razmjene studenata, akademskog osoblja, te kroz zajedničke međunarodne studijske i istraživačke projekte.

- Osmišljavanjem društveno korisnih obrazovnih programa i realizacijom zajedničkih projekata sa privredom kroz naučno-istraživački rad podsticati stvaranje novih rješenja i ideja i postati osloncem održivog razvoja Bosne i Hercegovine temeljenog na znanju, te jačati prepoznatljivost Univerziteta u Sarajevu – Prirodno – matematičkog fakulteta kao pouzdane i poželjne institucije za saradnju i studiranje u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

- Vizija Fakulteta je uspostava i razvijanje snažnog obrazovnog sistema koji omogućava upisa na evropske visokoškolske ustanove, u skladu sa reformom obrazovnog sistema sa preporukama iz Bolonjske deklaracije o visokom obrazovanju.

Također, vizija Fakulteta je usmjerena na promovisanje sistema kvaliteta u visokom obrazovanju saradnjom sa visokoškolskim institucijama u regionu i Evropi, kao i razvojem zajedničkih studijskih programa i programa istraživanja u oblasti prirodnih i matematičkih nauka.

Politika kvaliteta Univerziteta u Sarajevu – Prirodno – matematičkog fakulteta

Kvalitet je pojam koji se najčešće spominje u debatama o visokom obrazovanju u zadnjem desetljeću. Osiguranje kvaliteta, unapređenje procesa obrazovanja i istraživanja, te ishoda učenja je preliminarna obaveza obrazovnih i naučno-istraživačkih institucija. Pojam kvaliteta direktno zavisi od onih koji koriste taj termin, kao i od okolnosti u kojima se koristi.

Kvalitet je dinamična kategorija koja se mijenja od jedne do druge generacije i veza je između visokog obrazovanja i društva u kretanju. U tom kontekstu u sektoru visokog obrazovanja događaju se duboke promjene, glede novih sadržaja, studijskih programa i istraživačkih aktivnosti. Povećava se opseg rada nastavnika i studenata, raste broj visokoškolskih institucija, povećava se broj studenata. S druge strane smanjuju se resursi, povećavaju se zahtjevi za odgovornošću, raste interes država da zaštiti uloženo, kao i globalna briga za kvalitetu i standarde. Istovremeno se javlja problem povjerenja u sposobnost akademske zajednice da kritički ocijeni vlastite aktivnosti. Visokoškolske ustanove suočene su s potrebom da opravdaju, s jedne strane povjerenju im autonomiju, a s druge strane javna sredstva koja primaju.

U skladu sa članom 11. Svjetske deklaracije o visokom obrazovanju za 21. vijek traži se da obrazovna usluga zadovoljava potrebu, zahtjeve ili želje klijenata. Studenti, akademska zajednica, vlada i društvo u cjelini su klijenti ili korisnici visokog obrazovanja, a jedan od najvažnijih mehanizama za osiguranje kvaliteta je akreditacija.

Kvalitet u visokom obrazovanju je multidisciplinarni koncept koji obuhvata sve njegove funkcije i aktivnosti: prenošenje znanja, akademske programe, istraživanja, osoblje, studente, prostor, opremu, akademsko okruženje, usluge i zajednicu.

Osiguranje kvaliteta je ključni element reforme visokog obrazovanja i predstavlja uslov za stvaranje Evropskog prostora visokog obrazovanja. Njegovo kreiranje i funkcionisanje moguće je uz izgrađeni sistem osiguranja kvaliteta, koji će omogućiti usporedivost visokoškolskih ustanova i njihovih programa, te otvoriti mogućnost priznavanja kvalifikacija bez obzira gdje su stečene. Primarna odgovornost za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju leži na svakoj pojedinačnoj instituciji, koja je također odgovorna za kvalitet obrazovanja koji pruža studentima. Tako osiguranje kvaliteta postaje briga svih sudionika u procesu visokog obrazovanja, ali i više od toga, kontinuirano poboljšanje kvaliteta zahtijeva profesionalni sistem izgrađenih mehanizama i procesa.

Ti mehanizmi uključuju i razvoj kulture kvaliteta, što podrazumijeva promjenu stavova i ponašanja svih sudionika uključenih u rad visokoškolskih ustanova, aktivno djelovanje na poboljšanju svih segmenata rada institucije i njenog kreativnog i inovativnog potencijala.

Kvalitet je u direktnoj vezi sa njegovim korisnicima. Za studente i profesore to je proces obrazovanja, dok je za finansijere prioritetan rezultat visokog obrazovanja.

Poimanje kvaliteta i temeljne postavke pojedinih koncepata se miješaju, isprepliću i mijenjaju zbog stalnih promjena u okruženju u kojem djeluju visokoškolske institucije, kao i zbog povećanja nivoa znanja u okviru obrazovnih sistema i institucija.

Menadžment PMF-a je u namjeri da postupno razvija vlastiti koncept kvaliteta i modele evaluacije i upravljanja kvalitetom u skladu sa preporukama Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, koji su vidljivi u dokumentu „Minimalni standardi normativi u visokom obrazovanju u BiH”, zatim sa Evropskim standardima za unutrašnje i vanjsko osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju. Na toj liniju Menadžment donosi Deklaraciju o kvalitetu kao javni dokument, u kome se obraća korisnicima obećavajućim stavovima vezanim za građenje Sistema kvaliteta, kao garancije ispunjenja misionih pravaca.

Menadžment Prirodno-matematičkog fakulteta će, stalnim poboljšanjem kvaliteta usluga, zadovoljavati zahtjev ekorisnika i partnera. Aktivnosti kvaliteta će se sprovoditi kroz sve organizacione nivoe, na osnovu dokumentacije kvaliteta.

Izgradnjom Sistema kvaliteta definisanisanjem dokumentacije i njenom inplementacijom Menadžment će primati i analizirati ostvarene parametre kvaliteta, kao i mehanizme za pronalaženje ovih rješenja. Menadžment garantuje obezbjeđenje kvaliteta u tijesnoj saradnji s državnim Institucijama i Partnerima u projektovanju novih obrazovnih sadržaja i naučno-istraživačkih projekata.

Kategorizacija koncepta kvaliteta u visokom obrazovanju uključuje slijedeće:

1. Kvalitet kao prag, čije definisanje za kvalitet znači postavljanje određenih normi, kriterija, odnosno standarda. Bilo koji program, fakultet ili institucija, koji zadovolje norme ili kriterije proglašava se kvalitetnim. Prednost ovog koncepta je objektivnost i mogućnost certifikacije, što se postiže definisanjem praga. Takav pristup međutim dovodi do uniformnosti obrazovnog sistema što se negativno odražava ako se prihvati princip: Čini samo ono što je dovoljno da se dostigne i prihvati minimum.

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 8 od 2

2. Kvalitet kao ispunjenje postavljenog cilja, gdje se zahtijeva da obrazovna usluga zadovoljava potrebe, zahtjeve i želje korisnika, a kvalitet se mjeri prema stepenu dostignutosti tih ciljeva. Korisnici mogu imati različite poglede i na svrhu i na postavljene ciljeve. Prednost ovog koncepta je okrenutost prema korisniku, a kao slabost se može navesti raznolikost iskazanih potreba, kao i njihova relevantnost.

3. Kvalitet kao uspostavljena spirala uspona u poboljšanju. Ovaj koncept naglašava nastojanje kontinuiranog poboljšanja pokazatelja kvaliteta, a temelji se na mišljenju da je kvalitet od suštinske važnosti za akademski duh i da članovi akademske zajednice sami najbolje znaju šta je kvalitet u obrazovanju i nauci. Nedostatak ovog koncepta je u tome što je teško izmjeriti poboljšanje, te što dokazi o postojanju poboljšanja često nisu jasni i odmah uočljivi.

Glavne odrednice ove politike kvaliteta su:

1. Savremeni obrazovni sadržaji po pristupačnim uslovima;
2. Identifikacija i razumijevanje tekućih i budućih potreba korisnika;
3. Obezbeđenje kvaliteta razvojem svijesti o kvalitetu na svim nivoima;
4. Unapređenjem i razvojem obrazovnih sadržaja građenje povjerenja i povećanje broja korisnika usluga;
5. Stvaranje uslova za povećanu efikasnost nastave promjenama u organizaciji;
6. Razvijanje partnerskih odnosa sa institucijama vlasti i drugim visokoškolskim institucijama zbog mogućnosti upoređivanja rezultata;
7. Kontinuirana i stručna edukacija zaposlenog osoblja putem seminara i učešća na međunarodnim skupovima o kvalitetu;
8. Zastupanje i jačanje ideje evropske unije u oblasti obrazovanja;
9. Unapređivanje sistem upravljanja kvalitetom usluga u skladu sa zahtjevima korisnika i međunarodnih standarda;
10. Planiranje kvaliteta sa koncipiranjem i projektovanjem novih obrazovnih sadržaja.

Kod ozbiljnih poteškoća u ostvarenju planiranih nivoa karakteristika kvaliteta usluge obrazovanja i istraživanja, koje bi mogle da izazovu potrebu za opozivom odgovornih, Menadžment će uključiti nadležne organe upravljanja. Ciljevi kvaliteta su:

- Poboljšati postojeći renome i povećati broj korisnika naših usluga;
- Unapređivati postojeći nivo karakteristika kvaliteta usluga;
- Pojačati uticaj na zakonodavnu i izvršnu vlast u cilju ispunjavanja obaveza;
- Osposobljavati nastavnoi stručno osoblje Fakulteta za pružanje usluga, uz poštivanje preporuka Svjetske deklaracije o visokom obrazovanju.

Studij geografije u Bosni i Hercegovini otpočeo je osnivanjem Katedre za geografiju na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 1950. godine. Osnivanjem Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu, kao zasebne nastavno-naučne institucije 1960. godine,

Katedra za geografiju prerasta u Odsjek za geografiju, kao najreferentniju visokoškolsku instituciju u Bosni i Hercegovinu oblasti geografske nauke.

Geografska istraživanja na bosanskohercegovačkom prostoru tokom prošlih stoljeća može se posmatrati u kontekstu različitih historijskih procesa i koncepcija institucionalne organizacije. Konkretnije, prvi oblik institucionalne organizacije bosanskohercegovačkih geografa svih naučnih i obrazovnih profila utemeljen je osnivanjem Geografskog društva NR Bosne i Hercegovine.

Utemeljivačkim aktima definirana su dva osnovna razvojna pravca savremene geografske nauke. Prvi od njih se odnosio na razvoj školske geografije što je, osim unapređenja nastavnog procesa iz geografije, imalo funkciju popularizacije geografske nauke i njenog kadrovske jačanja. Drugi utemeljiteljski organizacijski pravac djelovanja Geografskog društva se odnosio na razvoj naučne geografije.

Ovaj koncept je svoj izraz dobio kroz publikovanje indeksiranog naučnog časopisa Geografski pregled (<http://geografskipregled.pmf.unsa.ba>) koji se u kontinuitetu objavljuje od 1957. godine do danas. Rezultate teoretskih i aplikativnih naučnih istraživanja bosanskohercegovački geografi su prezenirali na svih 12 kongresa geografa Jugoslavije, uz napomenu da je 3. i 9. kongres organiziralo Geografsko društvo Bosne i Hercegovine. Također, nakon osamostaljenja, geografi Bosne i Hercegovine organizirani u Geografskom društvu u Federaciji Bosne i Hercegovine, uz suorganizaciju sa Odsjekom za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, su do sada organizirali pet kongresa geografa Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem.

Odlukom Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu od 20.05.2021., broj: 02-18-21/21 donesen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta, kojim je Odsjek za geografiju je organizovan kroz:

- Katedra za fizičku geografiju;
- Katedra za društvenu geografiju;
- Katedra za regionalnu geografiju
- Katedra za geologiju;
- Katedra za turizam i zaštitu životne sredine;
- Katedra za GIS i regionalno i prostorno planiranje;
- Katedra za geografiju u obrazovanju;
- Institut za regionalno i prostorno planiranje;
- GIS (geografski informacioni sistem) centar;
- Centar za primjenjena geografska istraživanja;
- Kartografski centar;
- Centar za meteorološka i klimatološka istraživanja;
- Laboratoriji za fizičkogeografska istraživanja.

Komponentne naučne discipline prema svom osnovnom objektu i predmetu proučavanja su na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta grupisane u sljedeće matične naučne oblasti: fizička geografija, društvena geografija, regionalna geografija, geologija, regionalno i prostorno planiranje, turizam, geoekologija, geografski informacioni sistem (GIS), teorijska geografija i geografija u obrazovanju. Svaka od pomenutih matičnih naučnih oblasti objedinjava srodne predmetne naučne discipline/oblasti koje se dalje diferenciraju na adekvatne naučne poddiscipline teorijskog ili aplikativnog karaktera. Navedene matične naučne oblasti predstavljaju okosnicu obrazovanja i akademskog usavršavanja kako nastavnog osoblja Odsjeka za geografiju tako i učesnika u redovnom nastavnom procesu na svim obrazovnim nivoima.

Navedenim edukativnim konceptom savremena sarajevska geografska škola je implementirala pomenutu aplikativnu geografsku orijentaciju odnosno dala je svoj puni doprinos u edukaciji stručnjaka iz oblasti turizma, zaštite životne sredine, regionalnog i prostornog planiranja i GIS-a. Također, implementacijom ovakvog koncepta studiranja postojeća generacija nastavnika i saradnika na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu je Prirodno-matematičkog fakulteta je usmjerena na obrazovanje kadrova koji će shodno njihovim stečenim vještimama i kompetencijama doprinijeti aplikaciji geografske struke i nauke u različitim oblastima privrede i razvoja društva uopće. Konkretnije, pomenute mogućnosti se baziraju na komponentnim i kompleksnim proučavanjima prirodnogeografske i društvenogeografske objektivne stvarnosti sa aspekta identifikacije, valorizacije i revitalizacije prirodnih i društvenih resursa Bosne i Hercegovine kao pretpostavke razvoja i unapređenja turističkog sektora. Prepoznavanje turističkih resursa i potencijala u skladu sa konceptom održivog razvoja i zahtjevima tržišta, aplikativna geografija, uz primjenu specifične istraživačke metodologije stavlja u fokus savremeni edukativni koncept inkorporiran u nastavni plan i program studijskog smjera Turizam. Na Odsjeku za geografiju angažovano je sedam redovnih profesora, deset vanrednih profesora, četiri docenta, dva viša asistenta, dva asistenta, stručnjak iz prakse, laborant/sekretar i bibliotekar. Razvoju Odsjeka također doprinosi intenzivno angažovanje na polju internacionalizacije u domenu naučno-istraživačkog rada, gdje naučno-istraživačko osoblje Odsjeka za geografiju u saradnji sa naučno-istraživačkim osobljem ostalih odsjeka Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta, trenutno koordinira Horizon Europe projektom STECCI (Stone monument ensembles and the climate change impact Horizon Europe). Navedeni projekat je prvi koordinatorski Horizon Europe projekat Univerziteta u Sarajevu, čiji je fokus na iznalaženju inovativnih i održivih strategija zaštite kulturno-historijskog naslijeđa od negativnih utjecaja klimatskih promjena i antropogenih prijetnji. U saradnji sa brojnim naučnim institucijama iz Bosne i Hercegovine, Evropske Unije i šireg regionalnog okruženja, naučno-istraživačko osoblje Odsjeka za geografiju partnerski je djelovalo u pripremi, realizaciji i implemetaciji i drugih značajnih naučno-istraživačkih projekata, poput

Restore4Life (Restoration of wetland complexes as life supporting systems in the Danube Basin - Obnova močvarnih područja kao ekosistema u slivu Dunava), čije su aktivnosti usmjerene na krize u sferi evropskih močvara kroz razvoj Restore4Life sistema za podršku odlučivanju o restauraciji močvara na nivou sliva Dunava, prepoznavanjem primjene evropske politike na različitim nivoima uključujući trenutno aktuelni Green Deal program, kao i ECOBIAS projekta (Erasmus+ Development Of Master Curricula In Ecological Monitoring And Aquatic Bioassessment For Western Balkans HEIs). Posebno treba naglasiti i aspekt periodičnih naučnih publikacija, gdje pored Geografskog pregleda, Odsjek za geografiju - Prirodno-matematički fakultet u Sarajevu izdaje Časopis za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu (Journal of Tourism and Hospitality Management) koji izlazi od 2015. godine. Časopis objavljuje međunarodno recenzirane naučne radove vodećih znanstvenika i istraživača koji dijele svoja iskustva i rezultate istraživanja, ideja i primjene na svim naučnim aspektima o turizmu i ugostiteljstvu. Naučni radovi se dijelom prezentiraju na Međunarodnoj konferenciji menadžmenta u turizmu i ugostiteljstvu (International Tourism and Hospitality Management Conference – ITHMC organizirane u saradnji sa više javnih Univerziteta iz Turske i zemalja u okruženju: <https://www.ithmc.com/>). Časopis izlazi jednom godišnje u tiskanom i elektroničkom obliku. Puna tekstna verzija časopisa dostupna je na linku <https://geografija.pmf.unsa.ba/jthm/index.php/en/>

Razlozi za pokretanje studija

U skladu sa procesima implementacije bolonjskog sistema studiranja na Univerzitetu u Sarajevu, tokom 2004. godine na Odsjeku za geografiju Prirodno- matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu pokrenute su aktivnosti na formiranju studijskog usmjerenja iz oblasti turizma. Konkretnije, nakon usvajanja Odluke o formiranju studija iz oblasti turizma na Odsjeku za geografiju Prirodno- matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na I, II i III ciklusu (4 + 1 + 3), tokom 2005. godine izrađeni su i usvojeni nastavni planovi i programi (moduli) za nastavno-naučne predmete na I ciklusu studija za studijski smjer Turizam i zaštita životne sredine.

Do 2009. godine na Odsjeku za geografiju završene su sve aktivnosti oko organizacije II ciklusa studija geografije na istom studijskom usmjerenju Turizam i zaštita životne sredine. U okviru tih aktivnosti definisani su nastavni plan i programi za sve predmete i zvanja koje se stiču nakon završenog II ciklusa studija na ovom studijskom programu i to: Master geografije u oblasti turizma i zaštite životne sredine. Upis prve generacije studenata na ovom studijskom programu na II ciklusu studija je realiziran u ak. 2009/2010. god i kontinuirano traje do danas.

Prema odredbama čl.5. Pravila studiranja III ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu, na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Univerziteta u Sarajevu su u periodu 2010. – 2013. obavljene sve odgovarajuće pripreme za organizaciju III ciklusa studija geografije za studijskom usmjerenju: Turizam i zaštita životne sredine. Konkretnije, tokom ovih

<div style="text-align: center;"> <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p> </div>	<p>Obrazac SP1</p>
	<p>Stranica 12 od 2</p>

aktivnosti sačinjen je nastavni plan, definisani nastavni programi (moduli) za sve nastavne predmete i pripremljen Elaborat za pokretanje studijskog programa III ciklusa studija na Odsjeku za geografiju Prirodno- matematičkog fakulteta Sarajevo Univerziteta u Sarajevu. Nakon usvajanja elaborata od strane Senata Univerziteta u Sarajevu i ostalih nadležnih institucija upis prve generacije doktoranata na ovom studijskom usmjerenju III ciklusa studija realiziran je u ak.2014/2015.

U skladu sa potrebama obrazovanja na navedenom studijskom usmjerenju za sva tri ciklusa studiranja izrađeni su dodaci diplomi koji sadrže jasne obrazovne ciljeve i profesionalne kompetencije i vještine koje se stiču navedenim studijskim programima.

U svrhu organizacije nastavnog procesa na navedenom studijskom usmjerenju na sva tri ciklusa studija na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Univerziteta u Sarajevu uspostavljena je matična naučna oblast „**Turizam**“. Na navedenu naučnu oblast u proteklom periodu izvršen je izbor u 9 nastavničkih i saradničkih zvanja, s tim da je u planu nastavak izbora u nastavnička zvanja za navedenu oblast (u skladu sa napredovanjem u viša akademska zvanja nastavnog kadra).

Obrazovna koncepcija za uspostavu i razvoj edukacije iz oblasti turizma na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Univerziteta u Sarajevu je primarno zasnovana na strateškom makroekonomskom opredjeljenju Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i kantona za ekonomski funkcionalnu i okolinski optimalnu valorizaciju postojećih prirodnih i društvenih resursa u funkciji intenziviranja privrednog razvoja. U vezi sa navedenim, u svim općim i sektorskim razvojnim strategijama koje su na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou usvojene u periodu od 2000.godine turizam je prepoznat kao jedna od strateških privrednih grana održivog privrednog razvoja Bosne i Hercegovine.

Inkorporiranje turizma kao strateške razvojne privredne grane prvi put je vidljivije ozvaničena kroz izradu entitetskih prostornih planova kao strateških dokumenata primarnog nivoa koji definiraju način i oblike valorizacije prirodnih i društvenih resursa za potrebe razvoja turističke privrede.

Tu se posebno ističu:

Prostorni plan Federacije Bosne i Hercegovine za period 2008. – 2028. – nacrt:

- Posebni ciljevi prostornog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine:

- Turizam na bazi prirodnog i kulturno-povijesnog naslijeđa:
- Odgovorno djelovanje od strane turista i turističke privrede;
- Razvoj turizma usmjerenog ka malim grupama koji razvijaju mala preduzeća;
- U oblasti turizma na bazi prirodnog naslijeđa predvidjeti uspostavljanje Geoparkova (prema kriterijima UNESCO-a);
- Stavljanje kulturno-povijesnog naslijeđa u funkciju turizma

Strateški i operativni ciljevi iz Strategije zaštite okoliša FBiH

Operativni cilj 4.2.4: Razvoj održivog turizma

- **Razvijen sistem edukacije u turizmu;**

  <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	<p>Obrazac SP1</p> <hr/> <p>Stranica 13 od 2</p>
---	---

- Organiziranje mreža institucija koje se bave turizmom;
- Kulturni turizam promovisati kao vrlo važnu privrednu granu baziranu na programu održivog razvoja;
- Povezivanje turizma s kulturom kroz norme i običaje, dani otvorenih vrata nekih institucija,
- U poglavlju „Posebno zaštićeni prostori /područja od značaja za Federaciju BiH“ naglašava se:
- Područja za razvoj **turizma, sporta i rekreacije** međunarodnog, državnog ili federalnog značaja
- Područja izuzetnih prirodnih vrijednosti

„Prostornim planovima područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju prostorno se definiraju područja temeljnog prirodnog fenomena, odnosno nukleusa područja posebnih obilježja, koji ima izrazit prirodni značaj i prezentiranje osnovnih prirodnih vrijednosti sa ciljem njihove zaštite, te definiranje onih sadržaja od kojih ovisi mogućnost korištenja prostora, odnosno razvoja **turizma** kao dopuštene djelatnosti u zaštićenom području“.

- Područja za razvoj **turizma, sporta i rekreacije** međunarodnog, državnog ili Federalnog značaja
Kao posebne prostorne vrijednosti, odnosno turistički resursi u FBiH mogu se diferencirati slijedeći potencijali: prirodno naslijeđe, kulturno-historijsko naslijeđe, banjsko lječilišni kapaciteti i lokaliteti povezani s vjerom.

- „Federacija BiH slovi kao destinacija zdravog i očuvanog okoliša, te se takva prednost može iskoristiti za razvoj **ekoturizma**“.

U poglavlju: „Zaštita i revitalizacija kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa i njihova ekonomska valorizacija“ potencira se:

- **Afirmacija kulturno-historijskog naslijeđa**

„Pored mjera zaštite spomenika veoma bitan segment je i njihova afirmacija koja je bitan element sveukupne brige o zaštiti spomenika. Afirmacija se radi prije svega zbog očuvanja, ali i svijesti o nacionalnim identitetima, podizanju općeg obrazovnog nivoa i svijesti građana kao i zbog stavljanja spomenika u funkciju **turizma** koja omogućuje prihod koji bi se trebao vraćati u njihovu zaštitu“.

- **Zaštita dobara kulturno-historijskog naslijeđa kroz izradu planskih dokumenata**

„Proces zaštite i korištenja dobara kulturno-historijskog naslijeđa, mora krenuti procesom prostornog planiranja. Promišljenim planiranjem će se ostvariti preduvjeti za dalji razvitak i nove funkcije kulturno-historijskih dobara, kao npr. **turizma. Turistički potencijal kulturno-historijskog dobra** Federacije BiH nije niti približno iskorišten, što je tema razvoja **turizma** na bazi prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa, koji je obrađen u posebnom poglavlju ovog dokumenta.

Strategija razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine 2022–2027.

Strategija razvoja turizma Federacije BiH obuhvata snažnu posvećenost održivosti, kako u svojoj viziji, tako i u svojim ciljevima. Četiri stuba lanca vrijednosti turizma, koji su navedeni u dokumentu kao prioriteta su:

1. Razvoj turističkog proizvoda;
2. Razvoj destinacijskog marketinga,
3. Razvoj ljudskih resursa
4. Unaprjeđenje podsticajnog okruženja za razvoj održivog turizma

U odjeljku **Trostrani pristup razvoju turističkih proizvoda** se navodi: Da bi bio uspješan, razvoj turističkog proizvoda treba biti utemeljen na realnosti onoga što FBiH može podržati i nadalje mora odražavati ono što je jedinstveno i po čemu se razlikuje ono što FBiH ima da

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 14 od 2

ponudi. Za to je potrebno planiranje, posebno prostorno planiranje, koje podrazumijeva koordinaciju organizacije razvoja u okviru određenog geografskog područja.... Planiranje klastera turističke destinacije omogućava FBiH da u kantonima utvrdi geografska područja ili klastere za razvoj turizma, pri čemu će se u okviru svakog klastera naslanjati na postojeće, karakteristične i osobene resurse, iskustva i ponude za privlačenje turista.

U odjeljku **Pregled potreba razvoja ljudskih resursa u F BiH** se navodi:

Rješavanje problema nedostatka ljudskih resursa i vještina vjerovatno je najhitnije pitanje s kojim se danas suočava turistička industrija FBiH. Privlačenje novih zaposlenika u turističku industriju u razvoju zahtijevat će zajedničke napore industrijskih sektora i podsektora da promijene svoje ponude poslova i razvoja karijere u okruženju koje može postati kompetitivno za kvalificirane zaposlenike. razvoj ljudskih resursa brzo će postati ključno pitanje u smislu pronalaska dostupnih radnika u turističkoj industriji.

U dijelu koji se odnosi na ponudu i potražnju za ljudskim resursima (analiza nedostataka) navodi se „Predviđanja nesrazmjera između ponude i potražnje za ljudskim resursima za period od 2021. do 2027. godine procjenjuje se na 6.490 dodatnih radnika koji će biti potrebni za zadovoljavanje potražnje za oporavkom i rastom u narednih 7 godina. Predloženi plan za premoštavanje jaza u oblasti ljudskih resursa od **6.490** novih zaposlenika koji će biti potrebni u periodu trajanja Strategije predviđa da će...univerziteti i fakulteti morat će povećati taj broj za 600 u narednih sedam godina“ Nakon utvrđivanja ovih parametara, izrađene su brojne posebne preporuke, među kojim se potencira da je nužno „unaprijediti univerzitetske programe u okviru turizma za stručna radna mjesta“. Pri tome, u strateškim fokusima iz Strategije, posebno se navodi Razvoj kvalitetnih ljudskih resursa.

U Poglavlju III –Prioriteti i mjere, kao prioritet 3 označen je razvoj ljudskih resursa kroz:

- povećanje broja kvalificiranih kadrova kroz obuku i obrazovanje
- usavršavanje postojećih kadrova putem formalnog i neformalnog obrazovanja.

U okviru Mjere 3.1. predviđene su slijedeća aktivnosti:

- usmjeravanja reforme obrazovanja i osposobljavanja,
- razvoja i usmjeravanja politike ljudskih resursa za turizam,
- Povećan fond praktične nastave kod poslodavaca za univerzitetske programe

Navedene osnovne strateško-privredne smjernice za razvoj turizma na području Federacije Bosne i Hercegovine predstavljale su osnovu iz koje su crpljene smjernice za sve ostale strateške dokumente na federalnom ili kantonalnom nivou. U nastavku elaboracije razloga za pokretanje ovog studijskog programa, izložene su činjenice iz pojedinih strateških dokumenata Kantona Sarajevo obzirom da je Univerzitet u Sarajevu-Prirodno-matematički fakultet javna institucija u njegovom sastavu. U dokumentu „**Prostorni plan Kantona Sarajevo za period 2003. do 2023.**“ navodi se slijedeće:

- Rekreacija:

„Turizam i turistička privreda predstavlja važan nositelj privrednog razvoja Kantona Sarajevo, a rekreacija predstavlja jedan od najznačajnijih vidova standarda stanovništva i kvalitet života u gradu. Zaštitom i unapređenjem područja turističko – rekreacione ponude, a naročito sadržajima i

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 15 od 2

objektima u urbanim područjima grada kao i atraktivnoj ponudi u vanurbanim područjima se bazira razvoj turizma i rekreacije“.

- **Turizam:** „ Sarajevo pruža na osnovu svojih mnogostranih i kvalitetnih resursa mogućnost za razvoj raznih vrsta turizma. Grad Sarajevo, ima vrlo lijepu i privlačnu užu prirodnu okolinu koja receptivnim sadržajima grada dodaje komponentu odmora i rekreacije u prirodi. Ukoliko se govori o vrstama turizma Sarajevo prije svega karakterišu mogućnosti za kulturni turizam, sportski turizam, banjski turizam, seoski turizam, vjerski turizam, alpinistički - planinski i speleološki turizam“.

U „Strategiji razvoja Kantona Sarajevo do 2020.“ u odjeljku „Geopolitički položaj, ustavno uređenje i teritorijalna organizacija“, isključive nadležnosti Kantona Sarajevo su:

- stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom BiH

• **turizam.**

U ovom dokumentu se tretira problematika vezana i za pitanje stanja u analiziranim sektorima Kantona Sarajevo i u aspektu turizama. U rezimeu, početno stanje u oblasti ekonomije ima sljedeća obilježja:

- Niska izvozna orijentiranost i ograničenost razvoja privrednih djelatnosti kapacitetima domaćeg tržišta, ali i pozitivnim tokovima izvoza IKT usluga, poslovnih servisa i **turizma**,
- Nedovoljna konkurentnost poduzetničkog sektora, posebno malih i srednjih poduzeća iz industrije, loše poslovno okruženje za poslovanje, investicije i zapošljavanje i nedovoljan napredak u stvaranju stimulativnog i prijateljskog poslovnog okruženja koje bi podupiralo promjenu ekonomske strukture (industrija, IKT servisi, **turizam**), razvoj novih i restrukturiranje postojećih malih i srednjih poduzeća, razvoj novih oblika poduzetništva i inovativnost poslovnog sektora, razvoj poduzetničke infrastrukture i uvezivanje u lance vrijednosti BH, regionalnih i globalnih kompanija,

- Početno stanje u socijalnom sektoru

„Kreativne industrije znače uvođenje privatnog kapitala, vrlo često sa inozemnim partnerima a njihovi proizvodi i usluge su pretežno orijentirane inozemnim korisnicima i tržištima (filmska industrija, TV produkcija, zdravstveni i **edukacijski turizam** i niz drugih područja biznisa)“.

U zaključku početno stanje u socijalnom sektoru ima sljedeća obilježja:

- U djelatnostima socijalnog sektora koje imaju uvjete za tržišnu orijentaciju postoje početni uspjesi u provođenju projekata kreativne industrije, što bi uz podršku javnih sredstava omogućilo ekspanziju te industrije u oblasti filma, TV produkcije, zdravstvenog i **edukativnog turizma**, kulture, sporta i drugih.
- „Općenito, veliki potencijal zaštićenih područja, pored razvoja **eko-turizma**, ogleda se i u vrijednostima ekosistema koje su vezane za prehranu, resurse, zdravlje, rekreaciju i sl.“

U dijelu „Ključni strateški izazovi i fokusi za dalji razvoj KS“ :

b) Kako postići brži i održiv ekonomski rast i izmjenu ekonomske strukture?

KS ima relativno dobre uvjete za jačanje sektora izvoznih usluga kroz raznovrsne usluge iz domena informaciono-komunikacionog biznisa, poslovnih usluga i **turizma**.

Strateški fokus 1. Ubrzan ekonomski rast

<div style="text-align: center;"> <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p> </div>	<p>Obrazac SP1</p>
	<p>Stranica 16 od 2</p>

• Razvoj proizvoda i usluga za izvozna tržišta (tradable goods and services) sa fokusom na drvenu, metalnu, industriju pića i hrane, farmaceutsku, građevinarstvo, **turizam**, IKT i druge poslovne servise;

Analizom internih resursa u KS, uočen je veliki prostor za unapređenje postojeće dostupnosti, kvaliteta i održivosti javnih servisa. Posebno su oučeni nedostaci u oblastima socijalne zaštite, zdravlja, obrazovanja, kulture, sporta.... **te zdravstvenog, kulturološkog i sportskog turizma**. Rješavanju pomenutih problema bi se trebalo pristupiti iskorištavanjem prilika iz vanjske okoline putem:

• **Razvijanja kapaciteta obrazovnih institucija da proizvode kadrove za potrebe tržišta rada**

- **Vizija razvoja:** „Razvoj KS se temelji na industrijskim i ljudskim resursima, prirodnim i turističkim potencijalima, te bogatom kulturno-historijskom naslijeđu i čistom okolišu.“

„KS je vodeći turistički centar u regiji koja čuva i baštini vrijednosti zajednice, kulturne različitosti ljudi i njihove topline u kojem je ruralni razvoj i u finkciji razvoju turizma i u funkciji valorizacije domaćeg, organskog, kvalitetnog, standardiziranog proizvoda.“

„KS je centar kreativnih industrija u BiH, a i šire u regionu, koristi prepoznatljiv kreativni ljudski potencijal. **I sa rastom turizma, koji je uveliko uvezan sa kulturom i kulturnom baštinom**, razvoj kreativnih industrija je realna poluga socio-ekonomskog razvoja Kantona, u kojem su i sport i kultura valorizirane u stvaranju dodane vrijednosti u ukupnom razvoju.“

U odjeljku „Strateški i prioritetni ciljevi“ potencira se da je značaj ubrzanja i ekspanzije izvoznih usluga kao što su informacione tehnologije, poslovne usluge i **turizam**. Jačanje ovog segmenta ujedno može biti i okosnica budućeg ekonomskog rasta KS“.

- Veza s planskim dokumentima po pitanju usklađenosti Strateškog cilja br.1 sa strateškim dokumentima višeg nivoa:

- Strategija EU za dunavsku regiju: Povezivanje dunavske regije (kultura i **turizam**)
- Za prosperitetnu i integriranu Jadransko-jonsku regiju: **Održivi turizam**

U programskom okviru Strategija razvoja Kantona Sarajevo navedeno je slijedeće:

Mjere i projekti prema strateškim i prioritetnim ciljevima

- **Povećati konkurentnost turističke destinacije KS**
- **Uspostavljanje okvira za razvoj turizma KS**
- **Uspostavljanje turističkog lanca vrijednosti i sistemska promocija turističke ponude KS**
- Jačanje kapaciteta u turizmu i uvođenje programa cjeloživotnog učenja za turistički sektor
- Unaprijeđenje infrastrukture za turizam KS
- Valorizacija prirodne turističko resursne osnove
- Unaprijeđenje ponude posebnih oblika turizma na području KS

Navedeni dokumenti predstavljaju recentni okvir za povezivanje visokoškolskog obrazovanja Univerziteta u Sarajevu iz oblasti Turizma i strateškog opredeljenja privrednog razvoja na prostoru Kantona Sarajevo.

Iskustvo 20-godišnjeg obrazovanja visokoškolskih kadrova za turizam kroz dosadašnji nastavno – naučni edukacijski proces na sva tri ciklusa studija koji je realiziran na Odsjeku za Geografiju, predstavlja realni i objektivni temelj i garanciju da će se predočena konceptualna polazišta kvalitetno implementirati u strukturu novog nastavnog plana i programa „Turizam“.

Novi program studijskog smjera „Turizam“ na Prirodno-matematičkom fakultetu – odsjeku za geografiju, koncipiran je sa svrhom da se ponude oni nastavni sadržaji, koji će studentima osigurati kvalitetnije komuniciranje sa turističkim tržištem i poslovnim okruženjem, te da se uspješno valorizira i osigura u poslovnom sistemu ili destinaciji za bolju kompetitivnu poziciju. Time se stiču osnovni preduvjeti za realizaciju osnovnih strateških smjernica i ciljeva za razvoj turizma, zadovoljavanje potrebe tržišta rada, koje evidentno zahtijeva sve veći broj stručnih i obrazovanih kadrova koji mogu adekvatno odgovoriti novim izazovima u turističkom sektoru.

Geografska nauka u Bosni i Hercegovini, čiji je nosioc Odsjek za Geografiju u Sarajevu, baštini dugu tradiciju, naučni pristup i iskustva akumulirana kroz 75 godina permanentnog naučno-istraživačkog i obrazovnog rada. Obuhvatnost problematike koja je središtu njenog predmeta istraživanja, kompleksnost pristupa izučavanju prirodno-geografske osnove prostora i valorizacije prirodnih resursa, izučavanje historijsko-geografskog razvoja, praćenje i usmjeravanje društveno-geografskih procesa i prostorno-funkcionalne organizacije, uspostavljanje koncepta održivosti prostornih sistema (prirodnih, ekonomskih, geokoloških, demografskih, infrastrukturnih) čine geografiju naukom od nacionalnog značaja. Aplikativni smjerovi na Odsjeku za geografiju su prezentovani javnosti još na Naučnom skupu sa međunarodnim učešćem održanog u maju 2012. godine, a u povodu obilježavanja 60 godina postojanja Odsjeka za geografiju, Prirodno-matematičkog fakulteta, Univerziteta u Sarajevu, pod nazivom: „Edukacija iz turizma i zaštite životne sredine, kao preduvjet turističkog regionalnog i prostornog planiranja“. Tim povodom je podcrtano da su turizam, zaštita životne sredine, te regionalno i prostorno planiranje objekti aplikativnog geografskog proučavanja bez kojeg nema sveukupnog privrednog i društvenog razvoja, strategije planiranja privrede, kao ni uključivanja države u evropske integracijske prostore.

Uporište za usmjerenost na nove nastavne sadržaje bazirana je, pored prethodno navedenih strateških i zakonskih opredjeljenja, i na rezultatima istraživanja u javnom i privatnom sektoru među ciljanim korisnicima (strukovna ministarstva, turistička zajednica, zavodi, agencije i kompanije iz turističkog sektora, hotelijerski sektor i dr.). Nastavni plan i program su temeljno usmjereni ka obrazovanju adekvatnog broja kvalificiranih kadrova kroz dodiplomsko obrazovanje, njihovo usavršavanje putem formalnog i neformalnog obrazovanja i sticanja teoretskih i praktičnih znanja tokom studija za rad u turizmu, ugostiteljstvu, hotelskoj industriji i javnom sektoru, kojima se kroz različite nastavne sadržaje nudi sagledavanje temeljnih znanja u ravnoteži sa znanjima i principima uravnoteženog društvenog razvoja. Pri tome se esencijalno uvažava "moderna pristup kvalitetu" koji predstavlja multidimenzionalni kompleksni fenomen, te se s toga mjeri na različite načine da bi istakle njegove raznolike dimenzije. Moderna pristup kvalitetu potencira da kvalitet nastaje na "radnom mjestu" u interakciji studenata i akademskog

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 18 od 2

osoblja i predstavlja kapacitet i nivo sposobnosti za održivi, društveno odgovorni progres i napredak visokoškolske ustanove. Intencija je da struktura u koncept novog nastavnog plana i programa Turizam predstavlja multidisciplinarni studij koji će se organizovati kako bi se predmet podučavanja sagledao iz perspektiva različitih disciplina pri tome zadržavajući postojeće granice disciplina.

Naglasak je na razvoju znanja, vještina i kompetencija neophodnih budućim i svršenim studentima koji moraju poznavati, promovirati i unapređivati turizam, kao pretpostavke očuvanja prirodnih i društvenih resursa na kojima se temelji i bez kojih nije moguće ostvariti proklamirane ciljeve u lokalnim, nacionalnim i globalizacijskim uslovima.

Novi studijski program je tako koncipiran, da studentima nudi uravnotežen odnos u sticanju teorijskih i praktičnih znanja, vještina i kompetencija. U realizaciji ovog programa, koristiti će se dosadašnja stečena iskustva u vrednovanju opterećenja studenta (broj ECTS bodova), s time da se slijedi princip da se obavezni predmeti studija (4 po semestru) valoriziraju sa 6 ECTS bodova. Izborni predmeti (student bira 1 od 4 ponuđena po semestru) valoriziraju sa 6 ECTS bodova, pri čemu je uvažen princip multidisciplinarnosti, vodeći računa da se osigura optimalno opterećenje studenata tokom 8 semestra nastavnog procesa na prvom ciklusu studija. Multidisciplinarni pristup ovog programa iziskuje angažman visokokvalificiranog nastavnog kadra sa različitih fakulteta Univerziteta u Sarajevu i država iz okruženja, te angažman stručnjaka iz prakse različitih profila.

Temeljem velikog broja ugovora o saradnji sklopljenih sa subjektima u privrednom i javnom sektorom studentima se osigurava prije svega mogućnost sticanja i usvajanja praktičnih znanja i vještina tokom studija, prikupljanje relevantnih podataka za pripremu seminara i projektnih zadataka, studija slučaja, završnog i diplomskog rada i sl., čime se osiguravaju pretpostavke za povezivanje teorije i prakse. U kreiranju ovog nastavnog programa korišteni su iskustva vodećih obrazovnih institucija u regionalnom okruženju te Evropi, koje korisnicima nude programe sa sadržajima iz područja turizma.

Procjena značaja studija s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru

Bosna i Hercegovina je, u cilju integracije u globalne turističke procese, punopravna članica Svjetske turističke organizacije (UNWTO), što implicira, uz zakonsku regulativu, adaptibilnost i praćenje trendova u aspektu obrazovanja i naučno-istraživačkog rada u oblasti turizma.

Koncepcija na kojoj se temelji izrada ovog programskih sadržaja, uvažava ove potrebe tržišta rada u području privatnog sektora, koji traži specifične oblike aktivnosti, prilagođenih karakteru turističkog proizvoda koje nude hoteli, restorani, kampovi, turistička naselja, turističke agencije,

  <p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	Obrazac SP1
	Stranica 19 od 2

turističke organizacije, ostali sudionici turističke ponude gdje će svršeni studenti ovog profila naći svoje zaposlenje.

Predloženi studijski program I ciklusa Turizam je moderno koncipiran, naučnoistraživački utemeljen, i sa potrebama privrede povezan studijski program koji adekvatno odgovara na izazove koji se nalaze pred globalnim i bosanskohercegovačkim prostornim razvojem.

U okviru ovog programa, studenti će steći specifičnu naobrazbu iz područja uravnoteženog odnosa znanja, vještina i kompetencija, a vezanih uz nove trendove u turizmu. U koncipiranju programskih sadržaja se poseban naglasak stavlja na razvijanje sposobnosti logičkog razmišljanja, interdisciplinarni pristup, rješavanje otvorenih problema ove grane djelatnosti (studija slučaja), primjenom teorijskih polazišta, važećih propisa, standarda i najbolje prakse, usklađeno sa globalnim smjernicama i zahtjevima u Bosni i Hercegovini, čije će se specifičnosti uvažavati u razradi teorijskih polazišta.

U izradi ovog studijskog programa, korištene su i spoznaje srodnih studijskih programa u zemljama EU, uvaženi su trendovi i zahtjevi najbolje prakse u svijetu, a sve u svjetlu diverzifikacije i inoviranja poslovnih i radnih zadataka, koji nova koncepcija razvoja turizma nameće, a koja se ne može temeljiti samo na klasičnim znanjima, već na savremenim spoznajama o turizmu.

Tokom provedenih istraživanja u koncipiranju predloženih nastavnih sadržaja korištena su iskustva naših alumnijskih i referentnih stručnjaka iz turističkog sektora od kojih je velika većina zaposlena na najodgovornijim pozicijama u hotelima, turističkim agencijama, turističkim zajednicama te institucijama u javnom sektoru, kao pretpostavke da se teorijska polazišta i iskustva najbolje prakse što uspješnije implementiraju na specifične uvjete poslovanja u Bosni i Hercegovini. Vrlo važan podatak do kojeg se došlo kroz provedena istraživanja, je sveprisutan nedostatak kvalificirane stručne radne snage u svim oblastima turističkog privređivanja.

Odsjek za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta, usko surađuje sa javnim institucijama i privrednim subjektima, posebno sa poslovnim sistemima u hotelskoj industriji, restoraterstvu i turističkom posredovanju sa kojima su sklopljeni ugovori temeljem kojih studenti mogu doći do praktičnih i teoretskih znanja, vještina i kompetencija za potrebe studija. Nastavnici (kao i drugi zaposlenici) se aktivno uključuju u ove aktivnosti, kroz izradu stručnih projekata, članstvom u strukovnim tijelima lokalne i regionalne samouprave, organizaciju humanitarnih aktivnosti, provođenjem akcija unapređenja turističkih aktivnosti i zaštite okoliša, kao i drugim projektima od značaja za razvoj različitih privrednih i uslužnih djelatnosti zajednice u cjelini.

Kroz organizaciju naučnih i stručnih skupova, okruglih stolova, savjetovanja i etičkim djelovanjem u okruženju, nastavnici i suradnici Odsjeka za geografiju doprinose razvoju lokalne, regionalne i nacionalne zajednice, prvenstveno djelujući na podizanju svijesti o potrebi usklađivanja turističke djelatnosti temeljeno na globalnim trendovima, koje treba na adekvatan način implementirati od lokalne do međunarodne razine.

Shodno navedenom, iznimno je porastao interes privatnog i javnog sektora za kvalificiranom radnom snagom, usljed enormnog porasta registrovanih privrednih subjekata koji participiraju u sektoru turističke djelatnosti. To se prije svega ogleda u porastu broja hotelskih i drugih vidova smještaja, broju registrovanih turističkih agencija i kompanija uz sveprisutnom trendu deficita kvalifikovane radne snage. Na osnovu dosadašnjih iskustava i permanentne komunikacije sa privrednim subjektima koji posluju u turističkom sektoru na Kantonu Sarajevo (i šire), su i vrlo izraženi slijedeći trendovi:

- Zahtijevi za preporuke od strane hotelijerskog sektora u cilju zapošljavanja završenih studenata prema Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta;
- Zahtijevi za preporuke od strane turističkih agencija u cilju zapošljavanja završenih studenata prema Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta;
- Angažovanje studenata tokom studija u različitim privrednim subjektima na različitim radnim zadacima i poslovima u turističkom (agencijsko-hotelijerskom) sektoru sezonskog karaktera;
- Nulta stopa nezaposlenosti završenih studenata na dosadašnjem smjeru Turizam i zaštita životne sredine na Odsjeku za geografiju i
- prisutan trend prelaska na režim Vanrednog studija tokom školovanja usljed zapošljavanja u sektoru turizma.
- U nadležnim javnim institucijama ljudski resursi su nedostatni posebno sa aspekta neadekvatnog broja zaposlenih u odnosu na obim posla, te u domenu nedostatka stručnih kompetencija.

Svakako je važno napomenuti da i u ključnim institucijama u oblasti turizma kao što je Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo – Direkcija za turizam su uposlene samo tri osobe, od kojih je samo jedno radno mjesto predviđeno za stručnog svajetnika za razvoj turizma.

u Federaciji Bosne i Hercegovine kao što je npr. Federalno ministarstvo okoliša i turizma, je ukupno zaposleno samo 43 osobe (32 državna službenika, 9 namještenika i 2 savjetnika ministra) od 93 radnih mjesta predviđenih važećom sistematizacijom.

Usklađenost s misijom Univerziteta i strategijom predlagača studijskog programa kao i sa aktuelnim strateškim dokumentom Univerziteta

Osnivanje dodiplomskog studijskog programa Turizam je u skladu sa Strategijom razvoja UNSA, čije se strateško opredjeljenje odnosi na poboljšanje izvrsnosti u šest središnjih područja, među kojima su i područje nastave i studentskih pitanja, te naučno-istraživačkog rada. U skladu sa strateškim pravcem 2. Univerziteta u Sarajevu, u području nastave i studentskih pitanja glavni strateški prioritet je izvrsnost u nastavnom procesu, koji između ostalog, podrazumijeva i osnivanje atraktivnih studijskih programa, kao što je i četverogodišnji bachelor program Turizam, te “modernizacija procesa podučavanja i učenja te uvođenja „na istraživanju zasnovanog“ nastavnog procesa“ što u potpunosti korelira sa osnovnim ciljem predloženog

<div style="text-align: center;"> <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p> </div>	<p>Obrazac SP1</p>
	<p>Stranica 21 od 2</p>

studijskog programa, koji se fokusira se na inovacije, istraživanje i savremena znanja u oblasti turizma.

Također, kroz strateški pravac 3. Univerziteta u Sarajevu, u području naučnoistraživačkog rada fokus je stavljen na promociju i podršku naučnoj izvrsnosti i relevantnosti kroz povezivanje sa tržištem rada. S tim u vezi, osnivanje ovakvog studijskog programa, sa ciljem unapređenja stručnih znanja i kompetencija u oblasti turizma, odgovaraće zahtjevima društva za neprekidnim obrazovanjem stručnjaka u oblasti koje trenutno tržište prepoznaje kao ključnu razvojnu komponentu u različitim aspektima razvoja privrede i društva u cjelini.

U skladu sa strateškim pravcem 4. pokretanjem studijskog programa Turizam, zasigurno će se unaprijediti međunarodna saradnja čiji je glavni strateški prioritet institucionalizacija procesa internacionalizacije na Univerzitetu u Sarajevu, čime bi se stvorili uvjeti za delokalizaciju procesa obrazovanja ali i istraživanja, te studentima, akademskom i neakademskom osoblju pružila prilika da steknu interkulturalne, generalne i prenosive sposobnosti koje će omogućiti i njima kao pojedincima ali i Univerzitetu u Sarajevu i Bosni i Hercegovini da uspješno odgovore na izazove modernog informatičkog, brzo napredujućeg globalnog društva. Slobodni i kompleksni pristup životnoj sredini i geografskoj valorizaciji u sklopu studija potiče studente na kreativno rješavanje problema i predlaganje inovativnih planova u skladu s misijom UNSA koja teži za unapređenjem kvaliteta života. Pored navedenog, aktivna participacija studenata I ciklusa studija - usmjerenje Turizam u međunarodnim programima mobilnosti korelira sa misijom UNSA u dijelu koji se odnosi na izgradnju internacionalne mreže. Razmjena znanja i iskustva na međunarodnom nivou doprinosi razvoju humanih resursa i podiže ugled cijelog Univerziteta. Kroz izradu elaborata, planova i prezentacija, studenti razvijaju sposobnost jasnog i uvjerljivog komuniciranja ideja, što korespondira sa ciljem UNSA da efektno predstavlja svoj rad i postignuća. S tim u vezi, shodno dosadašnjoj praksi Odsjeka za geografiju i saradnji na međunarodnom nivou, pokretanjem studijskog programa Turizam zasigurno bi učvrstili i unaprijedili međunarodnu saradnju sa univerzitetima sa kojima smo već saradivali, i proširili istu na druge univerzitete.

Prijedlog za pokretanje ovog studijskog programa usklađeno je sa vizijom i misijom Univerziteta u Sarajevu čiji istraživačko-razvojni kapaciteti služe kao temelj za stvaranje okoline i svijesti koja podstiče uvjete za poticanje opšteg napretka i razvoja nauke, umjetnosti i istraživanja u bosanskohercegovačkom društvu.

Nadalje, predloženi program I ciklusa studija na studijskom smjeru Turizam je usklađen sa Strategijom razvoja naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada na Univerzitetu u Sarajevu. Naime, sistemsko i komponentno razumjevanje geografskog prostora, te umreženo, kompleksno analiziranje geografske i životne sredine koje se snažno potencira u nastavnim planovima i programa navedenog studijskog smjera je u skladu sa ciljem Strategije »Unapređenje istraživačko-razvojnog rada i inovativnosti sa ciljem poboljšanja saradnje sa privrednim i kulturnim sektorom«, u okviru kojeg je istaknuta potreba za jačanjem veza između akademske zajednice i privrede / kulture. Izgradnja umreženog, kompleksnog mišljenja o

  <p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	Obrazac SP1
	Stranica 22 od 2

značaju i turističkog valorizaciji geografskog prostora i njegovih komponenti, predstavlja osnovu za visokoškolski obrazovni proces i unaprijeđenje međunarodne saradnje kroz naučno-istraživački rad, što je direktno povezano sa ciljem Strategije „Poboljšanje međunarodne saradnje, mobilnosti istraživača i učešća u međunarodnim projektima“.

Osnova za uspostavljanje studijskog programa Turizam je bazirana na savremenoj i prioritetoj potrebi za novim znanjima i kompetencijama u oblasti turizma kao dinamične i globalizirane privredne grane. Važno utemeljenje za uspostavu ovog smjera je i uspostavljanje intenzivnijih mehanizama povezivanja sa međunarodnim tržištem i okruženjem kao odgovor na potrebu jačanja ove oblasti na evropskom putu Bosne i Hercegovine, pri čemu na ovaj način postajemo intelektualno sposobna i društveno odgovorna akademska zajednica.

Obrazovanjem kvalitetnih kadrova u oblasti turizma, akademska zajednica Univerziteta u Sarajevu se profilira kao proaktivan, pouzdan, prepoznat, atraktivni partner i produktivni i kreativni član globalne, EU i regionalne akademske zajednice, što je također u skladu sa vizijom Univerziteta.

Usporedivost studijskog programa s programima akreditiranih srodnih studijskih programa u Bosni i Hercegovini i zemljama Evropske unije

Predloženi studijski program Turizam se zasniva multidisciplinarnom pristupu jer integriše znanja iz različitih disciplina - prevashodno geografije, te ostalih prirodnih nauka u funkciji kompleksnog i komponentnog obrazovanja i istraživanja, zatim ekonomskih i društvenih i humanističkih nauka, koje su u funkciji sveobuhvatnog razumijevanja turizma. Fokus na naučno-istraživačkoj djelatnosti podstiče kritičko razmišljanje, istraživački pristup i razvoj kompetencija i vještina kod studenata, potrebnih za rješavanje stvarnih problema u oblasti turizma.

Studiji Turizma na dodiplomskom nivou u zemljama Evropske unije i u Evropskom prostoru visokog obrazovanja se razlikuju s obzirom na zemlju, instituciju i karakteristike studija (npr. trogodišnji dodiplomski studij), ali postoje određene zajedničke odlike, koje posjeduje i predloženi studij Turizma na Prirodno-matematičkom fakultetu. Većina akreditiranih studijskih programa iz turizma u EU je, poput predloženog studija, zasnovana na multidisciplinarnom pristupu, odnosno integriše znanja iz različitih naučnih disciplina, stavljajući u fokus znanja iz različitih naučnih oblasti (geografskih, ekonomskih, društveno-humanističkih i dr.), zavisno na kojoj se visokoškolskoj ustanovi realizira nastavni proces. Studijski programi u EU i zemljama

<div style="text-align: center;"> <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p> </div>	<p>Obrazac SP1</p>
	<p>Stranica 23 od 2</p>

u okruženju inkorporiraju pored teoretskih i praktičan rad na osposobljavanju studenata tokom realizacije nastavnih sadržaja. S tim u vezi, pored praktičnih predmeta, moduli nastavnih predmeta studija Turizma također uključuju praktične sadržaje i projektne zadatke.

Postoji srodno studijsko usmjerenje I ciklusa studija na Univerzitetu u Banja Luci - Bachelor studij Turizmologija na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Banja Luci predstavlja studijski program u trajanju od četiri godine na kojem student ostvaruje 240 ECTS bodova. Što se tiče kurikuluma, studijski program u Banja Luci ima široku lepezu obrazovnih ciljeva koji se fokusiraju na razvoj kompetencija potrebnih za sticanje znanja iz oblasti turizma, geografije, turističkog menadžmenta, kao i multidisciplinarni karakter uz poseban naglasak na identifikaciji i valorizaciji fizičkogeografskih i društvenogeografskih resursa u turizmu, što je u viskom stepenu u korelaciji sa postavljenim ciljevima i ishodima predloženog studijskog programa Turizam na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu-Prirodno-matematičkog fakulteta.

Također je vršena komparacija bachelor studijskog programa na Prirodno-matematičkom fakultetu- Departmanu za geografiju, turizam i hotelijerstvo Univerziteta u Novom Sadu. Bachelor studij Turizam predstavlja studijski program u trajanju od četiri godine na kojem student ostvaruje 240 ECTS bodova, i stiče se zvanje diplomiranog turizmologa. Studijski program ima za cilja da pruži multidisciplinarno obrazovanje za sticanje stručnih kompetencija za obavljanje širokog spektra poslova iz oblasti turizma, valorizacije turističkih resursa, razvoja novih turističkih proizvoda, kao i u planiranju strukturnog i funkcionalnog aspekta turističke destinacije, po čemu u strukturi kurikuluma (nastavni plan, program) u značajnoj mjeri korelira sa postavljenim ciljevima i ishodima predloženog studijskog programa Turizam na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu-Prirodno-matematičkog fakulteta.

Vršena je komparacija predloženog studijskog programa Turizam na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu-Prirodno-matematičkog fakulteta s postojećim studijskim programom osnovnih studija na Odsjeku za turizmologiju na Geografskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Osnova studija su geografske nauke, gdje široko geografsko znanje predstavlja neizostavan dio obrazovanja turizmologa, s obzirom na to da je turizam fenomen sa naglašenom prostornom komponentom, što je u korelaciji sa strukturom i konceptom predloženog studijskog programa Turizam na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu-Prirodno-matematičkog fakulteta. To omogućava studentima da prepoznaju dominantne prirodne i društvene odlike, najvažnije turističke motive, te analiziraju turističku ponudu i kreiraju turističke aranžmane. Obrazovanje iz oblasti hotelijerstva i upravljanja turističkim destinacijama uz znanja usmjerenih na istraživanje tržišta su važan segment u obrazovnom procesu. Studijski program se realizira u trajanju od četiri godine na kojem student ostvaruje 240 ECTS bodova.

Studijski univerzitetski program „Turizam“ na Univerzitetu Primorska, Fakultet za turističke studije - Turistica (UP FTŠ Turistica) se realizira u trajanju od 3 godine (šest semestara), sa

fondom od 180 ECTS. Završeni student stiče stručni naziv diplomirani organizator turizma (UN). U ovom studijskom programu turizam se promatra iz perspektive posebne interdisciplinarnosti nauke, kao spoj poslovne, privredne, ekološke i društvene komponente, čime se stječu stručnost i znanja za primjenu u praksi, posebice traženjem novih izvora znanja i primjenom metoda za razumijevanje funkcioniranja i upravljanja procesima u razvoju turizma, njegovih usluga ili djelatnosti. Studij Turizam omogućava teorijska i praktična znanja za upravljanje turističkim organizacijama i složenim procesima u područje turizma, i zadatke u analiziranje, planiranje, projektiranje, razvoj i upravljanje procesima u turizmu i djelatnosti vezane uz turizam, kako u privatnim tako i u javnim agencijama. Usporedivost je bazirana na značajnoj korelaciji u aspektu interdisciplinarnosti te sa postavljenim ciljevima i ishodima predloženog studijskog programa Turizam na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu-Prirodno-matematičkog fakulteta.

Prema provedenoj analizi, korelacija prethodno navedenih studijskih programa sa predloženim bachelor programom na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu-Prirodno-matematičkog fakulteta je slijedeća:

visokoškolska ustanova	Naziv programa	Trajanje studija (I ciklus)	Korelacija prema nastavnim predmetima	Korelacija prema nastavnim sadržajima
Prirodno-matematički fakultet Odsjek za geografiju Univerzitet u Banja Luci	Turizmologija	4 godine / 240 ECTS	64 %	71%
Prirodno-matematički fakultet Departmanu za geografiju, turizam i hotelijerstvo Univerzitet u Novom Sadu	Turizam	4 godine / 240 ECTS	67%	73 %
Sveučilište Primorska, Fakultet za turističke studije - Turistica (UP FTŠ Turistica)	Tourism (UN)	3 godine / 180 ECTS	56%	61%
Geografski Fakultet – Odsjek za turizmologiju	Turizmologija	4 godine / 240 ECTS	61%	67%

Mogućnosti mobilnosti studenata u domaćem i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja

Tokom studija, studenti imaju pravo provesti određeno vrijeme na srodnim visokoškolskim institucijama u zemlji ili inozemstvu, uključujući pohađanje kurseva, istraživanje ili pripremu završnog rada na različitim univerzitetima. Univerzitet u Sarajevu ima više od 150 potpisanih sporazuma s najprestižnijim visokoškolskim institucijama širom svijeta, ističući se posebno kroz ugovore u okviru programa ERASMUS+, te CEEPUS mreže. Studenti i nastavnici

predloženog studijskog programa mogu iskoristiti ove ugovore i posjetiti prestižne institucije, uključujući partnerske institucije, Sveučilište u Zagrebu i Univerzitet u Novom Sadu. Načini sprovođenja mobilnosti studenata jasno su definisani Statutom Univerziteta. Ista se odvija putem Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, sa sjedištem u Rektoratu, koja je osnovana s ciljem koordinacije aktivnosti i razvoja međunarodnih odnosa s partnerskim univerzitetima i ostalim nastavnim, obrazovnim i istraživačkim institucijama i mrežama saradnje iz Evrope i svijeta.

Mobilnost studenata na Univerzitetu u Sarajevu, pa samim tim istudijskim programima Odsjeka za geografiju, se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inostranstva.

Odsjek za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta razvio je i razvija intenzivnu saradnju sa više visokoškolskih nastavno-naučnih institucija u inostranstvu poput:

- Department of Geography, Faculty of Science, Palacký University Olomouc, Češka Republika
- Geografski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Republika Hrvatska
- Oddelek za geografiju Fakultete za humanistične studije Univerze na Primorskem u Kopru, Republika Slovenija
- Oddelek za geografiju Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Republika Slovenija,
- Katedra za geografiju Pedagoške fakultete Masarykove Univerze u Brnu, Češka Republika
- Department of Geography University of Kingston, Engleska
- University de Paris-IV, Francuska Republika
- Institut für Geographie und Raumforschung Karl-Franzens-Universität Graz, Republika Austrija
- University of Copenhagen, Kraljevina Danska.

U okviru Erasmus+ programa razmjene, Odsjek za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta uspješno saraduje sa:

- University of Debrecen, Hungary
- University of Primorska, Slovenia;
- Palacky University, Czech Republic;

U okviru CEEPUS programa razmjene, Odsjek za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta uspješno saraduje sa:

- Geografskim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Republika Hrvatska
- Odjelom za geografiju Sveučilišta u Zadru, Republika Hrvatska

U proteklih pet godina na Odsjeku za geografiju kroz program studentske razmjene boravio je značajan broj studenata (kroz ERASMUS + (6 studenata), MEVLANA (2 studenta) i CEEPUS (6 studenata) sa prestižnih evropskih Univerziteta. U istom vremenskom periodu sa Odsjeka za

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 26 od 2

geografiju u programu međunarodne razmjene studenata učestvovalo je 13 studenata kroz Erasmus + program i CEEPUS program 3 studenta. Također, kroz CEEPUS program, akademske 2022/23. godine realizirana je terenska nastava za 30 studenata Odsjeka za geografiju, na području Slovenije, gdje je domaćin institucija bila Faculty of Humanistic Studies, University of Primorska, Koper (<https://geografija.pmf.unsa.ba/medjunarodna-saradnja/#1623839334676-5b99b890-ad251623839732897>). U skladu sa istaknutim, pokretanjem studijskog programa Žaštita životne sredine, planirano je da se učvrsti i proširi međunarodna saradnja sa prestižnim Univerzitetima u cilju jačanja vještina i kompetencija studenata, ali i nastavnog osoblja Odsjeka za geografiju.

Povezanost s lokalnom zajednicom

Povezanost predloženog studijskog programa Turizam sa lokalnom zajednicom izuzetno je važna u ostvarenju ciljeva odgovornog i održivog razvoja i poboljšanju kvaliteta života lokalne zajednice. Na studiju turizma će se obrazovati stručnjaci koji su sposobni identificirati i valorizirati turističke resurse iz oblasti prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa na područjima kojima upravljaju lokalne zajednice. Stručnjaci iz ove oblasti će direktno doprinijeti razvoju planskih politika koje uključuju uspostavu različitih vrsta turizma usklađenih prema identificiranim turističkim resursima te ulogu i način komplementarnog razvoja servisa koje lokalne zajednice trebaju razvijati u cilju optimiziranja vlastitog turističkog razvoja.

Na Prirodno-matematičkom fakultetu, odsjeku za geografiju, intenzivno se razvija multidisciplinarna saradnja sa lokalnom zajednicom kroz različite vidove projekata, školovanja, radionica, organizacije naučnih i stručnih skupova i drugih aktivnosti kod kojih je implementacija usmjerena na keogzistenciju i sinergiju. Nastavnici i saradnici se aktivno uključuju u društvene i privredne aktivnosti, kroz izradu stručnih projekata (kao npr. projekat uspostavljanja i izgradnje biciklističkih staza na općini Centar Sarajevo), članstvom u udrugama, tijelima lokalne i regionalne samouprave, organizaciju humanitarnih aktivnosti, provođenjem edukativnih aktivnosti (npr. projekat Edukacija srednjoškolske i osnovnoškolske populacije u cilju podizanja svijesti u oblasti prirodnog naslijeđa Kantona Sarajevo), kao i drugim projektima od značaja za razvoj različitih privrednih i društvenih djelatnosti i zajednice u cjelini.

Kroz organizaciju naučnih i stručnih skupova, okruglih stolova, savjetovanja i etičkim djelovanjem u okruženju, nastavnici i suradnici Odsjeka doprinose razvoju lokalne, regionalne i nacionalne zajednice, prvenstveno djeluju na podizanju svijesti o potrebi usklađivanja turističke djelatnosti temeljenoj na globalnim trendovima, koje treba na adekvatan način implementirati od lokalne do međunarodne razine.

<div style="text-align: center;"> <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p> </div>	<p>Obrazac SP1</p>
	<p>Stranica 27 od 2</p>

Usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja

Predloženi studijski program je prilagođen, između ostalog i potrebama struke, što je rezultat intenzivne i permanentne komunikacije sa predstavnicima strukovnih udruženja, odnosno aktivnosti koja je prethodila koncipiranju novog studijskog programa na Odsjeku za geografiju. Sinergija sa strukovnim udruženjima je pomogla u identifikaciji ključnih kompetencija i vještina koje studenti trebaju razviti kako bi se uspješno zaposlili. Usklađenost studija Turizam sa strukovnim udruženjima ima ključnu ulogu u osiguravanju kvalitete obrazovanja i pripremi studenata za rad u struci. Angažman studenata realizira se u različitim naučnim i stručnim aktivnostima koja realiziraju strukovna udruženja. Navodimo samo neke primjere:

U prvom redu ovdje ističemo usklađenost studijskog programa Turizam sa **Geografskim društvom u Federaciji Bosne i Hercegovine**, pravnim sljedbenikom Geografskog društva Bosne i Hercegovine koje je osnovano 1947. godine. Geografsko društvo u Federaciji Bosne i Hercegovine je utvrdilo u svojim statutarnim odredbama kao osnovni zadatak unapređenje geografske nauke kroz aplikaciju naučno-istraživačkog i edukacijskog rada, gdje jednu od najznačajnijih smjernica čini razvoj i unapređenje turizma. Ovim iznimno važnim zadatkom Geografsko društvo u F BiH se tokom cijelog svog perioda rada (od osnivanja do danas) kontinuirano bavilo kroz različite angažmane organiziranjem stručnih tematskih konferencija, stručnih i naučnih seminara i simpozija. U svom dosadašnjem 75-ogodišnjem djelovanju, posebno se ističu rezultati teorijskih i aplikativnih naučnih istraživanja bosanskohercegovačkih geografa kroz plenarni i sekcijski rad koji su prezentirani na svih 12 kongresa geografa bivše Jugoslavije, uz napomenu da je 3. i 9. kongres organiziralo Geografsko društvo Bosne i Hercegovine. Osim kroz kongrese, savremene spoznaje iz oblasti naučne geografije geografi Bosne i Hercegovine prezentirali su na različitim tematskim konferencijama sa međunarodnim učešćem koje je Geografsko društvo kontinuirano organiziralo prema svom programu rada. Na ovim naučnim skupovima, osim prezentacija naučnih i stručnih radova, organizirane su i tematske rasprave i okrugli stolovi koji su sa različitih aspekata tretirali geografsku problematiku i u skladu s tim su usvajani određeni zaključci i usmjerenja u budućem razvoju geografske nauke i struke. Nakon osamostaljenja, geografi Bosne i Hercegovine, organizirani u Geografsko društvo u Federaciji Bosne i Hercegovine, uz suorganizaciju sa Odsjekom za geografiju do sada su organizirali 5 kongresa geografa Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem. Naučni odbori kongresa u izdavaštvu Geografskog društva u F BiH publicirali su zbornike apstrakata i zbornike radova. U pripremi je održavanje 6. kongresa geografa Bosne i Hercegovine koji će se 2024. god. održati u Sarajevu. Važna činjenica je da u strukturi rada Kongresa, posebna tematska sekcija tretira problematiku turizma, u kojoj, prema dosadašnjem iskustvu, učestvuje najveći broj naučnika i stručnjaka iz BiH i inozemstva. Pored kongresa, u organizaciji Geografskog društva u F BiH i Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu održani su i različiti naučni skupovi koji tretiraju savremenu problematiku iz oblasti turizma, regionalnog i prostornog planiranja, geoinformacionih tehnologija, zaštite životne sredine i uopće iz oblasti aplikativne i teorijske geografije. Svojom

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 28 od 2

aktivnošću, GD u F BiH, predstavlja strukovno udruženje koje vrlo intenzivno, u sinergiji sa Prirodno-matematičkim fakultetom i Odsjekom za geografiju, radi na promicanju stručnih, naučno-istraživačkih i edukativnih aktivnosti na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Time se potiče saradnja s lokalnom zajednicom ali sa realnim sektorom. Realizacijom većeg broja stručnih i naučno-istraživačkih projekata u oblasti turizma od značaja za lokalnu zajednicu, Kanton Sarajevo i Federaciju Bosne i Hercegovine ostvaruje se visok stepen usklađenosti sa predloženim studijskim programom Turizam. Izuzetno važan aspekt je sinergija u sferi izdavačke djelatnosti, gdje Geografsko društvo u F BiH u suizdavaštvu sa Prirodno-matematičkim fakultetom i Odsjekom za geografiju publicira indeksirani časopis Geografski pregled (Geographical Review). Prvo izdanje Geografskog pregleda objavljeno je 1957. godine, te je do 2024. godine izdano 48 brojeva. Časopis je indeksiran u međunarodnim bazama podataka.

Udruženje turističkih vodiča Kantona Sarajevo „Vučko“ je nestranačko, nevladino i neprofitno udruženje, koje je osnovano radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva njegovih članova. Udruženje djeluje na Kantonu Sarajevo. Ciljevi i program rada ovog strukovnog udruženja, su između ostalog usmjereni na saradnju sa nadležnim organima i organizacijama, pravnim licima, udruženjima, asocijacijama kao i svim drugim srodnim institucijama. Između ostalog, ciljevi i program rada su usmjereni na uključivanje u različite lokalne i međunarodne projekte, organizovanje, samostalno ili sa drugim subjektima, edukativnih seminara, stručnih sastanaka, konferencija, radionica, treninga, smještaja turista, razmjena iskustva i informacija sa istim ili sličnim udruženjima, organima i organizacijama u zemlji i inostranstvu, jačanje turističke svijesti i kulture svih ljudi s posebnim osvrtom na mlade. Naročito se ističe nužna potreba za saradnja sa srednjim školama i univerzitetima, zalaganje za posredovanje pri zapošljavanju, saradnja sa turističkim agencijama i ostalim subjektima, kao i poboljšanje turističkih usluga, zalaganje za unapređenje i razvoj turizma u Kantonu Sarajevo, kroz izradu i implemetaciju projekata iz oblasti turizma, obrazovanja, demokratije, ekologije, kulture i sporta.

Zenith Group D.O.O. Sarajevo je agencija za turizam, konzalting i marketing sa sjedištem u Sarajevu. Iako nije direktno označena kako strukovno udruženje, Odsjek za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Univerziteta u Sarajevu je uspostavio intenzivnu suradnju sa ovom agencijom, a kao rezultat toga je uspješna organizacija osam međunarodnih naučnih konferencija po nazivom **International Tourism and Hospitality Menagment Conference – ITHMC** koje su organizirane u saradnji sa više javnih Univerziteta iz Turske i zemalja u okruženju. (Detalji: <https://www.ithmc.com/>). U 2024. godini će se održati deveti **ITHMC** naučni skup, i kao i do sada okupiti naučne djelatnike iz cijelog svijeta.

  <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	<p>Obrazac SP1</p> <hr/> <p>Stranica 29 od 2</p>
---	---

Programski ciljevi navedenih udruženja i kompanija su u jasnoj korelaciji sa predviđenim ciljevima predloženog studijskog programa Turizam, čime se primjereno argumentira usklađenost sa strukovnim udruženjima i dionicima u turističkom sektoru.

Mogući partneri izvan visokoškolskog sistema

Javni sektor:

- Strukovna Ministarstva na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou:
- Federalno ministarstvo okoliša i turizma
- Federalno ministarstvo prostornog uređenja
- Turističke zajednice kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Kantona Sarajevo
- Jedinice lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini (gradovi i općine)

Privatni sektor:

- hotelski sektor,
- putničke agencije
- Udruženje turističkih agencija u Bosni i Hercegovini – UTA BiH
- Strukovna udruženja građana
- Nevladine organizacije iz oblasti turizma
- Udruženja turističkih vodiča

U svrhu promocije turizmološke nauke i struke kao i turističkih potencijala Bosne i Hercegovine, Odsjek za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Univerziteta u Sarajevu je uspostavio intenzivnu naučnu saradnju sa više srodnih fakulteta, kao što su: Fakultet za turistične studije – Turistika, Univerza na Primorskom, Akdeniz University Tourism Faculty, Departman za geografiju, turizam, hotelijerstvo Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Novom Sadu i dr.

Period do 2023. godine na Odsjeku za geografiju je bio označen jačanjem saradnje sa drugim institucijama i privrednim subjektima, u cilju unapređenja nastavnog procesa, ali i naučno-istraživačkog rada njegovog osoblja. Naročito se to odnosi na uspostavljanje veza sa turističkom privredom, što je rezultat činjenice da najveći broj studenata na Odsjeku za geografiju tradicionalno pohađa smjer Turizam i zaštita životne sredine. U navedenom periodu, potpisani su poslovni sporazumi između Prirodno-matematičkog fakulteta i drugih javnih i privatnih subjekata na polju realizacije praktične nastave iz predmeta u oblasti Turizma. Kao istaknutiji primjeri se izdvaja saradnja sa kantonalnim javnim preduzećima ZOI '84 i Centar Skenderija, (sporazum potpisan 2020, odnosno 2021. godine). Značajno je napomenuti, da je ranije, tokom 2019. godine, formalizirana saradnja slične vrste i sa privatnim privrednim subjektima – hotelima Hills i Malak, te turističkom agencijom Buena Vista.

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 30 od 2

Od 2014. godine uspostavljena je saradnja sa agencijom Zenith Group na polju organizacije međunarodne naučne konferencije u sferi turizma i ugostiteljstva – International Tourism and Hospitality Management Congress, koja se održava svake godine.

U nastavnom i praktičnom pogledu su značajni i ostvareni kontakti sa hotelom Hollywood i turističkim agencijama Relax Tours i BH Passport. U 2022. godini su potpisani sporazumi sa Swissotelom Sarajevo i Turističkom zajednicom Kantona Sarajevo. Obzirom na trendove u turističkom sektoru, u narednom periodu je planiran intenziviranje kontakata i potpisivanje ugovora o saradnji i praktičnom radu sa većim brojem privrednih subjekata iz privatnog i javnog sektora.

U svrhu privredne aplikacije istraživačkog rada akademskog osoblja Fakulteta iz oblasti turizma, te upošljavanja završenih studenata Fakultet je potpisao i niz sporazuma među kojima se ističe Sporazum o poslovno-tehničkoj saradnji između Privredne/gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine i Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta. Svi sporazumi sa privrednim subjektima iz privatnog sektora kao i javnim ustanovama su dostupni na linku:

<https://geografija.pmf.unsa.ba/dokumenti/#1672941808350-900d75b0-0379>

OPĆI DIO

Naziv, tip, nivo, cilj i nosioc studijskog programa

Naziv programa: Turizam

Nivo i tip studija: I ciklus studija – bachelor program (dodiplomski studij). Bolonjski princip studiranja.

Naziv izlazne kvalifikacije studijskog programa: Baccalaureus/baccalaureaturizma

Ciljevi studijskog programa:

Na studijskom programu Turizam definisano je pet osnovnih ciljeva:

1. Sticanje temeljnih znanja i kompetencija u oblastima fizičko-geografskih, društvenogeografskih i geokoloških disciplina, GIS-a i prostornog planiranja kao osnove za turističku resursnu valorizaciju;
2. Sticanje teorijskog i praktičnog multidisciplinarnog obrazovanja u svrhu razvijanja stručnih kompetencija za obavljanje širokog spektra aktivnosti iz svih oblasti turizma, te planiranja i upravljanja turističkim destinacijama;
3. Sticanje i usvajanje znanja u identifikaciji i cjelovitoj valorizaciji fizičkogeografskih i društvenogeografskih potencijala kao osnove za izradu strategija razvoja turizma i održivog razvoja turističke privrede;

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 31 od 2

4. Razvijanje sposobnosti i vještina koje se odnose na oblasti turističke operative, hotelijerstva, agencijskog poslovanja i menadžmenta u turističkim destinacijama kao i u drugim područjima turističkih servisa;
5. Sticanje temeljnih znanja i kompetencija iz oblasti turističko-marketinških, turističko-menadžerskih i srodnih vještina, koje su od temeljnog značaja za promociju i unapređenje turističke ponude turističkih destinacija iz Bosne i Hercegovine, te njihovo umrežavanje sa najpoznatijim srodnim turističkim destinacijama iz regije, Evrope i svijeta;

Generički ciljevi dodiplomskog studijskog programa Turizam u fokus stavljaju slijedeće:

- sticanje i usvajanje znanja i vještina za timski rad u identifikaciji i valorizaciji fizičkogeografskih i društvenogeografskih potencijala u svim fazama turističkog planiranja,
- sticanje i usvajanje znanja i vještina u oblastima identifikacije i valorizacije turističkih potencijala u svim fazama izrade strategija turističkog razvoja,
- sticanje i usvajanje znanja i vještina u oblastima identifikacije i valorizacije turističkih klastera,
- sticanje i usvajanje znanja i vještina u organizaciji različitih oblika turističkih putovanja u Bosni i Hercegovini i inozemstvu sa akcentom na prezentaciji turističkih resursa,
- upoznavanje sa organizacijom, funkcioniranjem i poslovanjem turističkih agencija, turističkih zajednica i tour-operatora i osposobljavanje studenata za rad u istim,
- upoznavanje i usvajanje znanja i vještina u oblasti menadžmenta u turističkim destinacijama,
- sticanje i usvajanje znanja i vještina u prezentaciji atraktivnih turističkih motiva i destinacija (u štampanoj i elektronskoj verziji) i odabiru marketinške strategije,
- sticanje i usvajanje znanja i vještina u oblasti zaštite prirode i uspostave zaštićenih prirodnih područja i njihovog turističkog razvoja,
- sticanje i usvajanje znanja studenata o GIS softveru i setovima digitalnih geopodataka i metodama njihove primjene u identifikaciji i valorizaciji turističkih potencijala u turističkim destinacijama,
- upoznavanje studenata nastavni proces sa osnovnim teorijskim odrednicama geografije, turizma, menadžmenta i poslovanja, kao i sa multidisciplinarnim karakterom turizmološke nauke. Uz pomoć obaveznih i izbornih predmeta za određene module student stiče stručne kompetencije za moguće zaposlenje u području turističke operative, hotelijerstva i agencijskog poslovanja;
- obrazovanje kadrova iz oblasti turizma i njegovih srodnih djelatnosti, koji će istovremeno steći niz marketinških, menadžerskih i drugih znanja i vještina, a od značaja za rad u osnovnim sektorima turističke djelatnosti;
- školovanje kadrova koji će biti zaposleni unutar firmi iz oblasti turističke, hotelijerske i šire ugostiteljske djelatnosti, kao i u agencijama koje se bave poslovima valorizacije turističkih resursa, razvoja novih turističkih proizvoda na osnovu istraživanja tržišta, kao i planiranjem strukturnog i funkcionalnog aspekta turističke destinacije;
- omogućavanje daljeg obrazovanja na studijskim programima višeg nivoa, kao i dalje usavršavanje u cilju dobijanja visoko kompetentnog stručno-naučnog kadra.

Nosioc programa: Univerzitet u Sarajevu – Prirodno-matematički fakultet

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 32 od 2

Naučna /umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program

Studijski program Turizam pripada naučnoj oblasti Geografija. Matične oblasti geografije su: Fizička geografija, Društvena geografija, Regionalna geografija, Geoekologija, Turizam, Regionalno i prostorno planiranje, Geografski informacijski sistemi – GIS, Teorijska geografija i Geografija u obrazovanju.

Organizacija i trajanje studijskog programa, te minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija

Studijski dodiplomski program Turizam traje četiri godine – osam semestara. Studijska godina traje od početka oktobra do kraja septembra i organizirana je u dva semestra: zimskom i ljetnom. U jednom semestru student ima četiri obavezna predmeta sa po 6 ECTS i jedan izborni predmet (studenti biraju jedan od četiri ponuđena predmeta) sa 6 ECTS (ukupno po semestru: 5 predmeta x 6 ECTS = 30 ECTS). Završetkom jedne studijske godine stiče se ukupno 60 ECTS kredita, odnosno 30 ECTS po jednom semestru. Nastavnim planom i programom predviđena je odbrana Završnog rada I ciklusa studija. Polaganjem svih ispita studenti stiču 234 ECTS, pri čemu odbranom Završnog rada I ciklusa studija stiču dodatnih 6 ECTS. Tokom studija potrebno je ostvariti 240 ECTS kredita (4 godine x 60 ECTS = 240 ECTS). Također, jedan dio nastavnog procesa (praktična nastava) realizirat će se u institucijama, organizacija i privrednim subjektima iz oblasti Turizma sa kojima Odsjek za geografiju ima dugogodišnju saradnju, gdje će studenti imati priliku da praktičnim radom upotpune stečena znanja i vještine.

Jezik na kojem se izvodi studijski program

Cjelokupan nastavno-naučni proces na studijskom programu realizuje se na jednom od tri jezika u Bosni i Hercegovini (bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku). Studijski program se može realizirati i na engleskom jeziku (dosadašnja praksa za studente iz inostranstva koji pohađaju nastavu kroz programe mobilnosti).

Odgovarajući i transparentni selekcijski postupci za upis na studijski program

Prijava i upis kandidata u prvu godinu studija Turizam provodio bi se isključivo online putem Informacionog sistema eUNSA i web stranice www.upisi.unsa.ba, što je praksa na Univerzitetu u Sarajevu od 2019. godine.

Pravo učešća na Konkursu za upis u prvu godinu prvog ciklusa studija pod jednakim uvjetima imaju:

- a) kandidati koji završili srednju školu učeterogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini;
- b) kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon državljanima Bosne i Hercegovine i strani državljanima sa završenom srednjom školom u postupka priznavanja odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno adekvatno obrazovanje zanastavak školovanja;
- c) kandidati sa završenom četverogodišnjom srednjom školom po međunarodnim programima koji su odobreni od nadležnog ministarstva.

Izbor kandidata vrši se na osnovu Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis u prvu godinu studija na Univerzitetu u Sarajevu, koja je sastavni dio Konkursa, kao i pojedinačnih kriterija utvrđenih za vrednovanje ocjena iz predmeta relevantnih za odgovarajući studijski program. Prijemni ispit nije predviđen na Odsjeku za geografiju.

Rangiranje kandidata i prijem studenata u I godinu studija na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu – Prirodno – matematičkog fakulteta vrši se u zavisnosti od broja bodova, utvrđenih na osnovu Kriterija Konkursa, a prema postignutom:

- općem uspjehu,
- uspjeha iz maternjeg jezika i pojedinih predmeta značajnih za odgovarajući studij,
- rezultata ostvarenih na takmičenjima iz predmeta relevantnih za određeni studij,
- odličan (5,0) uspjeh iz svih nastavnih predmeta i primjerno vladanje u toku cjelokupnog srednjoškolskog obrazovanja,
- ostala bodovanja definirana u članovima 20. i 21. Konkursa
- prioriteta izbora studijskog programa,
- rezultata eksterne provjere znanja (u slučaju međunarodnih programa).

Na Odsjeku za geografiju relevantni predmeti su: maternji jezik (Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost), prvi strani jezik, Geografija, Matematika.

Utvrđivanje broja bodova na fakultetima/akademijama na kojima se ne polaže prijemni ispit, kao što je to na Odsjeku za geografiju, prema Konkursu, vrši se na sljedeći način:

- broj bodova po osnovu općeg uspjeha iznosi maksimalno 20, a utvrđuje se na način da se prosjek ocjena iz svih predmeta pomnoži sa 4 i zaokruži na dvije decimale;
- broj bodova po osnovu uspjeha iz predmeta značajnih za odgovarajući studijski program utvrđuje se iz uspjeha iz maternjeg jezika i grupe predmeta koji su značajni za odgovarajući studij, što sevredukuje sa maksimalno 80 bodova i to tako što se prosječna ocjena iz grupe ovih predmetazaokruži na dvije decimale i pomnoži sa 16;
- bodovanje za takmičenja: za jedno od osvojenih mjesta na lokalnom (općinskom, gradskom) takmičenju učenika srednjih škola dobija se sljedeći broj bodova: za osvojeno prvo mjesto – 2boda, za osvojeno drugo mjesto – 1 bod i za osvojeno treće mjesto – 0,5 bodova; za jedno od osvojenih mjesta na kantonalnom takmičenju učenika srednjih škola dobija se sljedeći broj bodova: za osvojeno prvo mjesto – 3 boda, za osvojeno drugo mjesto – 2 boda i za osvojeno trećemjesto – 1 bod; za jedno od osvojenih mjesta na takmičenju učenika srednjih škola na

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 34 od 2

nivou entiteta i Bosne i Hercegovine dobija se sljedeći broj bodova: za osvojeno prvo mjesto – 4 boda, za osvojeno drugo mjesto – 3 boda i za osvojeno treće mjesto – 2 boda; za jedno od osvojenih mjesta na međunarodnom takmičenju učenika srednjih škola dobija se sljedeći broj bodova: za osvojeno prvo mjesto – 5 bodova, za osvojeno drugo mjesto – 4 boda i za osvojeno treće mjesto – 3 boda. Ukupan broj bodova, a koje kandidat dobija po osnovu takmičenja navedenih u ovom članu, formira se na osnovu zbira bodova po svim rezultatima, s tim da se boduju rezultati ostvareni na takmičenjima iz predmeta relevantnim za određeni studij, a čiju verifikaciju vrši Komisija.

Za kandidate iz država nastalih raspadom bivše SFRJ za bodovanje ostvarenih rezultata na takmičenjima primjenjuje se odredbe utvrđene Konkursom, uz primjenu principa ekvivalencije (lokalno = općinsko, gradsko; kantonalno = županijsko/regionalno, regije unutar države; entitetsko = pokrajinsko i ostalo; državno = državno);

- kandidatima koji su imali odličan (5,0) uspjeh iz svih nastavnih predmeta i primjerno vladanje utoku cjelokupnog srednjoškolskog obrazovanja, dodjeljuje se dodatnih 5 (pet) bodova;

- kandidatima sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju po međunarodnim programima odobrenim od strane nadležnog ministarstva i koji su polagali eksternu maturu iz predmeta od značaja za studij u završnom razredu srednje škole, dodjeljuju se dodatni bodovi za uspjeh na eksternoj maturi za svaki pojedinačni predmet po sljedećoj shemi: ocjena A* ili A – 3 boda, ocjena B – 2 boda i ocjena C – 1 bod.

Verifikaciju online zaprimljenih dokumenata, prijem i upis studenata u prvu godinu studija provodi posebna Komisija za prijem i upis studenata koju imenuje Vijeće fakulteta. Nakon verifikacije nasljednici Vijeća Fakulteta objavljuje se na oglasnoj ploči prijedlog rang-liste kandidata koji su stekli pravo upisa na jedan od odsjeka Fakulteta. Kandidati koji su se prijavili na konkurs, a ne nalaze se na rang-listi primljenih kandidata mogu uložiti prigovor Vijeću Fakulteta u roku od tri dana od dana objavljivanja prijedloga rang-liste na oglasnoj ploči Fakulteta. Nakon pregleda žalbi Fakultet objavljuje konačnu rang-listu.

Kvalifikacija koje student stiče po okončanju studijskog programa (uz direktno izraženu vezu s kvalifikacijskim okvirom)

Student nakon položenih svih ispita predviđenih Nastavnim planom i programom i odbranom Završnog rada prvog ciklusa stiče akademski naziv Baccalaureus/baccalaurea turizma

Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, nivo, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Nakon uspješne odbrane Završnog rada I ciklusa, izdaje se dokument Dodatak diplomi koji studenti dobijaju po okončanju studija I ciklusa Odsjeka za geografiju. Dodatak diplomi je razvijen na modelu European Commission, Council of Europe i UNESCO/CEPES. Dodatak

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 35 od 2

diplomi sadrži informacije o nosiocu kvalifikacije, informacije o kvalifikaciji, informacije o stepenu kvalifikacije, informacije o sadržaju studija i postignutim rezultatima (spisak položenih predmeta sa ocjenama). Ako je student učestvovao u programu mobilnosti koji je odobren od Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta, ovaj dokument sadrži i spisak položenih predmeta tokom mobilnosti na instituciji domaćina u skladu sa važećim propisima. U dodatku diplomi nalaze se i podaci o Završnom radu I ciklusa, informacije o funkciji kvalifikacije, dodatne informacije, obrazovni ciljevi i ishodi studijskog programa.

Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskih programa koja uključuje mišljenje ili službeno objavljene dokumente organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih kvalifikacija koje se stiču završetkom studija

Prema provedenoj komparativnoj analizi stanja oblasti turizma u Bosni i Hercegovini, Federaciji BiH i Kantonu Sarajevo, u strukturi ukupnog turističkog prometa u Bosni i Hercegovini i u Federaciji BiH, Kanton Sarajevo tokom cijelog poslijeratnog perioda ima signifikantno učešće. Prosječni udio Kantona Sarajevo u periodu 2008. – 2022. u ukupnom broju ostvarenih turističkih dolazaka u Bosni i Hercegovini iznosi 35,8 %. dok sa aspekta ostvarenog broja noćenja iznosi 33,4 %. Još izraženije vrijednosti udjela u ukupnom turističkom prometu Kanton Sarajevo ima na nivou Federacije BiH, gdje je u kategoriji turističkih dolazaka ostvario udjel od 50 %, a u turističkim dolascima stranih turista čak 60,6 %. Dužina boravka turističkih posjetilaca u Kantonu Sarajevo gdje vrijedost ostvarene također iznosi oko 2,1 dan. Prema službeno objavljenim dokumentima turizam u FBiH direktno zapošljava 20.138 osoba i otvara približno 37.290 indirektnih i induciranih radnih mjesta, uključujući zapošljavanje u ugostiteljstvu, putovanjima i transportnim sistemima. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2022. godini (Tržište rada: zaposlenost, plaće i troškovi rada), na Kanton Sarajevo otpada 34% od ukupnog broja broj zaposlenih u turizmu na nivou F BiH (izvor: Strategija razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine 2022–2027.)

Shodno navedenom, iznimno je porastao interes privatnog i javnog sektora za kvalificiranom radnom snagom, usljed enormnog porasta registrovanih privrednih subjekata koji participiraju u sektoru turističke djelatnosti. To se prije svega ogleda u porastu broja hotelskih i drugih vidova smještaja, broju registrovanih turističkih agencija i kompanija uz sveprisutan trend deficita kvalifikovane radne snage. Na osnovu dosadašnjih iskustava i permanentnog praćenja statusa svršenih studenata I ciklusa, evidentno je da po završetku studija alumniji nalaze zaposlenje u turističkom sektoru kako u Kantonu Sarajevo, tako i u Bosni i Hercegovini i regiji. Ovdje treba naglasiti da je omjer svršenih studenata koji su iz Kantona Sarajevo i ostalih područja u približno istom odnosu. Pri tome također su vrlo izražni kontinuirani trendovi da se za vrijeme studija, kroz obavljanje praktične nastave, realizira angažovanje studenata u različitim privrednim subjektima na radnim zadacima i poslovima u turističkom (agencijsko-hotelijskom) sektoru sezonskog karaktera. Prema dostupnim podacima sa tržišta rada,

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 36 od 2

procjena je da se radi o nultoj stopi nezaposlenosti svršenih studenata prvog ciklusa na dosadašnjem smjeru Turizam i zaštita životne sredine na Odsjeku za geografiju.

Ovi trendovi ukazuju na izuzetnu potrebu za formiranje smjera Turizam u cilju zadovoljavanja sve većih potreba i potražnje kvalificirane radne snage u javnom i privatnom sektoru među ciljanim korisnicima (bazirane i na rezultatima istraživanja strukovnih ministarstava, turističkih zajednica, zavoda, turističkih agencija i kompanija iz turističkog sektora i pripadajućim podsektorima i dr.).

Prema prethodnim informacijama Bachelori studijskog programa Turizam imaće prohodnu mogućnost zapošljavanja u:

- Javnim ustanovama (nadležna ministarstva, turističke zajednice, stručna tijela, visokoškolske i srednjoškolske ustanove, zavodi i dr.)
- Privatnom sektoru sa podsektorima:
 - Hotelijerstvo
 - Ugostiteljstvo
 - Turističke agencije
 - Putničke agencije i turoperatori
- Specijaliziranim međunarodnim agencijama:
 - USAID / Bosna i Hercegovina
 - UNDP / Bosna i Hercegovina

Prohodnost studija

Prohodnost dodiplomskog studija Turizam definirana je Zakonom o visokom obrazovanju "Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22. (član 100.) i Pravilima studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu (član 40.). Na predloženom studijskom programu Turizam nisu planirani predmeti koje je neophodno položiti kao uvjet da bi se pohađali drugi predmeti u narednoj studijskoj godini. Student ima pravo prenjeti u narednu godinu unutar jednog ciklusa studija 12 ECTS kredita, bez obzira na broj predmeta ili najviše dva nepoložena predmeta ukoliko oni nose više od 12 ECTS kredita. Student koji u toku studijske godine izvrši sve obaveza izuzev položenog završnog ispita nije obavezan ponovo prisustvovati nastavi iz studijskih predmeta iz kojih obnavlja godinu. Studentu koji obnavlja godinu na studijskom programu Turizam može se u skladu sa kadrovskim i organizacionim mogućnostima i kapacitetima dozvoliti pohađanje nastave i polaganje nastavnih prdmeta iz naredne godine studija pod uvjetom da ukupno opterećenje studenta po semestru na prelazi 30 ECTS kredita. Studentu koji obnavlja godinu studija, odnosno prenosi ispit u narednu studijsku godinu priznaju se ostvareni poeni i uredno izvršene obaveze u vremenskom periodu od jedne godine. Student koji je u posljednjoj studijskoj godini odslušao sve predmete zadržava status studenta narednu akademsku godinu (apsolventski staž) i ima pravo polagati nepoložene ispite u svim ispitnim rokovima u toku studijske godine. Također, student ima mogućnost da jedanput u toku studija pređe na drugi Odsjek, odnosno

smjer na Univerzitetu u Sarajevu – Prirodno-matematičkom fakultetu. Komisija za provođenje postupka ekvivalencije položenih ispita koja je imenovana na svakom Odsjeku vrši postupak ekvivalencije položenih ispita na drugim visokoškolskim ustanovama na Univerzitetu u Sarajevu, kao i postupak ekvivalencije položenih ispita studenata Univerziteta u Sarajevu prilikom prelaska sa jednog na drugi studijski program na istoj organizacionoj jedinici, prelaska sa jedne na drugu organizacionu jedinicu i prelaska predbolonjskog na bolonjski studij.

Studentu koji uspješno okonča prvi ciklus studijskog programa Turizam omogućen je nastavak školovanja na drugom ciklusu studija koji se također organizira na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta. Student ima pravo pristupa na drugi ciklus studija na svim studijskim programima, u skladu sa utvrđenim kriterijima za rangiranje kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu, u skladu sa Zakonom i Pravilima studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu. Prohodnost studija i nastavak školovanja na drugim visokoškolskim institucijama u Bosni i Hercegovini, državama regije ili zemljama članicama EU koji imaju komplementarne studijske programe je, prema dosadašnjim iskustvima, omogućena na visokom stepenu.

Skala bodovanja i ocjenjivanja

Skala bodovanja i ocjenjivanja je usklađena sa aktuelnim zakonskim propisima iz oblasti visokog

obrazovanja i detaljnije precizirana Zakonom o visokom obrazovanju, ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22), Član 97. (Ispiti), stav (4) - (7), Statutom Univerziteta u Sarajevu - Član 184. (Ocjena), stav (1) - (4) te Pravilima studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu - sprovodi se od uspostave Bolonjskog procesa.

U svakom pojedinačnom silabusu predmeta je navedena skala bodovanja i ocjenjivanja u skladu sa ciljevima učenja i ishodima. Konačni uspjeh studenta, nakon svih predviđenih oblika provjere znanja definiranih predmetnim silabusom, vrednuje se prema slijedećem sistemom, koji je usporediv sa ETCS sistemom:

Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	Opis ocjene
10	A	95 - 100	izvrstan (izuzetan uspjeh sa neznatnim grešakama)
9	B	85 - 94	odličan (iznad prosjeka, sa ponekom greškom)
8	C	75 - 84	vrlo dobar (prosječan, sa primjetnim greškama)
7	D	65 - 74	dobar (općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima)
6	E	55 - 64	dovoljan (zadovoljava minimalne kriterije)
5	F, Fx	<55	nedovoljan (ne zadovoljava minimalne kriterije i potrebno je znatno više rada)

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 38 od 2

Osiguranje kvaliteta

Osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Sarajevu - Prirodno-matematičkom fakultetu uređeno je Pravilnikom o sistemu osiguranja kvaliteta Prirodno-matematičkog fakulteta i Pravilnikom o sistemu osiguranja i upravljanja kvalitetom Univerziteta u Sarajevu. Tijela Fakulteta odgovorna za uspostavu i provođenje sistema osiguranja kvaliteta su:

- Vijeće Fakulteta,
- Prodekan za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta,
- Odbor za osiguranje kvaliteta.

Navedena tijela međusobno saraduju u provođenju postupaka osiguranja i unapređenja kvaliteta u svim područjima djelovanja Fakulteta. U pojedinim područjima osiguranja kvaliteta učestvuju i druga tijela Fakulteta u okviru svojih nadležnosti.

Sistemom osiguranja i unapređenja kvaliteta upravlja Vijeće Fakulteta koje u okviru svojih nadležnosti donosi:

- odluke o prihvatanju strategije razvoja, pravilnika, priručnika i procedura za osiguranje i unapređenje kvaliteta u svim područjima djelovanja Fakulteta,
- odluke o prihvatanju periodičnih planova i izvještaja Odbora,
- odluke o prihvatanju izvještaja o provedenoj internoj evaluaciji pojedinih studijskih programa,
- kao i druge odluke, planove, preporuke koje se tiču unapređenja kvaliteta u svim područjima djelovanja Fakulteta.

Prodekan za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta koordinira poslovima iz domena osiguranja kvaliteta, priprema normativne akte kojim se regulira sistem osiguranja kvaliteta na Fakultetu i pokreće inicijative za unapređenje kvaliteta rada.

Odbor za osiguranje kvaliteta Fakulteta, kao savjetodavno tijelo je nadležno da:

- planira strategije razvoja i unapređivanja kvaliteta cjelokupne djelatnosti Fakulteta (definiranje standarda kvaliteta, predlaganje politike i procedura vezanih za sistem kvaliteta, utvrđivanje i razvijanje indikatora kvaliteta uz uvažavanje općeprihvaćenih standarda u visokom obrazovanju);
- predlaže izvještaje o internoj evaluaciji;
- predlaže opće akte i procedure u oblasti osiguranja kvaliteta (analize prolaznosti, vrednovanje nastavnih programa, evaluacija rada akademskog osoblja i drugih zaposlenika i sl.);
- organizira analize uspješnosti studiranja i identifikacije uzorka nekvalitetnog i neefikasnog procesa;
- priprema godišnji izvještaj u skladu sa datim nadležnostima;
- obavlja i druge poslove vezane za osiguranje kvaliteta na osnovu odluke organa Fakulteta.

Osiguranje kvaliteta studijskog programa Turizam provodiće prethodno navedena tijela odgovorna za uspostavu i provođenje sistema osiguranja kvaliteta a u skladu sa usvojenim

 	Obrazac SP1
UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Stranica 39 od 2

dokumentima i procedurama osiguranja kvaliteta. Osiguranje kvaliteta studijskog programa bazirano je na evaluaciji rada nastavnika i saradnika kao i evaluaciji svakog pojedinačnog nastavnog predmeta, kroz studentsku anketu. Studentska anketa o sadržaju predmeta, opterećenju na predmetu, kvalitetu izvođenja nastave i organizaciji ispita provodi nakon svakog semestra. Rezultati studentske ankete se analiziraju za svaki nastavni predmet pojedinačno, te za zaduženog nastavnika i saradnika na predmetu. Rezultati ankete i evaluacijski izvještaj se dostavljaju nastavnicima i saradnicima za svaki predmet pojedinačno. Na osnovu dobivenih rezultata nastavnici i saradnici vrše potrebne korektivne radnje u cilju unapređenja nastavnog procesa.

OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Ishodi učenja na nivou studijskoga programa definiranim u skladu sa zahtjevima strukovnih udruženja i tržišta rada, nastavkom školovanja, općim društvenim potrebama i standardima kvalifikacijskog okvira

Baccalaureus/baccalaurea turizma će nakon završetka I ciklusa studija biti osposobljen za:

Znanje:

- definiše, interpretira, povezuje temeljne pojmove i primijenjuje ključna znanja iz područja turizma, geografije, menadžmenta, marketinga i privrede Bosne i Hercegovine;
- definiše i opisuje segmente nacionalnog i međunarodnog turističkog tržišta uz prepoznavanje globalnih turističkih trendova, te utvrđuje utjecaj istih na konkurentnost turističke destinacije;
- definiše, opisuje i uspoređuje različite specifične oblike turizma, sa aspekta geografskih, ekonomskih, društvenih i geokoloških implikacija;
- definiše osnovne pojmove iz teorije turističke destinacije i marketinškog upravljanja turističkom destinacijom;
- prepoznaje principe kulinarskog menadžmenta u poslovanju odjela hrane i pića ili samostalnog ugostiteljskog objekta;
- vlada osnovnim znanjima u području poslovne ekonomije u turizmu i ugostiteljstvu (s naglaskom na hotelijerstvo);
- objašnjava i interpretira temeljne pojmove turističke teorije;
- klasificira postojeće i nove odnose i refleksije nastale u procesu prožimanja prirodno-geografskih i socioekonomskih karakteristika prostora u kojem se turizam, kao vrlo heterogen sistem, razvija;
- opisuje dinamičnost i interdisciplinarnost sektora turizma;
- razumije propise, zakone i standarde u turizmu i ugostiteljstvu;
- vlada znanjima iz poslovne komunikacije i informacijsko-komunikacijske tehnologije;
- razlikuje složene međuzavisnosti turizma, društva i okoliša, polazeći od teorijskih osnova do empirijskih primjera na lokalnom, regionalnom, nacionalnom i globalnom nivou;

<div style="text-align: center;"> <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p> </div>	<p>Obrazac SP1</p>
	<p>Stranica 40 od 2</p>

- objašnjava kontekst nastanka, značenja i valorizacije kulturno-historijskih spomenika;
- objašnjava i logički proučava turizam (sadržaje, procese, veze, odnose) sa ciljem identifikacije, eksplikacije i prognoza funkcionisanja turizma na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou posmatranja;
- tumači funkcionisanje turističkih atrakcija u skladu s postojećom organizacijom turističke privrede na lokalnom i globalnom nivou, vrednovanje i upravljanje njihovim kvalitetom;
- objašnjava uloge menadžera u turističkim organizacijama i osnovne funkcije menadžmenta u turističkim organizacijama;
- objašnjava kako integritati strategiju, ljudske resurse, veličinu organizacije i tehnologiju u razvoj organizacijske strukture u turističkim organizacijama;
- razumije značaj nauke i naučnog metoda i objašnjava i primijenjuje osnovne standarde istraživačkog procesa u studentskim radovima;
- razumije i implementira interdisciplinarnost kao integralni dio turističkog proizvoda.

Vještine:

- prati i analizira turističke politike, prakse i trendove;
- koristi savremene informatičke tehnologije u poslovanju;
- analizira utjecaj multiplikativnog efekta turizma;
- analizira i interpretira doprinos turizma ekonomiji i razvoju lokalne zajednice;
- analizira tržišne odnose ponude i potražnje koji stvaraju nove trendove u turizmu;
- kritički prosuđuje djelovanje turizma kao generatora rasta i razvoja;
- interpretira i razlikuje determinante pozicioniranja turističke destinacije i turističkog proizvoda uvažavajući postojeće i nove odnose te analizira refleksije nastale u procesu prožimanja prirodnogeografskih i socioekonomskih obilježja prostora u kojem se turizam razvija;
- identificira važnost gastronomije u kreiranju kompletnog turističkog doživljaja;
- upotrebljava savremene i interaktivne alate hotelske prakse;
- predviđa vanjsko i unutrašnje okruženje turističkih organizacija u svrhu efikasnijeg donošenja odluka;
- osmišljava promociju proizvoda i usluga turističkih organizacija;
- prezentira javne prezentacije o temama iz turizma;
- kritički vrednuje elemente upravljanja javnim i privatnim turističkim subjektima;
- identificira radno zakonodavstvo i njegov uticaj na definisanje radnih odnosa u turističkim organizacijama;
- analizira nove uloge turoperatora i turističkih agencija u turizmu;
- analizira stanje i dinamiku u turističkim organizacijama;

3. Kompetencije

Baccalaureus/baccalaurea turizma profesionalno je osposobljen:

  <p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	Obrazac SP1
	Stranica 41 od 2

- za samostalni ili timski rad u identifikaciji i valorizaciji fizičkogeografskih i društvenogeografskih potencijala u svim fazama turističkog planiranja,
- u identifikaciji i valorizaciji turističkih potencijala u svim fazama izrade strategija turističkog razvoja,
- za rad u oblastima identifikacije i valorizacije turističkih klastera,
- osposobljen za organizaciju svih faza turističkih putovanja u zemlji i inozemstvu (posebno u prezentaciji turističkih resursa), u turističkim agencijama, turističkim zajednicama i tour-operatorima,
- osposobljen za rad u timovima u oblasti menadžmenta u turističkim destinacijama,
- za rad na izradi i propagandnoj prezentaciji atraktivnih turističkih motiva (u štampanoj i elektronskoj verziji) i odabiru marketinške strategije,
- za rad na uspostavi zaštićenih prirodnih područja i njihovog turističkog razvoja u komponentnim i kompleksnim programskim istraživanjima fizičkogeografskih i društvenogeografskih elemenata i brojnih drugih poslova koje se odnose na navedene oblasti.

Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem ECTS bodova i brojem kontakt sati nastave za sve četiri studijske godine je sadržan u narednim tabelama.

SMJER: TURIZAM zvanje: BAKALAUREAT TURIZMA				
/četvorogodišnji studij/				
PRVA GODINA	PRVI SEMESTAR			
NASTAVNI PREDMETI	Struktura nastave (sedmično)		Broj ECTS	Broj kontakt sati i ukupno opterećenje studenta
	Predavanja	Vježbe		
Uvod u turizam	2	2	6	30P+ 30V (150)
Geologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Meteorologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Matematika	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno prvi semestar-obavezni predmeti	8	8	24	120P+ 120V (600)
Engleski jezik I	2	2	6	30P+ 30V (150)
Tematsko kartiranje	2	2	6	30P+ 30V (150)
Uvod u geoekologiju	2	2	6	30P+ 30V (150)
Geobaština	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno prvi semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)
	DRUGI SEMESTAR			
Klimatologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Geomorfologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Kartografija sa topografijom	2	2	6	30P+ 30V (150)
Statistika	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno drugi semestar-obavezni predmeti	8	8	24	120P+ 120V (600)
Engleski jezik II	2	2	6	30P+ 30V (150)
Okeanografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Klimatske promjene	2	2	6	30P+ 30V (150)
Tektonska geomorfologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno drugi semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP1

Stranica 43 od 2

SMJER: TURIZAM zvanje: BAKALAUREAT TURIZMA				
/četvorogodišnji studij/				
DRUGA GODINA	TREĆI SEMESTAR			
NASTAVNI PREDMETI	Struktura nastave (sedmično)		Broj ECTS	Broj kontakt sati i ukupno opterećenje studenta
	Predavanja	Vježbe		
Hidrologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Geoinformatika	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ekonomska geografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Demografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno treći semestar-obavezni predmeti	8	8	24	120P+ 120V (600)
Geovizualizacija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Kulturna geografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Saobraćajna geografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Opća turistička geografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno treći semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)
ČETVRTI SEMESTAR				
Urbana i ruralna geografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
GIS	2	2	6	30P+ 30V (150)
Biogeografija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Pedologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno četvrti semestar-obavezni predmeti	8	8	24	120P+ 120V (600)
Principi i metode geografske regionalizacije	2	2	6	30P+ 30V (150)
Petrografija sa mineralogijom	2	2	6	30P+ 30V (150)
Demografska statistika	2	2	6	30P+ 30V (150)
Turizam i privreda	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno četvrti semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)

SMJER: TURIZAM zvanje: BAKALAUREAT TURIZMA				
/četvorogodišnji studij/				
TREĆA GODINA	PETI SEMESTAR			
NASTAVNI PREDMETI	Struktura nastave (sedmično)		Broj ECTS	Broj kontakt sati i ukupno opterećenje studenta
	Predavanja	Vježbe		
Geografija Bosne i Hercegovine	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ekonomika turizma	2	2	6	30P+ 30V (150)
Principi i metode turističke valorizacije	2	2	6	30P+ 30V (150)
Etnologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno peti semestar-obavezni predmeti	8	8	24	120P+ 120V (600)
Turizam i globalizacija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Sportsko-rekreativni turizam	2	2	6	30P+ 30V (150)
Arheologija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Turistička geografija Bosne i Hercegovine	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno peti semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)
ŠESTI SEMESTAR				
Osnove hotelijerstva	2	2	6	30P+ 30V (150)
Turističke regije svijeta	2	2	6	30P+ 30V (150)
Poslovanje turističkih agencija	2	2	6	30P+ 30V (150)
Kulturno naslijeđe i turizam	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno šesti semestar-obavezni predmeti	8	8	24	120P+ 120V (600)
Turistički pravci i turistička kretanja u svijetu	2	2	6	30P+ 30V (150)
Regionalna geografija JI Evrope	2	2	6	30P+ 30V (150)
Principi i metode turističke regionalizacije	2	2	6	30P+ 30V (150)
Pravni aspekti u turizmu	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno šesti semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP1

Stranica 45 od 2

SMJER: TURIZAM zvanje: BAKALAUREAT TURIZMA				
/četvorogodišnji studij/				
ČETVRTA GODINA	SEDMI SEMESTAR			
NASTAVNI PREDMETI	Struktura nastave (sedmično)		Broj ECTS	Broj kontakt sati i ukupno opterećenje studenta
	Predavanja	Vježbe		
Menadžment u turizmu	2	2	6	30P+ 30V (150)
Impakti turizma	2	2	6	30P+ 30V (150)
Turistički potencijali Bosne i Hercegovine	2	2	6	30P+ 30V (150)
Turističko vođenje i animacija u turizmu	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno sedmi semestar-obavezni predmeti	8	8	24	120P+ 120V (600)
Kulturološki aspekt stanovništva	2	2	6	30P+ 30V (150)
Osnove gastronomije	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ugostiteljstvo	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ekoturizam	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno sedmi semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)
OSMI SEMESTAR				
Turističko planiranje	2	2	6	30P+ 30V (150)
Marketing u turizmu	2	2	6	30P+ 30V (150)
Praksa u turizmu	2	2	6	30P+ 30V (150)
Završni rad I ciklusa	0	2	6	0P+ 30V (150)
Ukupno osmi semestar-obavezni predmeti	6	8	24	120P+ 120V (600)
Geokološki i turistički aspekti u regionalnom i prostornom planiranju	2	2	6	30P+ 30V (150)
Menadžment događaja	2	2	6	30P+ 30V (150)
Prostorno upravljanje turističkim destinacijama	2	2	6	30P+ 30V (150)
Oblici komunikacije u turizmu	2	2	6	30P+ 30V (150)
Ukupno osmi semestar-izborni predmeti	2	2	6	30P+ 30V (150)

Logička matrica ishoda učenja

Na studijskom programu Turizam definisano je pet osnovnih ishoda na bazi ciljeva programa:

1. Sticanje temeljnih znanja i kompetencija u oblastima fizičko-geografskih, društvenogeografskih i geokoloških disciplina, GIS-a i prostornog planiranja kao osnove za turističku resursnu valorizaciju;
2. Sticanje teorijskog i praktičnog multidisciplinarnog obrazovanja u svrhu razvijanja stručnih kompetencija za obavljanje širokog spektra aktivnosti iz svih oblasti turizma, te planiranja i upravljanja turističkim destinacijama;
3. Sticanje i usvajanje znanja u identifikaciji i cjelovitoj valorizaciji fizičkogeografskih i društvenogeografskih potencijala kao osnove za izradu strategija razvoja turizma i održivog razvoja turističke privrede;
4. Razvijanje sposobnosti i vještina koje se odnose na oblasti turističke operative, hotelijerstva, agencijskog poslovanja i menadžmenta u turističkim destinacijama kao i u drugim područjima turističkih servisa;
5. Sticanje temeljnih znanja i kompetencija iz oblasti turističko-marketinških, turističko-menadžerskih i srodnih vještina, koje su od temeljnog značaja za promociju i unapređenje turističke ponude turističkih destinacija iz Bosne i Hercegovine, te njihovo umrežavanje sa najpoznatijim srodnim turističkim destinacijama iz regije, Evrope i svijeta;

R.B.	GODINA/SEMESTAR	PREDMET	Cilj 1	Cilj 2	Cilj 3	Cilj 4	Cilj 5
1	I/ZIMSKI	Uvod u turizam	x	x			
2	I/ZIMSKI	Geologija	x				
3	I/ZIMSKI	Meteorologija	x				
4	I/ZIMSKI	Matematika	x				
5	I/ZIMSKI	Engleski jezik I		x		x	
6	I/ZIMSKI	Tematsko kartiranje	x				
7	I/ZIMSKI	Uvod u geokologiju	x				
8	I/ZIMSKI	Geobaština	x		x		
9	I/LJETNI	Klimatologija	x		x		
10	I/LJETNI	Geomorfologija	x		x		
11	I/LJETNI	Kartografija sa topografijom	x				
12	I/LJETNI	Statistika	x				
13	I/LJETNI	Engleski jezik II		x		x	
14	I/LJETNI	Okeanografija	x				
15	I/LJETNI	Klimatske promjene	x				
16	I/LJETNI	Tektonska geomorfologija	x				
17	II/ZIMSKI	Hidrologija	x		x		

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP1

Stranica 47 od 2

18	II/ZIMSKI	Geoinformatika	x		x		
19	II/ZIMSKI	Ekonomska geografija	x				
20	II/ZIMSKI	Demografija	x				
21	II/ZIMSKI	Geovizualizacija	x	x			
22	II/ZIMSKI	Kulturna geografija	x	x			
23	II/ZIMSKI	Saobraćajna geografija	x				
24	II/ZIMSKI	Opća turistička geografija	x	x			
25	II/LJETNI	Urbana i ruralna geografija	x	x			
26	II/LJETNI	GIS	x		x		
27	II/LJETNI	Biogeografija	x		x		
28	II/LJETNI	Pedologija	x				
29	II/LJETNI	Principi i metode geografske regionalizacije			x		
30	II/LJETNI	Petrografija sa mineralogijom	x				
31	II/LJETNI	Demografska statistika	x				
32	II/LJETNI	Turizam i privreda		x		x	
33	III/ZIMSKI	Geografija Bosne i Hercegovine*	x		x		
34	III/ZIMSKI	Ekonomika turizma				x	x
35	III/ZIMSKI	Principi i metode turističke valorizacije		x	x		
36	III/ZIMSKI	Etnologija	x		x		
37	III/ZIMSKI	Turizam i globalizacija	x				
38	III/ZIMSKI	Sportsko-rekreativni turizam		x			
39	III/ZIMSKI	Arheologija	x		x		
40	III/ZIMSKI	Turistička geografija Bosne i Hercegovine	x		x		
41	III/LJETNI	Osnove hotelijerstva				x	x
42	III/LJETNI	Turističke regije svijeta	x		x		
43	III/LJETNI	Poslovanje turističkih agencija				x	x
44	III/LJETNI	Kulturno naslijeđe i turizam*	x		x		
45	III/LJETNI	Turistički pravci i turistička kretanja u svijetu	x		x		
46	III/LJETNI	Regionalna geografija JI Evrope	x				
47	III/LJETNI	Principi i metode turističke regionalizacije*		x	x		
48	III/LJETNI	Pravni aspekti u turizmu			x		
49	IV/ZIMSKI	Menadžment u turizmu				x	x
50	IV/ZIMSKI	Impakti turizma		x			
51	IV/ZIMSKI	Turistički potencijali BiH		x	x		
52	IV/ZIMSKI	Turističko vođenje i animacija u turizmu			x	x	
53	IV/ZIMSKI	Kulturološki aspekt stanovništva	x	x			

54	IV/ZIMSKI	Osnove gastronomije				x	x
55	IV/ZIMSKI	Ugostiteljstvo				x	x
56	IV/ZIMSKI	Ekoturizam		x			
57	IV/LJETNI	Turističko planiranje		x		x	
58	IV/LJETNI	Marketing u turizmu				x	x
59	IV/LJETNI	Praksa u turizmu		x		x	x
60	IV/LJETNI	Završni rad I ciklusa	x	x	x	x	x
61	IV/LJETNI	Geokološki i turistički aspekti u regionalnom i prostornom planiranju	x	x			
62	IV/LJETNI	Menadžment događaja				x	x
63	IV/LJETNI	Prostorno upravljanje turističkim destinacijama		x		x	
64	IV/LJETNI	Oblici komunikacije u turizmu			x	x	

Informacija o strukturi studija i uvjetima upisa u sljedeći semestar

Struktura studija je u skladu sa zakonskim dokumentima Precizirano Zakonom o visokom obrazovanju, ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22), Član 100. (Prelazak u narednu godinu), stav (1)–(8):

1) Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija unutar jednog ciklusa studija 12 ECTS studijskih bodova ili dva nepoložena predmeta bez obzira na vrednovanje, pod uslovom da nepoloženi predmet koji se prenosi u narednu studijsku godinu nije preduslov za slušanje predmeta u toj studijskoj godini.

(2) ECTS bodovi za svaki pojedinačni predmet se priznaju nakon uspješno položenog predmeta.

(3) Student koji je prenio ispite u narednu godinu ne može upisati još jednu višu godinu dok ne položi te prenesene ispite.

(4) Studentu koji obnavlja godinu studija, visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica može dozvoliti unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestru ne prelazi 30 ECTS studijskih bodova, a što se preciznije uređuje statutom.

(5) Student ima pravo okončati studij i u kraćem vremenskom periodu od perioda trajanja ciklusa studija pod uslovima definisanim statutom.

(6) Student javne visokoškolske ustanove koji je u posljednjoj studijskoj godini odslušao sve predmete stiče status studenta apsolventa i ima pravo polagati nepoložene ispite u svim ispitnim rokovima u toku tekuće studijske godine.

(7) Ukoliko student iz stava (6) ovog člana u vremenskom periodu propisanom u stavu (6) ovog člana ne položi sve ispite dužan je obnoviti završnu studijsku godinu u statusu apsolventa ponovca.

  UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP1
	Stranica 49 od 2

(8) Ukoliko je student položio sve ispite, izuzev završnog rada, ima pravo polagati završni rad u toku tekuće studijske godine, bez obzira na ispitne rokove utvrđene ovim zakonom.

Pored nevedenog zakonskog okvira, ova problematika je regulisana i Statutom Univerziteta u sarajevu te Pravilima studiranja za I, II ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studija na Univerzitetu u Sarajevu – Član 18. (obim i struktura studija i studijskog programa) i Članom 19. (Studijski program). U članu 22. (Organizacija studijske godine) stavu 8 Pravila studiranja za I, II ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu, se navodi da je ovjera semestra i godine obavezna za sve studente, a u stavu 9 da se na osnovu ovjerenog semestra i godine utvrđuje koliko je student postigao ECTS bodova.

Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

- Ne postoji model ili uslovi izbora predmeta van odsjeka za geografiju i smjera Turizam.

Način dokumentiranja 30 ECTS studijskih bodova praktične nastave

Praktična nastava se u sklopu studijskog programa Turizam izvodi u sklopu većeg broja nastavnih predmeta, od kojih su posebno potencirani praktični rad i sticanje poslovnih znanja i vještina:

1. Principi i metode turističke valorizacije
2. Sportsko-rekreativni turizam
3. Osnove hotelijerstva
4. Poslovanje turističkih agencija
5. Kulturno naslijeđe i turizam
6. Menadžment u turizmu
7. Turističko vođenje i animacija u turizmu
8. Praksa u turizmu
9. Marketing u turizmu

Svaki od nastavnih predmeta koji u silabusu i modulu predviđa praktični dio nastave, dokumentuje se u formi evidencijskog obrasca prisustva nastavi, koju vodi predmetni nastavnik. Evidencije u realizaciji i prisustvu praktičnoj nastavi se arhiviraju i ovjeravaju od strane Šefa Odsjeka za geografiju. Pored navedenih, u okviru pojedinih predmeta se jednim dijelom realizira praktična nastava iz predmeta Meteorologija, Klimatologija, Klimatske promjene, Geologija, Geomorfologija, Demografija, GIS, Urbana i ruralna geografija, Biogeografija, Pedologija, Arheologija.

Informacije o načinu završetka studija

 	Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Stranica 50 od 2

Dodiplomski studij Turizam se završava polaganjem svih ispita predviđenih nastavnim planom i programom, te izradom i odbranom završnog rada I ciklusa studija. Student okončava studij odbranom završnog rada I ciklusa. Preduslov za odbranu završnog rada su položeni ispiti tokom 4 godine studija na prvom ciklusu / 39 predmeta, minimalno 234 ECTS/

Opis svakoga predmeta na studiju:

Podatke o predmetu (naziv predmeta, nivo, ECTS, broj sati, status predmeta, godina studija, semestar, preduslovni predmeti ukoliko postoje, opis i ciljevi predmeta, očekivani ishodi učenja (znanje, vještine, kompetencije), tematske jedinice koje će se izučavati, metode izvođenja nastave, metode provjere znanja, literature (obavezna i dopunska)

Šifra predmeta: T-140-3	Naziv predmeta: Uvod u turizam		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za sticanje znanja neophodnih za aktivno i efikasno studiranje geografije, uočavanje geografskih modela istraživanja turizma, geografske analize turističkog sektora i geografskog proučavanja turističkih destinacija, te osposobljavanje studenta za pisanje seminarskih radova.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u geografsko proučavanje turizma 2. Definicija i osnovne karakteristike savremenog turizma 3. Razvoj modela geografskog proučavanja turizma; 4. Ekonomsko proučavanje turizma; 5. Sociokulturno proučavanje turizma; 6. Ekološki(okolišni) pristup proučavanja turizma; 7. Modeli proučavanja prostornih komponenti u turizmu 8. Prva provjera znana; 9. Geografske determinante turističkog prostora; 10. Geografske osnove proučavanja turističke destinacije; 11. Geografska analiza turističkog sektora; 12. Turističko tržište; 13. Faktori u razvoju turizma; 14. Etički kodeks u turizmu prema UNWTO; 15. Analiza seminarskih radova. 		

Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">-student spoznaje teorijsko-metodološki koncept proučavanja turizma-razumije strukturu savremenog turizma-spoznaje geografske determinante turističkog prostora-razumije geografske osnove savremenih destinacija; <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">-student samostalno analizira teorijsko-metodološki proučavanja turizma-analizira strukturu savremenog turizma;-pretražuje literaturu i izvore; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">-samostalno tumači strukturu savremenog turizma;-prosuđuje geografski model osnove turizma;-koristi znanje za pisanje seminarskih radova.																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <p>Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Angažman na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 52 od 2

Literatura²:

Obavezna:

1. Nezirović, S. (2022): Geografija i turizam, PMF, UNSA, Sarajevo
2. Etički kodeks u turizmu: ethics.unwto.org.
3. Stanković, S. (2000): Turistička geografija, 5., Beograd.

Dopunska:

1. Nezirović, S. (2018.) Turistički resursi regije Sjeveroistočna Bosna, Univerzitet u Sarajevu, PMF, Sarajevo.
2. Pirijevec, Kesar, (2001): Počela turizma, Ekonomski fakultet Zagreb.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG - 111-3	Naziv predmeta: Geologija		
Ciklus: PRVI	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja 30 Vježbe 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje promjena koje se dešavaju na površini Zemlje i njenoj unutrašnjosti, za samostalno tumačenje geološke građe određenog područja i osnovnih struktura Zemljine kore (slojeva, bora, rasjeda i navlaka). Na osnovu tih saznanja mogu praktično uočavati određene promjene nastale u okolini, djelovanjem različitih faktora.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u geologiju2. Postanak, građa i sastav Zemlje3. Minerali i stijene4. Stratigrafske jedinice i skala geološkog vremena5. Etape u evoluciji Zemlje i promjene6. Geološke karte, geološki stubovi i geološki profili7. Egzodinamika8. Prvi test9. Voda u sva tri agregatna stanja i njeno djelovanje10. Eolsko djelovanje i lednici11. Endodinamika (plutonizam, vulkanizam, metamorfizam i zemljotresi)12. Osnovi tektonike (epirogeni pokreti, transgresija, regresija i orogeni pokreti. Sloj i njegovi elementi u proučavanju tektonike13. Glavne tektonske faze u istoriji razvoja Zemlje. Geotektonske teorije (teorija tektonike ploča i teorija geosinklinala)14. Tangencijalni poremećaji i nabori u Zemljinoj kori.15. Pukotine, rasjedi i navlake		

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student objašnjava postanak Zemlje • student opisuje građu i sastav Zemlje • student objašnjava promjene koje se dešavaju na površini zemlje i njenoj unutrašnjosti. • student prepoznaje i obrazlaže sadržaj geološke karte • student obrazlaže i označava kartirane jedinice na geološkim kartama • student tumači tektoniku ploča i teoriju geosinklinala • student objašnjava i pokazuje geohronološku podjelu. <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student obrađuje i demonstrira osnovne strukture Zemljine kore (slojeve, bore, rasjede i navlake) na geološkim kartama • student označava osnovne strukture Zemljine kore na grafičkim priložima • student prezentuje litološke oznake za stijene <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student pokazuje i objašnjava geološke karte, tumače, stubove i profile • student samostalno tumači geološku građu područja • student samostalno priprema grafičke priloge 																					
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja su teorijska i praktična zasnovana na izradi grafičkih priloga i obradi osnovnih struktura Zemljine kore (slojeva, bora, rasjeda i navlaka) i geohronoloških jedinica na geološkim kartama različite razmjere i namjene.</p>																					
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: Operta, M. (2013): Opća geologija, Udžbenik Prirodno-matematičkog fakulteta Sarajevo. Herak, M. (1990): Geologija, Školska knjiga Zagreb.</p> <p>Preporučena: Plummer, Ch.C., McGeary, D., Carlson, D.H. (2001): Physical Geology, Mgraw-Hill, New York Carla W.Montgomery. (1997): Environmental Geology, United States of America</p>
---------------------------------------	--

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FG-101-3	Naziv predmeta: Meteorologija		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- upoznavanje studenata o teoretskim osnovama o kvantitativnokvalitativnim pokazateljima prostorno-vremenske dinamike glavnih meteoroloških elemenata i meteoroloških pojava,- upoznavanje studenata o osnovnim modifikatorima meteoroloških elemenata i meteoroloških pojava,- upoznavanje i sticanje znanja studenata o meteorološkom vremenu i sineoptičkim prognostičkim modelima,- upoznavanje studenata o meteorološkom instrumentalnom monitoringu, vrstama i načinom rada meteoroloških instrumenata, osmatračkim terminima i klimatološkim statističkim metodama obrade podataka,- upoznavanje studenata o zakonima i zakonomjernostima kojima podliježu dnevni i godišnji tokovi glavnih meteoroloških elemenata sa ciljem primjene u nastavnom procesu u osnovnoj i srednjim školama.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Atmosfera – opći pojmovi i postanak. Sastav i gustina atmosfere. Vertikalna struktura atmosfere.2. Meteorologija – definicije, ciljevi, zadaci, objekt proučavanja i podjela. Meteorološki elementi i meteorološke pojave. Meteorološko vrijeme – pojam, definicije i tipovi. Meteorološka osmatranja i mjerenja – pojam, značaj i vrste meteoroloških mjerenja. Vrste meteoroloških instrumenata. Organizacija meteorološke službe. Osmatrački termini. Statističke metode obrade meteoroloških podataka.3. Energetika atmosferskih procesa. Sunčevo zračenje. Oblici Sunčevog zračenja. Dnevni i godišnji tokovi globalnog sunčevog zračenja. Geografska raspodjela Sunčevog zračenja. Zemljino zračenje i protivzračenje atmosfere. Bilans zračenja. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o Sunčevom zračenju i svjetlosti. Značaj		

	<p>Sunčevog zračenja.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Toplota u tlu, vodi i atmosferi. Zagrijavanje i hlađenje tla. Dnevni i godišnji tokovi temperature tla. 5. Zagrijavanje i hlađenje vode. Dnevni i godišnji tokovi temperature vode. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o temperaturi tla i vode. Značaj temperature tla i vode. 6. Zagrijavanje i hlađenje zraka. Dnevni i godišnji tokovi temperature zraka. Geografska raspodjela temperature zraka. Vertikalna promjena temperature zraka. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o temperaturi zraka. Značaj temperature zraka. 7. Prvi test. 8. Voda u atmosferi. Evaporacija (isparavanje). Geografska raspodjela evaporacije. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o evaporaciji. Značaj evaporacije. 9. Vlažnost zraka i veličine za obilježavanje vlažnosti zraka. Dnevni i godišnji tokovi vlažnosti zraka. Geografska raspodjela relativne vlažnosti zraka. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o vlažnosti zraka. Značaj vlažnosti zraka. 10. Horizontalna vidljivost i magle. Vrste magli. Geografska raspodjela magli. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o horizontalnoj vidljivosti. Značaj magli. 11. Oblačnost. Nastanak i vrste oblaka. Geografska raspodjela oblačnosti. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o oblačnosti. Značaj oblačnosti. 12. Padavine. Nastanak i vrste padavina. Dnevni i godišnji tokovi visine padavina. Geografska raspodjela padavina. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o visini padavina. Značaj padavina. 13. Dinamika atmosferskih procesa. Atmosferski (zračni) pritisak. Dnevni i godišnji tokovi zračnog pritiska. Geografska raspodjela zračnog pritiska. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o zračnom pritisku. Značaj zračnog pritiska. 14. Sineoptika. Sineoptičke karte apsolutne i relativne topografije. Savremene sineoptičke metode i modeli prognoze vremena. 15. Vjetar. Mehanička svojstva vjetra. Tipovi cirkulacije zraka i vrste vjetrova. Geografska raspodjela vjetrova. Instrumenti za mjerenje i obrada podataka o vjetru. Značaj vjetra.
--	--

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znanja studenata o meteorološkom vremenu i sineoptičkim prognostičkim modelima, - znanja studenata o kvantitativnokvalitativnim pokazateljima prostorno-vremenske dinamike glavnih meteoroloških elemenata i meteoroloških pojava, - znanja studenata o mehanizmima razvoja i dnevnim i godišnjim tokovima glavnih meteoroloških elemenata, - znanja studenata o utjecaju glavnih geografskih faktora na dinamiku i intenzitet glavnih meteoroloških elemenata. <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje meteorološkog vremena na lokalnom i regionalnom nivou u odnosu na osnovne sineoptičke pokazatelje , - praktično poznavanje zakona i zakonomjernosti kojima podliježu dnevni i godišnji tokovi glavnih meteoroloških elemenata sa ciljem primjene u nastavnom procesu u osnovnoj i srednjim školama, - poznavanje geoinformatičkih softvera za geovirtualno modeliranje prostorno-vremenske dinamike meteoroloških elemenata. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznavanje tipova vremenskih stanja i razumijevanje njihovog aplikativnog potencijala za različite privredne i uopće društvene potrebe, - poznavanje meteorološkog instrumentarija, metodike mjerenja i metodike obrade podataka unutar instrumentalnog meteorološkog monitoringa, - rad u različitim agencijama i institutima koji djeluju u različitim oblastima proučavanja prirodnih i društvenih procesa.
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Teorijska nastava uz primjenu adekvatnih multimedijalnih sredstava. - Praktični rad studenata sa meteorološkim podacima u oblasti primjene meteorološke statistike. - Zajednička analiza (vježbe).
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohađanje nastave: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Angažman na nastavi: maskimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Pismeni test tokom kursa: maksimalno 40 bodova, uslov 22 boda; - Pisani rad (seminarski rad): maksimalno 10 bodova, uslov 6

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	<p>bodova; - Završni ispit: maksimalno 40 bodova, uslov 21 bod; - Ukupno 100 bodova; uslov 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje: Ocjena - ECTS ocjena - Broj bodova</p> <table data-bbox="587 344 1043 562"> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </table>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	< 55
10	(A) izvrstan	95 - 100																	
9	(B) odličan	85 - 94																	
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																	
7	(D) dobar	65 - 74																	
6	(E) dovoljan	55 - 64																	
5	(F,FX) nedovoljan	< 55																	
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: - Šegota, T. Filipčić, A. (1996): Klimatologija za geografe, Školska knjiga, Zagreb. - Milosavljević, M. (1988): Praktikum iz klimatologije sa meteorologijom,</p> <p>Dopunska: - Milosavljević, M. (1988): Meteorologija, Naučna knjiga, Beograd. - Milosavljević, M. (1988): Klimatologija, Naučna knjiga, Beograd. - Penzar, I., Penzar, B. (1985): Agroklimatologija, Školska knjiga, Zagreb. - Dukić, D. (1981): Klimatologija, Naučna knjiga, Beograd. - Ducić, V., Anđelković, G. (2004): Klimatologija - Praktikum za geografe, Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.</p>																		

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: M-001	Naziv predmeta: Matematika		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za uvod u matematiku.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod.2. Osnovne računске operacije.3. Skupovi brojeva i njihove osobine.4. Proporcije.5. Koordinatni sistemi (Dekartov, Polarni, Cilindrični i Sverni)6. Elementarne funkcije.7. Rješavanje sistemi linearnih jednađbi. Gausov metod.8. Determinane.9. Rješavanje sistemi linearnih jednađbi. Kramerovo pravilo.10. Matrice i operacije s matricama.11. Elementarne transformacije na matricama.12. Matrične jednađbe.13. Sistem linearnih jednađbi kao matrična jednađba.14. Metod najmanjih kvadrata.15. Primjena metoda najmanjih kvadrata na rješavanje Sistema linearnih jednađbi.		
Ishodi učenja:	Znanje: Student stiče znanje iz osnova matematike. Vještine: Razumjevanje matematičkih pojmova. Kompetencije: Primjene matematike u geografiji.		
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje. Matematički softver.		
Metode provjere znanja	Provjera znanja – kriterij:		

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

sa strukturom ocjene¹:	Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 60 – min 33 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table border="1"><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	Obavezna: <ul style="list-style-type: none">• S. Kurepa, Uvod u matematiku, Tehnička knjiga Zagreb, 1984. Dopunska: <ul style="list-style-type: none">• Stephen Boyd, Lieven Vandenberghe, Introduction to applied linear algebra, Cambridge University Press 2018.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: EJ-107	Naziv predmeta: Engleski jezik I		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Konsolidovanje poznavanja engleskog jezika na prvom srednjem nivou kroz teme vezane za studijski program i interese studenata. Podsticanje studenata da uz pomoć engleskog jezika obogađuju svoje svakodnevno iskustvo. Usavršavanje sve četiri jezičke vještine (čitanje, pisanje, govor i slušanje), vokabulara, gramatike, izgovora u jezičkoj praksi.		
Tematske jedinice:	Teme: obrazovanje, studentski život, istraživanja, međuljudski odnosi, trendovi, životna sredina, umjetnost, zaposlenje, i mnoge druge. Gramatika: tvorba pitanja, glagolska vremena, modalni glagoli, infinitiv i gerund, upotreba članova, kondicionalne klauze i izražavanje želja. U okviru predmeta radi se jedan probni ispit (bez ocjene) i ponavljanje gramatičkog gradiva na kraju semestra. Studenti redovno rade zadaće i čitaju na engleskom jeziku. 1. Uvod u predmet i aktivnosti. Tvorba pitanja u engleskom jeziku. 2. Čitanje. Razgovor i prezentacije (na osnovu redovnih zadaća i po individualnom izboru tema). Pisanje sažetaka/rezimiranje. 3. Glagolska vremena (oblici i upotrebe) 4. Razgovor i prezentacije (na osnovu redovnih zadaća i po individualnom izboru tema) 5. Modalni glagoli (oblici i značenja) 6. Razgovor i prezentacije (na osnovu redovnih zadaća i po individualnom izboru tema) 7. Infinitiv i gerund 8. Diktat/slušanje/engleski idiomi. Pismene i usmene vježbe vokabulara.		

	<p>9. Imenice i upotreba članova 10. Razgovor i prezentacije (na osnovu redovnih zadataka i po individualnom izboru tema). Engleski idiomi. 11. Probni ispit (bez ocjenjivanja) 12. Razgovor i prezentacija. Engleski idiomi. Pismene i usmene vježbe vokabulara. 13. Kondicionalne rečenice i izražavanje želja 14. Razgovor i prezentacija. Engleski idiomi. Usmeno izražavanje (teme po izboru studenata) 15. Ponavljanje (gramatika, provjera zadataka)</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oblici riječi (glagoli, imenice, članovi, gerund), i njihova upotreba (značenja glagolskih vremena, modalnih glagola, članova)• Struktura engleske rečenice (pitanja, kondicionalne rečenice, infinitivne i gerundivne fraze).• Poznavanje pravila pisanja sažetaka (rezimea) dužeg teksta• Engleski idiomi i izreke i njihovi ekvivalenti na bosanskom/hrvatskom/srpskom <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• samostalno kraće pismeno izražavanje (u obliku sažetka)• čitanje sa što korektnijim izgovorom• kraći dijalog na engleskom jeziku <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• samostalno korištenje rječnika i gramatika• samostalno čitanje na engleskom jeziku• jezički nivo A2-B1 (minimalno za čitanje i razumijevanje teksta)
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje, razgovor i pisanje (predavanja i vježbe); samostalni rad studenata (zadaci).
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: Aktivnost na nastavi: maks. 50 bodova (redovne zadaci) Seminarski rad na odabranu temu: Parcijalni testovi tokom semestra: Završni ispit na kraju semestra: max 50 – min 27,5 bodova</p>

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

	<p>Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna: Rječnici, gramatike (nivo A2-B1)</p> <p>Dopunska: Vince, Michael. 2009. First Certificate Language Practice, English Grammar and Vocabulary. 4th ed. Macmillan, Oxford.</p> <p>2. Materijali iz jezika i gramatike po izboru nastavnika, u elektronskom obliku.</p> <p>3. Tekstovi i audio/video materijal na savremenom engleskom jeziku za čitanje, razumijevanje, obogaćivanje rječnika, diskusiju na času, rezimiranje i procjenu znanja, koje obezbjeđuje nastavnik i/ili studenti po svom izboru.</p>																					

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-107.6-3	Naziv predmeta: Tematsko kartiranje		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za analizu elementa sadržaja tematske karte, estetskih, grafičkih, metričkih i prostornih vrijednosti neophodnih za kartiranje, te izradu tematskih karata i ocjenu kvaliteta istih.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Definicija, predmet, podjela i zadatak tematske kartografije2. Historijski razvoj tematske kartografije3. Tematske karte i modeli u tematskoj kartografiji4. Primjena GIS-a u tematskom kartiranju5. Sadržaj tematskih karata6. Kartografska izražajna sredstva7. Tačke, linije, površine i boje u tematskom kartiranju8. Metode kartiranja9. Parcijani ispit10. Nazivi i legenda na tematskim kartama11. Generalizacija tematskih karata12. Oblikovanje tematske karte13. Izrada tematskih karata14. Satalitski snimci/slike15. Atlasi i globusi		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• Definira i klasifikuje tematske karate• Identifikuje sadržaje tematskog kartiranja Vještine: <ul style="list-style-type: none">• primjenjuje kartografska izražajna sredstva• primjenjuje metode tematskog kartiranja• primjenjuje savremene geoinformacione tehnologije u tematskom kartiranju Kompetencije: <ul style="list-style-type: none">• samostalno kreira prostorne modele i baze podataka• samostalno dizajnira i kreira tematske karte.		
Metode izvođenja	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački		

nastave:	samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).
-----------------	---

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pavišić N., 1976: Osnovi kartografije, Cetinje. Hadner, M., Drozg V., 2016: Osnove tematske kartografije, Univerza v Mariboru, Maribor. Fridl, J., 1999: Metodologija tematske kartografije nacionalnega atlasa Slovenije, Geografija Slovenije 2., Ljubljana. Ikonović V.: Atlasi: složeni modeli geoprostora. Glasnik Srpskog geografskog društva, sveska LXXXV, broj 2, 2005, str. 133-141 Ikonović V.: Metodološki koncepti Kartografije. Glasnik Srpskog geografskog društva, sveska LXXXVII, broj 2, Beograd, 2007, str. 153-164 Ikonović V.: Modeli u kartografiji. Zbornik radova Geografskog fakulteta, broj LIV, Beograd, 2006, str. 229-248 <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Slukan Altić M., Povijesna kartografija - kartografski izvori u povijesnim znanostima. Izdavačka kuća «Meridijani», Samobor, 2003; Robinson, A. H., Morrison, J. L., Muehrcke, P. C., 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

- Kimerling, A. J., Gupill, S. C. 1995.: Elements of Cartography, John Wiley&Sons, New York.
3. Frančula, N. 2002.: Digitalna kartografija, 3. prošireno izdanje, Geodetski fakultet.Zagreb.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: GE-102-3	Naziv predmeta: Uvod u geokologiju		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Sticanje znanja o globalnim problemima životne sredine. Spoznati uzročnike i posljedice neravnoteža. Shvatiti suštinu geogenih i antropogenih uticaja na životnu sredinu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Geokologija. Objekat, predmet i zadaci2. Osnove shvatanja životne sredine3. Kvalitet životne sredine4. Turizam, rekreacija i životna sredina5. Prirodni faktori degradacije i zagađenja životne sredine6. Antropogeni faktori degradacije i zagađenja životne sredine7. Geografski omotač – definicija i struktura8. Prvi test9. Aksiomi, zakoni i zakonomjernosti u geografskom omotaču10. Metode i metodologija geokoloških istraživanja11. Metode analize i sinteze u istraživanju geografske sredine12. Statistički metod u istraživanju životne sredine13. Metoda eksperimenta u istraživanju životne sredine14. Teledetekcione metode u istraživanju životne sredine15. Monitoring životne sredine		
Ishodi učenja:	Znanje: Student kritički spoznaje globalne probleme životne sredine. Spoznaje uzročnike i posljedice neravnoteža. Student stiče znanja o suštini geogenih i antropogenih uticaja na životnu sredinu. Vještine: Student samostalno radi zadatke koji se odnose na metode i metodologiju geokoloških istraživanja Kompetencije: Student samostalno tumači geokološke aspekte životne sredine. Student samostalno utvrđuje i kauzalno sagledava indikacione i atributivne faktore proučavanja životne sredine		

Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10 (A) izvrstan</td><td></td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9 (B) odličan</td><td>85 - 94</td><td></td></tr><tr><td>8 (C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td><td></td></tr><tr><td>7 (D) dobar</td><td>65 - 74</td><td></td></tr><tr><td>6 (E) dovoljan</td><td>55 - 64</td><td></td></tr><tr><td>5 (F,FX) nedovoljan</td><td></td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan	85 - 94		8 (C) vrlo dobar	75 - 84		7 (D) dobar	65 - 74		6 (E) dovoljan	55 - 64		5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan	85 - 94																					
8 (C) vrlo dobar	75 - 84																					
7 (D) dobar	65 - 74																					
6 (E) dovoljan	55 - 64																					
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none">- Lješević, M. A. (2005): <i>Životna sredina 3</i>. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu.- Crnogorac, Č., Spahić, M. (2012). <i>Osnovi geoekologije</i>. Banja Luka: Art-print.- Lješević, M.A (2002). <i>Ruralna ekologija - životna sredina sela i nenaseljenih prostora - prvo izdanje</i>. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu, Centar za životnu sredinu i GIS. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none">- Lješević, M. A.(2000): <i>Životna sredina – teorija i metodologija istraživanja</i>. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu.- Spahić, M. (1999): <i>Osnove geoekologije</i>. Tuzla: Harfo-graf.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FG-110-3	Naziv predmeta: Geobaština		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata da shvate suštinu pojmova geobaština, georaznolikosti i krajobraza, te da prepoznaju naučni, funkcionalni, edukativni, kulturni, historijski ili ekonomski značaj geobaštine na međunaronom nivou i nivou Bosne i Hercegovine i ovladaju znanjima neophodnim za shvatanje održivog upravljanja i korištenja te mogućnostim valorizacije geobaštine.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvodna razmatranja, pojam i definicije geobaštine2. Koncepti zaštite geobaštine na međunarodnom nivou3. Koncepti zaštite i zakonska regulativa o zaštiti geobaštine na nivou Bosne i Hercegovine4. Geološko-palantološka geobaština - minerali i fosili5. Geomorfološka geobaština6. Hidrološka geobaština7. Biogeografska geobaština8. Pedološka geobaština9. Parcijani ispit10. Krajobraz kao geobaština11. Područja pod IUCN i RAMSAR zaštitom12. Područja pod UNESCO zaštitom13. Mreža NATURA zaštićenih područja14. Održivo korištenje geobaštine i mogućnosti valorizacije15. Upravljanje zaštićenom geobaštinom		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• Definira geobaštinu i koncepte zaštite geobaštine na nacionalnom i međunarodnom nivou;• identifikuje elemente geobaštine Vještine: <ul style="list-style-type: none">• samostalno kreira karte geobaštine;• samostalno upotrebljava dostupne baze podataka geobaštine na međunarodnom i nacionalnom nivou Kompetencije:		

	<ul style="list-style-type: none"> • samostalno istražuje geobaštinu na nacionalnom nivou • valorizuje i elemente geobaštine.
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna: Zwicker, G., Žeger Pleše, I., Zupan, I.(2008): Zaštićena geobaština Republike Hrvatske, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb GRAY, M. (2004): Geodiversity: Valuing and conserving abiotic nature, John Wiley & Sons, Ltd Buzjak, N. (2011): Georaznolikost i geobaština – pojam i značenje, 5. hrvatski geografski kongres, Knjiga sažetaka, Zagreb, Hrvatsko geografsko društvo, 30-30</p> <p>Dopunska: UNESCO (2019): Lista Svjetskih geoparkova UNESCO-a: http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/environment/earth-sciences/unesco-global-geoparks/list-of-unesco-global-geoparks/ UNEP - WCMC (2018). 2018 United Nations List of Protected Areas. Supplement on protected area management effectiveness. UNEP-WCMC: Cambridge, UK</p>																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FG-102.5-3	Naziv predmeta: Klimatologija		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- upoznavanje studenata o dinamičkim procesima u atmosferi, barskim i cirkulacionim sistemima i vremenskim nepogodama,- upoznavanje i sticanje znanja studenata sa osnovama klimatskih klasifikacija; upoznavanje i sticanje znanja studenata sa najvažnijim klimatskim klasifikacijama i klimatskim tipovima,- upoznavanje i sticanje znanja studenata sa teoretskim osnovama o kvantitativnokvalitativnim pokazateljima prostorno-vremenske dinamike glavnih klimatskih tipova u Koppenovoj klimatskoj klasifikaciji,- upoznavanje i sticanje znanja studenata o osnovnim klimatskim karakteristikama, klimatskim tipovima i klimatskoj regionalizaciji Bosne i Hercegovine,- upoznavanje i sticanje znanja studenata o klimatskim karakteristikama gradova i uticaju klime na živi svijet i čovjeka,- upoznavanje i sticanje znanja studenata o primjeni klime i klimatske regionalizacije svijeta u obrazovnom procesu u osnovnoj i srednjim školama.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Zračne mase i zračni frontovi. Tipovi zračnih masa. Tipovi zračnih frontova.2. Barski sistemi. Ciklone – nastanak i razvoj. Vrste ciklona. Anticiklone – nastanak i razvoj. Vrste anticiklona.3. Mosunska cirkulacija. Geografska raspodjela monsuna. Vremenske nepogode - vrste i posljedice. Geografska raspodjela nepogoda.4. Klimatologija - pojam, ciljevi, zadaci, objekt proučavanja i podjela. Klimatski elementi i klimatski modifikatori. Klima na Zemlji - opći pojmovi, definicije i značaj. Podjela klime. Solarna i fizička klima.		

5. Klimati - definicije i klasifikacija. Principi klasifikacije klime. Klimatski indeksi. Klasifikacija klimata prema E.De Martonu. Geografska raspodjela klimatskih tipova i klimatskih varijanti prema E.De Martonu.
6. Klasifikacija klimata prema B.P. Alisovu. Geografska raspodjela klimatskih tipova prema B.P. Alisovu. Klasifikacija klimata prema C.W.Thornthwaiteu. Geografska raspodjela klimatskih tipova prema C.W.Thornthwaiteu. Klasifikacija klimata za potrebe tehnike.
7. Prvi test.
8. Klasifikacija klimata prema W. Köppenu – osnove klasifikacije, klimatski indeksi i podjela. Glavni klimatski razredi. Glavni klimatski tipovi i klimatski podtipovi. Tropske kišne klime. Geografska raspodjela tropskih kišnih klima.
9. Suhe klime. Geografska raspodjela suhih klima. Umjereno tople i kišne klime. Geografska raspodjela umjereno toplih i kišnih klima. Sniježnošumske klime. Geografska raspodjela sniježno-šumskih klima. Sniježne klime. Geografska raspodjela sniježnih klima.
10. Klima Evrope prema W. Köppenovoj klasifikaciji klimata. Geografska raspodjela glavnih klimatskih elemenata u Evropi. Geografska raspodjela klimatskih razreda i glavnih klimatskih tipova u Evropi. Klima vanevropskih kontinenta prema Köppenovoj klasifikaciji klimata.
11. Geografska raspodjela glavnih klimatskih elemenata u vanevropskim kontinentima. Geografska raspodjela klimatskih razreda i glavnih klimatskih tipova na vanevropskim kontinentima.
12. Klima Bosne i Hercegovine prema Köppenovoj klasifikaciji klimata. Geografska raspodjela glavnih klimatskih elemenata u Bosni i Hercegovini. Geografska raspodjela klimatskih razreda i glavnih klimatskih tipova i klimatskih podtipova u Bosni i Hercegovini.
13. Fluktuacije i varijacije klime. Klima i promjene klime u instrumentalnom periodu. Klima i promjene klime u Holocenu. Klima i promjena klime u geološkoj prošlosti Zemlje. Teorije o kolebanju klimata i klimatskim ciklusima.
14. Prostorna diferencijacija klime. Klima gradova i okoline.
15. Uticaj klime na živi svijet. Čovjek i klima.

Ishodi učenja:	Znanje: <ol style="list-style-type: none">1. Sticanje spoznaja o tipovima meteorološkog vremena i savremene klime u fizičkom ambijentu Zemlje;2. Sticanje spoznaja o prostornoj i vremenskoj dinamici glavnih klimatskih elemenata;3. Sticanje spoznaja o tipovima vremena i klime svijeta, kontinenata, svjetskog okeana i odabranih regija kopna.4. Sticanje spoznaja o klimatskim promjenama unutar planetarnog klimatskog sistema. Vještine: <ol style="list-style-type: none">1. Poznavanje odabranih metoda klimatološke statistike u obradi, grafičkom predstavljanju i interpretaciji klimatoloških podataka u svrhu tipizacije tipova vremena i klime na makro, mezo i mikro planu;2. Poznavanje instrumentalnog meteorološkog monitoringa i metodike meteoroloških mjerenja u svrhu definiranja općih i specifičnih meteoroloških obilježja analiziranih klimatskih sistema;3. Razumijevanje općih geoambijentalnih uvjeta i poznavanje mehanizama njihovog utjecaja na lokalne klimatske sisteme; Kompetencije: <ol style="list-style-type: none">1. Definiranje utjecaja lokalnog klimatskog sistema na infrastrukturne sadržaje unutar urbanih područja;2. Definiranje međusobnih veza i utjecaja geografskih faktora na klimu i obrnuto;3. Poznavanje metoda za procjenu stepena i intenziteta klimatskih promjena na lokalnom nivou.
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriteriji: <ul style="list-style-type: none">- Pohađanje nastave: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda;- Angažman na nastavi: maskimalno 5 bodova, uslov 3 boda;- Pismeni test tokom kursa: maksimalno 40 bodova, uslov 22 boda;- Pisani rad (seminarski rad): maksimalno 10 bodova, uslov 6 bodova;- Završni ispit: maksimalno 40 bodova, uslov 21 bod;- Ukupno 100 bodova; uslov 55 bodova Ocjenjivanje: <p>Ocjena - ECTS ocjena - Broj bodova: 10 (A) izvrstan 95 - 100</p>

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-
MATEMATIČKI FAKULTET

Obrazac

Stranica 4 od 4

	9 (B) odličan 85 - 94 8 (C) vrlo dobar 75 - 84 7 (D) dobar 65 - 74 6 (E) dovoljan 55 - 64 5 (F,FX) nedovoljan <55
Literatura²:	Obavezna: - Šegota, T. Filipčić, A. (1996): Klimatologija za geografe, Školska knjiga, Zagreb. - Milosavljević, M. (1988): Praktikum iz klimatologije sa meteorologijom. Dopunska: - Milosavljević, M. (1988): Meteorologija, Naučna knjiga, Beograd. - Milosavljević, M. (1988): Klimatologija, Naučna knjiga, Beograd. - Penzar, I., Penzar, B. (1985): Agroklimatologija, Školska knjiga, Zagreb. - Dukić, D. (1981): Klimatologija, Naučna knjiga, Beograd. - Ducić, V., Anđelković, G. (2004): Klimatologija - Praktikum za geografe, Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-103-3	Naziv predmeta: Geomorfologija		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Usvajanje znanja o različitim endogenim geomorfološkim procesima i oblicima, o tektonskim pokretima i njihovom morfološkom značaju, o genezi i evolutivnoj klasifikaciji planina, o prapločama i globalnom reljefu Zemlje, o genezi okeanskih bazena, te o vulkanskim i seizmičkim pojavama i oblicima. Usvajanje znanja o različitim egzogenim geomorfološkim procesima i oblicima, o osnovnim genetskim tipovima reljefa: padinskim, denudacionim, abrazivnim, fluvijalnim, fluviudenudacionim, krškim, fluviokrškim, nivacionim, glacijalnim i eolskim, te o značaju egzogenih i endogenih reljefnih oblika za odvijanje različitih društveno-ekonomskih aktivnosti u svijetu i Bosni i Hercegovini		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Tektonski pokreti i oblici, endogene sile i njihov geomorfološki značaj2. Tangencijalni i radijalni pokreti i oblici, tektogeneza vjenačnih i rasjednih planina3. Globalni reljef Zemlje, makro oblici reljefa kontinenata i reljef dna okeanskih bazena4. Vulkanske pojave i oblici5. Seizmičke pojave i oblici6. Parcijalni ispit7. Erozijska tla, padinski procesi i oblici8. Fluvijalni procesi i oblici9. Abrazivni procesi i oblici10. Krški procesi i oblici I11. Nivacioni procesi i oblici12. Glacijalni procesi i oblici13. Eolski procesi i oblici14. Antropogeni procesi i oblici15. Značaj reljefnih procesa i oblika za odvijanje različitih društvenoekonomskih aktivnosti		
Ishodi učenja:	Znanje:		

	<ul style="list-style-type: none"> • analizira endogene geomorfološke procese i prepoznaje oblike reljefa nastali endogenim procesima • analizira egzogene geomorfološke procese a • prepoznaje oblike reljefa nastali egzogenim procesim <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • primjenjuje metode geomorfoloških istraživanja; • primjenjuje podatke relevantnih institucija i zavoda na koja se odnose endogene i egzogene geomorfološke procese. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno procjenjuje geomorfološke specifičnosti prostora kao rezultat endogenih i egzogenih geomorfoloških procesa • samostalno vrednuje reljef, endogene i egzogene reljefne oblike. 																					
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).</p>																					
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temimović, E., Korjenić, A., Jahić, H. 2018: Tektonska geomorfologija, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo. 2. Petrović, D., 1982: Geomorfologija, Beograd. 3. Tandarić, N.2010: Opća geomorfologija, Zagreb. 4. Marković, M. i dr.2003: Geomorfologija, Beograd. 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Stranica 3 od 3

Dopunska:

1. Đorđević, J., 2004: Tipologija fizičko-geografskih faktora u prostornom planiranju, Beograd.
2. Baraković, A., 2008: Geomorfologija, Tuzla.
3. Huggett, R. 2007: Fundamentals of Geomorphology, Routledge, London-New York.
4. Bognar, A. 1981: Globalna tektonika ploča i reljef Zemlje, Geografski horizont, Zagreb.
5. Bognar, A. 1990: Osobine i zakonomjernosti oblikovanja strukturnog reljefa Zemlje, Geografski horizont, Zagreb

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ODSJEK ZA GEOGRAFIJU
SMJER: NASTAVNIČKI

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-1.7.8-3	Naziv predmeta: Kartografija sa topografijom		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: <i>Obavezni</i>	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Nosilac predmeta	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- Usvajanje znanja o kompoziciji (elementima) geografske karte: matematički, geografski, dopunski- Usvajanje znanja o obliku Zemlje i problemima kartografskog projektovanja, i odlikama kartografskih projekcija- Shvatanje koordinatnih sistema karte i praktične upotrebe- Razviti vještine izrade (konstruisanja) i kalkulacije matematičkih elemenata karte (razmjer, projekcije, koordinate)- Razviti vještine interpretacije topografskih i geografskih karata i njihove primjene u naučno-istraživačkim radovima i prostornoj praksi- Razumijevanje metričnosti karte i primjena kartometrije- Objasniti topografsku i geografsku orijentaciju, metode premjera, prikupljanje podataka i kartiranje		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Kartografija i topografija: razvoj, predmet, podjela i zadaci2. Geografske i topografske karte: terminološko i razvojno određenje, podjela i vrste, ključne karakteristike3. Kompozicija (elem.) karte: matematički, geogr., dopunski4. Razmjera karte: pojam, podjela i vrste, aplikativni značaj5. Kontrolni markeri karte: rektangular. i astron. koordinate6. Kartografsko projektovanje i projekcije: pojam, karakteristike, podjela i vrste projekcija (azimutne, cilindrične, konusne, alternativne)7. TEST 18. Kartografsko predstavljanje geografskih i topogr. objekata9. Interpretacija i analiza reljefa po topografskoj karti10. Geografski nazivi na karti i toponimija11. Kartometrija: dužine, površine, uglovi (horiz., vert.)12. Rekonstrukcija reljefa sa karte: topografski profili13. Topografska mjerenja na terenu i kartiranje14. Tematske i satelitske karte, i modeli Zemlje (globusi)15. TEST 2		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Spoznaja o elementima terena i kompoziciji karte. Kompleksnost kartografskog projektovanja i projekcija.		

	<p>Interpretacija reljefa, razmjere, koordinatnog sistema topografske karte. Mjerenja, orijentacija, kartometrija, aplikativnost karte kao fundamentalna geografska znanja.</p> <p><i>Vještine:</i> Razumijevanje geografske, matematičke i tehničke prirode karte. Izrada i tumačenje projekcija i razmjere karte. Razumijevanje koordinatnih sistema, kalkulacija koordinata i determinacija apsolutne lokacije. Tumačenje pejzažne topografije po karti. Mjerenja i računanja po karti. Mjerenja na terenu, orijentacija i osnove kartiranja. Praktična upotreba topografske karte.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Konstrukcija, kalkulacija, interpretacija matematičkih elemenata karte. Analiza kartografskog sadržaja i mogućnosti praktične upotrebe- primjene karte. Identifikacija parametara i oblika reljefa i procjena taktičnosti terena. Primjena topografsko-kartometrijskih metoda (orijentacija, mjerenja, kalkulacije, tumači) u razumijevanju topografskih karakteristika mjesta. Praktična upotreba i eksploatacija kartografsko-topografskih podataka naročito kod geografskih usmjerenih aplikativnih istraživanja (prostorno planiranje, turizam i putovanja, itd.). Lakše snalaženje i bolje razumijevanje prostora i njegovih topografskih predispozicija, što je fundament kod valorizacije za različitu namjenu.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalna predavanja. Interaktivna metoda, Dijaloška metoda, Metoda usmenog izlaganja, Praktični rad, Metoda rada s tekstem, Audio-vizuelna metoda, Metoda demonstracije, Metoda pisanih i grafičkih radova, Individualni rad, Grupni rad, Rad u paru</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Kriteriji vrednovanja: Anagažman: 20, testovi: 40x2 (80), ukupno: 100 bod. <i>Anagažman- prisustvo: 5, aktivnost: 5, pisani rad: 10</i> Test 1,2: 40, 22 (55%)/ intg. (t1,t2) 80, 44 (55%) Bolonska skala: > 10 (A) - 95-100 bodova > 9 (B) - 85-94 bodova > 8 (C) - 75-84 bodova > 7 (D) - 65-74 bodova > 6 (E) - 55-64 bodova > 5 (F, FX) - manje od 55 bodova</p>
<p>Literatura²:</p>	<p><i>Campbell, J.E., Shin, M. (2012): "Geographic Information System Basics", University of Carolina, Los Angeles</i> <i>Cartography (2021), Department of Remote Sensing and GIS, School of Earth and Environmental Science, Uttarakhand Open University, Haldwani</i> <i>Izmirić, A. (1999): Vojna topografija, Federalno ministarstvo odbrane,</i></p>

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	<p>Sarajevo</p> <p>Kennedy, M. (2000): <i>"Understanding Map Projections"</i>, Environmental Systems Research Institute, New York</p> <p>Maps & Cartography, Geospatial Resources & Map Collection, Ball State University Libraries, USA</p> <p>Pavišić, N. (1976): <i>"Osnovi kartografije"</i>, Obod, Cetinje</p> <p>Snyder, J.P. (1987): <i>"Map Projections- A Working Manual"</i>, The U.S. Department of The Interior (DOI), Washington</p> <p>Stowe, B. (2023): <i>Topography</i>, University of Wyoming, USA</p> <p>Šobić, D. (1955): <i>"Matematička kartografija"</i>, Geografski institut Jugoslovenske narodne armije, Beograd</p> <p><i>Topographic Map Symbols</i> (2016), USGG, Department of the Interior, Geological Survey, USA</p> <p><i>Topographic Maps and Contours</i> (2016), Academic Resource Centre, The ARC, USA</p> <p><i>Zbirka kartografskih znakova mjerila 1:500 do 1:25.000</i> (2011), Državna geodetska uprava, Zagreb</p> <p><i>Članci, studije, projekti i prezentacije iz oblasti</i></p>
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: STAT-114/I	Naziv predmeta: Statistika		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata metodama deskriptivne i inferencijalne statističke analize.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u statističke metode2. Prikupljanje i uređenje podataka. Statistički nizovi.3. Grafičko prikazivanje statističkih nizova.4. Potpune srednje vrijednosti.5. Položajne srednje vrijednosti.6. Mjere disperzije.7. Mjere asimetrije.8. Mjere zaobljenosti.9. Osnovni elementi teorije vjerovatnoće.10. Distribucije vjerovatnoće.11. Tačkaste i intervalne procjene prosjeka, proporcije i standardne devijacije.12. Parametarski statistički testovi (Z-test, t-test)13. H^2 -test.14. Test nezavisnosti.15. Linearni regresijski model.		
Ishodi učenja:	Znanje: Student stiče znanje o statističkim metodama. Vještine: Prikupljanje, analiza i tumačenje statističkih podataka. Kompetencije: Primjena statistike u geografiji.		
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje. Statistički softver.		
Metode provjere znanja	Provjera znanja – kriterij:		

sa strukturom ocjene¹:	Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 60 – min 33 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table border="1"><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	Obavezna: <ul style="list-style-type: none">• Šošić, I.: Primijenjena statistika, Školska knjiga, Zagreb, 2004.• Petz, B.: Osnovne statističke metode za nematematičare, Zagreb, 1997. Dopunska: <p>Rogerson A. Peter: Statistical methods for geography, Sage Publications UK, 2019.</p>																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: EJ-107/I	Naziv predmeta: Engleski jezik II		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Konsolidovanje poznavanja engleskog jezika na prvom srednjem nivou kroz teme vezane za studijski program i interese studenata. Podsticanje studenata da uz pomoć engleskog jezika obogađuju svoje svakodnevno iskustvo. Usavršavanje sve četiri jezičke vještine (čitanje, pisanje, govor i slušanje), vokabulara, gramatike, izgovora u jezičkoj praksi.		
Tematske jedinice:	Teme: obrazovanje, studentski život, istraživanja, međuljudski odnosi, trendovi, životna sredina, umjetnost, zaposlenje, i mnoge druge. Gramatika: glagolska vremena i indirektna pitanja, pasiv, veznici, prepozicioni glagoli, relativne i kvantifikativne zamjenice, komparativ i superlative pridjeva i priloga, komparativne klauze i rečenice. U okviru predmeta radiće se jedan probni ispit (bez ocjene) i ponavljanje gramatičkog gradiva na kraju semestra. 1. Uvod u predmet i aktivnosti. Indirektna pitanja i glagolska vremena (ponavljanje). 2. Razgovor i rezimiranje pročitano (aktivnost zasnovana na studentskim redovnim zadaćama i vlastitom izboru tema). Pisanje sažetaka/rezimiranje. 3. Pasiv (oblici i upotrebe) 4. Razgovor i rezimiranje pročitano (aktivnost zasnovana na studentskim redovnim zadaćama i vlastitom izboru tema) 5. Vezni i ostali dodaci za organizaciju teksta, kvantifikatorske zamjenice (<i>each, every, itd.</i>) 6. Razgovor i rezimiranje pročitano (aktivnost zasnovana na studentskim redovnim zadaćama i vlastitom izboru tema) 7. Prepozicije, prepozicioni glagoli, frazni glagoli 8. Razgovor i rezimiranje pročitano (aktivnost zasnovana na		

	<p>studentskim redovnim zadaćama i vlastitom izboru tema)</p> <p>9. Relativne zamjenice</p> <p>10. Razgovor i rezimiranje pročitano (aktivnost zasnovana na studentskim redovnim zadaćama i vlastitom izboru tema)</p> <p>11. Probni ispit (bez ocjenjivanja)</p> <p>12. Razgovor i rezimiranje pročitano (aktivnost zasnovana na studentskim redovnim zadaćama i vlastitom izboru tema)</p> <p>13. Poređenje (superlative i komparativ)</p> <p>14. Razgovor i rezimiranje pročitano (aktivnost zasnovana na studentskim redovnim zadaćama i vlastitom izboru tema)</p> <p>15. Ponavljanje (gramatika)</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oblici riječi (pasiv, pridjevi, prilozi, veznici, prepozicijski i frazni glagoli, kvantifikatori) i njihova upotreba• Struktura engleske rečenice (relativne klauze, komparativne rečenice, pasivne rečenice).• Engleski idiomi i izreke i njihovi ekvivalenti na bosanskom/hrvatskom/srpskom <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• samostalno kraće pismeno izražavanje (u obliku sažetka)• korektan izgovor• dijalog i kraća prezentacija na engleskom jeziku <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• samostalno korištenje rječnika i gramatika• samostalno čitanje na engleskom jeziku• jezički nivo B1 (minimalno za čitanje i razumijevanje teksta)
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje, razgovor i pisanje (predavanja i vježbe); samostalni rad studenata (zadaće).
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <p>Prisustvo predavanjima i vježbama:</p> <p>Aktivnost na nastavi: maks. 50 bodova (redovne zadaće)</p> <p>Seminarski rad na odabranu temu:</p> <p>Parcijalni testovi tokom semestra:</p> <p>Završni ispit na kraju semestra: max 50 – min 27,5 bodova</p> <p>Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p>

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

	Ocjenjivanje: <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	Obavezna: Rječnici, gramatike (nivo A2-B1) Dopunska: Vince, Michael. 2009. First Certificate Language Practice, English Grammar and Vocabulary. 4 th ed. Macmillan, Oxford. 2. Materijali iz jezika i gramatike po izboru nastavnika, u elektronskom obliku. 3. Tekstovi i audio/video materijal na savremenom engleskom jeziku za čitanje, razumijevanje, obogaćivanje rječnika, diskusiju na času, rezimiranje i procjenu znanja, koje obezbjeđuje nastavnik i/ili studenti posvom izboru.																					

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-104.3-3	Naziv predmeta: Okeanografija		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Tokom nastavno-naučnog procesa potrebno je ovladati znanjima o Svjetskom okeanu u cjelini ali i njegovim pojedinim dijelovima u okviru regionalne okeanografije. Studenti stiču spoznaju o osnovnim karakteristikama okeana i mora te uzajamnim procesima i pojavama između hidrosfere i drugih geosfera, a posebno atmosfere.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Okeanografija - objekat, predmet, definicija, podjela i zadaci.2. Jedinstvo i podjela Svjetskog okeana.3. Horizontalna raščlanjenost Svjetskog okeana i kopna.4. Reljef dna pojedinih okeana.5. Sedimenti dna Svjetskog okeana.6. Osnovna hemijska svojstva morske vode. Površinska i dubinska raspodjela saliniteta u Svjetskom okeanu.7. Osnovna fizička svojstva morske vode. Termička svojstva morske vode.8. Led na Svjetskom okeanu.9. Prvi test10. Dinamika morske vode.11. Kvalitet morske vode.12. Atlantski okean.13. Tihi okean.14. Indijski okean.15. Sjeverni i Južni polarni okean.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• studenti stiču osnovna znanja i razumijevanja o međuzavisnosti prirodnih nauka (fizika, hemija, biologija, geologija) u istraživanju mora i okeana;• studenti ovladavaju znanjima o Svjetskom okeanu, jedinstvu i podjeli, fizičkim i hemijskim osobinama morske vode; dinamičkim procesima i pojavama u njemu; reljefu dna Svjetskog okeana i pojedinim njegovih dijelova;• studenti kritički spoznaju i objašnjavaju uzajamne procese i pojave između hidrosfere i drugih geosfera, a posebno atmosfere i njihovom uticaju na Svjetski okean.		

	<p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno radi zadatke koji se odnose na elemente horizontalne raščlanjenosti kopna i mora i analizu reljefa dna mora i pojedinih okeana; • student samostalno radi zadatke koji se odnose na analizu fizičkih i hemijskih osobina vode Svjetskog okeana u cjelini i pojedinih njegovih dijelova; • student procjenjuje međusobne uticaje fizičkogeografskih faktora na dinamiku vode Svjetskog okeana; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno tumači hidrološke pojmove, osobine, dinamiku i kvalitet vode Svjetskog okeana; • student samostalno utvrđuje i kauzalno sagledava glavne zakonomjernosti u odvijanju hidroloških procesa i pojava u vodenom omotaču Zemlje, s posebnim akcentom na Svjetski okean.
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu konkretnih zadataka i/ili seminarskih radova i zajedničku analizu (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci ili seminarski rad): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna: 1. Spahić, M.: Okeanografija, Posebna izdanja GD FBiH, Harfo-graf, Tuzla 2005.</p>																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Sena visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

2. Riđanović, J.: Hidrogeografija, Školska knjiga, Zagreb 1989.

Dopunska:

1. Temimović E., Korjenić A., Jahić H. Tektonska geomorfologija, PMF, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo 2017.
2. Rajčević, V., Crnogorac, Č.: Praktikum iz hidrologije (II dio – Limnologija i Okeanologija); Geografsko društvo Republike Srpske, Banja Luka 2011.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: GE-153-3	Naziv predmeta: Klimatske promjene		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata da shvate suštinu pojma klimatske promjene. Ovladavanje znanja studenata o prepoznavanju uzoraka klimatskih promjena i trendovima emisija stakleničkih plinova. Također, osposobljavanje studenata da razumiju i analiziraju osnovne klimatološke elementa da definiraju klimatske tipove, klimatske indekse, i klimatske scenarije, te da razumiju uticaj klimatskih promjena na prirodne procese i resurse i antropogene djelatnosti te definiraju politike zaštite okoliša u kontekstu ublažavanja klimatskih promjena.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvodna predavanja, pojam klimatskih promjena2. Promene klime u geološkoj prošlosti3. Klimatske promjene u holocenu4. Uzroci klimatskih promjena – prirodni i antropogeni utjecaji na klimatske promene5. Trendovi emisije stakleničkih plinova - klimatske promjene od početka industrijske revolucije6. Projekcije klimatskih promena7. Scenariji klimatskih promjena8. Parcijalni ispit9. Analiza osnovnih klimatoloških elementa - definiranje klimatskih tipova, klimatskih indeksa, klimatskih promjena10. Primjena geoinformacionih tehnologija – modeliranje klimatskih promjena11. Procjena ranjivosti privrednih sektora i prilagođavanje na izmijenjene klimatske uvjete12. Utjecaj klimatskih promjena na prirodne procese i resurse i antropogene djelatnosti13. Politika zaštite okoliša u kontekstu ublažavanja klimatskih promjena14. Procjena potencijala za ublažavanje utjecaja klimatskih promjena15. Institucionalni i pravni okvir zaštite od potencijalno		

	negativnih efekata klimatskih promena i mogućnosti adaptacije.
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Definira i razumije pojmove klimatskih promjena i klimatskih scenarija; Analiza osnovne klimatološke elemente u cilju određivanja klimatskih tipova, klimatskih indeksa i klimatskih promjena <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostalno upotrebljava dostupne baze podataka o osnovnim klimatološkim elementima na međunarodnom i nacionalnom nivou samostalno analizira osnovne klimatske elemente vrši njihovu prostornu i vremensku koparaciju; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostalno procjenjuje utjecaje klimatskih promjena na prirodne procese i resurse i antropogene djelatnosti Procjena potencijala za ublažavanje utjecaja klimatskih promjena, predlaganje mjera za adaptaciju i mitigaciju klimatskim promjenama
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Literatura²:

Obavezna:

1. Šegota, T.; Filipčić, A. (1996.); Klimatologija za geografe, Školska knjiga, Zagreb
2. IPCC Intergovernmental panel on climate change - Working Group I contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, Climate Change 2021 The Physical Science Basis
3. IPCC (2013): Summary for Policymakers, Climate Change 2013: The Physical Science Basis.
4. Joseph L. Blast (2010): Seven Theories of Climate Change, The Heartland Institute

Dopunska:

1. Drugi nacionalni izvještaj Bosne i Hercegovine u skladu s Okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija 2013.
2. Treći nacionalni izvještaj i drugi dvogodišnji izvještaj o emisiji stakleničkih plinova Bosne i Hercegovine u skladu s Okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama juli 2016.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FG-103.1-3	Naziv predmeta: Tektonska geomorfologija		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Usvajanje znanja o različitim endogenim geomorfološkim procesima i oblicima, o tektonskim pokretima i njihovom morfološkom značaju, o genezi i evolutivnoj klasifikaciji planina, o prapločama i globalnom reljefu Zemlje, o genezi okeanskih bazena, te o vulkanskim i seizmičkim pojavama i oblicima.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvodna razmatranja2. Endogene sile i njihov geomorfološki značaj3. Tektonski pokreti i oblici4. Tangencijalni pokreti i oblici5. Tektogeneza vjenačnih planina i orogene faze6. Radijalni pokreti i oblici7. Tektogeneza rasjednih planina8. Parcijalni ispit9. Kratoni i globalni reljef Zemlje10. Makro oblici reljefa kontinenata11. Reljef dna okeanskih bazena12. Vulkanske pojave i oblici I13. . Vulkanske pojave i oblici II14. Seizmičke pojave i oblici15. Značaj endogenih reljefnih oblika za odvijanje različitih društveno-ekonomskih aktivnosti		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• analizira endogene geomorfološke procese• prepoznaje oblike reljefa nastali endogenim procesima Vještine: <ul style="list-style-type: none">• primjenjuje metode geomorfoloških istraživanja, • primjenjuje podatke relevantnih institucija i zavoda o endogenim geomorfološkim procesima. Kompetencije: <ul style="list-style-type: none">• samostalno procjenjuje geomorfološke specifičnosti prostora kao rezultat endogenih geomorfoloških procesa		

	<ul style="list-style-type: none"> • samostalno vrednuje reljef i reljefne oblike.
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temimović, E., Korjenić, A., Jahić, H. 2018: Tektonska geomorfologija, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo. 2. Marković, M. i dr. 2003: Geomorfologija, Beograd. 3. Bognar, A. 1981: Globalna tektonika ploča i reljef Zemlje, Geografski horizont, Zagreb. 4. Bognar, A. 1990: Osobine i zakonomjernosti oblikovanja strukturnog reljefa Zemlje, Geografski horizont, Zagreb. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petrović, D., Manojlović, P. 1997: Geomorfologija, Beograd. 2. Burbank, D., Anderson, R. 2001: Tectonic Geomorphology, Blackwell Science, MaldenOxfordCarlton. 3. Marović, M. 2005: Geotektonika, Beograd. 4. Herak, M. 1987: Geologija, Školska knjiga, Zagreb. 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-204-3	Naziv predmeta: Hidrologija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Objektom proučavanja o hidrosferi spoznaju se procesi i pojave koji su posljedica stanja fizičkogeografskih faktora određenog geografskog prostranstva. Cilj je ovladati znanjima o vodama u podzemlju, tekućicama, jezerima, barama i močvarama i o vodi u ledu, te shvatiti suštinu uticaja kopnenih voda na procese koji su relevantni za fizičkogeografske procese i pojave. Tokom nastavno-naučnog procesa potrebno je i ovladati znanjima o Svjetskom okeanu, jedinstvu i podjeli, fizičkim i hemijskim osobinama morske vode; dinamičkim procesima i pojavama u njemu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Hidrologija. Objekat, predmet, podjela i zadaci.2. Hidrogeologija. Slobodne podzemne vode.3. Izvori i vrela.4. Riječni sistem i riječna mreža.5. Riječne doline6. Dinamika riječne vode. Riječni režimi i vodni bilans.7. Prvi test8. Geneza i evolucija jezera. Voda u jezerskim kotlinama.9. Fizička i hemijska svojstva jezerske vode. Dinamika jezerske vode.10. Tipovi lednika. Geografsko rasprostranjenje leda na Zemlji11. Nastanak i tipovi močvara. Hidrološki sistem močvara.12. Svjetski okean, podjela i granice. Reljef dna Svjetskog okeana.13. Osnovna hemijska i fizička svojstva morske vode14. Dinamičke osobine Svjetskog mora. Talasi. Morska doba.15. Morske struje. Nivo Svjetskog okeana.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički spoznaje hidrološke procese i pojave koji su posljedica stanja fizičkogeografskih faktora određenog geografskog prostranstva;• student identifikuje sve bitne elemente koji se odnose na vode u podzemlju, tekućicama, jezerima, barama i		

	<p>močvarama i vode u obliku leda;</p> <ul style="list-style-type: none"> • student objašnjava međusobni odnos fizičkogeografskih procesa i pojava i njihov uticaj na kopnene vode; • studenti ovladavaju znanjima o Svjetskom okeanu, jedinstvu i podjeli, fizičkim i hemijskim osobinama morske vode; dinamičkim procesima i pojavama u njemu; <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno radi zadatke koji se odnose na morfometrijske karakteristike u riječnom i jezerskom slivu; • student samostalno radi zadatke koji se odnose na analizu elemenata riječnog režima i proračun vodnog bilansa; • student procjenjuje međusobne uticaje fizičkogeografskih faktora u riječnom slivu; • student samostalno radi zadatke koji se odnose na razuđenost obale mora i okeana i analizu reljefa dna mora i okeana; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno tumači hidrološke pojmove, osobine voda i karakteristike kopnenih voda; • student samostalno utvrđuje i kauzalno sagledava glavne zakonomjernosti u odvijanju hidroloških procesa i pojava u vodenom omotaču Zemlje, s posebnim akcentom na kopnene vode i Svjetski okean.
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka u Praktikum i zajednička analiza (vježbe).</p>

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci-Praktikum): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																	
10	(A) izvrstan	95 - 100																	
9	(B) odličan	85 - 94																	
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																	
7	(D) dobar	65 - 74																	
6	(E) dovoljan	55 - 64																	

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Literatura²:	Obavezna: 1. Spahić, M: Hidrologija kopna, Sarajevo publishing, Sarajevo 2013. 2. Spahić, M.: Okeanografija, Posebna izdanja GD FBiH, Harfo- graf, Tuzla 2005. 3. Korjenić, A., Temimović, E.: Praktikum iz Hidrografije kopna I, Prirodno-matematički fakultet u Sarajevu, Sarajevo 2016. Dopunska: 1. Dukić, D.: Hidrologija kopna, Naučna knjiga, Beograd 1988. 2. Riđanović, J.: Hidrogeografija, Školska knjiga, Zagreb 1989.		

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifrapredmeta: GIS-202-3	Nazivpredmeta: Geoinformatika		
Ciklus:I	Godina:II	Semestar:III	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati:60 Predavanja:30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj(ciljevi)predmeta:	<p>Osnovni ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none">-upoznavanje i sticanje znanja studenata o prikupljanju, pripremi i geoinformatičkom modeliranju geografskih podataka;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o geoinformatičkom sistemu,njegovoj strukturi i komponentama;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o hardveru računarskog sistema;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o karakteristikama i funkcijama sistemskog i aplikativnog softvera;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o geobazama podataka,njihovoj strukturi, organizaciji i njihove primjene u modeliranju;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o geoinformatičkoj organizaciji grafičkih podataka i konceptima njihove primjene u modeliranju;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o modelima geoinformatičkog upravljanja prostornim sadržajima za potrebe regionalnog i prostornog planiranja;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o najpoznatijim digitalnim modelim aZemlje i njenih pojedinih regija i mogućnostima njihove primjene u obrazovnom procesu u osnovnim i srednjim školama;		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Geoinformatika - pojam, definicije, ciljevi, zadaci i objektproučavanja. Geoinformatički podaci – pojam, vrste,prikupljanjei organizacija.2. Računarski sistem i njegove komponente. Historijat razvojar računara. Vrste računara.3. Arhitektura računarskog sistema. Hardver – pojam,strukturaifuncionisanjera računara.BIOSsistem.		

4. Komponente hardvera. Interne komponente hardvera. Izlazno-ulazni uređaji. Opcionalni eksterni uređaji.

5. Sistemski softver – pojam, struktura i primjena. Kontrolorno-upravljački softver. Operativni sistem – pojam, struktura i primjena.

6. OS MS-DOS – glavne funkcije i korisnički interfejs. OS Windows-glavne funkcije i korisnički interfejs. OS LINUX. OS MAC.

7. Prvi test.

8. Aplikativni softver – pojam, definicije i značaj. Podjela aplikativnog softvera. MS Office. Corel Draw.

9. Geoinformatički softver – pojam, definicije i značaj. Vrste geoinformatičkog softvera. GIS – pojam, definicije i podjela.

10. Geoinformatička organizacija geobaza i njihova struktura. Osnovni modeli operacija sa geobazama.

11. Grafički geoinformatički podaci – pojam, definicije i značaj. Vrste grafičkih geoinformatičkih podataka. Izvori grafičkih geoinformatičkih podataka. Rasterski grafički podaci – pojam, vrste i izvori rasterskih podataka.

12. Vektorski grafički podaci - pojam, definicije i značaj. Struktura i vrste vektorskih podataka. Izvori vektorskih podataka.

13. Osnovni moduli geoinformatičkog softvera. Priprema geografskih podataka za geoinformatičku obradu.

14. Geoprociranje. Geovizualizacija. Setovi tematskih podataka.

15. Svjetska računarske mreže. Internet izvori geoinformatičkih podataka. Najpoznatije internet aplikacije digitalnih modela Zemlje i kontinenta.

Ishodi učenja:

- Znanje:**
- Student definiše geoinformatički sistem, njegovu strukturu i komponente.
 - Student opisuje hardver računarskog sistema, te razvrstava i ističe karakteristike i funkcije sistemskog i aplikativnog softvera za obradu geografskih podataka
- Vještine:**
- Student geoinformatički organizira geobaze podataka, dovodi u vezu njihovu strukturu i organizaciju
 - Student geoinformatički raščlanjuje geografske podatke, te grafički prikazuje njihove primjene u modeliranju;
- Kompetencije:**
- Student geoinformatički vrednuje geografske podatke o prirodnim i društvenim sadržajima za potrebe regionalnog i prostornog planiranja;

	<ul style="list-style-type: none"> - Student geoinformatički vrednuje geografske podatke na najpouzdatijim digitalnim modelima Zemlje i njenih pojedinih regija i mogućnostima njihove primjene regionalnomi prostornom planiranju; - Student geoinformatički vrednuje geografske podatke o prostornim i infrastrukturnim resursima i njihovim potencijalima za potrebe regionalnog, prostornog i urbanističkog planiranja. 																																
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata, zajednička analiza i praktičan rad studenata u relevantnim aplikativnim softverima (vježbe).																																
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohađanje nastave: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Angažman na nastavi: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Pismeni test tokom kursa: maksimalno 40 bodova, uslov 22 boda; - Pisani rad (seminarski rad): maksimalno 10 bodova, uslov 6 bodova; - Završni ispit: maksimalno 40 bodova, uslov 21 bod; - Ukupno 100 bodova; uslov 55 bodova <p>Ocjenjivanje:</p> <table> <tr> <td>Ocjena-ECTS</td> <td>ocjena</td> <td>-</td> <td>Broj bodova:</td> </tr> <tr> <td>10(A)</td> <td>izvrstan</td> <td></td> <td>95-</td> </tr> <tr> <td>100</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>9(B)</td> <td>odličan</td> <td></td> <td>85-94</td> </tr> <tr> <td>8(C)</td> <td>vrlo dobar</td> <td></td> <td>75 -84</td> </tr> <tr> <td>7(D)</td> <td>dobar</td> <td></td> <td>65-74</td> </tr> <tr> <td>6(E)</td> <td>dovoljan</td> <td></td> <td>55-64</td> </tr> <tr> <td>5(F,FX)</td> <td>nedovoljan</td> <td></td> <td><55</td> </tr> </table>	Ocjena-ECTS	ocjena	-	Broj bodova:	10(A)	izvrstan		95-	100				9(B)	odličan		85-94	8(C)	vrlo dobar		75 -84	7(D)	dobar		65-74	6(E)	dovoljan		55-64	5(F,FX)	nedovoljan		<55
Ocjena-ECTS	ocjena	-	Broj bodova:																														
10(A)	izvrstan		95-																														
100																																	
9(B)	odličan		85-94																														
8(C)	vrlo dobar		75 -84																														
7(D)	dobar		65-74																														
6(E)	dovoljan		55-64																														
5(F,FX)	nedovoljan		<55																														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đug S., Drešković, N., Odžak, S. (2015): Daljinska istraživanja – principi i primjena u prirodnim naukama. Univerzitetski udžbenik. Univerzitetu Sarajevu. Sarajevo. 2. Burrough, P. A., McDonnel, R. A. (2006): Principi geoinformacionih Sistema – drugo izdanje. Oxford University Press. Prevod sa engleskog jezika. 3. Kvarternik, R. (1988): Uvod u operativne sisteme. 																																

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Informator. Zagreb. 4. Rožić, N. (1996): Geoinformatika III. Rukopis. Zagreb

4. Rožić, N. (1996): Geoinformatika III. Rukopis. Zagreb.

Dopunska:

1. Kurtović–Numić, S. (2002): Informatika, Fojnica.
2. Vodič za računarske sisteme (2015)
3. Vodič za OS Windows (2015)
4. Vodič za Microsoft Office (2015)
5. Vodič za Corel Draw (2015)
6. Vodič za ESRI (2015)
7. Malakhov, D., & Dolnya, O., 2023: Remote sensing as a tool of biological conservation and grassland monitoring in mountain areas of Southeastern Kazakhstan. Journal of Geoinformatics & Environmental Research, 4(01), 1 - 14. <https://doi.org/10.38094/jgier40169>
8. Wong, R.CW., Eldawy, A., 2023: Guest Editorial: Special issue on spatial and temporal database management. Geoinformatica 27, 373–374 <https://doi.org/10.1007/s10707-023-00490-9>
9. Zhang, Y., Zhang, Y., Du, B. et al., 2022: Parallel discriminative subspace for city target detection from high dimension images. Geoinformatica 26, 299–322 <https://doi.org/10.1007/s10707-020-00399-7>
10. Naučni časopis The Journal of Geoinformatics and Environmental Research (JGIER), Interdisciplinary Publishing Academia (IP Academia) – odabrani članci, dostupno na: <https://jgier.org/index.php/jgier/issue/archive>

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 5 od 4

Šifrapredmeta: DG-201.1-3	Nazivpredmeta: Ekonomska geografija		
Ciklus:I	Godina:II	Semestar:IV	Broj ECTS kredita:6
Status:Obavezni predmet		Ukupan broj sati:60 Predavanja:30 Vježbe:30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj(ciljevi)predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje fizičkogeografskih i društveno-geografskih faktora na razvoj privrede u svijetu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Teorijsko-metodološke osnove ekonomske geografije;2. Geografski uslovi privrednog razvoja;3. Kriteriji razvijenosti zemalja svijeta;4. Poljoprivreda i poljoprivredni regioni svijeta;5. Ratarstvo u svijetu;6. Povrtarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo u svijetu;7. Stočarstvo, šumarstvo, lov i ribolov u svijetu;8. Test I9. Energetski izvori;10. Razvoji industrije u svijetu i faktori razmjesta industrije;11. Prerađivačka industrija svijeta;12. Značaj i razvoj turizma i saobraćaja u svijetu;13. Međunarodne ekonomske i političke organizacije u svijetu;14. Obim i struktura svjetske trgovine;15. Udio multinacionalnih kompanija i ekonomskih organizacija u svjetskoj trgovini.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira komponente fizičkogeografske i društveno-geografske sredine i njihove regionalne specifičnosti na Zemlji;• student analizira sve bitne elemente prirodne sredine za razvoj privrede u svijetu na geografskim tematskim kartama;• student objašnjava povezanost i međudjelovanje prirodnih pojava, procesa i društveno-geografskih faktora na razvoj privrednih djelatnosti u svijetu;		

	<p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno prikuplja podatke i vrši geovizualizaciju tematskih karata iz oblasti ekonomske geografije;• student procjenjuje uticaj prirodnih i društvenih faktora na razvoj privrednih djelatnosti u svijetu; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno tumači značaj pojedinih privrednih djelatnosti u svijetu;• student ističe uzroke i posljedice razvoja privrednih djelatnosti u svijetu																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor(predavanje);istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja–kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost nastavi: max 5 – min 3boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10– min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 21bod Završni ispit na kraju semestra: max 20 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A)izvrstan</td><td>95-100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B)odličan</td><td>85-94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C)vrlo dobar</td><td>75- 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D)dobar</td><td>65- 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E)dovoljan</td><td>55 -64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX)nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A)izvrstan	95-100	9	(B)odličan	85-94	8	(C)vrlo dobar	75- 84	7	(D)dobar	65- 74	6	(E)dovoljan	55 -64	5	(F,FX)nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A)izvrstan	95-100																				
9	(B)odličan	85-94																				
8	(C)vrlo dobar	75- 84																				
7	(D)dobar	65- 74																				
6	(E)dovoljan	55 -64																				
5	(F,FX)nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<ol style="list-style-type: none">1. Dinić, J. 1990: Ekonomska geografija – principi, metodi, prostorne strukture (3. Izdanje), Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet, Beograd2. Vrišer, I., 1997: Metodologija ekonomske geografije, Filozofskafakulteta,Univerza v Ljubljani, Oddelek za geografijo, Ljubljana3. Nurković, R., 2006: Ekonomska geografija svijeta, Univerzitetu Tuzli, «Planjax», Jelah4. Kovačević, B. 2003: Gospodarstvo svijeta – odabrane teme, Mikrorad, Zagreb5. Balland, P.A, Rigby D., 2017: <i>The Geography of Complex Knowledge</i>, Economic Geography, 93:1, 1-23, DOI: 10.1080/00130095.2016.1205947, dostupno na: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00130095.2016.1205947?src=6. Diemer, A., Iammarino, S., Rodríguez-Pose A., Storper M., 2022: <i>The Regional Development Trap in Europe</i>, Economic Geography, 98:5, 487-509, DOI: 10.1080/00130095.2022.2080655, dostupno na: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00130095.2022.2080655?src=																					

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coe et al, 2013: <i>Economic Geography: A Contemporary Introduction</i>, Wiley, 2nd edition, 572. 2. Naučni časopis <i>Economic Geography</i>, Taylor & Francis – odabrani članci, dostupno na: https://www.tandfonline.com/loi/recg20 3. Hošo, J., (2016), Pokretači ekonomskog razvoja: kultura, geografija, institucije, multinacionalne kompanije, Akademija Nauka i Umjetnosti Bosne i Hercegovine (dostupno na: https://web.archive.org/web/20180601215038id_/http://www.anubih.ba/images/publikacije/posebna_izdanja/ODN/06_06_2016/posebna_izdanja_CLXIV_6/14-hoso.pdf)
--	--

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56.st3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DG-202-3	Naziv predmeta: Demografija		
Ciklus:I	Godina: 2	Semestar:III	Broj ECTS kredita: 6
Status:OBAVEZNI	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Sticanje osnovnih znanja o demografiji kao nauci, predmetu demografskih proučavanja i upoznavanje sa metodama u demografskim proučavanjima. Postići kod studenata djelotvoran transfer teorijskih znanja iz područja demografije u praktičnu primjenu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Predmet, zadaci, ciljevi i značaj demografskih proučavanja;2. Izvori podataka o stanovništvu;3. Pregled demografskog razvoja stanovništva;4. Svjetsko stanovništvo-razmještaj stanovništva na Zemlji;5. Teorijski pogledi na razvoj stanovništva;6. Demografska tranzicija i kretanje stanovništva;7. Prirodno kretanje stanovništva;8. Test I9. Prostorna pokretljivost stanovništva – migracije;10. Urbanizacija;11. Strukture stanovništva – biološka;12. Strukture stanovništva – socijalne i kulturno-antropološke;13. Populacijska politika;14. Stanovništvo Bosne i Hercegovine – historijski razvoj;15. Stanovništvo Bosne i Hercegovine – savremeni demografski trendovi;		
Ishodi učenja:	Znanje: Razlikuje i koristi različite izvore podataka o stanovništvu; Razumije uticaj socio-ekonomskih i geografskih faktora na razmještaj i brojnost stanovništva. Vještine: Valorizuje i upoređuje odrednice ukupnog kretanja i struktura stanovništva, kao i njihovu uzročno-posljedičnu vezu. Obraduje i upoređuje demografske pokazatelje na osnovu relevantnih statističkih podataka. Kompetencije:		

	Kritički evaluira i vrednuje mjere populacijskih politika kao integrativnog dijela ekonomske politike određenog područja.
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 21 bod Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10 (A) izvrstan</td> <td></td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9 (B) odličan</td> <td>85 - 94</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8 (C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7 (D) dobar</td> <td>65 - 74</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6 (E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5 (F,FX) nedovoljan</td> <td></td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan	85 - 94		8 (C) vrlo dobar	75 - 84		7 (D) dobar	65 - 74		6 (E) dovoljan	55 - 64		5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan	85 - 94																					
8 (C) vrlo dobar	75 - 84																					
7 (D) dobar	65 - 74																					
6 (E) dovoljan	55 - 64																					
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nejašmić, I: <i>Demogeografija - Stanovništvo u prostornim odnosima i procesima</i>, Zagreb, 2005. 2. Wertheimer-Baletić, A: <i>Demografija – Stanovništvo i ekonomski razvitak</i>, Informator, Zagreb, 1982. 3. Pobrić, A: <i>Osnovne značajke i posljedice migracijskih kretanja u Bosni i Hercegovini</i>, Migration and Cultural Inclusion in the European City, Zagreb, 2002 4. Pobrić, A., Avdić, A: <i>Praktikum – demografske analize</i>, Prirodno-matematički fakultet, 2021. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Cloke et al., <i>Introducing Human Geographies</i>, 3rd edition, Routledge, 2014. 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: GIS-235-3	Naziv predmeta: Geovizualizacija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja 30 Vježbe 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- Upoznavanje i sticanje znanja studenata o osnovama geovizualizacije i 3D geovizualiziranja kartografskih podataka- Upoznavanje i sticanje znanja studenata o projekcijama, koordinatnim sistemima, transformacijom, vektorizacijom i kartografskom geovizualizacijom- Upoznavanje i sticanje znanja studenata o metodama izrade tematskih karata – koroplek, kartogram, dazimetrijske i narativne		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Geovizualizacija – pojam, tehnike i mogućnosti primjene2. Geopodaci – projekcije, koordinatni sistemi i transformacije3. Digitalna kartografija – hardver i softver4. Vektorizacija geopodataka5. Kartografska generalizacija6. Prednosti i paradigma vizualnih podataka7. Klasifikacija tehnika geovizualizacije8. Prvi test9. Metode izrade koropletnih karata i određivanja granica klasa10. Metode izrade kartograma i kartodijagrama11. Metode izrade dazimetrijskih karata12. Metode izrade topografskih karata13. Metode izrade narativnih karata14. 3D geovizualizacija tematskih kartografskih sadržaja15. Analiza seminarskih radova		
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">- Student obrazlaže pojam geovizualizacije- Student ističe metode izrade kartografskih sadržaja primjenom geovizualizacije <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">- Student demonstrira proces vektorizacije geopodataka- Student grafički prikazuje tematske sadržaje koropletnih, dazimetrijskih i narativnih karata <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">- Student dizajnira 2D i 3D tematske karte primjenom		

	geovizualizacije
Metode izvođenja nastave:	Teorijska predavanja i praktične vježbe studenata korištenjem različitih multimedijalnih sredstava i aplikativnih softvera.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohađanje nastave: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Angažman na nastavi: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Pismeni test tokom kursa: maksimalno 40 bodova, uslov 22boda; - Pisani rad (seminarski rad): maksimalno 10 bodova, uslov 6 bodova; - Završni ispit: maksimalno 40 bodova, uslov 21 bod; - Ukupno 100 bodova; uslov 55 bodova <p>Ocjenjivanje: Ocjena - ECTS ocjena - Broj bodova: 10 (A) izvrstan 95 - 100 9 (B) odličan 85 - 94 8 (C) vrlo dobar 75 - 84 7 (D) dobar 65 - 74 6 (E) dovoljan 55 - 64 5 (F,FX) nedovoljan <55</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đug S., Drešković, N., Odžak, S., 2015. Daljinska istraživanja–principi i primjena u prirodnim naukama. Univerzitetski udžbenik. Univerzitet u Sarajevu. Sarajevo. 2. Slocum, T.A., McMaster, R.B., Kessler, F.C. and Howard, H.H., 2022. Thematic cartography and geovisualization. CRC Press. 3. Kraak, M.J., 2003. Geovisualization illustrated. ISPRS journal of photogrammetry and remote sensing, 57(5-6), pp.390-399. 4. Lütjens, M., Kersten, T.P., Dorschel, B. and Tschirschwitz, F., 2019. Virtual reality in cartography: Immersive 3D visualization of the Arctic Clyde Inlet (Canada) using digital elevation models and bathymetric data. Multimodal Technologies and Interaction, 3(1), p.9. <p>Preporučena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Goodchild, M.F., 2005. GIS and modeling overview. GIS, spatial analysis, and modeling. ESRI Press, Redlands, pp.1-18. 6. Reddy, G.O., 2018. Spatial data management, analysis, and modeling in GIS: principles and applications. Geospatial Technologies in Land Resources Mapping, Monitoring and Management, pp.127-142.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DG-210-3	Naziv predmeta: Kulturna geografija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Postići kod studenata razumijevanje, primjenu i analizu teorijskih znanja. Pripremiti studente za primjenu teorijskih saznanja u praktičnom radu u oblasti turizma.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Upoznavanje sa sadržajem predmeta, oblicima nastave i provjere znanja2. Historijski pregled razvoja kulturnogeografske misli3. Diferenciranje kulturne geografije kao subdiscipline4. Kultura i geografski determinizam5. Kultura i kulturna politika6. Kulturlandshaft kao objekat kulturne geografije7. Urbani i ruralni krajolik8. Prvi test9. Tradicionalna - vernakularna arhitektura10. Razvoj kulturne geografije od 1990-tih11. Jezik – prostorna i historijska diferencijacija12. Kulturna baština13. Religijska geografija14. Struktura naselja15. Uticaj globalizacije		
Ishodi učenja:	Znanje: definirati i objasniti pristupe proučavanju kulturne geografije Vještine: prepoznati i opisati kulturne promjene u prostoru i vremenu Kompetencije: analizirati društvene procese i njihov uticaj na promjene u prostoru i društvu		
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).		

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 20 – min 11 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 30 – min 16 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10 (A) izvrstan</td> <td></td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9 (B) odličan</td> <td></td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8 (C) vrlo dobar</td> <td></td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7 (D) dobar</td> <td></td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6 (E) dovoljan</td> <td></td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5 (F,FX) nedovoljan</td> <td></td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan		85 - 94	8 (C) vrlo dobar		75 - 84	7 (D) dobar		65 - 74	6 (E) dovoljan		55 - 64	5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan		85 - 94																				
8 (C) vrlo dobar		75 - 84																				
7 (D) dobar		65 - 74																				
6 (E) dovoljan		55 - 64																				
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: 1. Šakaja, L.2015: Uvod u kulturnu geografiju, Leykam internationald.o.o., Zagreb 2. Delibašić, E. i Džananović M. 2023: Javne politike kulture : kulturna baština i kulturni turizam, University press, Sarajevo.</p> <p>Dopunska: 1. Atkinson, D.& al., 2005:Cultural geography-A Critical Dictionary of Key Concepts,Typeset in Ehrhardt by Dexter Haven Associates Ltd, London.</p>																					

¹ Strukturabodovaibodovnikriterij za svakinastavni predmetutvrđujevijeceorganizacionejediniceprijepocetkastudijskegodine u kojoj se izvodinastavaiznastavnog predmeta u skladusačlanom 64. st.6 Zakona o visikomobrazovanjuKantona Sarajevo

² Senatvisokoškolskeustanovekaoustanoveodnosnovijece organizacionejedinicevisokoškolskeustanovekaojavne ustanove, utvrđujeobavezneipreporučeneudžbenikei priručnike, kaoidrugupreporucenuliteraturunaosnovukoje se pripremaipolažeispitposebnomodlukomkoju obaveznoobjavljujenasvojoj internet straniciprijepočetka studijskegodine u skladusačlanom 56. st 3. Zakona o visikomobrazovanjuKantona Sarajevo

UNIVERZITETUSARAJEVU–PRIRODNO-MATEMATIČKIFAKULTET
OPIS PREDMETA

ObrazacSP2

Stranica 1 od 3

Šifrapredmeta: DG-201.3-3	Naziv predmeta: Saobraćajna geografija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja:30 Vježbe:30	
Učesniciunastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslovzaupis:	/		
Cilj predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje prirodno-geografskimidruštveno-geografskimfaktorimana razvoj saobraćaja i njihovim regionalnim specifičnostima u svijetu.		
Tematskejedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Teorijsko-metodološke osnove saobraćajne geografije;2. Geografsko-historijski retrospekt saobraćaja;3. Saobraćajno-geografski faktori;4. Karakteristike stanja razvijenosti savremenog saobraćaja u svijetu;5. Robno prometni tokovi u svijetu;6. Saobraćajno-geografski elementi;7. Test8. Razvoj i razmještaj cestovnog saobraćaja;9. Razvoj i razmještaj željezničkog saobraćaja;10. Razvoj vodenog saobraćaja;11. Vazdušni, cjevovodni i poštanski saobraćaj;12. Telekomunikacioni i kombinovani saobraćaj u svijetu;13. Uloga saobraćaja u prostornom razmještaju privrednih djelatnosti;14. Prostorno planiranje saobraćaja i održivi razvoj;15. Glavne karakteristike saobraćajnog sistema Bosne i Hercegovine.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira sve prirodno-geografske i društveno-geografske faktore i njihove regionalne specifičnosti na razvoj saobraćaja;• student analiziraju sve bitne elemente saobraćaja na geografskim tematskim kartama za razvoj privrede u svijetu;• student objašnjava povezanost i međudjelovanje prirodnih pojava, procesa i društveno-geografskih faktora na razvoj saobraćaja u svijetu;		

	<p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno prikuplja podatke i izađuje grafičke priloge po zemljama u svijetu; • student procjenjuje uticaj i značaj prirodnih i društvenih faktora na razvoj saobraćaja u svijetu; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno tumači značaj pojedinih saobraćajnih grana u svijetu; • student ističe uzroke i posljedice razvoja saobraćaja u svijetu; 																					
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor(predavanje);istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).</p>																					
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja–kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max5–min3boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu:max10–min 5bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz:55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Brojbodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A)izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C)vrlodobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Brojbodova	10	(A)izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C)vrlodobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Brojbodova																				
10	(A)izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C)vrlodobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Černe,A.(1992):Metode in tehnike v prometni geografiji, Filozofska fakulteta, Univerze v Ljubljani. 2. Bublin,M.(2000):Saobraćaj i prostor,Univerzitetska knjiga, Sarajevo. 3. Božić,V. Novaković,S.(2002): Ekonomika saobraćaja, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu. 4. Rodrigue, J.P. (2006): The Geography of Transport Systems, Dep. Of Economics & Geography, Hofstra University. 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početkastudijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITETUSARAJEVU–PRIRODNO-MATEMATIČKIFAKULTET
OPIS PREDMETA

ObrazacSP2

Stranica 3 od 3

Dopunska:

1. Knox, Agnew i McCarthy. 2008: The Geography of the World Economy, Routledge, London
2. Bilen, M. i Kurtek, P. 1988: Ekonomska geografija svjetske trgovine, Školska knjiga Zagreb
3. Kovačević, B., 2003: Gospodarstvo svijeta: odabrane teme, Mikrorad, Zagreb

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-206-3	Naziv predmeta: Opća turistička geografija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni	Ukupan broj sati:60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Sticanje općih znanja o turizmu i turističkim kretanjima. Osposobljavanje studenata da razumiju osnovne elemente, motive i faktore turističkih kretanja, te povezanost turizma sa životnom sredinom. Upoznavanje sa oblicima turističkih kretanja i vrstama turizma.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Predmet i zadaci proučavanja turističke geografije2. Prostorne jedinice u turizmu3. Historijski aspekt turističkih kretanja4. Povezanost turizma i saobraćaja5. Kvalitativni elementi turističkih kretanja(rekreativni i kulturni elementi turističkih kretanja)6. Kvantitativni elementi turističkih kretanja (prostorni i funkcionalni elementi turističkih kretanja)7. Prirodnogeografski motivi turističkih kretanja8. Prvi test9. Antropogeni motivi turističkih kretanja10. Faktori turističkih kretanja (ekonomski, politički, kulturni, organizacioni faktori i dr.)11. Oblici turističkih kretanja (osnovni, motivski, geografski, sociološki, prometni i ostali oblici turističkih kretanja)12. Planiranje i održivi razvoj turizma13. Regionalni aspekt turističkog kretanja14. Turizam kao faktor transformacije i degradacije životne sredine15. Turistički pravci i kretanja u svijetu		
Ishodi učenja:	Znanje: <ol style="list-style-type: none">1. Definirati i pravilno koristiti različite pojmove u izučavanju turizma Vještine: <ol style="list-style-type: none">2. Razumjeti i argumentirati komponente turističkih kretanja3. Prosuditi i uporediti turističke sadržaje značajne za turistički razvoj Kompetencije:		

	4. Identificirati i rangirati turističke motive prema različitim kriterijima
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 20 – min 11 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 30 – min 16 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10 (A) izvrstan</td> <td></td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9 (B) odličan</td> <td></td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8 (C) vrlo dobar</td> <td></td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7 (D) dobar</td> <td></td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6 (E) dovoljan</td> <td></td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5 (F,FX) nedovoljan</td> <td></td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan		85 - 94	8 (C) vrlo dobar		75 - 84	7 (D) dobar		65 - 74	6 (E) dovoljan		55 - 64	5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan		85 - 94																				
8 (C) vrlo dobar		75 - 84																				
7 (D) dobar		65 - 74																				
6 (E) dovoljan		55 - 64																				
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jovičić, Ž., 1989.: Turistička geografija (treće izdanje). Beograd: Naučna knjiga. Drešković, N., Pabrić, A., Đug, S. 2015: Turizam i potencijali - Planinska područja Bjelašnica, Treskavica, Visočica. Sarajevo: Prirodno-matematički fakultet. Čavlek N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. i saradnici.: 2011.: Turizam - Ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb. Bilen, M., Bučar K., 2004.: Osnove turističke geografije (treće izmjenjeno i dopunjeno izdanje), Zagreb. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinić, J., 1990.: Turistička geografija (drugo izdanje), Beograd. 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

2. Williams S., 2009.: Tourism Geography-A new synthesis, New York.
3. Lew A. A., Hall C. M., Williams A. M., 2004.: A Companion to Tourism, Oxford.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DG-207-3	Naziv predmeta: Urbana i ruralna geografija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Sticanje osnovnih znanja o zakonitostima postanka i razvoja ljudskih naselja. Upoznavanje sa savremenim stanjem i problematikom urbanog i ruralnog razvoja.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvodna razmatranja. Grad i urbanizacija2. Urbanizacija svijeta3. Urbanizacija Bosne i Hercegovine4. Funkcije grada5. Prostorna struktura grada6. Grad i okolica7. Test8. Grad i regija9. Pojam ruralne geografije10. Faktori oblikovanja i kategorije ruralnog prostora11. Tipovi i oblici ruralnih naselja12. Karakteristike agrarne strukture13. Demogeografski aspekt ruralnog prostora14. Ruralno-geografske funkcije15. Globalno ruralno siromaštvo		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• Opisivanje i kritičko interpretiranje teorije i istraživačkih praksi urbane i ruralne geografije;• Identifikovanje i objašnjavanje geografskih pojava i procesa koji čine naselja unikatnim u smislu sila ekonomske i kulturne globalizacije;• Razumijevanje evolucije svjetskog urbanog sistema; Vještine: <ul style="list-style-type: none">• Analiza najvažnijih urbanih teorija u kontekstu održivog razvoja naselja;• Primjena osnovnih metoda za određivanje tipova i oblika naselja;• Identifikovanje i razlikovanje funkcionalnih problema u prostornoj strukturi naselja;		

	<p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluacija prednosti i nedostataka, te posljedica i benefita koje se javljaju kao rezultat ubrzane urbanizacije; • Kritičko evaluiranje savremenih urbano-geografskih ideja u bosanskohercegovačkom javnom diskursu.
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad tokom semestra: max 20 – min 11 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 30 – min 16 bodova Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				

Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nurković, R. 2012. Urbana geografija svijeta. Tešanj: Planjax. 2. Nurković, R. 2013. Ruralna geografija svijeta. Tešanj: Planjax. 3. Čurčić, S. 1992. Geografija naselja. Novi Sad: Institut za geografiju. 4. Mandal, R. 2001. Introduction to Settlement Geography. New Delhi: Concept Publishing. 5. Vresk, M. 1990. Osnove urbane geografije, Zagreb: Školska knjiga. 6. Vresk, M. 1984. Razvoj urbanih sistema u svijetu. Zagreb: Školska knjiga. 7. Stepčić, M., Jaćimović, B. 2006. Osnove agrarne geografije. Beograd: Jantar grupa. 8. Gekić, H. 2021. Demografska slika općine Bugojno-stanje i perspektive. Sarajevo: Dobra knjiga.
--------------------------------	--

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

 		Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA		Stranica 1 od 4
Šifra predmeta: GIS-211-3	Naziv predmeta: GIS	
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV
Status: Obavezni predmet		Broj ECTS kredita: 6
		Ukupan broj sati: 60 Predavanja 30 Vježbe 30
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	
Preduslov za upis:	/	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni ciljevi predmeta su: - osposobljavanje studenata za samostalno korištenje geografskih informacionih sistema i softvera za GIS. - upoznavanje i sticanje znanja studenata o GIS bazama podataka, njihovom kreiranju i operacijama i upravljanju; - upoznavanje i sticanje znanja studenata o GIS analizama na različitim tipovima podataka i mogućnostima njihove primjene u optimizaciji korištenja prostora i rješavanju prostornih konflikata; - upoznavanje i sticanje znanja studenata o podacima satelitskih opservacija Zemlje i njihove primjene u različitim naučnim oblastima i privrednim granama; - upoznavanje i sticanje znanja studenata sa multikriterijalnim analizama i mogućnostima kreiranja novih 2D i 3D setova tematskih karata o istraživanim prostornim pojavama i procesima; - upoznavanje i sticanje znanja studenata sa sadržajem i mogućnostima korištenja podataka sadržanih u digitalnom atlasu Bosne i Hercegovine, pojedinačnih kontineta i svijeta; - upoznavanje i sticanje znanja studenata o modelima geoinformatičkog upravljanja prostornim pojavama i procesima; - upoznavanje i sticanje znanja studenata o mogućnostima primjene digitalnih setova tematskih podataka u obrazovnom procesu u osnovnoj i srednjim školama.	

<p>Tematske jedinice:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geografski informacijski sistem (GIS) – pojam, definicije, razvoj i 2 organizacijska struktura. Podjela GIS-a. Glavni korisnički i funkcionalni nivoi GIS-a. Hardver u GIS-u. Osnovni GIS softveri. 2. GIS korisničko sučelje – metodološki koncept organizacije sučelja i njegovo korištenje. GIS metodološki koncept upravljanja i rada sa geopodacima. 3. GIS baze podataka – pojam, definicije, struktura i organizacija. Vrste GIS baza podataka. Izvori GIS bazapodataka. 4. Kreiranje GIS baza podataka. Metapodaci. GIS procesnimodeli i skripte. Geoprociranje podataka. Geovizualizacija podataka. 5. Tematski setovi i modeli GIS podataka. Vrste GIS podataka. Vektorski podaci – pojam, vrste i značaj. Tačkasti tip vektorskih podataka. Linijski tip vektorskih podataka. Poligonski tip vektorskih podataka. Rad sa vektorskim podacima. 6. Rasterski tip podataka - pojam, vrste i značaj. Struktura rasterskih podataka. Formati rasterskih podataka. Satelitski snimci – pojam, vrste i značaj. Avio snimci - pojam, vrste i značaj. Rad sa rasterskim podacima. 7. Prvi test. 8. Kreiranje podataka za GIS. Atributi podataka i atributne tabele. Analogne geografske karte. Metode i procesi pripreme podataka za GIS. Editovanje podataka. 9. GIS katalog. Konvertovanje osnovnih GIS tipova podataka.
	<p>Konvertovanje rasterskih u vektorske podatke. Konvertovanje vektorskih u rasterske podatke. GIS i AutoCAD. GPS podaci.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Topološke analize – pojam, cilj i značaj. Vrste topoloških analiza. Osnovne topološke analize sa GIS kartama. Osnovne topološke analize sa geobazama. 11. Prostorne GIS analize. Metode i modeli 2D prostorne interpolacije podataka. Spline prostorni interpolator. IDW prostorni interpolator. Kriging prostorni interpolator. Rad sa prostornim podacima. 12. 3D prostorne analize. Osnovna matematička i funkcionalna analiza površinske topografije. Zonalna statistika. 13. Upravljanje GIS bazama podataka. Prostorne reference geobaza. Svjetski koordinatni sistemi – pregled i transformacije u GIS-u. Georeferenciranje. 14. ArcGIS – korisnički nivoi i vrste. Arc Catalog. ArcMap. ArcGlobe. Model Builder. ArcGIS Desktop – korisnička organizacija i funkcionalni nivoi. ArcView. ArcEditor. ArcInfo. opcije ekstenzije za ArcGIS Desktop. 15. Analiza seminarskih radova.

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student definiše i opisuje GIS baze podataka, izdvaja geografske podatke te opisuje mogućnosti njihovog kreiranja i proširivanja - Student daje primjere GIS analiza na različitim tipovima podataka i mogućnostima njihove primjene u optimizaciji korištenja prostora i rješavanju prostornih konflikata; Vještine: - Student prepoznaje i pronalazi podatke o satelitskim opservacijama Zemlje i njihove primjene u različitim naučnim oblastima i privrednim granama; - upoznavanje primjenjuje multikriterijske analize i izdvaja mogućnosti kreiranja novih 2D i 3D setova tematskih karatao istraživanim prostornim pojavama i procesima; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student istražuje mogućnosti korištenja podataka sadržanih u digitalnom atlasu Bosne i Hercegovine, pojedinačnih kontinenta i svijeta; - Student diskutira o modelima geoinformatičkog upravljanja prostornim pojavama i procesima; - Student predočava mogućnosti primjene digitalnih setova tematskih podataka u obrazovnom procesu u osnovnoj i srednjim školama.
	<ul style="list-style-type: none"> - Student predočava mogućnosti primjene digitalnih setova tematskih podataka u procesu regionalnog i prostornog, te turističkog planiranja.
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata, zajednička analiza i praktičan rad studenata u relevantnim aplikativnim softverima (vježbe).</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohađanje nastave: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Angažman na nastavi: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Pismeni test tokom kursa: maksimalno 40 bodova, uslov 21 bod; - Pisani rad (seminarski rad): maksimalno 10 bodova, uslov 6 bodova; - Završni ispit: maksimalno 40 bodova, uslov 22 boda; - Ukupno 100 bodova; uslov 55 bodova <p>Ocjenjivanje:</p> <p>Ocjena - ECTS ocjena - Broj bodova: 10 (A) izvrstan 95 - 100 9 (B) odličan 85 - 94 8 (C) vrlo dobar 75 - 84 7 (D) dobar 65 - 74 6 (E) dovoljan 55 - 64 5 (F,FX) nedovoljan <55</p>

Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đug S., Drešković, N., Odžak, S. (2015): Daljinska istraživanja - principi i primjena u prirodnim naukama. Univerzitetski udžbenik. Univerzitet u Sarajevu. Sarajevo. - Burrough, P.A., McDonnel, R.A. (2006): Principi geoinformacionih Sistema – drugo izdanje. Oxford University Press. Prevod saengleskog. - Heywood, I., Cornelius, S., Carver, S. (2006): An Introduction to Geographical Information Systems. Pearson Education Limited. Longley P. A. & al., 2006: Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons Ltd, London. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fortheringham, A. S., Rogerson, P. A. (1994): Spatial Analysis and GIS. Technical Issues in Geographic Information Systems. Taylor and Francis. London. - ESRI (2012) ArcGIS 10. Using Arc GIS Desktop. ESRI. Redlands. USA.
--------------------------------	--

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-205-3	Naziv predmeta: Biogeografija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osnovni cilj predmeta je sticanje općih znanja o rasprostranjenosti živog svijeta na Zemlji, kao i sa faktorima i procesima koji su uvjetovali prostornu disitribuciju biljnih i životinjskih vrsta u prošlosti i danas.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u biogeografiju2. Tipovi areala. Raspored vrsta u arealu3. Elementi flore4. Endemi i relikti5. Centri porijekla i migracije vrsta6. Disjunkcije7. Prva provjera znanja8. Biološke invazije9. Otočna biogeografija10. Zoogeografske oblasti11. Floristički regioni12. Biogeografska diferencijacija Bosne i Hercegovine13. Antropogeni uticaji na rasprostranjenje biljaka i životinja14. Vruće tačke biodiverziteta15. Zaštićena područja		
Ishodi učenja:	Znanje: <ol style="list-style-type: none">1. student kritički analizira rasprostranjenosti živog svijeta na Zemlji2. student identifikuje tipove areala i raspored vrsta u arealu3. student objašnjava povezanost faktora i procesa koji su uvjetovali prostornu disitribuciju biljnih i životinjskih vrsta u prošlosti i danas Vještine: <ol style="list-style-type: none">1. student samostalno identifikuje razne uticaje na rasprostranjenje biljaka i životinja u svijetu i u Bosni i Hercegovini Kompetencije: <ol style="list-style-type: none">1. student samostalno tumači biogeografsku		

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

	diferencijaciju Bosne i Hercegovine
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna: 1. Đug, S., Škrijelj, R., 2009.: Biogeografija. Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo. 2. Škrijelj, R., Đug, S., 2009.: Uvod u ekologiju životinja. Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo. 3. Đug, S., Osmanović, M. 2023.: Praktikum iz biogeografije, Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo.</p> <p>Dopunska: 1. McCravy, K., 2016.: Biogeography: a brief introduction, 1st edition, Western Illinois University (dostupno na:bookboon.com) 2. McPherson, G.R., DeStefano, S., 2003.: Applied Ecology and Natural Resource Management. Cambridge University Press, New York. 3. Milanović, Đ., Brujić, J., Đug, S., Muratović, E. i Lukić Bilela, L., 2015.:</p>																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

Vodič kroz tipove staništa BiH prema Direktivi o staništima EU.
Prospect C&S s.a.. Rue du Prince Royal 83, 1050 Brussels,
Belgium
4. Smjernice za pripremu Planova upravljanja za Natura 2000
područja u Bosni i
Hercegovini.EU.ProspectC&Ss.a..RueduPrince
Royal 83, 1050 Brussels,Belgium,2015.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-106-3	Naziv predmeta: Pedologija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja 30 Vježbe 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata da samostalno tumače postanak i razvojem tla kao prirodno-historijskog tijela, kao posebne sfere u kojoj se odvijaju različiti pedogenetski procesi. Kroz predmet studenti će biti osposobljeni da prepoznaju značenje tla u ekosistemu, kroz ulogu tala u stvaranju organske tvari u poljoprivredi i šumarstvu, ekološko - regulacijska ulogu, izvor genetskog bogatstva i zaštite geodiverziteta, ulogu u oblikovanju i izgledu pejzaža, ulogu tala u arheološkim istraživanjima, te prostornom razmještanju tala u Svijetu i Bosni i Hercegovini.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvodna predavanja2. Tlo i uloga tla u ekosistemu3. Tlo kao trofazni sistem4. Mineralni dio tla; Petrogeni minerali; Stijene5. Porijeklo, sastav i podjela humusa; Organizmi u tlu6. Fizika tla7. Hemija tla8. Prvi test9. Morfološka obilježja tla10. Pedogenetski faktori i procesi11. Klasifikacija tala12. Rasprostranjenost tala u Svijetu13. Nacionalna klasifikacija tala u Bosni i Hercegovini14. Pedološke karakteristike Bosne i Hercegovine15. Upotrebna vrijednost, oštećenja i zaštita tala		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• studenti objašnjavaju postanak tla		

	<ul style="list-style-type: none">• student obrazlaže sastav i svojstva• student tumači ulogu i značaj tla <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student demonstrira djelovanje fizičkih, hemijskih i bioloških procesa na postanak i razvoj pedosfere• student klasifikuje tla• student tumači prostornu raspostranjenost u Svijetu i Bosni i Hercegovini. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student objašnjava sastav tla i prepoznaje vrste tala• student samostalno analizira kartografske priloge• student samostalno priprema grafičke priloge																					
Metode izvođenja nastave:	Predavanja su teorijska i praktična zasnovana na upoznavanju studenata sa postankom, sastavom i vrstama tala i na prepoznavanju vrsta tala kao i sa sadržajem i načinom izrade pedološke karte.																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Literatura²:

Obavezna:

Resulović, H., Čustović, H., 2002: Pedologija, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo

Drešković, N., Mirić, R., 2017: Regionalna geografija Bosne i Hercegovine I, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo

Preporučena:

Resulović, H., Čustović, H., Čengić, I. 2008: Sistematika tla/zemljišta, Univerzitet u Sarajevu

Škorić, A. 1986: Postanak, razvoj i sistematika tla, Zagreb.

Čustović, H., Pedogeografija – Skripta za internu upotrebu studenata odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: RG-201.1-3	Naziv predmeta: Principi i metode geografske regionalizacije		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje znanja o regionalizaciji, principima i metodama. Sticanje vještina u upotrebi metoda i modela u praktičnoj primjeni regionalizacije u različitim oblastima geografske nauke.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u geografsku regionalizaciju2. Pojam geografskih regija3. Osobnosti geografskih regija4. Geografski koncept regije5. Tipovi geografskih regija6. Pojam i osobnosti geografske regionalizacije7. Opći društveni značaj regionalizacije8. Prva provjera znanja9. Principi geografske regionalizacije10. Kriteriji geografske regionalizacije11. Metode geografske regionalizacije12. Koncept fizionomske regionalizacije13. Koncept nodalno-funkcionalne regionalizacije14. Regionalizacija Bosne i Hercegovine u kontekstu evropskog regionalizma i intefratizma15. Zaključna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student navodi i definiše tipove regije;• student objašnjava metode geografske regionalizacije. Vještine: <ul style="list-style-type: none">• student kartografski predstavlja određene regije;• student primjenjuje kriterije regionalizacije. Kompetencije: <ul style="list-style-type: none">• student evaluira postojeće fizionomske i nodalne regije;• student kreira vlastiti koncept regionalizacije.		
Metode izvođenja	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački		

nastave:	samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>40</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">Ocjenjivan</p> <p>je:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	5	3	Angažman na nastavi	5	3	Prva provjera znanja	40	21	Seminarski rad	10	6	Završni ispit	40	22	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	5	3																																									
Angažman na nastavi	5	3																																									
Prva provjera znanja	40	21																																									
Seminarski rad	10	6																																									
Završni ispit	40	22																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rogić V., 1963: Geografski koncept regije, Geografski 1. glasnik, Br.XXV, Geografsko društvo Hrvatske, Zagreb. Vresk M., 1997: Regionalna geografija danas, Acta Geographica Croatica, Vol.32, Geografski odjel Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 69-82; Nurković S.,Mirić R., 2005: Osvrt na geografsku regionalizaciju Bosne i Hercegovine, Geografski radovi, Br.1, Odsjek za geografiju Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 74- 8. Mirić R, 2011: „Kompleksnost geografskih impikacija političko-teritorijalne organizacije Bosne i Hercegovine u svijetlu savremenih evropskih integracijskih procesa“, doktorska disertacija. Izabrana poglavlja; Syllabus predavanja: Geografska regionalizacija – za akademsku 2023-2024. godinu. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Marinović-Uzelac A., 2001: Prostorno planiranje, Dom i svijet, Zagreb; Stojkov, B.: Metode prostornog planiranja, Beograd, 2000. 																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literature, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FG-211.8-3	Naziv predmeta: Petrografija sa mineralogijom		
Ciklus: PRVI	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja 30 Vježbe 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno prepoznavanje i tumačenje svojstava petrogenih minerala koji se javljaju kao bitni, sporedni i akcesorni sastojci stijena. Zatim osposobljavanje studenata da samostalno prepoznaju strukturne i teksturne karakteristike stijena i objasne mineraloški i hemijski sastav stijena. Pored tih osobina koje bitnije određuju primjenu stijena u različitim granama industrije studenti će biti osposobljeni da prepoznaju način njihovog pojavljivanja i obrazlože njihovu klasifikaciju.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u mineralogiju i petrografiju2. Kristali, sraslaci i agregati3. Fizičke osobine minerala4. Geneza ili postanak minerala5. Podjela minerala, nesilikatni minerali6. Silikatni minerali7. Test I8. Stijene i podjela po postanku9. Magmatske stijene, način pojavljivanja u litosferi10. Podjela magmatskih stijena11. Mineralni sastav, strukturno-teksturne karakteristike i rasprostranjenost magmatskih stijena12. Postanak sedimentnih stijena i podjela sedimentnih stijena13. Mineralni sastav, strukturno-teksturne karakteristike i rasprostranjenost sedimentnih stijena.14. Postanak i podjela metamorfnihi stijena.		

	15. Mineralni sastav, strukturno-teksturane karakteristike i rasprostranjenost metamorfnih stijena												
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">• student obrazlaže genezu minerala• student obrazlaže postanak stijena• student pokazuje i objašnjava svojstva minerala• student razvrstava petrogene minerale prema kristalohemijskoj klasifikaciji• student razvrstava stijene po genezi <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student pokazuje i objašnjava hemijski sastav i fizička svojstva minerala• student pokazuje i objašnjava mineralni sastav stijena• student opisuje i prepoznaje strukturu i teksturu stijena <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno i timski opisuje i prepoznaje minerale• student samostalno i timski opisuje i prepoznaje vrste stijena• student diskutuje i uočava glavne razlike između pojedinih minerala i vrsta stijena.												
Metode izvođenja nastave:	Predavanja su teorijska i praktična zasnovana na upoznavanju studenata sa osobinama i sastavom petrogenih minerala i upoznavanju strukturno-teksturnim, mineraloških i hemijskih karakteristikama stijena kao i prepoznavanju minerala i stijena												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 10 – min 6 boda Aktivnost na nastavi: max 10 – min 5 boda Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrsan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrsan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova											
10	(A) izvrsan	95 - 100											
9	(B) odličan	85 - 94											
8	(C) vrlo dobar	75 - 84											

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Stranica 2 od 3

	7	(D) dobar	65 - 74
	6	(E) dovoljan	55 - 64
	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Literatura²:	Obavezna: Operta, M. (2014): Petrografija, Udžbenik Prirodno i matematičkog fakulteta u Sarajevu. Operta, M. (2013): Opća geologija, Udžbenik Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu. Pamić, J. (1972): Osnovi petrografije, Univerzitet u Sarajevu. Preporučena: Operta, M. (2009): Mineralogija (knjiga I), Udžbenik Univerziteta u Zenici. Operta, M. (2009): Mineralogija (knjiga II), Udžbenik Univerziteta u Zenici. Tajder, M., Herak, M. (1972): Petrologija i geologija. Školska knjiga Zagreb.		

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DG-202.11-4	Naziv predmeta: Demografska statistika		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Studente upoznati sa razvojem statistike stanovništva u svijetu sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu. Postići kod studenata razumijevanje metodologije popisa stanovništva i vitalne statistike te pravilno tumačenje demografskih izračuna u cilju usaglašavanja sa preporukama EUROSTAT-a i UN-a. Studenti će biti osposobljeni, uz pomoć primjene Microsoft Excela i GIS-a, rješavanje problema iz prakse.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Predmet, cilj i zadaci demografske statistike;2. Izvori podataka o stanovništvu;3. Metode prikupljanja demografskih podataka;4. Popisna statistika – metodologija, jedinice i obilježja;5. Osnovne demografske mjere;6. Osnovne apsolutne i relativne vrijednosti;7. Ukupno/opće kretanje stanovništva – izračuni stopa8. I test;9. Statistika prirodnog kretanja;10. Mjere fertiliteta;11. Mjere mortaliteta;12. Nupcijalitet – analiza;13. Metodologija prikupljanja i analize podataka o domaćinstvima;14. Dobno-spolna struktura;15. Demografski modeli;16. Pokazatelji migracija i metode analize;15. Prognoze i projekcije stanovništva;		
Ishodi učenja:	Znanje: Primjeniti adekvatne metode obrade podataka iz relevantnih izvora podataka o stanovništvu i izračunati demografska mjerenja. Vještine: Prepoznati i odrediti važnost određenih podataka za konkretnu analizu demografskih pokazatelja . Kompetencije:		

	Primjeniti digitalne alate i kreirati samostalna mjerenja za različita demografska istraživanja.																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 21 bod Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10 (A) izvrstan</td><td></td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9 (B) odličan</td><td>85 - 94</td><td></td></tr><tr><td>8 (C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td><td></td></tr><tr><td>7 (D) dobar</td><td>65 - 74</td><td></td></tr><tr><td>6 (E) dovoljan</td><td>55 - 64</td><td></td></tr><tr><td>5 (F,FX) nedovoljan</td><td></td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan	85 - 94		8 (C) vrlo dobar	75 - 84		7 (D) dobar	65 - 74		6 (E) dovoljan	55 - 64		5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan	85 - 94																					
8 (C) vrlo dobar	75 - 84																					
7 (D) dobar	65 - 74																					
6 (E) dovoljan	55 - 64																					
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	Obavezna: 1. Breznik, D., Demografija – analiza, metode i modeli, Naučna knjiga, Beograd, 1980. 2. Pabrić, A., Avdić, A: Praktikum – demografske analize, Prirodno-matematički fakultet, 2021. Dopunska: 1. Helen, D. et al., Population Geography: Social Justice for a Sustainable World, Routledge, 2023. 2. Wertheimer-Baletić, A., Stanovništvo i razvoj, Mate, Zagreb, 1999.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

Šifra predmeta: DG-212.3-3	Naziv predmeta: Turizam i privreda		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita:6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati:60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predočiti studentima ekonomske implikacije turizma , kao i njegov uticaj na cjelokupni privredni sistem.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Turizam kao složeni privredni i društveni sistem u ekonomskom procesu2. Sistemski pristup u istraživanju i koncipiranju privrednog razvoja3. Organizacija upravljanja privrednim i turističkim razvojem4. Kriterijumi za strategiju privrednog razvoja5. Turizam kao nacionalni strateški proizvod6. Razvojni faktori turizma7. Test I8. Ekonomske i neekonomske funkcije turizma9. Rezidualni faktori privrednog razvoja - turistička politika i tržišni uslovi10. Turistička politika - Evropa i Bosna i Hercegovina11. Ekonomski dosezi najrazvijenih zemalja u turizmu i ekonomska transformacija nerazvijenih zemalja u svijetu – savremeni modeli12. Regionalni razvoj i turizam13. Ocjena uspješnosti osnovnih elemenata turističke ponude Bosne i Hercegovine14. Ograničenja turističkog razvoja15. Savremene tendencije u razvoju turizma		

Ishodi učenja:	<p>Znanje: student kritički analizira sve društveno-geografske faktore i njihove regionalne specifičnosti na razvoj turizma; student analiziraju sve bitne elemente društveno-ekonomskog razvoja za razvoj turizma u u Bosni i Hercegovini; student objašnjava povezanost turizma i međudjelovanje društveno-ekonomskih faktora na razvoj privrednih djelatnosti usvijetu;</p> <p>Vještine: student samostalno prikupljaju podatke i izrađuju grafičke priloge po zemljama usvijetu; student procjenjuje uticaj društveni faktora na razvoj privrednih djelatnosti usvijetu; analizira i interpretira doprinos turizma ekonomiji i razvoju lokalne zajednice; analizira tržišne odnose ponude i potražnje koji stvaraju nove trendove u turizmu; kritički prosuđuje djelovanje turizma kao generatora rasta i razvoja;</p> <p>Kompetencije: student samostalno tumači ekonomske pokazatelje turizma i značaj istog za nacionalnu privredu; obrađuje i kreira procjene stepena privrednog razvoja turističke destinacije.</p>																												
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 10 – min 6 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 15 – min 8 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 30 – min 16 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1" data-bbox="566 1384 1426 1653"><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS</th><th>Socjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A)</td><td>izvrstan</td><td>95 -100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B)</td><td>odličan</td><td>85 -94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C)</td><td>vrlo dobar</td><td>75 -84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D)</td><td>dobar</td><td>65 -74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E)</td><td>dovoljan</td><td>55 -64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX)</td><td>nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS	Socjena	Broj bodova	10	(A)	izvrstan	95 -100	9	(B)	odličan	85 -94	8	(C)	vrlo dobar	75 -84	7	(D)	dobar	65 -74	6	(E)	dovoljan	55 -64	5	(F,FX)	nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS	Socjena	Broj bodova																										
10	(A)	izvrstan	95 -100																										
9	(B)	odličan	85 -94																										
8	(C)	vrlo dobar	75 -84																										
7	(D)	dobar	65 -74																										
6	(E)	dovoljan	55 -64																										
5	(F,FX)	nedovoljan	<55																										
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">Blažević, B. (2010). Turizam u gospodarskom sustavu. Sveučilište u Rijeci. Fakultet za turistički i hotelski menadžment. OpatijaČavlek, N. i ostali (2011). Turizam - ekonomske osnove i organizacijski sustav. Školska knjiga. Zagreb.Todaro, M.P., Smith, S.C. (2006). Ekonomski razvoj (9. izdanje). TKD Šahinpašić. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">Nurković, R., 2013: Ruralna geografija svijeta, Univerzitet u Sarajevu, univerzitetski udžbenik, Planjax, TešanjNurković R., Hall D., 2017: Rural Tourism as a Meeting Ground in Bosnia and Herzegovina in: Tourism and Geopolitics, Issues and Concepts from Central and Eastern																												

 		Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA		Stranica 2 od 3
	Europe, 236 – 250.,	

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: RG-329-3	Naziv predmeta: Geografija Bosne i Hercegovine		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje geografskog položaja i fizičkogeografskih karakteristika Bosne i Hercegovine, te uočavanje osobnosti elemenata i faktora prirodne sredine (geološka podloga, geotektonika, reljef, klima, vode, tla i biogeografske odlike) u njihovoj uzajamnoj povezanosti i uvjetovanosti, kao i njihovom značaju u regionalnoj strukturi bosanskohercegovačkog geoprostora. Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje društveno-geografskih karakteristika Bosne i Hercegovine i uočavanje osobnosti elemenata i faktora koji su uticali na specifičan razvoj naše države.		
Tematske jedinice:	1.Uvod u Regionalnu geografiju Bosne i Hercegovine 2.Definicija bosanskohercegovačkog geoprostora; 3. Geomorfološke karakteristike Bosne i Hercegovine 4. Klimatske karakteristike Bosne i Hercegovine; 5. Hidrografske karakteristike Bosne i Hercegovine 6. Glavne klase i tipovi tala u Bosni i Hercegovini; 7. Biogeografske karakteristike Bosne i Hercegovine 8. Prva provjera znanja 9.Društveno-geografske karakteristike Bosne i Hercegovine; 10.Stanovništvo Bosne i Hercegovine; 11.Naselja Bosne i Hercegovine; 12.Ekonomsko-geografske karakteristike Bosne i Hercegovine 13 Resursna osnova privrednog razvoja Bosne i Hercegovine 14. Privredni sektori djelatnosti Bosne i Hercegovine 15. Geografske regije Bosne i Hercegovine		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student/-ica identifikuje sve bitne elemente prirodne sredine na opštoj i tematskim geografskim kartama Bosne		

	<p>i Hercegovine (planine, nizije, polja, kotline, rijeke, jezera, geološke formacije, klimatske tipove, tipove zemljišta, areale rasprostranjenja pojedinih biljnih i životinjskih vrsta itd.);</p> <ul style="list-style-type: none">• objašnjava povezanost i međudjelovanje prirodnih pojava, procesa i faktora na geoprostoru Bosne i Hercegovine.• student spoznaje antropogeografske pojave i procese, te njihove promjene na prostoru Bosne i Hercegovine, kao i njihov uticaj na društveno - ekonomski razvoj;• analizira i objašnjava društveno-historijske i političkogeografske determinante razvoja države Bosne i Hercegovine;• identifikuje sve bitne elemente ekonomskog i političkog razvoja na opštoj i tematskim geografskim kartama Bosne i Hercegovine; <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student/-ica kritički analizira sve prostorne aspekte geografskog položaja Bosne i Hercegovine;• samostalno kreira karte Bosne i Hercegovine sa određenom fizičkogeografskom tematikom;• procjenjuje povoljnost fizičkogeografskih faktora na geoprostoru Bosne i Hercegovine u kontekstu različitih ljudskih aktivnosti i djelatnosti.• objašnjava razvoj stanovništva i naselja Bosne i Hercegovine u kompleksnim društveno-historijskim i političkogeografskim prilikama;• na tematskim kartama Bosne i Hercegovine kreira i analizira predstavljene sadržaje; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student/-ica samostalno tumači geografski položaj i fizičkogeografske karakteristike Bosne i Hercegovine;• valorizuje osobenosti elemenata i faktora prirodne sredine.• procjenjuje uticaj prirodnih i društvenih faktora na razvoj privrednih djelatnosti;• samostalno tumači društveno-geografske karakteristike Bosne i Hercegovine;
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).</p>

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Angažman na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table border="1"><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	Obavezna: 1. Nezirović, S., (2022): Regionalna geografija Bosne i Hercegovine II, PMF, UNSA, Sarajevo. 2. Drešković, N., Mirić, R., (2017): Regionalna geografija Bosne i Hercegovine I, Sarajevo 3. Dalmatin, M., Drešković, N. i Đug, S. (2008). Zaštićena područja Bosne i Hercegovine. Ekološka udruga “Lijepa naša”, Čapljina. Dopunska: 1. Bušatlija, I. (1998). Dinamika i karakter geografskog prostora Bosne i Hercegovine. Nauka o odbrani, Sarajevo. 2. Nezirović S., Sivac A., (2018): Savremeni problemi regionalnog razvoja u svijetu, fakultetski udžbenik, Univerzitet u Sarajevu, PMF Sarajevo. 3. Filipović M., (1997): Bosna i Hercegovina, Sarajevo. 4. Atlas svijeta, (1998): IP Sejtarija, Sarajevo, (str. 25 i 27).																					

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-335-3	Naziv predmeta: Ekonomika turizma		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje studenata sa društveno-ekonomskim karakteristikama turizma. Analiza turističke ponude i destinacija. Istraživanje turističkog tržišta. Sticanje osnovnih znanja o marketingu u turizmu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Karakteristike turizma kao privredne djelatnosti;2. Društveni i ekonomski značaj turizma;3. Organizacija turizma i osnove turističke politike; Posrednici u turizmu;4. Marketing koncepcija, turističko tržište i njegove karakteristike;5. Istraživanje turističkog tržišta;6. Turistička propaganda;7. Prva provjera znanja;8. Karakteristike i perspektive razvoja međunarodnog turizma u svijetu;9. Karakteristike razvoja inostranog turizma i turističke politike nekih razvijenih turističkih zemalja Evrope;10. Karakteristike razvoja inostranog turizma Italije, Grčke i Austrije;11. Karakteristike razvoja turizma i turističke politike;12. Ekonomski značaj turizma za privredu i turistička politika;13. Strategija razvoja turizma;14. Pojam, obilježja i životni ciklus destinacije;15. Presentacije seminarskih radova.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira turističku ponudu i potražnju;• student identifikuje sve bitne elemente turističkog tržišta;• student objašnjava povezanost i međudjelovanje turizma kao		

	<p>privredne djelatnosti;</p> <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno istražuje turističko tržište;• student procjenjuje karakteristike razvoja inostranog turizma i turističke politike nekih razvijenih turističkih zemalja Evrope; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno tumači društveno-ekonomske karakteristike turizma.																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 2 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna: 1. Unković Slobodan, Zečević Bojan, Ekonomika turizma, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu, 2001.</p> <p>Dopunska: 1. Čavlek Nevenka, Bartoluci Mato, Prebežac Darko, Kesar Oliver, Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb, 2011 2. Materijali koji će biti dostavljeni studentima</p>																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-316-3	Naziv predmeta: Principi i metode turističke valorizacije		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Prepoznavanje atributa geoprostora za potrebe valorizacije i razvoja turizma. Usvajanje znanja o metodološkim konceptima turističke valorizacije.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Teorijske osnove turističke valorizacije. Turistička geografija i valorizacija2. Metodološki koncept valorizacije atrakcijske osnove u turizmu3. Inventarizacija i turistička valorizacija geodiverziteta i geobaštine4. Klima i turizam5. Voda kao turistički resurs i atrakcija6. Turistička valorizacija biogeografskih obilježja prostora7. Turistička valorizacija zaštićenih područja8. Prvi test9. Društvenogeografska turistička atrakcijska osnova10. Inventarizacija i sistematizacija elemenata društveno-geografske turističke atrakcijske osnove11. Kriteriji i indikatori valorizacije12. Modeli turističke valorizacije kulturnog naslijeđa13. Valorizacija nematerijalne kulturne baštine14. Uloga i značaj kulturnog naslijeđa u turističkoj ponudi15. Analiza seminarskih radova		
Ishodi učenja:	Znanje: -student prepoznaje i analizira osnovne metodološke koncepte turističke valorizacije; Vještine: -student samostalno identifikuje elemente turističke atrakcijske osnove Kompetencije: -student samostalno vrši inventarizaciju i sistematizaciju		

	elementa turističke atrakcijske osnove - student samostalno primjenjuje metodološke koncepte turističke valorizacije atrakcijske osnove prostora.																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10 (A) izvrstan</td><td></td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9 (B) odličan</td><td>85 - 94</td><td></td></tr><tr><td>8 (C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td><td></td></tr><tr><td>7 (D) dobar</td><td>65 - 74</td><td></td></tr><tr><td>6 (E) dovoljan</td><td>55 - 64</td><td></td></tr><tr><td>5 (F,FX) nedovoljan</td><td></td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan	85 - 94		8 (C) vrlo dobar	75 - 84		7 (D) dobar	65 - 74		6 (E) dovoljan	55 - 64		5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan	85 - 94																					
8 (C) vrlo dobar	75 - 84																					
7 (D) dobar	65 - 74																					
6 (E) dovoljan	55 - 64																					
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	Obavezna: -Stanković, S. M. (2016). Teorijske osnove turističke valorizacije. Zbornik radova - Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu, 64, 5-46. https://doi.org/10.5937/zrgfub1664005S - Vojnović, N. (2017). <i>Prirodna osnova i turizam</i> . Pula: Sveučilište Jurja Dobrile. - Banda, A., Korjenić, A., Temimović, E. i Čaušević, A. (2021). The methodological concept of geoheritage valorization: Blidinje Nature Park – case study. Hrvatski geografski glasnik, 83 (2), 79-101. https://doi.org/10.21861/HGG.2021.83.02.04 - Dragičević, V., Besermenji, S., Pivac, T., Ivkov-Džigurski, A., Košić, K., 2013: Evaluation of tourist attractiveness and museum management in Sombor and Apatin, Acta geographica Slovenica 53 (2), 405-413 -Opačić, V. T., 2017: Modeli turističkog vrednovanja kulturnog nasljeđa, u: Obad Šćitaroci, M. (ur.): Zbornik radova znanstvenog kolokvija „Modeli revitalizacije i unaprjeđenja kulturnog nasljeđa”, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u																					

¹ Strukturabodovaibodovnikriterij za svakinastavni predmetutvrđujevijeceorganizacionejediniceprijeopetkastudijskegodine u kojoj se izvodinastavaiznastavnog predmeta u skladusačlanom 64. st.6 Zakona o visokomobrazovanjuKantona Sarajevo

² Senatvisokoškolskeustanovekaoustanoveodnosnovijece organizacionejedinicevisokoškolskeustanovekaojavne ustanove, utvrđujeobavezneipreporučeneudžbenikei priručnike, kaoidrugupreporucenuliteraturunaosnovukoje se pripremaipolažeispitposebnomodlukomkoju obaveznoobjavljujenasvoj internet straniciprijeopčetka studijskegodine u skladusačlanom 56. st 3. Zakona o visokomobrazovanjuKantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Zagrebu, 28-32.

Dopunska:

- Brilha, J., 2018: Geoheritage: inventories and evaluation, in: Geoheritage: assessment, protection and management (eds. Reynard, E. et al.), Elsevier, Amsterdam, 69-86.
- Buzjak, N., 2008: Geoekološko vrednovanje speleoloških pojava Žumberačke gore, Hrvatski geografski glasnik 70 (2), 73-89
- Čomić, Đ. (1990) Neki teorijski i praktični aspekti turističke valorizacije. Turizam, Zagreb, br. 6
- Reynard, E., 2008: Scientific research and tourist promotion of geomorphological heritage, Geografia Fisica e Dinamica Quaternaria 31, 225-230.
- Reynard, E., Fontana, G., Kozlik, L., Scapozza, C., 2007: A method for assessing scientific and additional values of geomorphosites, Geographica Helvetica 62 (3), 148-158

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ODSJEK ZA GEOGRAFIJU
SMJER: TURIZAM I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-332-3	Naziv predmeta: Etnologija		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Nosilac predmeta	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- Upoznavanje s osnovama etnologije i metodama istraživanja.- Sticanje znanja o kulturološkim regijama svijeta i glavnim karakteristikama.- Sticanje znanja o komponentama materijalne i duhovne kulture i tradicije.- Razumijevanje globalizacije i kulturoloških promjena.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Definicija, zadaci i razvoj etnologije2. Metodologija etnologije- etnografije3. Oblici egzistencije čovjeka4. Biološke kategorije i prirodne karakteristike ljudske populacije5. Sistem srodstva, porodica, pleme i narod; nacije i karakteristike6. Kultura, kulturne jezgre i regije; kultur. promjene i globalizacija7. TEST 18. Jezik i komunikacija- kulturološki fenomen9. Kultura stanovanja i arhitektura10. Narodna ishrana11. Narodne nošnje12. Narodni običaji, tradicionalna vjerovanja i znanja13. Narodna književnost i umjetnost14. Religije i njihove karakteristike15. TEST 2		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Usvojiti znanja o biološkim i kulturološkim karakteristikama ljudi. Distinkcija pojmova naroda i nacije. Jezičke i komunikacijske specifikacije. Kompleksnost kulture kroz pojedinačne komponente. Kulturne regije u svijetu.</p> <p><i>Vještine:</i> Spoznaja o kulturološkom diverzitetu. Identifikacija parametara i kulturoloških regija. Razumijevanje pojmova naroda i nacije. Snalaženje u komunikaciji. Razvijanje percepcije i solidarnosti. Identifikacija i ocjena kulturoloških komponenti.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Razumijevanje kulturološkog sistema.</p>		

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET ODSJEK ZA GEOGRAFIJU SMJER: TURIZAM I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	Obrazac SP2 Stranica 2 od 2
---	---

	Identifikacija i ocjena relevantnih parametara kulturološke diverzifikacije i grupisanja po srodnosti fundamentalnih kulturnih elemenata. Razumijevanje autentičnosti, narodnosti, nacionalnosti, državne nacije. Poštivanje kulturnog diverziteta. Umijeće prezentacije kulturnih vrijednosti.
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna metoda, Dijaloška metoda, Metoda usmenog izlaganja, Praktični rad, Metoda rada s tekstom, Audio-vizuelna metoda, Metoda demonstracije, Metoda pisanih i grafičkih radova, Individualni rad, Grupni rad, Rad u paru
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Kriteriji vrednovanja: Angažman: 20, testovi: 40x2 (80), ukupno: 100 bod. <i>Angažman- prisustvo: 5, aktivnost: 5, pisani rad: 10</i> Test 1,2: 40, 22 (55%)/ intg. (t1,t2) 80, 44 (55%) Bolonjska skala: > 10 (A) - 95-100 bodova > 9 (B) - 85-94 bodova > 8 (C) - 75-84 bodova > 7 (D) - 65-74 bodova > 6 (E) - 55-64 bodova > 5 (F, FX) - manje od 55 bodova
Literatura²:	1. Fellman, Getis (1999): <i>Human geography, McGraw Hill, USA</i> 2. Potkonjak, S. (2014): <i>Teren za etnologe početnike, Hrvatsko etnološko društvo, Zagreb</i> 3. Žunić, L. (2018): <i>Turizam Sarajeva- receptivni kulturni faktori destinacije, naučna monografija, PMF Sarajevo</i> 4. Žunić, L. (2022): <i>Pozitivni socio-kulturni impakti turizma na geografsku i životnu sredinu, naučna monografija, PMF Sarajevo</i> 5. Žunić, L. (2023): <i>Impakti turizma, naučna monografija, PMF Sarajevo</i> 6. Članci, studije, službene statistike i dr.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-312-3	Naziv predmeta: Turizam i globalizacija		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa pojmom globalizacije, te vezom i odnosima koji vladaju između turizma i globalizacije.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Pojam, definicija i teorije globalizacije2. Dobitnici i gubitnici u procesu globalizacije3. Novi mediji i tehnologije: trendovi i problematika upravljanja u turizmu4. Turizam i ekonomski razvoj5. Turizam, globalizacija i kulturalna promjena6. Globalna konkurencija u turizmu. Savremena globalna turistička kretanja7. Test8. Multinacionalne korporacije, globalizacija i turizam9. Promjene u masovnom i selektivnom turizmu10. Šoping turizam11. Lokalizacija globalnog i globalizacija lokalnog12. Turizam kao pokretač gastronomske globalizacije13. Globalizacija, urbano takmičenje i turizam14. Održivi razvoj u turizmu15. Procjena budućih globalnih promjena na turizam		
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Razumijevanje teorija turizma i globalizacije u skladu sa društvenom, ekonomskom i političkom organizacijom međunarodnog turističkog sistema;• Shvatanje i procjenjivanje promjene odnosa između država, civilnog društva i tržišta i njihov uticaj na odnose moći i nejednakosti u međunarodnom turizmu. <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• Korištenje relevantnih informacija o globalizaciji za procjenu uticaja međunarodnog turizma na ekonomski razvoj, zapošljavanje, migracije i pojmove građanstva u globalnom društvu.		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPISpredmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena intelektualnih vještine s posebnim naglaskom na analizu, sintezu i ocjenu ideja, koncepata i teorija relevantnih za proučavanje globalizacije i turizma. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvrđivanje i osmišljavanje efikasne strategije za regulisanje procesa razvoja turizma koji su kompatibilni s pojmovima socijalne pravde i poštene trgovine, posebno u siromašnijim regijama i državama. 																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad na odabranu temu: max 10– min 5 boda Prva provjera znanja: max 40– min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna :</p> <p>Aida Bidžan-Gekić: Globalizacija i regionalni razvoj, skripta, Sarajevo, 2017. 2. Atlas globalizacije, Poslovni dnevnik , MASMEDIA, Zagreb, 2006. 3. Potter, R., Binns, T., Elliot, J., Smith, D.: Geography of Development, Pearson, New York, 2004.</p> <p>Preporučena:</p> <p>1. Donald Reid: Tourism, Globalization and Development: Responsible Tourism Planning, Pluto Press, London, 2003. 2. Manfred Steger: Globalizacija, Šahinpašić, Sarajevo, 2007. 3. Miroslav Pečujlić: Globalizacija, Gutenbergova galaksija, Beograd, 2002. 4. Human development Report, 2021-2022. UNDP, 2022. https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2021-22</p>																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-504-3	Naziv predmeta: Sportsko-rekreativni turizam		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 30 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Sticanje znanja o značaju prostornih i funkcionalnih sadržaja sporta i rekreacije u turističko-geografskom aspektu istraživanja. Osposobljavanje studenata za samostalni rad na primjeni metoda i pristupa u realizaciji i planiranju rekreacijskih i sportskih aktivnosti i sadržaja kao komponenti turističkog sistema.		
Tematske jedinice:	1 Definicija, pojam i pozicija sporta i rekreacije u turizmu 2 Tipologija i klasifikacija sportsko-rekreativnih sadržaja 3 Geografski faktori razvoja sportsko-rekreativnog turizma 3 Vrste i tipovi sportsko-rekreativnog turizma 4 Funkcionalne veze turizma, rekreacije i sporta - nove paradigme 5 Geografski koncepti izučavanja prostorne interakcije ponude sportsko-rekreacionih sadržaja u turizmu 6 Pristupi i metode analize sportske rekreacije – planiranje otvorenih prostora u turističkoj ponudi 7 Pristupi u izučavanju sportsko –rekreacionih sadržaja u turističkoj ponudi hotelijerskog sektora 8 Provjera znanja 9 Osnovni programi sportske rekreacije u turizmu – tipologija i oblici 10 Organizirani i programirani oblici sportske rekreacije u turizmu 11 Globalne organizacije i savezi sportske rekreacije 12 Humanistički i deterministički aspekti sportsko-rekreativnog turizma 13 Uticaj sportsko-rekreativne infrastrukture na funkcionalnu transformaciju lokalnog i regionalnog nivoa 14 Sportsko-rekreativni turizam u Bosni i Hercegovini 15 Zaključna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student definiše rekreaciju i sport u kontekstu turističke ponude;		

	<ul style="list-style-type: none"> • student objašnjava geografske faktore za razvoj sportsko-rekreativnog turizma • identifikuje najznačajnije sportske i rekreativne sadržaje i manifestacije u međunarodnim i okvirima Bosne i Hercegovine. <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student komentariše implikacije pojedinih tipskih sportskih i rekreacijskih destinacija na razvoj turizma • student provodi analizu sportsko-rekreativnih potencijala određenog geografskog prostora u cilju turističke ponude; • student kritički analizira sportsko-rekreativne sadržaje i veze određene turističke destinacije <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student evaluira geografske faktore za razvoj pojedinačnih sportsko-rekreativnih sadržaja u turizmu; • student samostalno postavlja istraživačku hipotezu o sportsko-rekreativnim sadržajima, funkcijama i potencijalima u konkretnom prostoru i primjenjuje adekvatnu metodologiju ispitivanja iste. 																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Max. bodova</i></th> <th style="text-align: center;"><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">16</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">11</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">22</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td style="text-align: center;">100</td> <td style="text-align: center;">55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td style="text-align: center;">95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td style="text-align: center;">85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td style="text-align: center;">75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td style="text-align: center;">66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td style="text-align: center;">55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td style="text-align: center;">< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	5	3	Angažman na nastavi	5	3	Prva provjera znanja	30	16	Seminarski rad	20	11	Završni ispit	40	22	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	5	3																																									
Angažman na nastavi	5	3																																									
Prva provjera znanja	30	16																																									
Seminarski rad	20	11																																									
Završni ispit	40	22																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	Obavezna:																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literature, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

1. Hall, C. M., Page, S. J. (2002): The geography of tourism and recreation: environment, place and space. London – New York: Routledge (PDF – izabrana poglavlja)
 2. Bartoluci, M., Čavlek, N. i suradnici (2007): Turizam i sport - razvojni aspekti, Zagreb, Školska knjiga.
 3. Relac, M., Bartoluci, M. (1987): Turizam i sportska rekreacija. Zagreb, Informator,
 4. Plavša, J. (2007). Sportsko-rekreativni turizam, Skripta. Novi Sad: PMF.
- Dopunska:**
5. Ahlfeldt, Gabriel M.; Feddersen, Arne (2008): Geography of a Sports Metropolis, Hamburg contemporary economic discussions, No. 15.
 6. Strategija razvoja sporta u Bosni i Hercegovini. Ministarstvo civilnih poslova BiH, sektor za sport, juli 2010.
 7. D. Cigale, Lampič, B., Potočnik Slavič, I., Repe, B. (2018): Geografsko raziskovanje turizma in rekreacije v Sloveniji

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: AR-333	Naziv predmeta: Arheologija		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa osnovama arheologije, njenom muzeologije u sklopu turističke ponude.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">Poimanje prošlostiDefinicija, metod i historijat arheologijePomoćne nauke u arheologijiPodjela arheologije prema hronološkom principuPojava primataNajveće drevne civilizacijeTestOtkrivanje, terenski rad i bilježenjeTok i proces iskopavanjaDatiranje arheoloških artefakataNauka i arheologija i njihov međusobni odnosUpravljanje kulturno – historijskom baštinomStanje arheologije u savremenom perioduRazvoj muzeologijeMetode istraživanja		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">Opisivanje i interpretiranje osnovnih vrsta i tipova arheoloških nalazišta i nalaza; Vještine: <ul style="list-style-type: none">Razlikovanje osnovne terminologije, periodizacije i hronologiju historije; Kompetencije: <ul style="list-style-type: none">Vrednovanje i uspoređivanje načina izvođenja terenskog rada, bilježenja, te proces iskopavanja i datiranja arheoloških artefakata.		
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 10 – min 6 bodova Aktivnost na nastavi: max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 30 – min 16 bodova Seminarski rad tokom semestra: max 10 – min 5 bodova Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table border="1"><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	Obavezna: 1. Branko Gavela, „Prahistorijska arheologija“ 1969, Beograd. 2. Kevin Grin „Uvod u arheologiju“, 2003, Beograd.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Sena visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-307-3	Naziv predmeta: Turistička geografija Bosne i Hercegovine		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni	Ukupan broj sati:60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Sticanje znanja o turističkim resursima Bosne i Hercegovine Razumijevanje značaja raznovrsnosti prirodnogeografskih i antropogenih turističkih motiva i njihove valorizacije za razvoj turizma.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Turističkogeografski položaj Bosne i Hercegovine2. Prirodnogeografski turistički motivi Bosne i Hercegovine - karakteristike i valorizacija3. Društvenogeografski turistički motivi Bosne i Hercegovine - karakteristike i valorizacija4. Vrste turizma u Bosni i Hercegovini5. Planinski turizam6. Primorski turizam i turizam na vodi7. Banjski i rekreacioni turizam8. Prvi test9. Eko i etno turizam10. Urbani i ruralni turizam11. Manifestacioni i vjerski turizam12. Turistički sektor i organizacija turizma Bosne i Hercegovine13. Turistički promet u Bosni i Hercegovini14. Saobraćajna infrastruktura i turizam u Bosni i Hercegovini15. Turistička ponuda Bosne i Hercegovine		
Ishodi učenja:	Znanje: 1. usvojiti znanja o turističkim resursima i njihovoj raznovrsnosti na teritoriji BiH. Vještine: 2. Samostalno aplicirati stečena znanja za potrebe u nastavi i organizovanju ekskurzija za učenike 3. Vješto primjenjuje naučeno u praksi i radu sa učenicima Kompetencije: 4. samostalno i u timu i Identificira i klasificira turističke motive prema usvojenim kriterijima		

Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 20 – min 11 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 30 – min 16 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10 (A) izvrstan</td><td></td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9 (B) odličan</td><td></td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8 (C) vrlo dobar</td><td></td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7 (D) dobar</td><td></td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6 (E) dovoljan</td><td></td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5 (F,FX) nedovoljan</td><td></td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan		85 - 94	8 (C) vrlo dobar		75 - 84	7 (D) dobar		65 - 74	6 (E) dovoljan		55 - 64	5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan		85 - 94																				
8 (C) vrlo dobar		75 - 84																				
7 (D) dobar		65 - 74																				
6 (E) dovoljan		55 - 64																				
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	Obavezna: 1. Drešković, N., Pobrić, A., Đug, S. 2015: Turizam i potencijali - Planinska područja Bjelašnica, Treskavica, Visočica. Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo. 2. Bibanović, Z. 2006.: Turizam – interes Bosne i Hercegovine. RABIC, Sarajevo. 3. Kadušić, A., Smajić, S., Mešanović, Dž. 2018: Turistička geografija – fizičkogeografske i društvenogeografske osnove turizma. OFF-SET, Tuzla. Dopunska: 1. Šećibović, R., Maksin Mičić, M., Komlenović, Đ., Manić, E. 2006.: Uvod u geografiju turizma sa osnovama prostornog planiranja. Ekonomski fakultet, Beograd 2. Richards, B. 1997.: Marketing turističkih atrakcija, festivala i posebnih događaja. Potecon, Zagreb. 3. Jadrešić, V. 2002: Turizam u interdisciplinarnoj teoriji i primjeni. Školska knjiga, Zagreb, 2002.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

4. Kaiser, C., Helber L., 1978.: Tourism, Planning, and Development. Heinemann, London.
5. Kotler, F. 1988.: Upravljanje marketingom. Informator, Zagreb.

 	Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-360-3	Naziv predmeta: Osnove hotelijerstva		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Približiti studentima osnove hotelijerstva kroz principe poslovanja hotelske industrije u zemlji i svijetu, uključujući savremene metode koje se primjenjuju u praksi.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1 Istorijat razvoja hotelijerstva 2 Osnovni pojmovi u hotelijerstvu 3 Karakteristike hotelijerstva 4 Funkcije hotelijerstva 5 Pojam, značaj i kriterijumi kategorizacije ugostiteljskih objekata za smještaj 6 Strategijsko upravljanje u hotelijerstvu 7 Upravljanje ljudskim resursima u hotelskoj industriji 8 Provjera znanja 9 Upravljanje prodajom u hotelijerstvu 10 Recepcijsko poslovanje 11 Upravljanje marketingom u hotelijerstvu 12 Značaj i uloga hotelijerstva u privrednom razvoju 13 Poslovno povezivanje hotelskih preduzeća u turizmu 14 Tendencije u poslovnoj orijentaciji hotelskih preduzeća 15 Studije slučaja – analiza i diskusija 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> • Znanje: student definiše pojmove iz oblasti hotelske industrije; poznaje klasifikaciju i sistem kategorizacije smještajnih kapaciteta; interpretira strategije razvoja koje se primjenjuju u oblasti hotelskog poslovanja. • Vještine: student procjenjuje prostorno-funkcionalne i organizacione aspekte hotelijerskog poslovanja; povezuje standarde u hotelijerstvu sa kvalitetom pružanja usluga i bezbjednosti gostiju; • Kompetencije: student kreira marketing plan i strategiju 		

	upravljanja ljudskim resursima hotelskog preduzeća; uspješno koristi savremene prodajne programe koji se koriste u recepcijskom poslovanju.																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	5	3	Angažman na nastavi	5	3	Prva provjera znanja	30	16	Seminarski rad	20	11	Završni ispit	40	22	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	5	3																																									
Angažman na nastavi	5	3																																									
Prva provjera znanja	30	16																																									
Seminarski rad	20	11																																									
Završni ispit	40	22																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Čačić, K. (2013). Poslovanje hotelskih preduzeća. Beograd. Univerzitet Singidunum. Ransley, J., Ingram, H., Adams, D. (2022). Developing Hospitality Properties nad Facilities. Routledge. Carev, D. (2015). Hotelska prodaja i recepcijsko poslovanje. Libertas. Zagreb. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kotler, P., Bowen, J., Maknes, J. (2010). Marketing u ugostiteljstvu, hotelijerstvu I turizmu. MATE. Zagreb. Reid, R., Bojanic, D. (2010). Hospitality Marketing Management. Fifth edition. John Wiley and Sons. New Jersey. 																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literature, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-306.3-3	Naziv predmeta: Turističke regije svijeta		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje znanja o rasporedu, inventaru i značaju pojedinih turističkih regija u svijetu. Stjecanje znanja i vještina za uočavanje zakonitosti razvoja turizma u odnosu na determinante prirodnih i društvenih potencijala i geografskog položaja pojedinih regija, te suvremenih trendova u regionalnim i globalnim procesima.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1 Predmet, ciljevi i zadaci izučavanja turističkih regija svijeta2 Pojam turističke regije i principi turističke regionalizacije3 Primjena regionalne geografije u turizmu4 Značaj turističkih regija za izučavanje razvoja turizma5 Geografski i negeografski pristupi turističkoj regionalizaciji6 Turistička regionalizacija svijeta u konceptu UNWTO-a7 Metodologija statističkog praćenja globalnih, regionalnih i nacionalnih turističkih pokazatelja8 Prva provjera znanja9 Osnovne geografske karakteristike i savremeni trendovi u turističkim regijama Amerike i Afrike10 Osnovne geografske karakteristike i savremeni trendovi u turističkim regijama Azije i Australije sa Okeanijom11 Osnovne geografske karakteristike i savremeni trendovi u turističkoj regiji Evropa12 Savremeni turističke integracije u globalnim i regionalnim okvirima – izabrani primjeri13 Savremeni trendovi i položaj Bosne i Hercegovine u regionalnim i globalnim procesima14 Turističke regije Bosne i Hercegovine15 Zaključna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student definiše koncept turističke regije;• student navodi najznačajnije turističke destinacije u svakoj od regija na svjetskom nivou;• student objašnjava geografske i ne-geografske pristupe		

	<p>turističkoj regionalizaciji.</p> <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student primjenjuje metodologiju statističkog praćenja globalnih, regionalnih i nacionalnih turističkih pokazatelja; • student analizira regionalne razlike u turističkom razvoju i posjećenosti na različitim hijerarhijskim nivoima; • student obrađuje kvantitativne i kvalitativne pokazatelje o regionalnom turističkom prometu i razvoju. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student kritizira različite koncepte turističke regionalizacije, naročito onu globalnu koju je sačinio UNWTO; • student vrednuje prirodne i kulturno-historijske resurse na području određene turističke regije. 																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohadanje nastave</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohadanje nastave	5	3	Angažman na nastavi	5	3	Prva provjera znanja	30	16	Seminarski rad	20	11	Završni ispit	40	22	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohadanje nastave	5	3																																									
Angažman na nastavi	5	3																																									
Prva provjera znanja	30	16																																									
Seminarski rad	20	11																																									
Završni ispit	40	22																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Curić, Z., Glamuzina, N., Opačić, V.T. Geografija turizma, Ljevak, Zagreb, 2013. 2. The UNWTO World Tourism Barometer, 2022-2023. (http://mkt.unwto.org/en/barometer) 																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

3. UNWTO Tourism Highlights, 2023 Edition, 2023.
4. United Nations List of Protected Areas. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK and UNEP-WCMC, Cambridge, UK, 2016.
5. Zoran Klarić :Geografski aspekti turističke regionalizacije svijeta prema konceptu Svjetske turističke organizacije, Hrvatski geografski glasnik, 2012.

Dopunska:

6. Drešković, N., Okerić,Š., Mirić,R., Sivac, A. (2017): Tourism sector in Bosnia and Herzegovina – state and development perspective. Journal of Tourism and Hospitality Management. Year 3/Vol. 3
7. Drešković, N., Mirić, R. (2015):savremena turistička obilježja Bosne i Hercegovine sa posebnim osvrtom na kanton Sarajevo. Strateški aspekti upravljanja turističkom destinacijom. Ekonomski fakultet Sarajevo; Založba Univerze na Primorskem, Koper.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-356-3	Naziv predmeta: Poslovanje turističkih agencija		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje studenata sa teorijom i praksom djelovanja turističkih agencija i turoperatora, kao i interaktivan uvid u njihov značaj i ulogu koju imaju u turističkom razvoju; Sticanje znanja o svim segmentima rada, od kreiranja proizvoda do prodaje turističkih aranžmana i savladavanje osnovnih tehnika odnosa sa klijentima na turističkom tržištu. Pružanje cjelokupnog uvida u posredništvo u turizmu, u globalna kretanja. Praktična primjena stečenih znanja.		
Tematske jedinice:	1 Istorijski razvoj organizovanih putovanja i uslovi nastanka turističkih agencija u svijetu 2 Teorija posredovanja u turizmu – veze i integracije sa pružaocima usluga 3 Funkcije turističkih agencija 4 Pojam, uloga, vrste i način rada turističkih agencija 5 Uslovi za obavljanje djelatnosti turističkih agencija (Bosna i Hercegovina) 6 Pojam i vrste turističkih aranžmana - osnovni koncepti planiranja itinerera 7 Prvi test 8 Formiranje cijena turističkih aranžmana 9 Troškovi poslovanja turističkih agencija i kalkulacija aranžmana 10 Poslovne operacije u prodaji i distribuciji turističkih aranžmana 11 Promotivna politika turističkih agencija 12 HR menadžment u turističkim agencijama 13 Horizontalne i vertikalne integracije u agencijskom poslovanju 14 Razvijenost poslovanja turističkih agencija u svijetu i u Bosni i Hercegovini 15 Savremene tendencije u poslovanju turističkih agencija		
	• Znanje: student opisuje pojmove u turističkom		

	<p>posredovanju; interpretira organizacioni sistem i specifičnosti poslovanja u turističkim agencijama i turoperatorima; definiše i opisuje razvoj proizvoda, politike cijena, prodaje i promocije, kao i distribuciju aktivnosti turističkih posrednika;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vještine: student analitički pristupa klasifikaciji i poslovanju turističkih agencija i turoperatora; primjenjuje zakonsku regulativu koja se koristi u struci; student identifikuje savremene tendencije i probleme u razvoju, organizovanju i djelovanju turističkih agencija u Bosni i Hercegovini; • Kompetencije: student kreira složen turistički proizvod; organizuje radni proces u turističkim agencijama, obavlja poslovne operacije u formiranju i izvođenju turističkog aranžmana. 																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Max. bodova</i></th> <th style="text-align: center;"><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">7</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">6</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">21</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">21</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td style="text-align: center;">100</td> <td style="text-align: center;">55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">(A) izvrstan</td> <td style="text-align: center;">95 - 100</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">(B) odličan</td> <td style="text-align: center;">85 - 94</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">(C) vrlo dobar</td> <td style="text-align: center;">75 - 84</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">(D) dobar</td> <td style="text-align: center;">66 - 74</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">(E) dovoljan</td> <td style="text-align: center;">55 - 64</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">(F, FX) nedovoljan</td> <td style="text-align: center;">< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	10	7	Angažman na nastavi	10	6	Prva provjera znanja	40	21	Seminarski rad	-	-	Završni ispit	40	21	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	10	7																																									
Angažman na nastavi	10	6																																									
Prva provjera znanja	40	21																																									
Seminarski rad	-	-																																									
Završni ispit	40	21																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>6. Vukonić, B. (2003). Turističke agencije. Zagreb. Mikrorad.</p> <p>7. Saleth Mary, A. (2020). The principles of Travel Agency and Tour Operation Management. White Falcon Publishing, USA.</p> <p>8. Dulčić, A. (2005). Turističke agencije: poslovanje i menadžment. Split. Ekokon d.o.o.</p>																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Dopunska:

9. Spasić, V., Rabić, B. (2010). Poslovanje turističkih agencija. Beograd. Visoka turistička škola strukovnih studija.
10. Čavlek, N. (2019). Tko usmjerava svjetske turističke tokove. Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za društvene znanosti, 54 (539), 205-228.
11. Gržinić, J., Floričić, T. (2015). Turoperatori i hotelijeri u svremenom turizmu. Pula: Sveučilište Jurja Dabrovića u Puli-odabrana poglavlja.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-304.2-3	Naziv predmeta: Kulturno naslijeđe i turizam		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa osnovnim pojmovima i vrijednostima kulturnog naslijeđa kao privlačnog i aktraktivnog faktora animacije u turističkoj privredi, a u cilju osposobljavanja studenata za koncipiranje i sprovođenje programa i sadržaja za turističke posjetitelje različite kulturne profilacije. Osposobljavanje studenta za analitičko tumačenje navedenih procesa na primjerima odgovornog i savremenog planiranja kulturno-historijskih sadržaja u svijetu i Bosni i Hercegovini.		
Tematske jedinice:	1 Terminološke odrednice kulturnog naslijeđa 2 Definicija, pojam i predmet izučavanja kulturnog turizma 3 Tipologija kulturnog naslijeđa i turizma 4 Elementi kulturnog naslijeđa – pokretni, nepokretni i nematarijalni 5 Resursi kulturnog naslijeđa – globalni aspekt 6 Kulturno naslijeđe kao faktor jačanja kulturnog identiteta 7 Globalne i evropske strategije zaštite kulturnog naslijeđa 8 Prvi test 9 Održivi turizam i kulturno naslijeđe 10 Kulturno naslijeđe i turizam u Bosni i Hercegovini – historijsko-geografski razvoj 11 Resursi kulturnog naslijeđa u Bosni i Hercegovini – zakonski okvir, strateški i planski dokumenti 12 Interpretacija kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine u funkciji razvoja turizma– izabrani primjeri 13 Interpretacija kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine u funkciji razvoja turizma– praktični rad 14 Konvencije za područje zaštite kulturnih dobara – međunarodni sporazumi kojima je BiH pristupila 15 Zaljučna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: • Definira kulturno naslijeđe i koncepte turističkog vrednovanja		

	<p>na nacionalnom i međunarodnom nivou;</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikuje resurse i elemente kulturnog naslijeđa <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> koncipira i primjenjuje sadržaje kulturnog naslijeđa u programima turističke ponude samostalno interpretira elemente kulturnog naslijeđa ; Procijenjuje i preporučuje specifične elemente kulturnog naslijeđa primjerene određenom turističkom području <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostalno istražuje kulturno naslijeđe na nacionalnom nivou vrši evaluaciju i selekciju elemenata kulturnog naslijeđa u svrhu turističke ponude razvija vlastiti koncept u domenu izvođenja aktivnosti interpretacije kulturnog naslijeđa u turističkom aspektu 																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	10	6	Angažman na nastavi	10	6	Prva provjera znanja	30	16	Seminarski rad	20	11	Završni ispit	30	16	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	10	6																																									
Angažman na nastavi	10	6																																									
Prva provjera znanja	30	16																																									
Seminarski rad	20	11																																									
Završni ispit	30	16																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> UNWTO (2001): Cultural Heritage and Tourism Development (izabrana poglavlja) Mirić, R., Avdić B., Drešković, N., Hrelja, E. (2022): Historical 																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

heritage, geography and educational tourism: examples of four sites from Bosnia. Proceedings Conference: 8th International Scientific Conference Geobalcanica.

3. UNESCO (2021): Operacionalne smjernice za provođenje Konvencije o svjetskoj kulturnoj baštini (izabrana poglavlja)
4. Pančić Kombol, T. (2006): Kulturno naslijeđe i turizam. Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin (16-17).
5. E. Bibanović, Z. (2015): Kulturno i prirodno naslijeđe Sarajeva.

Dopunska:

6. KONS BiH (2017): Principi i smjernice za očuvanje nacionalnih spomenika.
7. Dizdarević, L. (2015): Uloga kulturnog turizma u razvoju destinacije: slučaj Bosne i Hercegovine. Sarajevo/Koper.
8. Avdić, B., Mirić, R., Drešković, N., Krevs, M. (2022): Cultural crossroads in toponymy: Case study of Bosnia and Herzegovina. O'Reilly, J. (eds) Place Naming, Identities and Geography.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-304.2-3	Naziv predmeta: Turistički pravci i turistička kretanja u svijetu		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata da usvoje i primjene znanja o modelima i metodologiji analize turističkih pravaca i kretanja na međunarodnom, regionalnom i nacionalnom nivou; Usvajanje znanja o savremenim trendovima turističkih pravaca i kretanja i aplikaciji istih kod kreiranja samostalnih projekata u turizmu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1 Uvodna razmatranja2 Elementi, podjele i oblici turistička kretanja3 Vrste turističkih potreba4 Tranzitna i ekskurziona kretanja5 Uticaj saobraćajne infrastrukture na turistička kretanja6 Barijere i ograničenja kod turističkih kretanja7 Prva provjera znanja8 Pojam i kategorizacija turističkih pravaca9 Glavni turistički pravci u svijetu – prostorne i kvantitativne determinante10 Kvantitativni trendovi turističkih kretanja i pravaca na međunarodnom tržištu11 Kvalitativni trendovi turističkih kretanja i pravaca na međunarodnom tržištu12 Eksterni i interni uticaji na promjene u trendovima turističkih kretanja i pravaca na globalnom i regionalnom nivou13 Dinamičke i statičke analize megatrendova14 Položaj Bosne i Hercegovine u savremenim turističkim kretanjima i pravcima15 Zaljučna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• Definira najvažnije osobenosti turističkih pravaca i kretanja na međunarodnom, regionalnom i nacionalnom nivou;		

	<ul style="list-style-type: none"> identifikuje elemente kulturnog naslijeđa <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> koncipira i primjenjuje metodologiji praćenja turističkih pravaca i kretanja na međunarodnom, regionalnom i nacionalnom nivou analizira i interpretira trendove savremenih turističkih pravaca i kretanja Procijenjuje uslove uticaja geografskog položaja na trendove turističkih pravaca određenog turističkog području <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostalno istražuje zavisnost u promjenama turističkih pravaca i kretanja na međunarodnom i nacionalnom nivou vrši evaulaciju i selekciju elemenata turističkih pravaca i kretanja u svrhu turističke ponude razvija vlastiti koncept u domenu primjene 																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <table border="1" data-bbox="566 1108 1173 1377"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1" data-bbox="566 1433 1173 1691"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	10	6	Angažman na nastavi	10	6	Prva provjera znanja	30	16	Seminarski rad	20	11	Završni ispit	30	16	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	10	6																																									
Angažman na nastavi	10	6																																									
Prva provjera znanja	30	16																																									
Seminarski rad	20	11																																									
Završni ispit	30	16																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>1. Zvezdana Hendija: Skripta za kolegij „Međunarodni turizam“ za Ak. 2014./2015.godinu. Diplomski sveučilišni studij poslovne ekonomije.</p>																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literature, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

EF Zagreb. (PDF)

2. UNWTO Tourism Highlights, 2023. Edition, 2023. (PDF) 2.

3. Mirić, R., Drešković, N., Avdić, B., Hrelja, E. (2017.): Analysis of contemporary trends in tourist movement in Sarajevo canton with a specific focus on the tourists from EU and European countries. Journal of Tourism and Hospitality Management. Year 3/Vol. 3 Department of Geography Faculty of Science, University of Sarajevo.

4. Drešković, N., Mirić, R. (2015):savremena turistička obilježja Bosne i Hercegovine sa posebnim osvrtom na kanton Sarajevo. Strateški aspekti upravljanja turističkom destinacijom. Ekonomski fakultet Sarajevo; Založba Univerze na Primorskem, Koper.

5. World Travel & Tourism Council (2023): Travel & Tourism Economic Impact 2023.

Dopunska:

6. Curić, Z., Glamuzina, N., Opačić, V.T. Geografija turizma, Ljevak, Zagreb, 2013.

7.The UNWTO World Tourism Barometer, 2022-2023.

8. Drešković, N., Okerić,Š., Mirić,R., Sivac, A. (2017): Tourism sector in Bosnia and Herzegovina – state and development perspective. Journal of Tourism and Hospitality Management. Year 3/Vol. 3

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: RG-303-3	Naziv predmeta: Regionalna geografija Jugoistočne Evrope		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita:6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa zakonitostima razvoja i regionalnog razmještaja geografskih objekata, pojava i procesa u Jugoistočnoj Evropi po odabranim državama.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Regionalno geografske karakteristike Evrope i odnos Centra i Periferije2. Definisane geoprostora Jugoistočne Evrope;3. Razvoj pojmova Balkan, Balkanski poluotok, Jugoistočna Evropa;4. Osnove regionalne izdvojenosti Jugoistočne Evrope;5. Prirodne karakteristike Jugoistočne Evrope;6. Savremena demografska dinamika i struktura stanovništva Jugoistočne Evrope,;7. Razvoj naselja i ekspanzija urbanizacije u Jugoistočnoj Evropi;8. Test 19. Savremeni političko-geografski procesi u Jugoistočnoj Evropi;10. Savremeni ekonomsko- geografski procesi u Jugoistočnoj Evropi;11. Savremeni kulturno-geografski procesi u Jugoistočnoj Evropi;12. Perspektive i problemi regionalnog razvoja Jugoistočne Evrope;13. Jugoistočna Evropa i integracijski procesi (EU);14. Savremene regionalno-geografske karakteristike zemalja Jugoistočne Evrope (Hrvatska, Srbija i Crna Gora15. Savremene regionalno-geografske karakteristike zemalja Jugoistočne Evrope (Kosovo, Albanija i Makedonija).		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira sve prostorne aspekte geografskog položaja pojedinih dijelova i država u Jugoistočnoj Evropi;		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPISpredmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	<ul style="list-style-type: none"> • student identifikuje sve bitne elemente prirodne i društvene sredine na opštoj i tematskim geografskim kartama dijelova i država u Jugoistočnoj Evropi; <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno kreira tematske karte Jugoistočne Evrope sa određenom fizičkogeografskom i društvenogeografskom tematikom; • student procjenjuje povoljnost fizičkogeografskih faktora na geoprostoru Jugoistočne Evrope u kontekstu različitih ljudskih aktivnosti i djelatnosti <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno tumači geografski položaj, fizičkogeografske i društvenogeografske karakteristika ove regije i pojedinih država u JI Evropi; • student valorizuje osobenosti elemenata i faktora prirodne i društvene sredine ove regije. 																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 5 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>OBAVEZNA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Gekić H. et al : The Geography of Bosnia and Herzegovina (Between East and West), Springer, Cham, 2022. 2) T. Šegota: Južna Evropa, Školska knjiga, Zagreb, 1982. 3) I. Rubić: Geografija svijeta, Knj. II, Jugoistočna i Južna Evropa, Seljačka sloga, Zagreb, 1954. 4) K. Natek, M.Natek, Države svijeta, Mozaik knjiga, 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Zagreb, 2003;

- 5) Šećibović R., Manić E.: Regionalna ekonomska geografija I (Evropa), Ekonomski fakultet Beograd, 2002.
- 6) Der Fischer Weltelmannach 2022, Fischer Taschenbuch Verlag GMBH, Frankfurt am Main, 2004;

DOPUNSKA

- 1) Šimić D.: Europska unija danas i sutra, Zagreb. Hrvatski zemljopis, Zagreb, 2002.
- 2) Agenda 2000, www.europe.eu
- 3) "Atlas Europe", Leksikografski zavod, Zagreb "Miroslav Krleža", Zagreb, 1997.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-304.2-3	Naziv predmeta: Principi i metode turističke regionalizacije		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa osnovama regionalizacije u turističkoj teoriji i praksi. Osposobljavanje studenta za tumačenje pojmovnih kategorija u geografiji i turizmu kroz upoznavanje sa elementima, faktorima i principima turističke regionalizacije, njenim strukturama i hijerarhijom kroz konkretne primjere i postupke kreiranja. Osposobljavanje studenata za teorijski i praktični rad u domenu turističke regionalizacije		
Tematske jedinice:	1 Definicija i pojam turističke regije i regionalizacije 2 Elementi turističke regije 3 Teorijski okvir i struktura turističke regije 4 Tipovi turističkih regija 5 Principi i kriterijumi turističke regionalizacije- princip teritorijalnosti 6 Principi i kriterijumi turističke regionalizacije- princip funkcionalnosti 7 Principi i kriterijumi turističke regionalizacije- princip fizionomičnosti 8 Prvi test 9 Metode turističke regionalizacije- kartografske metode 10 Metoda utvrđivanja stepena razvijenosti turističke regije i gravitaciona metoda 11 Metoda linearne korelacije 12 Indeks turističke funkcionalnosti 13 Metoda ocjene ukupne razvijenosti turističke regije 14 Turistička regionalizacija Bosne i Hercegovine – izabrani primjeri 15 Zaključna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student navodi i definiše tipove turističkih regija;• student objašnjava principe i metode turističke regionalizacije		

	<p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student primjenjuje kriterije turističke regionalizacije na konkretnim primjerima; • student kartografski predstavlja različite tipove turističkih regija. • Kompetencije: • student valorizira elemente turističke regije u svrhu razvoja turizma. • student kreira vlastiti koncept turističke regionalizacije uz primjenu usvojenih metodoloških postupaka 																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	10	6	Angažman na nastavi	10	6	Prva provjera znanja	30	16	Seminarski rad	20	11	Završni ispit	30	16	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	10	6																																									
Angažman na nastavi	10	6																																									
Prva provjera znanja	30	16																																									
Seminarski rad	20	11																																									
Završni ispit	30	16																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plavša, J., Vuk, G. (2017). Principi i metode turističke regionalizacije, Prirodno-matematički fakultet, Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo, Novi Sad. 2. Avdić, B., Sivac, A., Mirić, R., Avdić, A (2020): Tourism regions of Bosnia and Herzegovina-vernacular, landscape and historical differentiation. Geografski pregled - Geographical review No. 46. Year 2022. 3. Bidžan-Gekić, A. (2003): Regionalna turistička geografija Bosne i 																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

Hercegovine I. Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu.

Dopunska:

4. Blažević, B. (2009). Turistička regionalizacija u globalnim procesima. Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu.
5. Mirić, R., Drešković, N., Avdić, B. Hrelja, E. (2017): Concepts of tourism regionalization and analysis of contemporary trends of tourist movement in Bosnia and Herzegovina. Proceedings Book 2nd International Tourism and Hospitality Management Conference - ITHMC 2016.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-370-3	Naziv predmeta: Pravni aspekti u turizmu		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status:	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Razumijevanje mogućnosti osnivanja vlastitog poslovnog subjekta te njihovog načina funkcionisanja kao i obligacionopravnih odnosa u koje mogu ulaziti s posebnim naglaskom na razumijevanje pravnog okvira za registraciju turističko-ugostiteljskih objekata. Sticanje znanja o osnovnim karakteristikama radnopravnih odnosa. Sticanje znanja o mogućnostima i prednostima osiguranja u turističkoj djelatnosti.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Trgovac, trgovačko društvo, trgovac pojedinac, preduzeće;2. Pravne procedure organizacije poslovnih struktura (subjekata) u turizmu i hotelijerstvu;3. Primjena zakona o obligacionim odnosima;4. Primjena običaja u turizmu i hotelijerstvu;5. Zakon o radu;6. Zakon o radu Federacije BiH;7. Prva provjera znanja;8. Pravni okvir za registraciju i rad turističko-ugostiteljskih subjekata u turizmu;9. Pravni aspekti osiguranja u turizmu;10. Pravni odnosi pružatelja turističko-ugostiteljskih usluga i osiguravajućih društava;11. Zakon o osiguranju Federacije BiH;12. Osiguranje od odgovornosti. Ostale vrste osiguranja u turističkoj djelatnosti;13. Turistički ugovori;14. Zakon o turističkoj djelatnosti Federacije BiH;15. Presentacije seminarskih radova.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• Student kritički analizira mogućnosti osnivanja vlastitog poslovnog subjekta te njihovog načina funkcionisanja kao i obligacionopravnih odnosa u koje mogu ulaziti s		

	<p>posebnim naglaskom na razumijevanje pravnog okvira za registraciju turističko-ugostiteljskih objekata;</p> <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno identifikuje osnovne karakteristike radnopravnih odnosa; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno tumači mogućnosti i prednosti osiguranja u turističkoj djelatnosti.																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <p>Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 2 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Gorenc, V., Šmid, V. (1999.): Poslovno pravo u turizmu i ugostiteljstvu, Školska knjiga d.d. Zagreb2. Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. (2011.): Turizam, ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga d.d. Zagreb3. Moslavac, B., (2010.): Osnove radnog prava za menadžere, Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, Virovitica <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Materijali koji će biti dostavljeni studentima.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-437-3	Naziv predmeta: Menadžment u turizmu		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje studenata sa nivoima i tipovima menadžmenta u turizmu. Sticanje znanja o pojmu okruženja u turizmu i tipovima turističkog okruženja. Analiza planiranja i procesa odlučivanja u turističkom menadžmentu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Nivoi menadžmenta u organizaciji; Menadžerske funkcije i uloge;2. Tipovi menadžmenta;3. Tipovi organizacija; Turistička organizacija;4. Turistička destinacija;5. Okruženje u turizmu; Osnovni tipovi turističkog okruženja;6. Etička dimenzija i društvena odgovornost u turističkom menadžmentu;7. Prva provjera znanja;8. Proces odlučivanja u turističkom menadžmentu;9. Strateško planiranje i menadžment u turizmu;10. Organizaciona struktura u turizmu; Organizacija turizma destinacije;11. Upravljanje ljudskim resursima u turističkoj organizaciji;12. Vodstvo i organizaciona kultura;13. Organizacijsko komuniciranje u turističkoj organizaciji;14. Kontrola u turističkoj organizaciji;15. Presentacije seminarskih radova.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira tipove menadžmenta u turizmu;• student identifikuje sve tipove okruženja u turizmu;• student objašnjava povezanost i međudjelovanje menadžerskih funkcija u turizmu; Vještine:		

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Stranica 2 od 2

	<ul style="list-style-type: none">• student samostalno analizira proces planiranja i odlučivanja u turističkom menadžmentu;• student procjenjuje menadžerske funkcije i uloge; Kompetencije: <ul style="list-style-type: none">• student samostalno tumači nivoe i tipove menadžmenta, turističku organizaciju i destinaciju.																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 2 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	Obavezna: 1. Šehić Dževad, Rahimić Zijada, Menadžment, Ekonomski fakultet u Sarajevu, 2009 2. Čerović Slobodan, Strategijski menadžment u turizmu, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2009 Dopunska: 1. Čavlek Nevenka, Bartoluci Mato, Prebežac Darko, Kesar Oliver, Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb, 2011 2. Materijali koji će biti dostavljeni studentima																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ODSJEK ZA GEOGRAFIJU
SMJER: TURIZAM I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-465-3	Naziv predmeta: Impakti turizma		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Nosilac predmeta	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- Sticanje znanja o masovnom turizmu i dvojakim učincima na životnu sredinu- Shvatanje sistema turizma i životne sredine- Sticanje znanja o pozitivnim impaktima turizma na pojedinačne komponente životne sredine- Sticanje znanja o negativnim impaktima turizma na pojedinačne komponente životne sredine- Spoznaje o održivom turističkom planiranju i upravljanju		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Masovni turizam i životna sredina2. Klasifikacija impakata turizma na životnu sredinu3. Infrastrukturalna urbanizacija i turizam4. Kulturni razvoj i turizam5. Ekonomske beneficije turizma6. Geoekološke beneficije turizma i porast konzervacije7. Impakti turizma na unapređenje životnog standarda8. TEST 19. Negativne implikacije turistifikacije10. Turistička transkulturaciona i krize lokalne zajednice11. Negativni ekonomski učinci turizma12. Geoekološki problemi masovnog turističkog razvoja13. Osnove turističkog planiranja i održivog upravljanja14. Promocija turizma i mjere redukcije negativnih impakata15. TEST 2		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> student kritički analizira ukupne impakte turizma na životnu sredinu; identifikuje pozitivne i negativne učinke turizma na pojedinačne komponente životne sredine; objašnjava sistemnost i kauzalnost turizma i životne sredine; prati i procjenjuje uticaje turističkog razvoja na geografsku i životnu sredinu; planira turizam na principima održivog razvoja.</p> <p><i>Vještine:</i> student primjenjuje komponentne i faktorske analize u vezi sa turizmom i životnom sredinom; razumijeva i poznaje ključne moduse identifikacije i evaluacije pozitivnih i negativnih impakata turizma na životnu sredinu; determiniše, prati i</p>		

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET ODSJEK ZA GEOGRAFIJU SMJER: TURIZAM I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	procjenjuje relevantne faktore i parametere u vezi sa učincima turizma na životnu sredinu; primjenjuje savremene modele održivog turističkog razvoja. <i>Kompetencije:</i> student poznaje savremenu problematiku masovnog turizma; vrši parametrizaciju pozitivnih i negativnih impakata turizma; poznaje referentne obrasce za procjenu kapaciteta nosivosti životne sredine; planira održivo upravljanje destinacijom i zaštićenim područjem u kontekstu turističkog sajta.
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna metoda, dijaloška metoda, Metoda usmenog izlaganja, Praktični rad, Metoda rada s tekstem, Audio-vizuelna metoda, Metoda demonstracije, Metoda pisanih i grafičkih radova, Individualni rad, Grupni rad, Rad u paru; Multimedijalno predavanje, samostalni istraživački zadaci studenata i zajedničke diskusije i analize.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Kriteriji vrednovanja: Angažman: 20, testovi: 40x2 (80), ukupno: 100 bod. <i>Angažman- prisustvo: 5, aktivnost: 5, pisani rad: 10</i> Test 1,2: 40, 22 (55%)/ intg. (t1,t2) 80, 44 (55%) Bolonjska skala: <ul style="list-style-type: none"> ➤ 10 (A) - 95-100 bodova ➤ 9 (B) - 85-94 bodova ➤ 8 (C) - 75-84 bodova ➤ 7 (D) - 65-74 bodova ➤ 6 (E) - 55-64 bodova ➤ 5 (F, FX) - manje od 55 bodova
Literatura²:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žunić, L. (2023): <i>Impakti turizma</i>, PMF Sarajevo 2. Žunić, L. (2022): <i>Pozitivni socio-kulturni impakti turizma na geografsku i životnu sredinu</i>, PMF Sarajevo 3. Žunić, L. (2016): <i>Turizam Sarajeva- receptivni kulturni faktori destinacije</i>, Naučna monografija, PMF Sarajevo 4. IUCN i WTO dokumenti, članci i dr. studije

¹

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-409-3	Naziv predmeta: Turistički potencijali Bosne i Hercegovine		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osnovni ciljevi predmeta su: <ul style="list-style-type: none">- upoznavanje i sticanje znanja studenata o prirodnogeografskim turističkim potencijalima Bosne i Hercegovine;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o društvenogeografskim turističkim potencijalima Bosne i Hercegovine;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o primjeni GIS-a u kreiranju geobaze o turističkim potencijalima Bosne i Hercegovine;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o turističkim potencijalima turističkih regija Bosne i Hercegovine;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o turističkoj infrastrukturi Bosne i Hercegovine.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Bosna i Hercegovina – pregled osnovnih prirodnih i društvenih karakteristika. Razvoj turizma u Bosni i Hercegovini. Postojeće stanje u oblasti valorizacije turističkih potencijala Bosne i Hercegovine.2. Prirodnogeografski turistički potencijali Bosne i Hercegovine. Metodološki koncept identifikacije i valorizacije turističkih potencijala.3. Geološko-geomorfološki turistički potencijali Bosne i Hercegovine –identifikacija i valorizacija.4. Klimatsko-hidrološki turistički potencijali Bosne i Hercegovine –identifikacija i valorizacija.5. Biogeografsko-pedološki turistički potencijali Bosne i Hercegovine –identifikacija i valorizacija.6. Turistički potencijali zaštićenih područja Bosne i Hercegovine - identifikacija i valorizacija.7. Prvi test.8. Društvenogeografski turistički potencijali Bosne i		

	<p>Hercegovine - metodološki koncept identifikacije i valorizacije turističkih potencijala.</p> <p>9. Kulturno-historijsko naslijeđe Bosne i Hercegovine. Vrste kulturnog naslijeđa. Nepokretno kulturno naslijeđe i njegova turistička valorizacija. Pokretno kulturno naslijeđe i njegova turistička valorizacija. Nematerijalna kulturna dobra i njihova turistička valorizacija.</p> <p>10. Turistički potencijali kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine iz antičkog i srednjovjekovnog perioda - identifikacija i valorizacija.</p> <p>11. Turistički potencijali kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine iz osmanlijskog i austrougarskog perioda - identifikacija i valorizacija.</p> <p>12. Turistički potencijali kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine iz jugoslovenskog perioda - identifikacija i valorizacija. Turistički potencijali kulturnog naslijeđa iz perioda nakon sticanja nezavisnosti Bosne i Hercegovine - identifikacija i valorizacija.</p> <p>13. Turističke regije Bosne i Hercegovine – sintezni pregled identificiranih turističkih potencijala pojedinačnih regija primjenom GIS metodologije.</p> <p>14. Savremena turistička infrastruktura Bosne i Hercegovine.</p> <p>15. Vrste i sadržaj turističke infrastrukture i njihov značaj za razvoj turističke privrede Bosne i Hercegovine.</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">• student multikriterijalno identificira i analizira osnovne prirodnogeografske turističke potencijale Bosne i Hercegovine;• student multikriterijalno identificira i analizira osnovne društvenogeografske turističke potencijale Bosne i Hercegovine; <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student procjenjuje pogodnost prirodnogeografskih turističkih potencijala u kontekstu razvoja različitih oblika turizma;• student procjenjuje pogodnost društvenogeografskih turističkih potencijala u kontekstu razvoja različitih oblika turizma; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno predlaže i kreira turističke proizvode Bosne i Hercegovine ;• student valorizuje karakteristike turističkih regija Bosne i Hercegovine
Metode izvođenja	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački

nastave:	samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 2 boda Pisani rad (seminarski rad): max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">Drešković, N., Mirić, R., (2017): Regionalna geografija Bosne i Hercegovine I. Sarajevo, Prirodno-matematički fakultet.Drešković, N., Pobrić, A., Đug, S. (2015): Turistički potencijali - Planinska područja Bjelašnica, Treskavica, Visočica. Prirodno- matematički fakultet. SarajevoDrešković, N., Mirić, R., Đug, S., Pobrić, A., Gekić, H., Bidžan, A., Banda, A., Hrelja, E., Avdić, B., Sivac, A., (2015): Prirodno naslijeđe Kantona Sarajevo – naučna monografija. Sarajevo.Drešković, N., Dalmatin, M. i Đug, S. (2010): Zaštićena područja Bosne i Hercegovine. Čapljina.Jovanović, V. (2013): Tematski turizam. Univerzitet Singidunum. Beograd. <p>Preporučena:</p> <ol style="list-style-type: none">Dalmatin, M., Čukteraš, M., Adžaip, Z., Arapović, A., (2010): Zaštićena područja i okolišne politike u Bosni i Hercegovini, Tuzla.Grupa autora (1981): Prostorni plan SR Bosne i Hercegovine. Separat: Prirodno i kulturno- historijsko naslijeđe. Sarajevo.Popesku, J. (2006): Menadžment turističke destinacije. Univerzitet Singidunum. Beograd.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-304.2-3	Naziv predmeta: Turističko vođenje i animacija u turizmu		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa osnovama turističkog vođenja i animacije u turističkoj privredi, sa njihovim specifičnostima i složenom i značajnom ulogom koju imaju u savremenom turizmu. Cilj je osposobljavanje studenata za koncipiranje i sprovođenje programa turističkog vođenja i animacije za posjetioce različitih kulturnih, starosnih i obrazovnih profilacija. Osposobljavanje studenta za kreiranje odgovornog planiranja i realiziranja turističkog vođenja i animacije u različitim uvjetima u Bosni i Hercegovini.		
Tematske jedinice:	1 Uvod, definicija i osnovna obilježja turističkog vođenja i animacije, historijski i suvremeni razvoj 2 Faktori planiranja turističkog vođenja: vrijeme, mjesto, prostorni i funkcionalni atrakcijski sadržaji 3 Medijatorska uloga turističkog vođenja u pristupu destinacijama i informiranju turista. Kulturna medijacija (globalni i lokalni aspekti medijacije, interkulturalna kompetentnost); 4 Veze programa turističkog sadržaja sa ponudom u turističkoj destinaciji/regiji i različitim oblicima turizma. 5 Planiranje i realizacija programa turističkog vođenja 6 Mentoring standarda turističkog vođenja prema EU: etički kodeks, strukovna udruženja, edukacija i obuka, licenciranje 7 Prvi test 8 Principi i pristupi vrstama turističke animacije. 9 Faktori planiranja animacije: vrijeme, lokacija, resursi 10 Planiranje programa provođenja slobodnog vremena 11 Realizacija programa provođenja slobodnog vremena 12 Veze animacijskog programa sa ponudom u turističkoj destinaciji i posebnim oblicima turizma. 13 Savremeni trendovi i uloga animacije u turizmu 14 Praktična prezentacija studentskih seminara/projekata 15 Zaključna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon što student položi ispit, biće u mogućnosti da:		

	<ul style="list-style-type: none"> • Objasni ulogu turističkog vođenja i animacije u turizmu, • razumije važnost sistema turističkog vođenja i animacije u suvremenom konceptu turističke ponude , <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student analizira proces planiranja i realizacije programa turističkog vođenja i animacije, • student procjenjuje faktore planiranja u segmentu vođenja i animacije u turizmu; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student samostalno tumači i primjenjuje stečena znanja na izabranim primjerima u kreiranju programa turističkog vođenja i animacije u svrhu razvoja turizma. • student procjenjuje ulogu, vrstu i kvalitetu programa turističkog vođenja i animacije 																																										
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe). Metoda praktičnog rada, metoda egzemplarnog učenja, projektna nastava</p>																																										
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <table border="1" data-bbox="566 1137 1173 1406"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1" data-bbox="566 1462 1173 1727"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	10	6	Angažman na nastavi	10	6	Prva provjera znanja	30	16	Seminarski rad	20	11	Završni ispit	30	16	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	10	6																																									
Angažman na nastavi	10	6																																									
Prva provjera znanja	30	16																																									
Seminarski rad	20	11																																									
Završni ispit	30	16																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: 1. Rabotić, B. (2011). Turističko vođenje – teorija i praksa.</p>																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literature, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

- Visoka turistička škola strukovnih studija. Beograd;
2. Zakonski okvir, Federalno ministarstvo okoliša i turizma
<https://www.fmoit.gov.ba/bs/turizam/zakonski-okvir>
 3. Cerović, Z.: (2008): Animacija u turizmu. Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji.
- Dopunska:**
4. Lekić, R. (2020). Doživi multikultiturizam - priručnik za Animatore multikulturalnih događanja, Bjelovar. Dostupno na: www.multikultiturizam.educirajme.com
 5. Prince, K. (2020): Art of Guiding. European Federation of Tourist Guide Associations FEG.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DG-402.6-3	Naziv predmeta: Kulturološki aspekt stanovništva		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Razumijevanje etnogeneze bosanskohercegovačkog stanovništva, osnovnih karakteristike etničkog i kulturološkog identiteta Bosne i Hercegovine i mogućnosti turističke valorizacije. Sticanje znanja o različitim kulturološkim obilježjima stanovništva svijeta.		
Tematske jedinice:	1. Naseljenost u doba prethistorije i antike u Bosni i Hercegovini 2. Stanovništvo Bosne i Hercegovine u srednjem vijeku 3. Crkva bosanska i stećci 4. Doba Osmanske vladavine u Bosni i Hercegovini 5. Doba Austrougarske vladavine u Bosni i Hercegovini 6. Nova migratorna kretanja, razmještaj i popisi stanovništva 7. Prvi test 8. Nacionalna i jezička struktura Evrope 9. Kulturološki aspekt II demografske tranzicije 10. Gradska i seoska arhitektura u Bosni i Hercegovini 11. Mogućnost turističke valorizacije kulturoloških i etnogeografskih aspekata stanovništva 12. Tradicijska obilježja- bosanski ćilim 13. Sevdalinka 14. Gastronomska kultura i tradicija 15. Vernakularna arhitektura u svijetu i BiH		
Ishodi učenja:	Znanje: Povezati i objasniti razvojnost stanovništva kroz historijska razdoblja do recentnog perioda Vještine: Izdvojiti i prezentirati kulturološke odlike stanovništva BiH i njihov značaj Analizirati i argumentirati kulturološke razlike stanovnika različitog porijekla Kompetencije: Pripremiti i predočiti specifične kulturološke sadržaje		
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička		

	analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10 (A) izvrstan</td><td></td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9 (B) odličan</td><td>85 - 94</td><td></td></tr><tr><td>8 (C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td><td></td></tr><tr><td>7 (D) dobar</td><td>65 - 74</td><td></td></tr><tr><td>6 (E) dovoljan</td><td>55 - 64</td><td></td></tr><tr><td>5 (F,FX) nedovoljan</td><td></td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan	85 - 94		8 (C) vrlo dobar	75 - 84		7 (D) dobar	65 - 74		6 (E) dovoljan	55 - 64		5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan	85 - 94																					
8 (C) vrlo dobar	75 - 84																					
7 (D) dobar	65 - 74																					
6 (E) dovoljan	55 - 64																					
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Imamović, E. 1998. Porijeklo i pripadnost stanovništva Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Bosanski korijeni.2. Drešković, N., Pobrić, A., Đug, S. 2015. Turizam i potencijali-Planinska područja Bjelašnica, Treskavica, Visočica. Sarajevo: Prirodno-matematički fakultet.3. Softić A., 2006: Stanovništvo Bosne i Hercegovine. U: Monografija Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Tugra. str. 52-67.4. Asboth, J. 1980: An Official Tour through Bosnia and Herzegovina. London: Swan Sonnenschein and Co. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">4. Šakaja, L. Uvod u kulturnu geografiju. Zagreb: Leykam International5. Hauptman, F. 1965. Regulisanje zemljišnog posjeda u Bosni i Hercegovini i počeci naseljavanja stranih seljaka u doba austrougarske vladavine, Godišnjak, Društvo historičara BiH br. XVI, Sarajevo6. Bašagić, S. 1986. Znameniti Hrvati, Bošnjaci i Hercegovci u Turskoj Carevini, Sarajevo. str. 329-433.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-466-3	Naziv predmeta: Osnove gastronomije		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Usvajanje znanja o gastronomiji, njenoj ulozi i značaju u turističkoj ponudi. Upoznavanje studenata sa osnovnim karakteristikama kuhinja različitih naroda.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u gastronomiju. Savremeni trendovi u ishrani.2. Osnove prehrane – sistematika i sastav namirnica.3. Nauka o hrani (Food science)4. Gastronomski proizvodi – pojam i vrste5. Nacionalne kuhinje svijeta– osnovne karakteristike trend razvoja6. Kuhinja evropskog kontinenta – osnovne karakteristike i historijski razvoj7. Tradicionalna bosanska kuhinja8. Savremeni trendovi u gastronomiji. Molekularna gastronomija9. Prvi test10. Gastronomsko-kulinarski principi i planiranje jelovnika.11. Primjena zakonskih propisa, ocjena zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i pića.12. Povezanost turizma i gastronomije13. Analiza tržišta gastronomske ponude14. Gastronomski turizam i brendiranje destinacija15. Analiza seminarskih radova		
Ishodi učenja:	Znanje: - student stiče osnovna znanja o gastronomiji, njenom historijskom razvoju i savremenim trendovima razvoja Vještine: - student identifikira važnost gastronomije u kreiranju kompletnog turističkog doživljaja Kompetencije: - student valorizira elemente nacionalne i lokalne kuhinje u svrhu		

	razvoja novih turističkih proizvoda																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>ECTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10 (A) izvrstan</td> <td></td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9 (B) odličan</td> <td>85 - 94</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8 (C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7 (D) dobar</td> <td>65 - 74</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6 (E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5 (F,FX) nedovoljan</td> <td></td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan	85 - 94		8 (C) vrlo dobar	75 - 84		7 (D) dobar	65 - 74		6 (E) dovoljan	55 - 64		5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan	85 - 94																					
8 (C) vrlo dobar	75 - 84																					
7 (D) dobar	65 - 74																					
6 (E) dovoljan	55 - 64																					
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna: -Drašković, S. (2018). <i>Međunarodna gastronomija</i>. Beograd: Univerzitet Singidunum. <i>Tourism and Gastronomy</i> (2002) (eds. Anne-Mette Hjalager and Greg Richards). London:Routledge - Tešanović, D.(2011).<i>Osnovi gastronomije</i>. Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet - Hall, C. M., & Gössling, S. (2013). Sustainable culinary systems: Local foods, innovation, tourism and hospitality. Routledge -Čaušević, A., Fusté-Forné, F. (2022). Local Cuisine in a Tourist City: Food Identityin Sarajevo Restaurant Menus as a Source ofDestination Marketing. <i>European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation</i>, Sciendo, vol. 12(1), pages 61-77</p> <p>Dopunska: -Peštek, A., Činjarević, M. (2014). Tourist perceived image</p>																					

¹ Strukturabodovaibodovnikriterij za svakinastavni predmetutvrđujevijeceorganizacionejediniceprijeopčetkastudijskegodine u kojoj se izvodinastavaiznastavnog predmeta u skladusačlanom 64. st.6 Zakona o visokomobrazovanjuKantona Sarajevo

² Senatvisokoškolskeustanovekaoustanoveodnosnovijece organizacionejedinicevisokoškolskeustanovekaojavne ustanove, utvrđujeobavezneipreporučeneudžbenikei priručnike, kaoidrugupreporucenuliteraturunaosnovukoje se pripremaipolažeispitposebnomodlukomkoju obaveznoobjavljujenasvojoj internet straniciprijeopčetka studijskegodine u skladusačlanom 56. st 3. Zakona o visokomobrazovanjuKantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

oflocal cuisine: The case of Bosnian food culture. *British FoodJournal*, 116(11), 1821–1838.

- Peštek, A., Nikolić, A. (2011). Role of traditional food in tourist destination image building: Example of the city of Mostar. *UTMS Journal of Economics*, 2(1), 89–100.
- Vukić, M. (2009): Nacionalne gastronomije. Beograd: VHŠ
- Galičić, V. (2014): Leksikon ugostiteljstva i turizma. Opatija: Fakultet za menadžment uturizmu i ugostiteljstvu.
- Krešić, G. (2012): Trendovi u prehrani. Opatija: Fakultet za menadžment uturizmu i ugostiteljstvu.

 	Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-372-3	Naziv predmeta: Ugostiteljstvo		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje sa značajem i ulogom ugostiteljstva kao privredne djelatnosti i njegovih specifičnosti. Razvijanje preciznosti, kreativnosti, kritičkog mišljenja i pozitivnog odnosa prema struci. Sticanje potrebnih znanja za obavljanje aktivnosti planiranja, organizovanja, vođenja i kontrole u ugostiteljskim preduzećima.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1 Razvojni put, značaj i uloga ugostiteljstva 2 Osnovne karakteristike ugostiteljstva 3 Podjela ugostiteljstva – hotelijerstvo, restoraterstvo 4 Gastronomija 5 Usluge u ugostiteljstvu 6 Kategorizacija ugostiteljskih objekata 7 Rast i razvoj restoraterskih preduzeća 8 Prvi test 9 Organizacija poslovnih i procesnih funkcija u ugostiteljstvu 10 Menadžment u ugostiteljstvu 11 Instrumenti ponude, prodaje i promocije u ugostiteljstvu 12 Uloga ljudskih resursa u ugostiteljstvu 13 Standardizacija i kvalitet 14 Informacione tehnologije u ugostiteljstvu 15 Inovacije u ugostiteljstvu 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> • Znanje: studenti će ovladati teorijskim znanjem iz oblasti usluga u ugostiteljstvu, strukture i organizacije kadrova u hotelijerstvu i restoraterstvu, te primjene informacionih tehnologija u istim;. • Vještine: studenti analiziraju razvojni put i značaj ove djelatnosti u privrednom razvoju, kao i osnovne vrste ugostiteljskih objekata za smještaj i hranu i piće i njihove karakteristike. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencije: studenti praktično primjenjuju znanja u ugostiteljstvu kroz razvijene komunikacione i organizacione vještine. 																																										
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><i>Max. bodova</i></th> <th><i>Uslov</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Angažman na nastavi</td> <td>10</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Prva provjera znanja</td> <td>40</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Ocjena</i></th> <th><i>ECTS ocjena</i></th> <th><i>Broj bodova</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>66 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F, FX) nedovoljan</td> <td>< 55</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>	Pohađanje nastave	10	7	Angažman na nastavi	10	6	Prva provjera znanja	40	21	Seminarski rad	-	-	Završni ispit	40	21	UKUPNO	100	55	<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F, FX) nedovoljan	< 55
	<i>Max. bodova</i>	<i>Uslov</i>																																									
Pohađanje nastave	10	7																																									
Angažman na nastavi	10	6																																									
Prva provjera znanja	40	21																																									
Seminarski rad	-	-																																									
Završni ispit	40	21																																									
UKUPNO	100	55																																									
<i>Ocjena</i>	<i>ECTS ocjena</i>	<i>Broj bodova</i>																																									
10	(A) izvrstan	95 - 100																																									
9	(B) odličan	85 - 94																																									
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																									
7	(D) dobar	66 - 74																																									
6	(E) dovoljan	55 - 64																																									
5	(F, FX) nedovoljan	< 55																																									
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gagić, S. (2013). Osnove ugostiteljstva. Sremski Karlovci. 2. Galičić, V. (2012). Uvod u ugostiteljstvo. Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu. Opatija. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Payne, Palacio, J., Theis, M. (2005). Introduction to foodservice. Tenth edition. Pearson. New Jersey. 4. Barjaktarović, D. (2021). Organizacija poslovanja u restoraterstvu. Univerzitet Singidunum. Beograd. 																																										

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove, kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T- 421-3	Naziv predmeta: Ekoturizam		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni	Ukupan broj sati:60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje studenata sa pojmom ekoturizma, metodološkim konceptom njegove organizacije i trendova razvoja. Shvatanje uloge zaštićenih područja za razvoj ekoturizma.		
Tematske jedinice:	1.Ekoturizam – pojam, definicija, ciljevi i zadaci 2. Metodološki koncept organizacije i historijski razvoj 3. Zaštićena područja – pojam, definicije, kategorije i njihov značaj za razvoj ekoturizma 4. Koncept ekodestinacija 5. Kapacitet nosivosti ekoturističkih destinacija 6. Natura 2000 i ekoturizam 7. Prvi test 8. Koncept održivog razvoja u turizmu 9. Indikatori održivog razvoja u ekoturizmu 10. Ekoturizam i održivi razvoj lokalne zajednice 11. Osmišljavanje turističke ponude ekoturizma 12. Uspostava i razvoj ekoturističkog brenda 13. Razvojni trendovi i perspektive razvoja ekoturizam 14. Osnovi marketinga i standardi kvalitete ekoturizma 15. Analiza seminarskih radova		
Ishodi učenja:	Znanje: -Student usvaja znanja o metodološkom konceptu i karakteristikama ekoturizma Vještine: -Student samostalno primjenjuje principe i koncepte ekoturizma Kompetencije: - Student samostalno kreira ponudu, proizvode i usluge ekoturizma.		
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata kroz izradu zadataka i zajednička analiza (vježbe).		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Pisani rad (zadaci): max 10 – min 6 bodova Parcijalni test tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 21 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova Ocjenjivanje: <table border="0"><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10 (A) izvrstan</td><td></td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9 (B) odličan</td><td>85 - 94</td><td></td></tr><tr><td>8 (C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td><td></td></tr><tr><td>7 (D) dobar</td><td>65 - 74</td><td></td></tr><tr><td>6 (E) dovoljan</td><td>55 - 64</td><td></td></tr><tr><td>5 (F,FX) nedovoljan</td><td></td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10 (A) izvrstan		95 - 100	9 (B) odličan	85 - 94		8 (C) vrlo dobar	75 - 84		7 (D) dobar	65 - 74		6 (E) dovoljan	55 - 64		5 (F,FX) nedovoljan		<55
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																				
10 (A) izvrstan		95 - 100																				
9 (B) odličan	85 - 94																					
8 (C) vrlo dobar	75 - 84																					
7 (D) dobar	65 - 74																					
6 (E) dovoljan	55 - 64																					
5 (F,FX) nedovoljan		<55																				
Literatura²:	Obavezna: -Drumm, A., Moore, A. (2005): Introduction to Ecotourism Planning, Volume I: Publication for Capacity Building, The Nature Conservancy. Worldwide office, Arlington, USA. -Diamantis, D. (2004). <i>Ecotourism: Management and Assessment</i> . London: Cengage Learning. -Page, S.J. and R.K. Dowling. (2002). <i>Ecotourism</i> . New York: Prentice Hall Dopunska: - Ecotourism: principles, practices and policies for sustainability, The International Ecotourism Society, 2002.																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ODSJEK ZA GEOGRAFIJU
SMJER: REGIONALNO I PROSTORNO PLANIRANJE

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-418-3	Naziv predmeta: Turističko planiranje		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Nosilac predmeta	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- Usvajanje znanja o sistemu turizma- Usvajanje znanja o faktorima turizma: ponude i potražnje- Sticanje znanja o principima i organizaciji turističkog planiranja- Sticanje znanja o turističkoj destinaciji i mjerama upravljanja- Razvijanje svijesti i znanja o konceptu održivog turističkog razvoja; uloga planera- Upoznavanje sa standardima turističkog planiranja		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvodna razmatranja: turizam, turista, turistička destinacija, ponuda, turističko planiranje, turistički razvoj; Karakteristike savremenog turizma2. Pristupi u turizmu: ekonomski, environmentalni i socio-kulturni3. Pristupi u turističkom planiranju: integritet, održivost, strategičnost, transparentost; Turizam kao sistem4. Funkcije turizma: ekonomske i neekonomske5. Turistička potražnja: Pojam, karakteristike i funkcije turističkog tržišta; Faktori turizma6. Turistička ponuda: faktori razvoja, karakteristike, oblici ponude; Kategorije turizma7. Turistička destinacija: tipologija, razvoj i koncept destinacije; planiranje i upravljanje turističkom destinacijom8. TEST 19. Organizacijski oblici turističkog sistema: prevoz, smještaj, boravak; turističke/ putničke agencije10. Pravna regulativa u turizmu11. Turistička politika i institucionalni okvir turizma12. Obilježja i razine turističkog planiranja: internacionalno, nacionalno, regionalno i lokalno; vrste turističkog mjesta13. Problemi turističkog planiranja i održivi razvoj; ekološki principi turizma14. Standardi za planiranje turističkih zona15. TEST 2		

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET ODSJEK ZA GEOGRAFIJU SMJER: REGIONALNO I PROSTORNO PLANIRANJE	Obrazac SP2 Stranica 2 od 3
---	---

Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Usvajanje znanja o sistemu turizma. Faktori ponude i potražnje. Principijelnost organizacije turističkog planiranja. Vrste turističke destinacije i mjere upravljanja. Razvijanje svijesti o ulozi planera u konceptu održivog turističkog razvoja.</p> <p><i>Vještine:</i> Identifikacija i ocjena faktora i parametara turističkog planiranja- eksploatacija geografskih atributa za određenu turističku namjenu. Razumijevanje standarda i pravnih okvira turističkog planiranja. Spoznaja multidisciplinarnosti turističkog planiranja, integritet djelovanja i spremnost za timski rad.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Primjena fundamentalnih topografsko-geografskih znanja u identifikaciji i ocjeni geografskih komponenti i parametara za turističku namjenu (tip turizma, izgradnja turističkih i smještajnih objekata, itd.). Poznavanje vrsta turizma, faktora ponude i potražnje kao preduslov za uspješno planiranje turističke destinacije ili turističkog lokaliteta. Razumijevanje teritorijalno-prostornog aspekta turističkog planiranja i legislativno-pravnih propisa. Poznavanje savremenih standarda u turističkom planiranju i njihova implementacija- primjena.</p>
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna metoda, Dijaloška metoda, Metoda usmenog izlaganja, Praktični rad, Metoda rada s tekstom, Audio-vizuelna metoda, Metoda demonstracije, Metoda pisanih i grafičkih radova, Individualni rad, Grupni rad, Rad u paru
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Kriteriji vrednovanja:</p> <p>Angažman: 20, testovi: 40x2 (80), ukupno: 100 bod.</p> <p><i>Angažman- prisustvo: 5, aktivnost: 5, pisani rad: 10</i></p> <p>Test 1,2: 40, 22 (55%)/ intg. (t1,t2) 80, 44 (55%)</p> <p>Bolonjska skala:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 10 (A) - 95-100 bodova ➤ 9 (B) - 85-94 bodova ➤ 8 (C) - 75-84 bodova ➤ 7 (D) - 65-74 bodova ➤ 6 (E) - 55-64 bodova ➤ 5 (F, FX) - manje od 55 bodova
Literatura²:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gunn, C. (2002): <i>Tourism Planning</i>, Routledge, New York 2. Petrić, L. (2003): <i>Osnovi turizma</i>, Ekonomski fakultet, Sveučilište u Splitu 3. Uzelac, A. (2001): <i>Prostorno planiranje</i>, Dom i svijet, Zagreb 4. Žunić, L. (2018): <i>Turizam Sarajeva- receptivni kulturni faktori destinacije</i>, PMF Sarajevo 5. Žunić, L. (2022): <i>Pozitivni socio-kulturni impakti turizma na geografsku i životnu sredinu</i>, PMF Sarajevo 6. Žunić, L. (2023): <i>Impakti turizma</i>, PMF Sarajevo 7. Članci, studije, službene statistike, projekti i pravilnici iz oblasti, i dr.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-436-3	Naziv predmeta: Marketing u turizmu		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje studenata sa turizmom u kontekstu savremenih usluga i njihovim specifičnostima. Sticanje znanja o marketing okruženju. Analiza segmentiranja, izbora ciljnih tržišta, pozicioniranja, kao i istraživanja turističkog tržišta. Upoznavanje sa elementima marketing miksa.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Turizam u kontekstu savremenih usluga;2. Specifičnosti usluga;3. Marketing okruženje;4. Ponašanje korisnika turističkih usluga;5. Segmentiranje, izbor ciljnih tržišta i pozicioniranje;6. Istraživanje marketinga u turizmu;7. Prva provjera znanja;8. Marketing mix na turističkom tržištu - proizvod;9. Marketing mix na turističkom tržištu - cijena;10. Marketing mix na turističkom tržištu - distribucija;11. Marketing mix na turističkom tržištu - promocija;12. Marketing mix na turističkom tržištu - ljudi;13. Marketing mix na turističkom tržištu – pojavni oblici;14. Marketing mix na turističkom tržištu - procesi;15. Presentacije seminarskih radova.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira turizam u kontekstu savremenih usluga i njihovim specifičnostima;• student identifikuje sve tipove marketing okruženja;• student objašnjava povezanost i međudjelovanje svih elemenata marketing miksa; Vještine: <ul style="list-style-type: none">• student samostalno analizira ponašanje korisnika turističkih		

	<p>usluga;</p> <ul style="list-style-type: none"> student procjenjuje proces istraživanja marketinga u turizmu; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> student samostalno tumači proces segmentiranja, izbor ciljnih tržišta i pozicioniranja. 																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij:</p> <p>Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 2 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Babić-Hodović Vesna, Marketing usluga, Ekonomski fakultet u Sarajevu, 2010 Bakić Ognjen, Marketing u turizmu, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2010 <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Materijali koji će biti dostavljeni studentima 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: T-468-3	Naziv predmeta: Praksa u turizmu		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni predmet			
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	<p>Cilj predmeta Praksa u turizmu je osigurati studentima stjecanje praktičnih znanja i vještina na konkretnim poslovima u turističkim preduzećima, odnosno turističkim agencijama i/ili ugostiteljskim objektima, te u ostalim turističkim preduzećima. Kroz praksu studenti se upoznaju sa strukturom i organizacijom rada u turističkim preduzećima, principima organizacije i timskog rada, samostalno rade na rješavanju jednostavnijih zadataka i pripremaju izvještaj o obavljenoj praksi. U okviru prakse u hotelima, studenti će se upoznati sa procesom pružanja usluga smještaja, pripreme i pružanja usluga hrane i pića, kongresa, wellnessa, te ostalih procesa. U okviru prakse u turističkim agencijama, studenti će se upoznati sa procesom posredovanja u putovanjima odnosno turizmu. Studenti će se upoznati sa obavljanjem poslova posredništva, koordinacije i organizacije na turističkom tržištu.</p>		
Tematske jedinice:	<p>Organizacija i menadžment procesne funkcije pripreme i pružanja usluga smještaja, pripreme i pružanja usluga prehrane i točenja pića i ostalih podržavajućih procesnih funkcija. Organiziranje i sklapanje ugovora o prijevozu, ugovora vezanih uz boravak turista u nekom kraju, te pružanju drugih usluga svojim klijentima i učesnicima turističkog prometa.</p>		
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none">• student opisuje organizaciju rada u turističkom preduzeću,• student opisuje principe organizacije i rada u timu;• student uspoređuje prethodno stečena teoretska znanja sa stvarno stečenim praktičnim znanjima;• student uspoređuje ona područja stvarno stečenih praktičnih znanja i iskustava sa osobnim afinitetima za buduće zanimanje i područje rada; <p>Vještine: student primijenjuje stečeno teoretsko znanje u rješavanju praktičnih problema iz područja organizacije i provođenja procesa smještaja, prehrane i pića, wellnessa, animacije, sporta te</p>		

	<p>kongresnih usluga;</p> <ul style="list-style-type: none">• student primijenjuje stečeno teoretsko znanje u rješavanju praktičnih problema iz područja posredovanja u putovanjima, odnosno turizmu; <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student preuzima odgovornost za izvršenje povjerenih zadataka;• student stiče praksu samostalnog izvještavanja o realiziranim aktivnostima;
Metode izvođenja nastave:	Praktičan rad.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praktičan rad. Na osnovu propisane dokumentacije, a prema unaprijed utvrđenim rokovima i rasporedu izvršenja prakse, student je obavezan izvršiti određen broj sati prakse. Obaveza je studenta voditi dnevnik prakse i izraditi završni izvještaj.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: TG-412-3	Naziv predmeta: Završni rad I ciklusa studija		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita:6
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30 Konsultativna nastava i nenastavni oblici rada (analiza literaturnih izvora, pisanje rada i prezentacija rezultata)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa metodologijom izrade završnog rada I ciklusa studija, sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina potrebnih za samostalni rad, te osposobljavanje za integrisanje znanja stečenog u toku studija u procesu obrade unaprijed definisane teme.		
Tematske jedinice:	- Metodologija izrade završnog rada I ciklusa studija; - Izrada radne verzije završnog rada I ciklusa studija; - Elaboracija radne verzije završnog rada I ciklusa studija; - Izrada finalne verzije završnog rada I ciklusa studija.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student/-ica navodi relevantne činjenice o odabranoj temi završnog rada;• objašnjava metodologiju korištenu u izradi završnog rada Vještine: <ul style="list-style-type: none">• student/-ica koristi geografsku terminologiju na adekvatan način;• demonstrira sve oblike geografske pismenosti;• kreira kartografske i druge grafičke sadržaje relevantne za odabranu temu;• citira relevantne literaturne izvore na propisan način. Kompetencije: <ul style="list-style-type: none">• student/-ica kritički prosuđuje o relevantnosti i vjerodostojnosti dostupne literature i izvora podataka;• koristi primjerene istraživačke metode;• strukturira tekstualni dio rada na koherentan i funkcionalno opravdan način.		

Metode izvođenja nastave:	Konsultativna nastava i samostalni istraživačko-kreativni rad studenta uz superviziju mentora.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Pisani rad	Max. bodova 50	Uslov 27
	Završni ispit (odbrana završnog rada)	50	27
	UKUPNO	100	55
	Ocjenjivanje: Ocjena	Broj bodova	
	Uspješno odbranio/-la	55 – 100	
	Nije odbranio/-la	< 55	
Literatura²:	Literatura koja tretira problematiku završnog rada I ciklusa studija.		

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-430-3	Naziv predmeta: Geokološki i turistički aspekti u regionalnom i prostornom planiranju		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	<ul style="list-style-type: none">- upoznavanje i sticanje znanja studenata o mogućim implikacijama aktivnosti u prostoru na životnu sredinu kroz analizu istih po prostorno-planerskim kategorijama;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o studijama uticaja na okoliš i njihovoj implementaciji na različitim nivoima regionalnog i prostornog planiranja;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o mogućnostima inkorporiranja turističkih sadržaja u regionalnom i prostornom planiranju;- upoznavanje i sticanje znanja studenata o strategijama turističkog razvoja i njihovoj implementaciji na različitim nivoima regionalnog i prostornog planiranja;- upoznavanje studenta sa konceptima turističkog planiranja na različitim nivoima.		

<p>Tematske jedinice:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prostorno planiranje – pojam, definicije i značaj. Regionalno planiranje –pojam, definicije i značaj. Prostorno-planerske kategorije i koncept planiranja. 2. Vrste regionalnih i prostornih planova. Regionalni i prostorni planovi opće namjene. Regionalni i prostorni planovi posebne namjene namjene. 3. Geokološki aspekti regionalnog i prostornog planiranja – pojam, definicije i značaj. Geokološki aspekti planiranja u prostornim planovima opće namjene. Geokološki aspekti planiranja po pojedinačnim prostorno-planerskim kategorijama. 4. Geokološki aspekti planiranja u prostornim planovima posebne namjene. Geokološki aspekti planiranja po pojedinačnim prostorno-planerskim kategorijama. 5. Geokološki aspekti planiranja u regionalnim planovima opće i posebne namjene. Geokološki aspekti planiranja po planerskim kategorijama. 6. Studije uticaja na okoliš – pojam, struktura i značaj. Vrste studija uticajana okoliš. Primjena studija uticaja na okoliš u regionalnom i prostornom planiranju. 7. Prvi test 8. Turistički aspekti regionalnog i prostornog planiranja – pojam, definicije i značaj. Metodološki koncept valorizacije turističkih potencijala u regionalnim i prostornim planovima opće i posebne namjene. 9. Turistički aspekti planiranja u prostornim planovima opće namjene. Turistički aspekti planiranja po pojedinačnim prostorno-planerskim kategorijama. 10. Turistički aspekti planiranja u prostornim planovima posebne namjene. Turistički aspekti planiranja po pojedinačnim prostorno-planerskim kategorijama 11. Turistički aspekti planiranja u regionalnim planovima opće i posebne namjene. Turistički aspekti planiranja po pojedinačnim prostorno-planerskim kategorijama. 12. Turističko planiranje – pojam, definicije i značaj. Vrste turističkog planiranja. Planiranje koncepcije nacionalnog turističkog razvoja. 13. Planiranje koncepcije regionalnog turističkog razvoja. Planiranje turističke destinacije. 14. Strategije turističkog razvoja - pojam, struktura i značaj. Vrste strategija turističkog razvoja. 15. Primjena strategija turističkog razvoja u regionalnom i prostornom planiranju.
----------------------------------	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-
MATEMATIČKI FAKULTET

Obrazac

Stranica 2 od 3

Ishodi učenja:

Znanje:

- student razumije i analizira osnovne geokološke koncepte prostornog i regionalnog planiranja, kao i regionalnih i prostornih planova;
- student razumije i analizira osnovne turističko-resursne koncepte prostornog i regionalnog planiranja, kao i regionalnih i prostornih planova.

Vještine:

- student samostalno procjenjuje značaj i ulogu geokoloških i turističkih resursa u regionalnom i prostornom planiranju;

Kompetencije:

- student samostalno analizira i tumači studije uticaja na okoliš;

**Metode izvođenja
nastave:**

Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje);
istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza
(vježbe).

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja – kriterij:																																									
	<table><thead><tr><th>Kriterij</th><th>Poeni</th><th>Uslov</th></tr></thead><tbody><tr><td>1. Pohađanje nastave</td><td>5</td><td>3</td></tr><tr><td>2. Angažman na nastavi</td><td>5</td><td>3</td></tr><tr><td>3. Test tokom kursa</td><td>40</td><td>22</td></tr><tr><td>4. Pisani rad (seminarski rad)</td><td>10</td><td>6</td></tr><tr><td>5. Završni ispit</td><td>40</td><td>21</td></tr><tr><td>U k u p n o</td><td>100</td><td>55</td></tr></tbody></table> Ocjenjivanje: <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>ECTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>66 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>Ⓕ, FX) nedovoljan</td><td>< 55</td></tr></tbody></table>	Kriterij	Poeni	Uslov	1. Pohađanje nastave	5	3	2. Angažman na nastavi	5	3	3. Test tokom kursa	40	22	4. Pisani rad (seminarski rad)	10	6	5. Završni ispit	40	21	U k u p n o	100	55	Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	66 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	Ⓕ, FX) nedovoljan
Kriterij	Poeni	Uslov																																								
1. Pohađanje nastave	5	3																																								
2. Angažman na nastavi	5	3																																								
3. Test tokom kursa	40	22																																								
4. Pisani rad (seminarski rad)	10	6																																								
5. Završni ispit	40	21																																								
U k u p n o	100	55																																								
Ocjena	ECTS ocjena	Broj bodova																																								
10	(A) izvrstan	95 - 100																																								
9	(B) odličan	85 - 94																																								
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																																								
7	(D) dobar	66 - 74																																								
6	(E) dovoljan	55 - 64																																								
5	Ⓕ, FX) nedovoljan	< 55																																								
Literatura²:	OBAVEZNA LITERATURA: <ol style="list-style-type: none">Đug, S., Drešković, N. (2010): Zaštićena područja Bosne i Hercegovine. Čapljina.Đorđević, D., Tošić, B. (2012): Regionalno planiranje i razvoj. Prirodno-matematički fakultet. Novi Sad.Grupa autora (2012): Prostorni plan Federacije Bosne i Hercegovine. Urbanistički zavod BiH, IPSA Sarajevo, Ekoplan Mostar. Sarajevo – Mostar. PREPORUČENA LITERATURA: <ol style="list-style-type: none">Grupa autora (2012 – 2013): Prostorni plan nacionalnog parka Una. Urbanistički zavod BiH. Sarajevo – Bihać.Drešković, N., Pobrić, A., Đug, S. (2015): Turizam i potencijali - Planinska područja Bjelašnica, Treskavica, Visočica. Prirodno- matematički fakultet. Sarajevo.																																									

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-467-3	Naziv predmeta: Menadžment događaja		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Cilj predmeta Menadžment događaja je da se studenti upoznaju sa naprednim tehnikama i aktivnostima koji su neophodni za planiranje, promociju, uspešnu realizaciju i evaluaciju događaja. Cilj predmeta ogleda se u sticanju praktičnih znanja, vještina i sposobnosti za kreativno programiranje događaja, upravljanje i organizaciju događaja, upoznavanje sa finansijskim aspektima događaja, kao i kontrolu kvaliteta događaja.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Definicija i koncept događaja;2. Određivanja uloge i značaja događaja u turizmu;3. Vrste i oblici događaja u turizmu;4. Motivi i potrebe savremenog gosta i njihova povezanost sa događajima u turizmu;5. Marketing menadžment događaja u turizmu;6. Planiranje događaja u turizmu;7. Prva provjera znanja;8. Organizovanje događaja u turizmu;9. Menadžment ljudskih potencija događaja u turizmu;10. Menadžersko vođenje događaja u turizmu;11. Menadžersko kontrolisanje i evaluacija događaja u turizmu;12. Metode mjerenja efekta događaja u turizmu;13. Mjerenje i određivanje ekonomskih efekata događaja u turizmu;14. Perspektive i razvoj događaja u regiji;15. Analiza studija slučaja.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• Student usklađuje i primjenjuje teoriju, metode i procese planiranja i organizovanja događaja u turizmu;• student koristi stečena znanja u kreiranju analitičkog i kritičkog mišljenja o osnovnim vrstama i oblicima događaja u turizmu;		

	<p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student razvija kritički odnos, komunikativnost, kreativnost i odgovornost za sopstvene projekte; • student razvija sposobnost timskog rada i komunikacije sa neposrednim i širim socijalnim okruženjem; • student razvija sposobnosti za komuniciranje sa internim i eksternim stejkholderima događaja, kao i prenošenje neophodnih informacija i znanja potrebnih za efikasnije i efektivnije ostvarivanje ciljeva događaja. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • student mjeri i ocjenjuje efekte događaja u turizmu. 																					
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).</p>																					
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 2 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Getz, D. (2007). Event Studies: Theory, research and policy for planned events. London: Routledge. 2. Van der Vagen, Lin; Karlos, Brenda R. (2010). Event management – Upravljanje događajima u turizmu, kulturi, biznisu i sportu. Mate Beograd. 3. Đukić-Dojčinović, V. (2005). Kulturni turizam-menadžment i razvojne strategije. Beograd: KLIO. 4. Andrejević, A., & Grubor, A. (2007). Menadžment događaja. Sremska Kamenica: Fabus. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bjeljic, Ž. (2010). Turističke manifestacije u Srbiji. Beograd: GI "Jovan 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Sena visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

Cvijić", SANU, Posebna izdanja, knjiga 82.1.
2. Materijali koji će biti dostavljeni studentima

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-408-3	Naziv predmeta: Prostorno upravljanje turističkim destinacijama		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Osposobljavanje studenata za shvatanje i razumijevanje pojma turističke destinacije i njihovih klasifikacija. Razumijevanje životnog ciklus destinacije. Shvatanje suštine procesa upravljanja turističkom destinacijom povezanom s geografskim preduvjetima i njihov uticaj na turistička kretanja i turistički promet. Izrada studije slučajeva turističkih destinacija		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Geoprostorne komponente turizma i menadžmenta2. Različiti pristupi proučavanja turizma; destinacije i risorti3. Životni ciklus destinacije: Istraživanje, uključenost, razvoj, konsolidacija, stagnacija, pad ili podmlađivanje4. Current capacity turističkog prostora5. Turistička valorizacija geografskog prostora: ruralni i urbani prostor i primjerene vrste turizma, ekstremni prostori i turizam6. Destinacijski i risort turizam: otoci risort obala, ski risort, samostalna naselja - risort, destinacijski risorti, all-inclusive risort, rekreacijski risort7. Geoprostorni aspekt destinacija: geoparkovi, edukacijske staze, tematske staze, europske pješačke staze, europske biciklističke staze8. Turizam glavnih gradova: Case study Prag9. Vjerski turizam: Case study Medjugorje10. Avanturistički turizam: Case study Nepal11. Očuvanje geoprostora: Case study Galapagos12. Urbani turizam: Case study Dubai; Ruralni turizam: Case study Istra13. Saturacija (zasićenje) turističke destinacije: Case study Bali14. Revitalizacija turističke destinacije: Case study Rio de Janeiro;15. Problemi u turističkoj destinaciji: Case study Yemen		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira sve prostorne aspekte geosfera na Zemlji i određuje moguće vrste turizma• student identifikuje sve bitne elemente prirodne sredine i		

	<p>identificira potencijale za razvoj određene vrste turizma</p> <ul style="list-style-type: none">• student objašnjava povezanost i međudjelovanje opterećenosti prostora turističkim djelatnostima• Izračunava CC određenih prostora <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno kreira turističko putovanje sukladno željama kupaca• student procjenjuje povoljnost fizičkogeografskih i društvenogeografskih faktora na nekom području sukladno potrebama razvoja u turizmu <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">• student samostalno tumači predispozicije u razvoju turizma nekog područja• Sudjeluje u izradi master planova razvoja turizma• student valorizira određeni geoprostor s prirodno-geografskih i historijsko-geografskih osobitosti za razvoj turizma• student valorizira materijalnu, nematerijalnu baštinu za razvoj turizma																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 3 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table><thead><tr><th>Ocjena</th><th>E CTS ocjena</th><th>Broj bodova</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>(A) izvrstan</td><td>95 - 100</td></tr><tr><td>9</td><td>(B) odličan</td><td>85 - 94</td></tr><tr><td>8</td><td>(C) vrlo dobar</td><td>75 - 84</td></tr><tr><td>7</td><td>(D) dobar</td><td>65 - 74</td></tr><tr><td>6</td><td>(E) dovoljan</td><td>55 - 64</td></tr><tr><td>5</td><td>(F,FX) nedovoljan</td><td><55</td></tr></tbody></table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>1. Boniface B., Cooper C., 2005.: Worldwide Destinations Casebook The geography of travel and tourism, Elsevier</p>																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

Butterworth-Heinemann

2. Dobre, R. Rusković, P., Čivljak, M., 2004: Menadžment turističke destinacije, Visoka škola za turistički menadžment, Šibenik.

3. Phillip G. Davidoff: Primarily for Travel & Tourism majors in a Geography course. Also may be useful for non-majors seeking familiarity with geography, Prentice Hall PTR, 1995. 4. David W. Howell, Jan Van Harssel, Marcena Hansen-Hoyt: Discovering Destinations: A Geography Workbook for Travel and Tourism

Dopunska:

5. Discovering Destinations: A Geography Workbook for Travel and Tourism

6. David W. Howell, Jan Van Harssel, Marcena Hansen-Hoyt - 1999

7. Tourism: Change, Impacts, and Opportunities

8. Geoffrey Wall, Alister Mathieson - 2006

9. J. Christopher Holloway: Marketing for Tourism

10. Stephen Wynn Williams Tourism Geography, Taylor & Francis, 2000.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
OPIS PREDMETA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: T-427-3	Naziv predmeta: Oblici komunikacije u turizmu		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: Izborni predmet	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Ciljevi predmeta:	Komunikacija u turizmu je od velike važnosti. Turizam dovodi do toga da ljudi putuju u druge zemlje, tako se susreću sa različitim kulturama. Kako bi komunikacija bila uspješnija potrebne su dobre komunikacijske vještine. Kako bi se potaknulo potencijalnog turistu na putovanje veliku ulogu ima promocija. Ona svojim metodama i sredstvima približava destinaciju i usluge turistu. Korištenjem uvjerljive komunikacije utječe se na stav pojedinca. Cilj predmeta je upoznati studente sa svim oblicima komunikacije u turizmu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Pojam i oblici komunikacije;2. Interna i eksterna komunikacija;3. Turizam i turističko tržište;4. Pisana promotivna komunikacija u turizmu;5. Govorna promotivna komunikacija u turizmu;6. Neposredna komunikacija sa turistom;7. Prva provjera znanja;8. Obilježja savremenog turizma;9. Uloga komunikacije u savremenom turizmu;10. Turizam i informacijsko-komunikacijska tehnologija;11. Pojam društvenih mreža;12. Savremeni načini i budućnost komunikacije u turizmu;13. Poslovno komuniciranje u turizmu;14. Značaj komunikacijskih vještina u edukaciji kadrova u turizmu;15. Prezentacije seminarskih radova.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• student kritički analizira sve oblike komunikacije u turizmu; Vještine: <ul style="list-style-type: none">• student samostalno identifikuje načine promocije destinacije;		

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborate studijskog programa

Obrazac SP1

Stranica 2 od 229

Stranica 2 od 229

	<p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> student samostalno tumači metode i sredstva približavanja destinacije i usluge turistu. 																					
Metode izvođenja nastave:	Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).																					
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja – kriterij: Prisustvo predavanjima i vježbama: max 5 – min 3 boda Aktivnost na nastavi: max 5 – min 2 boda Seminarski rad na odabranu temu: max 10 – min 6 bodova Parcijalni testovi tokom semestra: max 40 – min 22 boda Završni ispit na kraju semestra: max 40 – min 22 boda Ukupno 100 bodova, uslov za prolaz: 55 bodova</p> <p>Ocjenjivanje:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>E CTS ocjena</th> <th>Broj bodova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>(A) izvrstan</td> <td>95 - 100</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>(B) odličan</td> <td>85 - 94</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>(C) vrlo dobar</td> <td>75 - 84</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>(D) dobar</td> <td>65 - 74</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>(E) dovoljan</td> <td>55 - 64</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>(F,FX) nedovoljan</td> <td><55</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova	10	(A) izvrstan	95 - 100	9	(B) odličan	85 - 94	8	(C) vrlo dobar	75 - 84	7	(D) dobar	65 - 74	6	(E) dovoljan	55 - 64	5	(F,FX) nedovoljan	<55
Ocjena	E CTS ocjena	Broj bodova																				
10	(A) izvrstan	95 - 100																				
9	(B) odličan	85 - 94																				
8	(C) vrlo dobar	75 - 84																				
7	(D) dobar	65 - 74																				
6	(E) dovoljan	55 - 64																				
5	(F,FX) nedovoljan	<55																				
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Čavlek N.; Bartoluci M.; Prebežac D.; Kesar O.; i saradnici (2011.). Turizam -ekonomske osnove i organizacijski sustav. Školska knjiga, Zagreb Grbac B. (2006.). Identitet marketinga. Rijeka, Solutio Kesić T. (2003.). Integrirana marketinška komunikacija. Zagreb, Opinio d.o.o. Knežević Š. (2011.). Komuniciranje u turizmu. Zadar, Redak <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Materijali koji će biti dostavljeni studentima. 																					

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

**OSTALA DOKUMENTACIJA U SKLADU SA PRAVILNIKOM
O POSTUPKU PREDLAGANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH
I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I
NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA NA UNIVERZITETU
U SARAJEVU**

ČLAN 5: (Dokumentacija o kadrovskim uvjetima)

Opis kadrovskih uvjeta:

- Ime i akademske reference osoba angažovanih u realizaciji studija

U tabeli 1. dat je popis nastavnog osoblja za realizaciju nastavnog procesa na predloženom studijskom programu Turizam na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu. U nastavno-naučnom procesu uključeno je 7 redovnih profesora, 10 vanrednih profesora, 4 docenta, 2 viša asistenta, 2 asistenta i 1 stručni saradnik. Osoblje Odsjeka za geografiju koje realizira nastavu na ovom čine 5 redovnih profesora, 7 vanrednih profesora, 3 docenta, 2 viša asistenta, i 2 asistenta. Pored nastavnog osoblja Odsjeka za geografiju su navedeni i profesori drugih odsjeka ili institucija u Bosni i Hercegovini i regiji (u tabeli označeni sa *).

Nastavno osoblje Odsjeka za geografiju pored znanja iz matičnih oblasti, posjeduje i pedagoška znanja i vještine, te je u potpunosti osposobljeno za upotrebu modernih tehnoloških sredstava u nastavi. Reference svih članova akademskog osoblja Odsjeka, kao i vanjskih saradnika dostupne su na web stranici Odsjeka (<https://geografija.pmf.unsa.ba/nastavno-osoblje/>).

Tabela 1. Nastavno osoblje u realizaciji nastavnog procesa na predloženom studijskom programu Turizam

R.b.	PREZIME	IME	ZVANJE/RADNO MJESTO	STRUČNA SPREMA	NAUČNA OBLAST/I /INSTITUCIJA
1	Avdić	Aida	viši asistent	MR	Društvena geografija i Turizam
2	Avdić	Boris	docent	DR	Regionalna geografija i Geografija u obrazovanju
3	Banda	Amra	docent	DR	Turizam i Geoekologija
4	Bidžan-Gekić	Aida	vanredni profesor	DR	Regionalna geografija
5	Čaušević	Amra	vanredni profesor	DR	Turizam
6	Drešković	Nusret	redovni profesor/dekan	DR	Fizička geografija i GIS
7	Durmišević	Belma	asistent	MR	Regionalna geografija i Geografija

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborate studijskog programa

Obrazac SP1

Stranica 2 od 229

Stranica 2 od 229

					u obrazovanju
8	Džaferagić	Ahmed	viši asistent	MR	Fizička geografija i Geologija
9	Gekić	Haris	vanredni profesor	DR	Društvena geografija
10	Hrelja	Edin	vanredni profesor	DR	Fizička geografija i Geoekologija
11	Korjenić	Aida	vanredni profesor	DR	Fizička geografija
12	Mirić	Ranko	redovni profesor	DR	Regionalna geografija i Turizam
13	Nezirović	Senada	vanredni profesor	DR	Regionalna geografija i Turizam
14	Nurković	Rahman	redovni profesor	DR	Društvena geografija
15	Operta	Mevlida	redovni profesor	DR	Geologija
16	Osmanović	Muniba	asistent	MR	Turizam i Geoekologija
17	Pobrić	Alma	redovni profesor	DR	Društvena geografija
18	Sivac	Amina	docent	DR	Regionalno i prostorno planiranje i GIS
19	Škaljić	Emir	laborant/sekretar	SSS	-
20	Stojanović	Biljana	bibliotekar	VSS	-
21	Žunić	Lejla	vanredni profesor	DR	Turizam
22	Čunjalo*	Fikret	vanredni profesor	DR	Odsjek za matematičke i kompjuterske nauke Univerzitet u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet
23	Musa*	Snježana	redovni profesor	DR	Sveučilište u Mostaru
24	Smajić*	Mirza	vanredni profesor	DR	Fakultet političkih nauka Univerzitet u Sarajevu
25	Peštek*	Almir	redovni profesor	DR	Univerzitet u Sarajevu - Ekonomski fakultet
26	Aljović*	Nadira	vanredni profesor	DR	Univerzitet u Zenici Prirodno-matematički fakultet Univerzitet u Sarajevu
27	Bujak*	Edin	docent	DR	Filozofski fakultet Univerzitet u Sarajevu
28	Božović	Tena	docent	DR.	Turizam
29	Radulović	Snežana	Redovni profesor	DR.	Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Republika Srbija

Izvor: <http://geografija.pmf.unsa.ba/nastavno-osoblje/>

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborate studijskog programa

Obrazac SP1

Stranica 3 od 229

Stranica 3 od 229

Procjena optimalnog broja studenata koji se mogu upisati na studij

Na osnovu analize projekcija potreba tržišta rada, kadrovskih uvjeta i prostornih kapaciteta procjena optimalnog broja studenata koji se mogu upisati na predloženi studijski program prvog ciklusa Turizam bi bila slijedeća:

Tranjanje studija: 4 godine		Studijski program Turizam				
Akadska godina:	A	B	C	D	E	
2024/25	41	25	5	10	1	

Legenda: A – ukupan broj mjesta za upis u prvu godinu I ciklusa na studijski program Turizam; B – Redovni studij - troškove studija snosi osnivač; C – Redovni Studij - troškove studija snose sami studenti; D – Vanredni studij ; E – Strani državljani

ČLAN 6: (Dokumentacija o prostornim uvjetima i opremi)

Prostorni kapaciteti i naučno-istraživačka oprema za obavljanje naučno-istraživačkih aktivnosti i realizaciju nastavnog procesa na Odsjeku za geografiju je usklađena sa važećim Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo. U dijelu Prostorni resursi trećeg poglavlja dokumenta Preporuke Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH, kojeg je 30.01.2012. godine donijela Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta uz saglasnost Upravnog odbora, (dostupno na linku: http://hea.gov.ba/Dokumenti/dokumenti_agencije/?id=3323), stoji: „Kako bi se obezbijedilo da prostorije kapacitetom, strukturom i opremom odgovaraju specifičnostima studijskih programa koji se realiziraju na ustanovi, nadležni obrazovni organ bi trebao propisati kvantitativne kriterije za prostorne kapacitete, i to:

- minimum potrebnog korisnog učioničkog prostora za jednog studenta prema naučnoj oblasti i minimum potrebnog prostora za akademsko osoblje,

- optimalne nastavne linije ili grupe u pogledu broja studenata na predavanjima i broja studenata u grupi za izvođenje vježbi i rada na seminarima na nastavnim predmetima i

- druge kvalitativne ili kvantitativne kriterije u cilju kvalitetnijeg rada visokoškolske ustanove (prostori osvijetljeni, suhi, po potrebi klimatizirani, izolirani od buke, nesmetan pristup i kretanje invalidnim licima kroz objekat visokoškolske ustanove i sl.).”

Sve mjere navedene u preporukama propisane su Odlukom kojom se utvrđuju Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo koju je

 <p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET</p> <p style="text-align: center;">OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborate studijskog programa</p>		Obrazac SP1
		Stranica 4 od 229
		Stranica 4 od 229

Vlada Kantona Sarajevo donijela na 15. sjednici održanoj 11.04.2019. godine (dostupno na linku:

<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2021-10/Standardi%20i%20normativi.pdf>).

Tabela 3. Prostorni kapaciteti Odsjeka za geografiju

Red. broj	Prostorija	Raspoloživi prostorni kapaciteti
1.	Kancelarijski prostor	23 (12x18m ²) (11x15m ²)=381 m ²
2.	Sala za nastavu(201,205,401,611)	305 m ²
3.	Praktikumi za nastavu(419,521,616, 502)	90 m ²
4.	GIS centar	65 m ²
5.	Praktikum za GIS	30 m ²
6.	Biblioteka	75 m ²
7.	Čitaonica	35 m ²
8.	Šefovska soba(sala za sastanke)	36 m ²
9.	Centar za primjenjena geografska istraživanja	54m ²
10.	Kartografska zbirka	15 m ²
11.	Geološke prostorije(učionica)	140 m ²
12.	Institut za regionalno i prostorno planiranje i društvena istraživanja	20m ²
13.	Laboratorija za fizičko-geografska istraživanja(hidrološka, pedološka, klimatološka)	45m ²
14.	Laboratorija za geološka istraživanja	15 m ²
15.	Prostorija za rentgen i mineraloško-petrografska istraživanja	15 m ²
16.	Prostorija za skladištenje opreme, hemikalija, geoloških uzoraka i potrošnog materijala za laboratorijske analize	30 m ²
17.	UKUPNO	1351 m²

U skladu sa dosadašnjom praksom naučno-istraživačkih aktivnosti i realizacije nastavnog procesa na Odsjeku za geografiju, raspoloživi prostorni kapaciteti su dovoljni za neometanu realizaciju predloženih nastavno-naučnih aktivnosti.

Sale, kabineti i praktikumi za nastavu su opremljeni osnovnim didaktičkim pomagalicama kao što su: table, panoji za pisanje, vizuelna pomagala poput TV-a, projektora sa platnom, pametnih tabli, umreženih računara itd. Također, učionice Odsjeka opremljene su i drugim didaktičkim sredstvima, dok su u prostorijama biblioteke i čitaonice studentima i nastavnicima na raspolaganju udžbenici, knjige, brošure, praktikumi itd.

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborate studijskog programa

Obrazac SP1

Stranica 5 od 229

Stranica 5 od 229

Pored opreme koja se koristi kao didaktička pomagala u nastavnom procesu, Odsjek za geografiju raspolaže sa značajnom opremom koja se koristi za rad na terenu kao i za laboratorijska istraživanja unutar: naučno-istraživačkih laboratorija, naučno-istraživačkih praktikuma, naučno-istraživačkih centara i instituta Odsjeka za geografiju. Pored opreme kojom se ranije raspolagalo (za terenske opervacije prostora), na Odsjeku za geografiju, u 2022. godini, nabavljena je oprema za terensku i laboratorijsku analizu geoloških, geomorfoloških, pedoloških, hidroloških i meteoroloških elemenata (osnovnih fizičkih i hemijskih analiza) životne sredine, te analizu kvalitete istih. Za hidrološka istraživanja Odsjek za geografiju raspolaže sa: digitalnim prenosnim trokanalnim multimetar sa elektrodama za pH, provodljivost i rastvoreni kisik, spektrofotometarom s referentnom tehnologijom detektora (RDT), termoblokom za digestiju uzoraka - koristi se prije analize fotometrije, kivetnim testovima, dejonizatorom vode, te trinokularnim sistemom za mjerenje BPK-a u vodi i podpulnim inkubatorom za BPK sistem. Za pedološka istraživanja i naučno-nastavni proces koristi se sljedeća oprema: svrdla Edelman za uzorkovanje tla, sistem za digestiju uzoraka po Kjeldahl metodi, sistem za automatsku destilaciju i titraciju po Kjeldahl metodi. Također, za geološka istraživanja koristi se: polarizacijski mikroskop u svrhu identifikacije i vizualizacije uzoraka minerala i stijena. Također, u svrhu naučno-istraživačkih aktivnosti i nastavnog procesa Odsjek za geografiju raso+polaže sa sutomatskom meteorološkom stanicom koja se koristi za meteorološka i klimatološka istraživanja. Automatska meteorološka stanica raspolaže sensorima za mjerenje strukture i količine padavina, sunčevog zračenja, temperatura zraka, zračnog pritiska, brzine i pravca vjetrova, kao i količine gasova i čestica u zraku (SO₂, CO₂, NO₂, NO_x i PM 10 i PM 2.5).

Pored navedene opreme, Odsjek za geografiju raspolaže sa potrebnom geoinformatičkom opremom neophodnom za: daljinsku detekciju prostora, prikupljanje prostornih podataka, kreiranje baza podataka, te geoinformatičku i kartografsku obradu prostornih podataka. Raspoloživa geoinformatička oprema instalirana u GIS centru, GIS laboratoriji i Centru za primjenjena geografska istraživanja je: dron DJI P4 Multispectral, ploter Canon image PROGRAF TM-300 Tx-3100 MFP i skener A0 Z36, te veći broj desktop računara i laptopa posljednje generacije.

Oprema za daljinsku detekciju se koristi za naučno-istraživačke i naučno-nastavne potrebe Odsjeka za geografiju. DJI Phantom 4 Multispectral je visoko precizni dron s integriranim multispektralnim sistemom za snimanje namjenjen za daljinsku detekciju prostora. DJI Phantom 4 Multispectral dron se koristi za praćenje i istraživanje poljoprivrednih površina, praćenje stanja i zdravlja biljaka, praćenje promjena vegetacionog pokrivača, praćenje promjena u okolišu, praćenje poplava i druga terenska istraživanja.

Skener i ploter Canon se koristi u svrhu visokorezolutnog skeniranja raspoloživih kartografskih izvora podataka, u cilju njihove digitalizacije, geovizualizacije i dalje geoinformatičke obrade.

Desktop računari se koriste za kabinetski rad, prikupljanja i geoinformatičke obrade većeg broja prostornih podataka, dok se laptopi koriste za prikupljanje i procesiranje prostornih podataka tokom rada na terenu.

Tokom posljednjih godina izvršeno prostorno uređivanje i klimatizacija gotovo svih sala,

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborate studijskog programa

Obrazac SP1

Stranica 6 od 229

Stranica 6 od 229

kabineta i praktikuma za nastavu studenta, u cilju prilagođavanja uslova izvođenja nastavnog procesa sa Univerzitetima na međunarodnom nivou. Također, izvršeno je prostorno uređivanje i opremanje sa potrebnom opremom: Laboratorija za fizičkogeografska istraživanja, Laboratorije za primjenjena geografska istraživanja, GIS centra i Kartografskog centra Odsjeka za geografiju.

Kompletan prostor Odsjeka za geografiju je pokriveni wi-fi signalom, te je dostupan kako za osoblje, tako i za studente Odsjeka za geografiju.

U cilju omogućavanja dostupnosti informacija, Odsjek za geografiju redovno održava i ažurira web-stranicu Odsjeka (<http://geografija.pmf.unsa.ba/>). Web stranica omogućava studentima i ostalim zainteresiranim kandidatima informacije o studiju, nastavnim planovima, nastavnom osoblju, rasporedu sati, ispitnim terminima i ostalim informacijama u domenu nastavnog procesa, međunarodne saradnje i naučnoistraživačkog rada.

ČLAN 7: (Dokumentacija o finansijskim sredstvima za izvedbu studijskog programa)

Predloženi studijski program Turizam na prvom ciklusu studija ne predstavlja komercijalni studijski program. Visina školarine određena odgovarajućim odlukama vlade KS.

Školarine predstavljaju budžetske prihode. Prema progamskim analizama, zbog inoviranja svih studijskih programa na Odsjeku za geografiju, predviđeno je da će se ukupna opterećenja nastavnika i saradnika u nastavno-naučnom procesu smanjiti ili ostati na dosadašnjem nivou, te time neće biti potrebna ni dodatna sredstva iz budžeta KS u odnosu na dosadašnje finansiranje.

Cijena programa i finansijska kalkulacija

Kalkulacija za 41 upisanih kandidata

Visina školarine po studentu 1.300,00 KM	41 X 1.300,00 = 53.300,00 KM			
	Jedinica	Broj jedinica	Jedinična cijena (KM) bruto	Trošak (bruto) KM
1. Ljudski resursi			bruto	bruto
1.1 Honorari (bruto iznosi)				
1.1.1. Voditelj programa/Akademski koordinator	mjesec			
1.1.2. Predavači	čas			
1.1.2.1. Predavanja	čas	78	147,00	11.466,00
1.1.2.2. Vježbe	čas	80	46,50	3.720,00
1.1.3. Mentorstvo za izradu i odbranu završnog rada	student			
1.1.4. Članstvo u komisiji (2 člana po studentu)	student			
1.1.5. Administrator (upisnine, studentska služba, nastava, medicinsko nenastavno osoblje)	mjesec			
Ukupno - ljudski resursi				15.186,00
2. Oprema, nastavni proces				
2.1. Nastavni materijal (knjige, cd, potrošni materijal)	ukupno			
2.2. Laboratorije, terenska nastava	ukupno	41	100,00	4.100,00
2.2. Štampanje diploma	komad			
Ukupno - oprema, nastavni proces				
3. Ostali projektni troškovi (održavanje, kancelarijski materijal,...)				
3.1. Ostale usluge (održavanje, režijski troškovi)	Minimalno 15% ukupnog budžeta			7.995,00
3.2. Bankovna provizija				
3.3. Promocija programa				
3.4. Doprinosu Fondu za razvoj Univerziteta	10% od ukupnog budžeta			5.330,00
Ukupno - ostali projektni troškovi				
UKUPNO TROŠKOVI				32.611,00
PRIHODI				53.300,00
TOTAL				20.689,00

Napomena: Ne radi se o komercijalnom studijskom programu. Visina školarine određena odgovarajućim odlukama vlade KS. Školarine predstavljaju budžetske prihode. Zbog inoviranja svih studijskih programa na Odsjeku za geografiju, predviđeno je da će se ukupno opterećenje nastavnika i saradnika smanjiti ili ostati na istom nivou, te neće biti potrebna dodatna sredstva iz budžeta KS.

Broj: 01/01-220/2-2024

Datum: 01.02.2024. godine

Na osnovu člana 71. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22) i člana 115. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u skladu sa odredbom člana 7. Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, izdaje se

GARANCIJA

kojom Univerzitet u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet garantuje da će studijski program “Turizam”, studijski program “Zaštita životne sredine” i studijski program “Regionalno i prostorno planiranje” I, II i III ciklusa studija, te studijski program “Nastavnički smjer” I i II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta biti izvedeni do kraja za započetu generaciju studenata.

Ova garancija se izdaje u svrhu upotpunjavanja dokumentacije o finansijskim sredstvima za izvedbu studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu – Prirodno-matematičkom fakultetu.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Nusret Drešković

Dostaviti:

- Odsjek za geografiju
- Dosije Vijeća
- U predmet
- a/a

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

OBRAZAC za provjeru kompletosti prijedloga elaborate studijskog programa

Obrazac SP1

Stranica 8 od 229

Stranica 8 od 229

ČLAN 8: (Sadržaj plana osiguranja kvaliteta)

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa sadrži dokumentaciju na kojoj se temelji sistem osiguranja kvaliteta članice iz koje je vidljivo da predlagač studijskog programa planira postupke vrednovanja rada nastavnika i saradnika, praćenje ocjenjivanja vrednovanja dostupnosti resursa za proces učenja i podučavanja, vrednovanja podrške studentima, praćenja studentske prolaznosti, praćenja zadovoljstva svih vanjskih i unutrašnjih učesnika studijskog programa te njihovo informiranje o studijskom programu

- Opis postupka osiguranja kvaliteta studijskog programa

Sistem osiguranja kvaliteta na Prirodno-matematičkom fakultetu uređen je Pravilnikom o sistemu osiguranja kvaliteta Prirodno-matematičkog fakulteta I Pravilnikom o sistemu osiguranja I upravljanja kvalitetom Univerziteta u Sarajevu. Tijela Fakulteta odgovorna za uspostavu i provođenje sistema osiguranja kvaliteta su:

- Vijeće Fakulteta,
- Prodekan za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta,
- Odbor za osiguranje kvaliteta.

Navedena tijela međusobno saraduju u provođenju postupaka osiguranja i unapređenja kvaliteta u svim područjima djelovanja Fakulteta. U pojedinim područjima osiguranja kvaliteta učestvuju i druga tijela Fakulteta u okviru svojih nadležnosti.

Sistemom osiguranja i unapređenja kvaliteta upravlja Vijeće Fakulteta koje u okviru svojih nadležnosti donosi:

- odluke o prihvaćanju strategije razvoja, pravilnika, priručnika i procedura za osiguranje i unapređenje kvaliteta u svim područjima djelovanja Fakulteta,
- odluke o prihvatanju periodičnih planova i izvještaja Odbora,
- odluke o prihvatanju izvještaja o provedenoj internoj evaluaciji pojedinih studijskih programa,
- kao i druge odluke, planove, preporuke koje se tiču unapređenja kvaliteta u svim područjima djelovanja Fakulteta.

Prodekan za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta koordinira poslovima iz domena osiguranja kvaliteta, priprema normativne akte kojim se regulira sistem osiguranja kvaliteta na Fakultetu I pokreće inicijative za unapređenje kvaliteta rada.

Odbor za osiguranje kvaliteta Fakulteta, kao savjetodavno tijelo je nadležno da:

- planira strategije razvoja i unapređivanja kvaliteta cjelokupne djelatnosti Fakulteta (definiranje standarda kvaliteta, predlaganje politike i procedura vezanih za sistem kvaliteta, utvrđivanje i razvijanje indikatora kvaliteta uz uvažavanje općeprihvaćenih standarda u visokom obrazovanju);
- predlaže izvještaje o internoj evaluaciji;
- predlaže opće akte i procedure u oblasti osiguranja kvaliteta (analize prolaznosti, vrednovanje nastavnih programa, evaluacija rada akademskog osoblja i drugih zaposlenika i sl.);
- organizira analize uspješnosti studiranja i identifikacije uzorka nekvalitetnog i neefikasnog procesa;

- priprema godišnji izvještaj u skladu sa datim nadležnostima;
 - obavlja i druge poslove vezane za osiguranje kvaliteta na osnovu odluke organa Fakulteta.
- Osiguranje kvaliteta studijskog programa Turizam provodiće gore navedena tijela odgovorna za uspostavu i provođenje sistema osiguranja kvaliteta a u skladu sa dokumentima sistema osiguranja kvaliteta. Osiguranje kvaliteta studijskog programa bazirano je na evaluaciji rada nastavnika i asistenata kao i evaluaciji svakog pojedinačnog kursa. Evaluacija se provodi nakon svakog semestra, a studenti imaju mogućnost da iskažu svoje stavove o sadržaju predmeta, opterećenju na predmetu, kvalitetu izvođenja nastave i organizaciji ispita. Dobiveni rezultati se analiziraju te se nastavnicima dostavljaju izvještaji za svaki predmet pojedinačno. Na osnovu dobivenih rezultata nastavnici vrše potrebne korektivne radnje. Proces prikupljanja i analize podataka, vrednovanje i provođenje korektivnih mjera koordinira Odbor za osiguranje kvaliteta Prirodno-matematičkog fakulteta uz podršku Prodekana za međunarodnu saradnju i kvalitet.

Korišteni dokumenti:

1. OSNOVA KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA U BOSNI I HERCEGOVINI
https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2017-10/Osnove%20kvalifikacijskog%20okvira%20BiH_1.pdf
2. ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU KANTONA SARAJEVO
<https://www.unsa.ba/o-univerzitetu/propisi/zakon-o-visokom-obrazovanju-2022-godina>
3. STATUT UNIVERZITETA U SARAJEVU 2023.
<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2023-07/Statut%20Univerziteta%20u%20Sarajevu.pdf>
4. PRAVILNIK O POSTUPKU PREDLAGANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU
<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2021-03/Pravilnik%20postupak%20predlaganja%20studijskih%20programa.pdf>
5. PRAVILNIK O SISTEMU OSIGURANJA I UPRAVLJANJA KVALITETOM
<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2019-02/Pravilnik%20o%20sistemu%20osiguranja%20i%20upravljanja%20kvalitetom.pdf>
6. PRAVILNIK O STUDENTSKOJ EVALUACIJI RADA AKADEMSKOG OSOBLJA
<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2018-12/Pravilnik%20evaluacija%20ak.%20osoblja.pdf>
7. STRATEGIJA RAZVOJA UNSA 2017-2023.
https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2019-05/Strategija%20razvoja%20UNSA_30042019_lektorisano.pdf

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborate studijskog programa

Obrazac SP1

Stranica 10 od 229

Stranica 10 od 229

8. PRAVILA STUDIRANJA ZA PRVI I DRUGI CIKLUS STUDIJA, INTEGRISANI, STRUČNI I SPECIJALISTIČKI STUDIJ NA UNIVERZITETU U SARAJEVU
https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2023-10/pravila%20studiranja_2023.pdf
9. PROSTORNI PLAN FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2008. – 2028.
– NACRT: <https://fmpu.gov.ba/?s=prostorni+plan+federacije+bih+2008.-2028>
10. STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE 2022–2027.
https://fmoit.gov.ba/upload/file/turizam/doc/FINALNA_VERZIJA_STRATEGIJE_RAZVOJA_TURIZMA_BOS.pdf
11. PROSTORNI PLAN KANTONA SARAJEVO ZA PERIOD 2003-2023.
<https://zpr.ks.gov.ba/prostorni-plan-kantona-sarajevo-za-period-2003-2023>

PRILOG: SPORAZUMI O SARADNJI

Univerzitet u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Nusret Drešković (u daljem tekstu: Fakultet) i

LAKE hospitality društvo za hotelsko-ugostiteljske i druge usluge d.o.o. Sarajevo, HOTEL „Courtyard by Marriott“, Sarajevo, sa sjedištem u Sarajevu, ulica Skenderija 1, JIB 4202087160005, PDV broj 202087160005, zastupan po Belmi Bubici Ljuci, Direktoru društva bez ograničenja ovlaštenja (u daljem tekstu: Hotel)

dana 05.10.2023. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u oblasti realizacije praktične nastave iz nastavnog predmeta iz oblasti „Turizma“ za studente II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine, s ciljem da studenti steknu određena znanja i vještine koja odgovaraju profilu njihovih studija, a koja će moći da primijene u različitim oblastima turističkog privređivanja.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet kao organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja nastavnu, umjetničku, naučnoistraživačku i umjetničkoistraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih naučnih disciplina i osigurava njihov razvoj i druge djelatnosti koje proizilaze iz prirode osnovne djelatnosti fakulteta u skladu sa zakonom i statutom, studenti čije interese Fakultet zastupa, te Hotel, saglasni su da međusobno ne mogu isticati niti zahtijevati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Realizacija praktične nastave iz člana 1 ovog sporazuma podrazumijevat će da Hotel utvrđenoj grupi studenata Fakulteta omogući posjetu samom objektu te predavanje sa ciljem upoznavanja historijata Hotela i načina na koje posluje. Studenti će u prostorijama Fakulteta, tokom trajanja zimskog semestra, krairati rad na predloženu temu, nakon čega će isti na kraju semestra prezentovati u prostorijama Hotela.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- dostavljanje spiskova studenata Hotelu koji će obavljati praksu, prije početka obavljanja prakse, kao i podataka o zaduženom nastavniku Fakulteta za provođenje prakse u okviru Hotela,
- usklađivanje programa realizacije praktične nastave sa infrastrukturnim i ljudskim resursima Hotela, uz puno uvažavanje poslovnih obaveza Hotela u odnosu na realizaciju nastavnog programa,
- kontinuirano pratiti realizaciju praktične nastave i ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces praktičnog rada studenata mogao nesmetano nastaviti,
- podrška studentima, za čiji rad u okviru prakse Hotel iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru završnog rada II ciklusa studija, ako su sa tim saglasni Hotel i student, uz uvažavanje da tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potrebne stručne kvalitete za izradu završnog rada.

Član 5.

Obaveze studenata čije interese Fakultet zastupa:

- da svojim aktivnostima u realizaciji praktične nastave neće narušavati radne procese u Hotelu, nići ugrožavati imovinu i ugled Hotela, kao i da će svojim praktičnim aktivnostima dodatno doprinijeti afirmaciji Hotela,
- da za eventualnu nanесenu štetu Hotelu koja nastane kao rezultat realizacije praktične nastave student odgovara lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Hotela:

- prije početka realizacije praktične nastave imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koja mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutaršnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Hotela,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata, unaprijedi saradnju sa Fakultetom, u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Hotela, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju, a u mjeri u kojoj Hotel ocijeni da dijeljenjem takvih informacija neće ugorziti vlastito poslovanje,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se praksa realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Hotel će za vrijeme trajanja praktične nastave od studenata zahtijevati sljedeće:

- redovno učešće u realizaciji praktične nastave i izradu projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavne sadržaje predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa nastavnog predmeta.

Rad studenata kontrolira predmetni nastavnik u saradnji sa mentorom iz Hotela.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da nadgleda izvršenje obaveza koje studenti imaju u toku realizacije nastavnog procesa i prakse u Hotelu, da definira projektne zadatke povezane sa praktičnim radom studenata i da pruža potrebnu podršku za njihovu realizaciju, te da u svrhu realizacije praktičnog dijela nastave u Hotelu, obezbijedi neophodne preduvjete za upoznavanje i praktični rad u oblasti poslovanja Hotela i tehnika poslovnih komunikacija koje Hotel koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studente prilikom dolaska u stručnu posjetu upozna sa pravilima ponašanja i rada u Hotelu, projektnim zadacima koji su od interesa za Hotel i svim drugim poslovnim obavezama koje su sastavni dio realizacije studentske prakse u Hotelu, a u onolikoj mjeri koliko Hotel ocijeni da dijeljenjem ovih informacija neće biti ugroženo poslovanje Hotela.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Hotel radi obavljanja prakse.

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2023./2024.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Hotelu izvodit će se tokom zimskog semestra, dva puta u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Hotela.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po dva primjerka.

**UNIVERZITET U SARAJEVU -
PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET**

Prof. dr Nusret Drešković

09/01-23/14-2023
13.10.2023

**Lake Hospitality d.o.o.
Sarajevo**

Belma Bubica Ljuca

Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Mustafa Memić (u daljem tekstu: Fakultet) i

“Hotel Hills Sarajevo“, Butmirska cesta 18, 71210 Ilidža koju zastupa direktor Nermina Sefer (u daljem tekstu: Hotel)

dana 23.09.2019. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u oblasti realizacije praktične nastave iz nastavnog predmeta iz oblasti „Turizma“ za studente II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine, s ciljem da studenti steknu određena znanja i vještine koja odgovaraju profilu njihovih studija, a koja će moći da primijene u različitim oblastima turističkog privređivanja.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, Hotel i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Hotel će omogućiti posjetu, predavanja i projekte (praksu) utvrđene grupe studenata u stručnim službama i organizacijskim jedinicama Hotela sukladno programu prakse utvrđenom između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- dostavljanje spiskova studenata Hotelu koji će obavljati praksu, prije početka obavljanja prakse, kao i podataka o zaduženom nastavniku Fakulteta za provođenje prakse u okviru Hotela,
- usklađivanje programa realizacije praktične nastave sa infrastrukturnim i ljudskim resursima Hotela, uz puno uvažavanje poslovnih obaveza Hotela u odnosu na realizaciju nastavnog programa,
- kontinuirano pratiti realizaciju praktične nastave i ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces praktičnog rada studenata mogao nesmetano nastaviti,
- podrška studentima, za čiji rad u okviru prakse Hotel iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru završnog rada I i II ciklusa studija, ako su sa tim saglasni Hotel i student, uz uvažavanje da tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potrebne stručne kvalitete za izradu završnog rada.

Član 5.

Obaveze studenata:

- da svojim prisustvom neće narušavati radne procese u Hotelu, niti ugrožavati imovinu i ugled Hotela, kao i da će svojim praktičnim aktivnostima dodatno doprinijeti afirmaciji Hotela,
- da za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Hotela:

- prije početka izvođenja prakse imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Hotela,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom, u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Hotela, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se praksa realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Hotel će za vrijeme trajanja praktične nastave od studenata zahtijevati sljedeće:

- redovan dolazak na praktičnu nastavu i izradu projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavne sadržaje predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa nastavnog predmeta.

Rad studenata kontrolira predmetni nastavnik u saradnji sa mentorom iz Hotela.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da nadgleda izvršenje obaveza koje studenti imaju u toku realizacije nastavnog procesa i prakse u Hotelu, da definiira projektne zadatke povezane sa praktičnim radom studenata i da pruža potrebnu podršku za njihovu realizaciju, te da u svrhu realizacije praktičnog dijela nastave u Hotelu, obezbijedi neophodne preduvjete za upoznavanje i praktični rad u oblasti poslovanja Hotela i tehnika poslovnih komunikacija koje Hotel koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studente prilikom dolaska u stručnu posjetu upozna sa pravilima ponašanja i rada u Hotelu, projektnim zadacima koji su od interesa za Hotel i svim drugim poslovnim obavezama koje su sastavni dio realizacije studentske prakse u Hotelu.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Hotel radi obavljanja prakse.

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2019./2020.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Hotelu izvođiće se tokom zimskog semestra, više puta u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Hotela.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po dva primjerka.

PRIRODNO-MATEMATIČKI

FAKULTET

Prof. dr Mustafa Memić

01/01-227/1-2019

23-09-2019

Hotel Hills Sarajevo

RIVIJER
HADŽA

Nermina Sefer

214/2019

Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Mustafa Memić (u daljem tekstu: Fakultet) i

“Malak Hotel d.o.o. Sarajevo“, Hrasnička cesta bb, 71210 Ilidža koju zastupa direktor Orhan Spahić (u daljem tekstu: Hotel)

dana 09.07.2019. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u oblasti realizacije praktične nastave iz nastavnih predmeta iz oblasti „Turizma“ za studente I ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine, s ciljem da studenti steknu određena znanja i vještine koja odgovaraju profilu njihovih studija, a koja će moći da primijene u različitim oblastima turističkog privređivanja.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, Hotel i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Hotel će omogućiti posjetu, predavanja i projekte (praksu) utvrđene grupe studenata u stručnim službama i organizacijskim jedinicama Hotela sukladno programu prakse utvrđenom između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- dostavljanje spiskova studenata Hotelu koji će obavljati praksu, prije početka obavljanja prakse, kao i podataka o zaduženom nastavniku Fakulteta za provođenje prakse u okviru Hotela,
- usklađivanje programa realizacije praktične nastave sa infrastrukturnim i ljudskim resursima Hotela, uz puno uvažavanje poslovnih obaveza Hotela u odnosu na realizaciju nastavnog programa,
- kontinuirano pratiti realizaciju praktične nastave i ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces praktičnog rada studenata mogao nesmetano nastaviti,
- podrška studentima, za čiji rad u okviru prakse Hotel iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru završnog rada I i II ciklusa studija, ako su sa tim saglasni Hotel i student, uz uvažavanje da tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potrebne stručne kvalitete za izradu završnog rada.

Član 5.

Obaveze studenata:

- da svojim prisustvom neće narušavati radne procese u Hotelu, niti ugrožavati imovinu i ugled Hotela, kao i da će svojim praktičnim aktivnostima dodatno doprinijeti afirmaciji Hotela,
- da za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Hotela:

- prije početka izvođenja prakse imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Hotela,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom, u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Hotela, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se praksa realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Hotel će za vrijeme trajanja praktične nastave od studenata zahtijevati sljedeće:

- redovan dolazak na praktičnu nastavu i izradu projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavne sadržaje predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa nastavnog predmeta.

Rad studenata kontrolira predmetni nastavnik u saradnji sa mentorom iz Hotela.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da nadgleda izvršenje obaveza koje studenti imaju u toku realizacije nastavnog procesa i prakse u Hotelu, da definira projektne zadatke povezane sa praktičnim radom studenata i da pruža potrebnu podršku za njihovu realizaciju, te da u svrhu realizacije praktičnog dijela nastave u Hotelu, obezbijedi neophodne preduvjete za upoznavanje i praktični rad u oblasti poslovanja Hotela i tehnika poslovnih komunikacija koje Hotel koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studente prilikom dolaska u stručnu posjetu upozna sa pravilima ponašanja i rada u Hotelu, projektnim zadacima koji su od interesa za Hotel i svim drugim poslovnim obavezama koje su sastavni dio realizacije studentske prakse u Hotelu.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Hotel radi obavljanja prakse.

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2019./2020.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Hotelu izvodit će se tokom zimskog semestra, više puta u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Hotela.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 2 (dva) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po jedan primjerak.

PRIRODNO-MATEMATIČKI

FAKULTET

Prof. dr Mustafa Memić

01/01-1794/1-2019

Malak Regency Hotel

Orhan Spahić

PROT. BR. H-1233/19

Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Nusret Drešković (u daljem tekstu: Fakultet) i

KJP „CENTAR SKENDERIJ“ d.o.o. Sarajevo, Terezije bb, 71000 Sarajevo koju zastupa direktor Amer Kapo (u daljem tekstu: Preduzeće)

dana 15.09.2021. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u oblasti realizacije praktične nastave iz nastavnog predmeta iz oblasti „Turizma“ za studente II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine, s ciljem da studenti steknu određena znanja i vještine koja odgovaraju profilu njihovih studija, a koja će moći da primijene u različitim oblastima turističkog privređivanja.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, Preduzeće i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Preduzeće će omogućiti posjetu, predavanja i projekte (praksu) utvrđene grupe studenata u stručnim službama i organizacijskim jedinicama Preduzeća sukladno programu prakse utvrđenom između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- dostavljanje spiskova studenata Preduzeću koji će obavljati praksu, prije početka obavljanja prakse, kao i podataka o zaduženom nastavniku Fakulteta za provođenje prakse u okviru Preduzeća,
- usklađivanje programa realizacije praktične nastave sa infrastrukturnim i ljudskim resursima Preduzeća, uz puno uvažavanje poslovnih obaveza Preduzeća u odnosu na realizaciju nastavnog programa,
- kontinuirano pratiti realizaciju praktične nastave i ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces praktičnog rada studenata mogao nesmetano nastaviti,

Član 5.

Obaveze studenata:

- da svojim prisustvom neće narušavati radne procese u Preduzeću, niti ugrožavati imovinu i ugled Preduzeća, kao i da će svojim praktičnim aktivnostima dodatno doprinijeti afirmaciji Preduzeća,
- da za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Preduzeća:

- prije početka izvođenja prakse imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove

- pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Preduzeća,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom, u skladu sa svojim interesima,
 - omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Preduzeća, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
 - pružiti potrebnu pomoć studentima da se praksa realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Preduzeće će za vrijeme trajanja praktične nastave od studenata zahtijevati sljedeće:

- redovan dolazak na praktičnu nastavu i izradu projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavne sadržaje predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa nastavnog predmeta.

Rad studenata kontrolira predmetni nastavnik u saradnji sa mentorom iz Preduzeća.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da nadgleda izvršenje obaveza koje studenti imaju u toku realizacije nastavnog procesa i prakse u Preduzeću, da definira projektne zadatke povezane sa praktičnim radom studenata i da pruža potrebnu podršku za njihovu realizaciju, te da u svrhu realizacije praktičnog dijela nastave u Preduzeću, obezbijedi neophodne preduvjete za upoznavanje i praktični rad u oblasti poslovanja Preduzeća i tehnika poslovnih komunikacija koje Preduzeće koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studente prilikom dolaska u stručnu posjetu upozna sa pravilima ponašanja i rada u Preduzeću, projektnim zadacima koji su od interesa za Preduzeće i svim drugim poslovnim obavezama koje su sastavni dio realizacije studentske prakse u Preduzeću.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Preduzeće radi obavljanja prakse.

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2021./2022.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Preduzeću izvodiće se tokom zimskog semestra, više puta u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Preduzeća.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po dva primjerka.

PRIRODNO-MATEMATIČKI

FAKULTET

Prof. dr Nusret Drešković

01/01-2052/1/2021

15-09-2021

KJP CENTAR SKENDERIJA

d.o.o. Sarajevo

Amer Kapo

548/21

20.5.2021

Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Mustafa Memić (u daljem tekstu: Fakultet) i

“Buena Vista d.o.o.“, Branilaca Sarajeva 21, 71000 Sarajevo koju zastupa direktor Omar Ibrahimagić (u daljem tekstu: Agencija)

dana 23.10.2019. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi za realizaciju stručne prakse iz oblasti „Turizma“ za studente I ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine u Agenciji, s ciljem da studenti dobiju određena znanja i vještine koje odgovaraju profilu njihovih studija, a koje će moći da primijene u praksi.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, Agencija i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Agencija će omogućiti boravak – stručne posjete (praksu) utvrđene grupe studenata u stručnim službama i organizacijskim jedinicama Agencije sukladno programu stručnih posjeta (prakse) utvrđenom između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- prije početka obavljanja stručne posjete, dostavljanje popisa studenata koji će boraviti u Agenciji, kao i podataka o odgovornoj osobi Fakulteta za provođenje stručne posjete u okviru Agencije,
- pružanje potrebne pomoći da se stručna posjeta studenata obavi na najcjelishodniji način uz ne remećenje procesa u Agenciji i u skladu sa potrebama studenata,
- kontinuirano pratiti realizaciju stručnih posjeta studenata u Agenciji i, ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces posjete mogao nesmetano nastaviti,
- obezbjeđenje studentima, za čiji rad u okviru stručne posjete Agencija iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru diplomskog i master (završnog) rada ako su sa tim saglasni Agencija i student, a tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potreban nivo (podobnost) za završni rad.

Član 5.

Obaveze studenata:

- svojim radom ne narušavati radne procese u Agenciji, ne ugrožavati imovinu i ugled Agencije i u svojim aktivnostima afirmirati isto,
- za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Agencije:

- prije početka izvođenja stručne posjete imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Agencije,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Agencije, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se stručna posjeta realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Agencija će za vrijeme trajanja nastavnog procesa od studenata zahtijevati slijedeće:

- redovan dolazak na stručne posjete i izradu seminarskih radova kao i projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavni proces i nastavne jedinice predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa.

Studente kontrolira predmetni nastavnik zajedno s mentorom Agencije.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da participira u izvršenju obaveza koje studenti imaju u toku sprovođenja nastavnog procesa i stručne posjete Agenciji i da se u svojstvu instruktora stara da se studentima dodeljuju projektni radovi, da kontroliše njihovo izvršenje, kao i da studentima radi uspješnog izvođenja stručne posjete u Agenciji, budu stavljene na uvid tehnike poslovnih komunikacija, rada i poslovanja koje agencija koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studenta, prilikom dolaska u stručnu posjetu, upozna o radnoj disciplini u Agenciji i da, ako u toku trajanja posjete nastupe nepredviđene okolnosti, odmah obavijesti Fakultet o njihovom nastupanju.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Agenciju radi obavljanja stručne posjete (prakse).

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2019/2020.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Agenciji izvodit će se tokom zimskog semestra u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Agencije.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 2 (dva) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po jedan primjerak.

PRIRODNO MATEMATIČKI
FAKULTET
Mustafa Memić
Prof. dr. Mustafa Memić

0161-2750/1-2019
23-10-2019

Univerzitet u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Nusret Drešković (u daljem tekstu: Fakultet) i

MAGROS VELETRGOVINA d.d. – Podružnica Swissotel Sarajevo, ulica Vrbanja 1, 71000 Sarajevo, koga zastupa generalni direktor, gđin Murad Abed (u daljem tekstu: Hotel)

dana 14.09.2022. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u oblasti realizacije praktične nastave iz nastavnog predmeta iz oblasti „Turizma“ za studente II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine, s ciljem da studenti steknu određena znanja i vještine koja odgovaraju profilu njihovih studija, a koja će moći da primijene u različitim oblastima turističkog privredništva.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, Hotel i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Hotel će omogućiti posjetu, predavanja i projekte (praksu) utvrđene grupe studenata u stručnim službama i organizacijskim jedinicama Hotela sukladno programu prakse utvrđenom između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- dostavljanje spisakova studenata Hotelu koji će obavljati praksu, prije početka obavljanja prakse, kao i podataka o zaduženom nastavniku Fakulteta za provođenje prakse u okviru Hotela,
- usklađivanje programa realizacije praktične nastave sa infrastrukturnim i ljudskim resursima Hotela, uz puno uvažavanje poslovnih obaveza Hotela u odnosu na realizaciju nastavnog programa,
- kontinuirano pratiti realizaciju praktične nastave i ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces praktičnog rada studenata mogao nesmetano nastaviti,
- podrška studentima, za čiji rad u okviru prakse Hotel iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru završnog rada I i II ciklusa studija, ako su sa tim saglasni Hotel i student, uz uvažavanje da tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potrebne stručne kvalitete za izradu završnog rada.

Član 5.

Obaveze studenata:

- da svojim prisustvom neće narušavati radne procese u Hotelu, niti ugrožavati imovinu i ugled Hotela, kao i da će svojim praktičnim aktivnostima dodatno doprinijeti afirmaciji Hotela,
- da za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Hotela:

Obaveze Hotela:

- prije početka izvođenja prakse imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Hotela,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom, u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Hotela, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se praksa realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Hotel će za vrijeme trajanja praktične nastave od studenata zahtijevati sljedeće:

- redovan dolazak na praktičnu nastavu i izradu projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavne sadržaje predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa nastavnog predmeta.

Rad studenata kontroliira predmetni nastavnik u saradnji sa mentorom iz Hotela.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da nadgleda izvršenje obaveza koje studenti imaju u toku realizacije nastavnog procesa i prakse u Hotelu, da definiira projektne zadatke povezane sa praktičnim radom studenata i da pruža potrebnu podršku za njihovu realizaciju, te da u svrhu realizacije praktičnog dijela nastave u Hotelu, obezbijedi neophodne preduvjete za upoznavanje i praktični rad u oblasti poslovanja Hotela i tehnika poslovnih komunikacija koje Hotel koristi. Posebne obaveze mentora jesu da studente prilikom dolaska u stručnu posjetu upozna sa pravilima ponašanja i rada u Hotelu, projektnim zadacima koji su od interesa za Hotel i svim drugim poslovnim obavezama koje su sastavni dio realizacije studentske prakse u Hotelu.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Hotel radi obavljanja prakse.

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2022./2023.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Hotelu izvodiće se tokom zimskog semestra, više puta u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Hotela.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po dva primjerka.

PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

Prof. dr. Nusret Drušković

21.10.2022

Hotel

Gđin Murad Abed

18.10.2022

Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Nusret Drešković (u daljem tekstu: Fakultet) i

“KJP ZOI '84“ OCS d.o.o. Sarajevo, Alipašina b.b., 71000 Sarajevo koju zastupa v.d direktor Edis Baković (u daljem tekstu: Preduzeće)

dana 07.10.2020. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u oblasti realizacije praktične nastave iz nastavnog predmeta iz oblasti „Turizma“ za studente II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine, s ciljem da studenti steknu određena znanja i vještine koja odgovaraju profilu njihovih studija, a koja će moći da primijene u različitim oblastima turističkog privređivanja.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, Preduzeće i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Preduzeće će omogućiti posjetu, predavanja i projekte (praksu) utvrđene grupe studenata u stručnim službama i organizacijskim jedinicama Preduzeća sukladno programu prakse utvrđenom između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- dostavljanje spiskova studenata Preduzeću koji će obavljati praksu, prije početka obavljanja prakse, kao i podataka o zaduženom nastavniku Fakulteta za provođenje prakse u okviru Preduzeća,
- usklađivanje programa realizacije praktične nastave sa infrastrukturnim i ljudskim resursima Preduzeća, uz puno uvažavanje poslovnih obaveza Preduzeća u odnosu na realizaciju nastavnog programa,
- kontinuirano pratiti realizaciju praktične nastave i ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces praktičnog rada studenata mogao nesmetano nastaviti,
- podrška studentima, za čiji rad u okviru prakse Preduzeće iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru završnog rada I i II ciklusa studija, ako su sa tim saglasni Preduzeće i student, uz uvažavanje da tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potrebne stručne kvalitete za izradu završnog rada.

Član 5.

Obaveze studenata:

- da svojim prisustvom neće narušavati radne procese u Preduzeću, niti ugrožavati imovinu i ugled Preduzeća, kao i da će svojim praktičnim aktivnostima dodatno doprinijeti afirmaciji Preduzeća,
- da za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Preduzeća:

- prije početka izvođenja prakse imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Preduzeća,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom, u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Preduzeća, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se praksa realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Preduzeće će za vrijeme trajanja praktične nastave od studenata zahtijevati sljedeće:

- redovan dolazak na praktičnu nastavu i izradu projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavne sadržaje predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa nastavnog predmeta.

Rad studenata kontrolira predmetni nastavnik u saradnji sa mentorom iz Preduzeća.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da nadgleda izvršenje obaveza koje studenti imaju u toku realizacije nastavnog procesa i prakse u Preduzeću, da definiše projektne zadatke povezane sa praktičnim radom studenata i da pruža potrebnu podršku za njihovu realizaciju, te da u svrhu realizacije praktičnog dijela nastave u Preduzeću, obezbijedi neophodne preduvjete za upoznavanje i praktični rad u oblasti poslovanja Preduzeća i tehnika poslovnih komunikacija koje Preduzeće koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studente prilikom dolaska u stručnu posjetu upozna sa pravilima ponašanja i rada u Preduzeću, projektnim zadacima koji su od interesa za Preduzeće i svim drugim poslovnim obavezama koje su sastavni dio realizacije studentske prakse u Preduzeću.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Preduzeće radi obavljanja prakse.

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2020./2021.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Preduzeću izvodice se tokom zimskog semestra, više puta u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Preduzeća.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

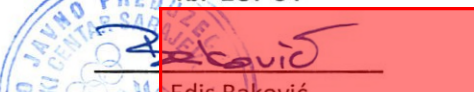
Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po dva primjerka.

Prof. dr Nusret Drešković
01/01-2210/1-2020
07-10-2020

Edis Baković
Bros: 2602/20 AR
Datum: 07.10.2020.

Univerzitet u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, ulica Zmaja od Bosne 33-35, koga zastupa Dekan, prof. dr Nusret Drešković (u daljem tekstu: Fakultet) i

TAREQ Hospitality d.o.o. – Podružnica Hotel, Sarajevo (ibis Styles Sarajevo), ulica Džemala Bijedića 169A, 71000 Sarajevo koga zastupa direktor Asmir Hanifić (u daljem tekstu: Hotel)

dana 25.09.2023. godine zaključili su sljedeći

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u oblasti realizacije praktične nastave iz nastavnog predmeta iz oblasti „Turizma“ za studente II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, smjer Turizam i zaštita životne sredine, s ciljem da studenti steknu određena znanja i vještine koja odgovaraju profilu njihovih studija, a koja će moći da primijene u različitim oblastima turističkog privređivanja.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, Hotel i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

Hotel će omogućiti posjetu, predavanja i projekte (praksu) utvrđene grupe studenata u stručnim službama i organizacijskim jedinicama Hotela sukladno programu prakse utvrđenom između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- dostavljanje spiskova studenata Hotelu koji će obavljati praksu, prije početka obavljanja prakse, kao i podataka o zaduženom nastavniku Fakulteta za provođenje prakse u okviru Hotela,
- usklađivanje programa realizacije praktične nastave sa infrastrukturnim i ljudskim resursima Hotela, uz puno uvažavanje poslovnih obaveza Hotela u odnosu na realizaciju nastavnog programa,
- kontinuirano pratiti realizaciju praktične nastave i ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces praktičnog rada studenata mogao nesmetano nastaviti,
- podrška studentima, za čiji rad u okviru prakse Hotel iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru završnog rada I i II ciklusa studija, ako su sa tim saglasni Hotel i student, uz uvažavanje da tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potrebne stručne kvalitete za izradu završnog rada.

Član 5.

Obaveze studenata:

- da svojim prisustvom neće narušavati radne procese u Hotelu, niti ugrožavati imovinu i ugled Hotela, kao i da će svojim praktičnim aktivnostima dodatno doprinijeti afirmaciji Hotela,
- da za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze Hotela:

- prije početka izvođenja prakse imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom Hotela,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom, u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija Hotela, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se praksa realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i Hotel će za vrijeme trajanja praktične nastave od studenata zahtijevati sljedeće:

- redovan dolazak na praktičnu nastavu i izradu projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavne sadržaje predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa nastavnog predmeta.

Rad studenata kontrolira predmetni nastavnik u saradnji sa mentorom iz Hotela.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da nadgleda izvršenje obaveza koje studenti imaju u toku realizacije nastavnog procesa i prakse u Hotelu, da definiira projektne zadatke povezane sa praktičnim radom studenata i da pruža potrebnu podršku za njihovu realizaciju, te da u svrhu realizacije praktičnog dijela nastave u Hotelu, obezbijedi neophodne preduvjete za upoznavanje i praktični rad u oblasti poslovanja Hotela i tehnika poslovnih komunikacija koje Hotel koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studente prilikom dolaska u stručnu posjetu upozna sa pravilima ponašanja i rada u Hotelu, projektnim zadacima koji su od interesa za Hotel i svim drugim poslovnim obavezama koje su sastavni dio realizacije studentske prakse u Hotelu.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u Hotel radi obavljanja prakse.

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2023./2024.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta Hotelu izvodice se tokom zimskog semestra, više puta u terminu časova vježbi, a po rasporedu usvojenom na Vijeću Fakulteta na početku akademske godine, saglasno mogućnostima Hotela.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po dva primjerka.

PRIRODNO-MATEMATIČKI
FAKULTET

Prof. dr Nusret Drašković

0101 - 2133/0 - 2023
27.09.2023

TAREQ Hospitality d.o.o. –
Podružnica Hotel. Sarajevo

Asmir Hanifić

Univerzitet u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, ulica Zmaja od Bosne 33-35,
koga zastupa dekan, prof. Dr. Nusret Drešković (u daljem tekstu: Fakultet) i

Turistička zajednica Kantona Sarajevo, ulica Branilaca Sarajevo br. 2, kojeg zastupa
predsjednik prof. Kenan Magoda (u daljem tekstu: Ugovorna strana)

zaključili su sljedeći:

SPORAZUM O POSLOVNOJ SARADNJI

I Predmet Sporazuma

Član 1.

Ovim Sporazumom uređuju se međusobni odnosi u realizaciji saradnje u oblasti nastavnog procesa iz predmeta za studente I i II ciklusa studija Odsjeka za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta, smjer Turizam i zaštita životne sredine u *Ugovornoj strani*, s ciljem da studenti dobiju određena znanja i vještine koje odgovaraju profilu njihovih studija, a koje će moći da primijene u praksi.

Član 2.

U izvršavanju preuzetih sporazumnih obaveza u realizaciji predmeta iz člana 1. ovog Sporazuma, Fakultet, *Ugovorna strana* i studenti saglasni su da međusobno ne mogu isticati bilo kakva finansijska, odnosno materijalna potraživanja.

Član 3.

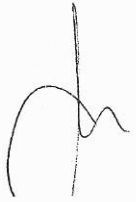
Ugovorna strana će omogućiti boravak – stručne posjete (praksu) utvrđene grupe studenata, učešće u projektnim aktivnostima, sukladno utvrđenom programu stručnih posjeta (prakse) između sporazumnih strana.

II Sporazumne obaveze potpisnika

Član 4.

Obaveze Fakulteta:

- prije početka obavljanja stručne posjete, dostavljanje popisa studenata koji će boraviti u prostorijama *Ugovorne strane*, kao i podataka o odgovornoj osobi Fakulteta za provođenje stručne posjete u okviru prostorija *Ugovorne strane*,
- pružanje potrebne pomoći da se stručna posjeta studenata obavi na najcjelishodniji način uz neremećenje procesa u prostorija *Ugovornoj strani* i u skladu sa potrebama studenata,
- kontinuirano pratiti realizaciju stručnih posjeta studenata u prostorijama *Ugovorne strane* i, ukoliko dođe do nepredviđenih situacija u toku realizacije, preduzimati odgovarajuće mjere kako bi se proces posjete mogao nesmetano nastaviti,
- obezbjeđenje studentima, za čiji rad u okviru stručne posjete prostorijama *Ugovorne strane* iskaže zainteresovanost, da nastave rad u istoj ili sličnoj oblasti, a u okviru diplomskog i master (završnog) rada ako su sa tim saglasni *Ugovorna strana* i student, a tema, sadržaj i način realizacije rada imaju potreban nivo (podobnost) za završni rad.

Član 5.

Obaveze studenata:

- svojim radom ne narušavati radne procese u prostorijama *Ugovorne strane*, ne ugrožavati imovinu i ugled *Ugovorne strane* i u svojim aktivnostima afirmisati isto,
- za eventualnu štetu odgovara student lično,
- studenti su dužni u toku semestra, uz pomoć i uz kontrolu predmetnog nastavnika izraditi projektni rad.

Član 6.

Obaveze *Ugovorne strane*:

- prije početka izvođenja stručne posjete imenovati osobu (mentora) zaduženu za praćenje rada studenata koji mora imati završenu najmanje višu stručnu spremu i koja će obavljati poslove pružanja potrebnih obavijesti i informacija studentima, te njihovo upoznavanje s unutarnjim ustrojstvom i organizacijskom strukturom *Ugovorne strane*,
- nastojati da, u saradnji sa Fakultetom, a kroz rad studenata unaprijedi saradnju sa Fakultetom u skladu sa svojim interesima,
- omogućiti studentima uslove za uvid u tehnike poslovnih komunikacija *Ugovorne strane*, rada i poslovanja koje koristi, kako bi studenti mogli uspješno da se s njima upoznaju,
- pružiti potrebnu pomoć studentima da se stručna posjeta realizuje na najsvrsishodniji način.

Član 7.

Fakultet i *Ugovorna strana* će za vrijeme trajanja nastavnog procesa od studenata zahtijevati slijedeće:

- redovan dolazak na stručne posjete i izradu seminarskih radova kao i projekata zadanih od strane nastavnika, a vezano za nastavni proces i nastavne jedinice predviđene modulom predmeta,
- izvršavanje drugih obaveza iz odgojno-obrazovnog programa. Studente kontrolira predmetni nastavnik zajedno s mentorom *Ugovorne strane*.

Član 8.

Predmetni nastavnik je dužan da participira u izvršenju obaveza koje studenti imaju u toku sprovođenja nastavnog procesa i stručne posjete *Ugovornoj strani* i da se u svojstvu instruktora stara da se studentima dodjeljuju projektni radovi, da kontroliše njihovo izvršenje, kao i da studentima radi uspješnog izvođenja stručne posjete u prostorijama *Ugovorne strane*, budu stavljene na uvid tehnike poslovnih komunikacija, rada i poslovanja koje *Ugovorna strana* koristi.

Posebne obaveze mentora jesu da studenta, prilikom dolaska u stručnu posjetu, upozna o radnoj disciplini u *Ugovornoj strani* i da, ako u toku trajanja posjete nastupe nepredviđene okolnosti, odmah obavijesti Fakultet o njihovom nastupanju.

III Trajanje Sporazuma

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a primjenjivaće se od dana kada studenti stupe u prostorije *Ugovorne strane* radi obavljanja stručne posjete (prakse).

Primjena ovoga Sporazuma započinje od zimskog semestra akademske godine 2022/2023.

Na osnovu ovog Sporazuma, stručna posjeta *Ugovornoj strani* izvodiće se tokom zimskog i ljetnog semestra u dogovorenim terminima, saglasno mogućnostima *Ugovorne strane*.

IV Završne odredbe

Član 10.

Sporazum se može raskinuti od strane bilo kojeg potpisnika, pismenim obavještenjem u slučaju nemogućnosti njegovog izvršenja i u drugim slučajevima kršenja ovog Sporazuma.

Sporazumne strane su saglasne da se sve druge obaveze koje nisu obuhvaćene ovim Sporazumom, a koje su u skladu sa članom 4., članom 5. i članom 6., mogu sporazumno proširiti budućim aneksima ovog Sporazuma.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa interpretacijom ili implementacijom ovog Sporazuma bit će riješeni u dobroj volji i uzajamnom poštovanju potpisnih strana.

Ovaj Sporazum je sačinjen u 2 (dva) istovjetna primjerka od kojih svaki ima dokaznu snagu originala, a svaka sporazumna strana zadržava po jedan primjerak.

UNIVERZITETU SARAJEVU
PRIRODNO-MATEMATIČKI

Prof. dr. Nusret Drešković

Broj: 01/01-3184/1-2022

Datum: 17-11-2022

TURISTIČKA
ZAJEDNICA KANTONA
SARAJEVO

Prof. Kenan Magoda

Broj: 1055-1/22

Datum: 16.11.2022

**MEMORANDUM O POSLOVNO TEHNIČKOJ SARADNJI
PRIVREDNE/GOSPODARSKE KOMORE FEDRACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

i

**UNIVERZITET U SARAJEVU - PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET
SARAJEVO**

Juli, 2023. godine, Sarajevo

Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Komora) sa sjedištem u Sarajevu, ulica Branislava Đurđeva br. 10/IV koju predstavlja i zastupa potpredsjednik, Mirsad Jašarspahić, dipl.ing.maš.

i

Univerzitet u Sarajevu - Prirodno matematički fakultet Sarajevo, (u daljem tekstu Prirodno matematički fakultet) sa sjedištem u Sarajevu, ulica Zmaja od Bosne 33-35, kojeg predstavlja i zastupa Dekan Fakulteta prof.dr. Nusret Drešković.

Zaključili su dana 20.07. 2023. godine u Sarajevu,

MEMORANDUM O POSLOVNO TEHNIČKOJ SARADNJI

Polazeći od zakonskih i statutarnih nadležnosti Privredne/Gospodarske komore FBiH i to:

- Zastupanje interesa članova pred organima zakonodavne i izvršne vlasti prilikom oblikovanja privrednog sistema, posebno u pripremi zakonodavstva iz oblasti privrede, mjera i mehanizama privrednog sistema i mjera ekonomske politike, te davanje primjedbi i prijedloga organima državne uprave prilikom donošenja propisa od interesa za privredu,
- usklađivanje interesa članova,
- razmjena iskustava među članovima i programsko usmjeravanje i koordinacija aktivnosti privrednih subjekata,
- poslovno savjetovanje-pružanje pomoći prilikom osnivanja novih i transformacije postojećih privrednih društava,
- prezentacija privrede i promocije robe i usluge u zemlji i inostranstvu, organiziranje nastupa na sajmovima, organiziranje prezentacija i promocija, izdavanje promotivnih publikacija i kataloga, prezentiranje privrede posredstvom Interneta, glasila Komore i drugih promotivnih aktivnosti,
- unapređenje poduzetništva i menadžementa, praćenje i prenošenje međunarodnih iskustava u tim oblastima, a naročito menadžementa u oblasti sistema kvaliteta,
- analiza tržišnih mogućnosti i uvjeta privrednog razvitka, poslovno povezivanje i informiranje,
- poticanje istraživanja u oblasti naučnog razvoja, usklađivanje privrednih i društvenih interesa u oblasti ekologije, poticanje društveno odgovornog poslovanja,
- povećanje konkurentnosti privrede stalnim procesima stručnog i poslovnog obrazovanja i profesionalne edukacije,
- organiziranje jedinstvenog informacionog sistema Komore i uspostavljanje i vođenje Privrednog registra,
- vršenje javnih ovlaštenja koja su povjerena Komori odgovarajućim zakonskim i podzakonskim propisima, ovlaštenjima Vlada i drugih institucija,

- izdavanje odgovarajućih potvrda iz domena registra poslovnih subjekata, o bonitetu, o domaćem proizvodu, radnoj snazi, kontingentu i sl.
- poduzimanje mjera za poticanje i razvoj dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala,
- obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonima, drugim propisima i drugim aktima,

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH u cilju realizacije ovog Memoranduma će:

- informisati **Prirodno-matematički fakultet** o aktivnostima, prijedlozima i mjerama koje preduzimaju na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, a koje se tiču visokoškolskog obrazovanja,
- dotavljati relevantne informacije o onim aktivnostima koje se na bilo koji način mogu naći u domenu djelovanja **Prirodno-matematičkog fakulteta**,
- koristiti stručna mišljenja, prijedloge, sugestije i zaključke **Prirodno-matematičkog fakulteta** u svrhu poboljšanja saradnje privrede i fakulteta,
- podržati aktivnosti **Prirodno-matematičkog fakulteta** u lobiranju kod domaćih i međunarodnih vladinih i nevladinih organizacija,
- kod međunarodnih školskih i visokoškolskih institucija (vladinih i nevladinih), te domaćih privrednih subjekata sugerisati saradnju sa **Prirodno-matematičkim fakultetom**,
- prisustvovati skupovima organizovanim od strane **Prirodno-matematičkog fakulteta** na kojima se raspravlja o problematici iz domena obrazovanja, saradnje sa privredom i nadležnim državnim institucijama,
- organizirati i aktivno učestvovati na edukativnim skupovima, u oblasti i temama iz okvira djelovanja **Prirodno-matematičkog fakulteta**,
- podržati **Prirodno-matematički fakultet** u realizaciji ovog Memoranduma u svim njegovim segmentima.

II

Prirodno-matematički fakultet u saradnji sa Privrednom/Gospodarskom komorom Federacije Bosne i Hercegovine, a u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima će:

- učestvovati u izradi zajedničkih projekata kod međunarodnih i domaćih organizacija kada se procijeni da je učešće **Komore** važno,
- informisati **Komoru** o rezultatima i teškoćama u poslovanju, prijedlozima za poboljšanje obrazovnih programa, prijedlozima za orijentaciju privrednog razvoja, kako bi se informacije koristile za definisanje mjera u oblasti tekuće, ekonomske i razvojne politike, i predlaganje propisa i mjera od interesa za privredu,
- učestvovati u zajedničkim delegacijama prilikom posjeta sličnim organizacijama u zemlji i inostranstvu,
- zajednički nastupati i organizovati tematske okrugle stolove za privrednike,
- zajednički učestvovati u izdavačko-informativnim aktivnostima,
- organizovati edukacije, u skladu sa izraženim interesom,
- pružati potporu **Komori** kod nadležnih institucija u cilju iznalaženja sistemskih rješenja iz područja djelovanja **Prirodno-matematičkog fakulteta**, za koje se procijeni da je mišljenje Komore i Prirodno-matematičkog fakulteta važno.

III

Strane potpisnice su saglasne da međusobne obaveze materijalno-finansijske prirode izmiruju svjesno i blagovremeno prema ugovorenim uslovima po svakom konkretnom poslu, na temelju pojedinačnih Ugovora.

IV

Potpisnice ovog Memoranduma su saglasne da se na isti zaključuje na neodređeno vrijeme, s tim da svaka od ovih strana može otkazati primjenu Memoranduma pisanim putem. U ovom slučaju primjena Memoranduma prestaje na 31.12. one godine u kojoj se Memorandum pismo otkáže.

V

Potpisnice ovog Memoranduma saglasne su da će svoje preuzete obaveze maksimalno konkretno i profesionalno izvršavati, u skladu sa dobrim poslovnim običajima. Potpisnice ovog Memoranduma su saglasne da sve eventualne nesporazume rješavaju dogovorom.

VI

Memorandum se zaključuje u četiri (4) istovjetna primjerka od čega svaka od strana potpisnica zadržava po dva (2) ovjerena i potpisana istovjetna primjerka Memoranduma.

Privredna/Gospodarska komora
Federacije BiH

Univerzitet u Sarajevu -
Prirodno-matematički fakultet

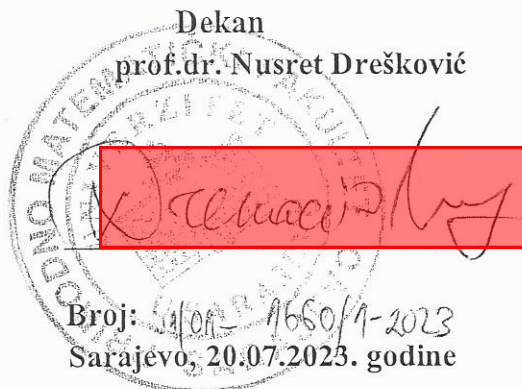
Potpredsjednik
Mirsad Jašarspahić, dipl.ing.maš.

Dekan
prof.dr. Nusret Drešković

Broj: 01-01.1
Sarajevo, 20.07.2023. godine

Broj: 1101-1650/1-2023
Sarajevo, 20.07.2023. godine

Univerzitet u Sarajevu –
 Prirodno-matematički fakultet
 Odsjek za geografiju

Mjesto i datum: 06. 02. 2023., PMF

TEMA SASTANKA:

OSNIVANJE STUDIJSKIH PROGRAMA I INOVIRANJE NASTAVNIH PLANOVA NA ODSJEKU ZA GEOGRAFIJU PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA
 – UNIVERZITETA U SARAJEVU

STUDIJSKI PROGRAM: TURIZAM

Sastanku prisustvovali:

Ime i prezime	Institucija	Zvanje/zanimanje	Mail adresa	Kontakt telefon
Edin Hocija	UNSA - PMF	prof. dr.	edin.hocija@pmf.unsa.ba	061/523/092
ADILJAN KASIMOVIC	M-SI TOURS	GLAVNI MENEDŽER	adiljan.kasimovic@msitours.com	061/210 000
AMINA ČAHOVIĆ	UNSA - PMF	UNIVERZITETSKA PROFESORICA	amina.cahovic@pmf.unsa.ba	060 326 33 11
AIDA KOČIĆ	UNSA - PMF	vanjski profesor	aida.kocic@unsa.ba	063/681-930
AMIRA BANDA	UNSA - PMF	docent	amira.bandaj@pmf.unsa.ba	061/857 547
RANKO MIRCIC	LINSA - PME	r. prof.	r.mircic@gmail.com	061/765 977
HARIS CORIC	MALAKA REGENCY HOTEL	marketing manager	haris.coric@malakaregency.ba	061334883
ORHAN SPAHIC	— —	menadžer	orhan@malakiba	062/222-206
ADILJAN KASIMOVIC	ZMTRAVEZ	DIREKTOR	adiljan.kasimovic@gmail.com	061/456-037
EMINA NIZIC	TURISTIČKA ZAJEDNICA KANTONA SARAJEVO	koordinator	emina.ligata@visitsarajevo.ba	061501 492

Zaključak sa sastanka: prisutni predstavnici turističkog sektora su konstatovali da je trenutni studijski program zadovoljavajući, ali su saglasni sa idejom o formiranju posebnog studijskog programa "turizam" kao i značajnijem inoviranju nastavnih planova na Odsjeku za geografiju u skladu sa potrebama tržišta rada. Preporuke su da se uvede obavezna studijska praksa u turističkim preduzećima kao obavezau predmet, gostujući predavačja ljudi iz privrede, kao i pojedini predmeti: hotelijerstvo, preduzetništvo (odnosno prodajni menadžment); digitalni marketing i novi mediji; obavezau strani jezik (poslovni engleski jezik i po mogućnosti i jeke oslove arapskog jezika); kulturni menadžment; event menadžment (sajmovi); menadžment informacionih sistema; kompjuterska logika (govor tijela i druge vještine potrebne za rad u ugostiteljstvu); brza gostinja, regijnski alati i pravli

Univerzitet u Sarajevu –
 Prirodno-matematički fakultet
 Odsjek za geografiju

Mjesto i datum: *Sarajevo, 9.2.2023.*

TEMA SASTANKA:

OSNIVANJE STUDIJSKIH PROGRAMA I INOVIRANJE NASTAVNIH PLANOVA NA ODSJEKU ZA GEOGRAFIJU PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA
 – UNIVERZITETA U SARAJEVU

STUDIJSKI PROGRAM: *TURIZAM*

Sastanku prisustvovali:

Ime i prezime	Institucija	Zvanje/zanimanje	Mail adresa	Kontakt telefon
<i>Ramza Mirić</i>	<i>PMF</i>	<i>Redovni profesor</i>	<i>rmić@gmail.com</i>	<i>061/765 997</i>
<i>MIRA ČAUŠEVIĆ</i>	<i>PMF</i>	<i>INOVIRANA PROF. SODU</i>	<i>mira.causelice@pmf</i>	<i>unsa.ba 060/326 5911</i>
<i>AIDA FORJENIĆ</i>	<i>PMF</i>	<i>vanredna profesorica</i>	<i>aida.f@pmf.unsa.ba</i>	<i>063/681-935</i>
<i>ŠEFIK GUŠIĆ</i>	<i>SWISSOTEL SARAJEVO</i>	<i>Generalni direktor</i>	<i>s.gusic@swissotel-sarajevo.com</i>	<i>061 819 968</i>
<i>EDIN PREZIĆ</i>	<i>PMF-UNSA</i>	<i>prof. dr. E</i>	<i>edin.prezic@pmf.unsa.ba</i>	<i>069/823 1022</i>

Zaključak sa sastanka:

Hotelsko podrijetlo veoma značajno u segmentu turističkog poslovanja. Priglasiti i posvetiti pozornost; hoteli, škole; Agencije i reklamiranje; sistem razmjene i podjela (između ostalih); podjela; kroz nekoliko parametara, sve ove metode segmente posla treba biti studentima.

Univerzitet u Sarajevu –
Prirodno-matematički fakultet
Odsjek za geografiju

Mjesto i datum: Sarajevo, 14. 02. 2023. Kantonalni savod za zaštitu kult. - hist. i prirodnog naslijeđa Sarajevo

TEMA SASTANKA:

OSNIVANJE STUDIJSKIH PROGRAMA I INOVIRANJE NASTAVNIH PLANOVA NA ODSJEKU ZA GEOGRAFIJU PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA
– UNIVERZITETA U SARAJEVU

STUDIJSKI PROGRAM: Turizam i zaštita životne sredine

Sastanku prisustvovali:

Ime i prezime	Institucija	Zvanje/zanimanje	Mail adresa	Kontakt telefon
AMRA BANDA	PMF	docent	amra.bandic@pmf.uns.ba	033/723-803
RANKO MIRIC	PMF	redovni profesor	ranko@zmail.com	033/723-706
aida korjenic	PMF	Naredni profesor	aida.k@pmf.uns.ba	033/723-739
BORIS TRAPARA	ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KANTONA SARAJEVO	direktor javne ustanove	heritsa@spomenici.uns.ba	745-020

Zaključak sa sastanka:

Naredna stranica

Prof. dr. Ranko Miroć
Prof. dr. Aida Korjenić
Prof. dr. Amra Banda

ZAPISNIK SA SASTANKA SA DIREKTOROM ZAVODA ZA ZAŠTITU KULTURNO-HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLIJEĐA SARAJEVO

- = Radno-konsultativnom sastanku je pored profesora, prisustvovao direktor Zavoda, koji je na početku sastanka upoznao članove Komisije sa zadacima, ciljevima i radom ove kantonalne Institucije. Prema izjavi, zaključak je da studenti Odsjeka za geografiju sa svojim znanjima i vještinama mogu ravnopravno konkurisati i obavljati sve radne zadatke u okviru djelatnosti ove Institucije.
- U okviru razgovora o Studijskim programima i inoviraju nastavnih planova i programa, Direktor Zavoda je ukazao na nekoliko vrlo važnih aspekata:
- 1) Uočeni i prisutni problem interpretacije sadržaja kod turističkog vođenja, sa posebnim naglaskom na vrlo redukovana znanja u aspektu interpretacije kulturno-historijskog naslijeđa;
 - 2) Sugestija koja proizilazi iz prethodnog je da bi Odsjek za geografiju obavezno morao imati koleginice koji bi tretirali savremena dostignuća u aspektima:
 - Turističko vođenje i animacija
 - Kulturno-historijsko naslijeđe u turizmu
 - Praktična nastava u oblasti kulturnog turizma
 - 3) Direktor Zavoda se u punom kapacitetu stavlja na raspolaganje u svim vidovima saradnje na stručnoj, naučnoj osnovi, kako u pogledu teorijskih sadržaja, tako i u aspektu realizacije praktičnog rada u toku nastavnog procesa
 - 4) Radi karaktera djelatnosti Zavoda, članovi Komisije su istakli da znanje i vještine studenata Odsjeka za geografiju koreliraju sa gotovo svim ciljevima koje pred sebe postavlja Ova Institucija; od geoinformatičkih i kartografskih znanja do edukacije i izrade različitih elaborata, projekata i studija, što bi u budućoj saradnji Zavodu obezbjedilo stručni i referentni kadar.

Zapisnik sačinio:

U Sarajevu; 14.02.2023.

R. Miroć

Prof. dr. Ranko Miroć

RECENZIJE

CURRICULUM

Please insert the name of the curriculum:
Studijski program Turizam - I ciklus studija

CURRICULUM REVIEW

Name of the reviewer: dr. sc. Simon Kerma, vanredni profesor

Institution: University of Primorska, Faculty of Tourism Studies - Turistica (UP FTŠ Turistica)

Mission

Misija studijskog programa Turizam (240 ECTS) za I ciklus studiranja jeste da se kroz moderno koncipiran, naučnoistraživački utemeljen, i sa potrebama privrede povezan studijski program, odgovori na izazove koji se nalaze pred globalnim i bosanskohercegovačkim privrednim i društvenim razvojem. Studijski program na ovaj način korespondira sa misijom i vizijom Univerziteta u Sarajevu i Prirodno-matematičkog fakulteta. U okviru ovog programa, studenti će steći specifičnu naobrazbu iz područja uravnoteženog odnosa znanja, vještina i kompetencija, a vezanih uz nove trendove u turizmu. U koncipiranju programskih sadržaja poseban naglasak se stavlja na razvijanje sposobnosti logičkog razmišljanja, interdisciplinarni pristup, rješavanje otvorenih problema ove grane djelatnosti (studija slučaja), primjenom teorijskih polazišta, važećih propisa, standarda i najbolje prakse, usklađenih sa globalnim smjernicama i zahtjevima u Bosni i Hercegovini.

Values

Vrijednost ovog studijskog programa je bazirana na savremenoj i prioritetnoj potrebi za novim znanjima i kompetencijama u oblasti turizma kao dinamične i globalizirane privredne grane. Važno utemeljenje za uspostavu ovog programa je i kreiranje intenzivnijih mehanizama povezivanja sa međunarodnim tržištem i okruženjem kao odgovor na potrebu jačanja ove oblasti na evropskom putu Bosne i Hercegovine, pri čemu se na ovaj način profilira intelektualno sposobna i društveno odgovorna akademska zajednica. Ovaj studijski program stavlja naglasak na povezivanje teorije i prakse kroz značajan obim sticanja praktičnih vještina i znanja. Obrazovanjem kvalitetnih kadrova u oblasti turizma, akademska zajednica Univerziteta u Sarajevu se profilira kao proaktivan, pouzdan, prepoznat, atraktivni partner i produktivni i kreativni član globalne, EU i regionalne akademske zajednice.

Quality Statements (Note: checkbox where appropriate)	Excellent	Very good	Good	Average	Poor	n/a
PART I - CURRICULUM DEVELOPMENT						
Are institutional goals translated into the academic programs of the institution?	☒	☐	☐	☐	☐	
Is program based on local and regional market needs?	☒	☐	☐	☐	☐	
Is the employability ensured through curriculum design and development?	☒	☐	☐	☐	☐	
Are global trends in higher education reflected in the curriculum?	☐	☒	☐	☐	☐	
Do individual courses focus on experiential learning including practical and work experience?	☒	☐	☐	☐	☐	
Are certain courses aiming to promote ethics, responsibility and sustainability?	☒	☐	☐	☐	☐	
PART II – ACADEMIC FLEXIBILITY						
Is there is the wide range of program options available to students concerning degrees and concentrations?	☐	☒	☐	☐	☐	
Is program available and adapted for international students (exchange and degree)?	☒	☐	☐	☐	☐	
Do interdisciplinary courses exist?	☒	☐	☐	☐	☐	
PART III - CURRICULUM DESIGN AND CONTENT						
How do you rate the sequence of the courses that students studied are in sequence to what students have studied in the previous semester?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the syllabus of the courses concerning the learning outcomes expected out of the course?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the allocation of the credits to the courses?	☐	☒	☐	☐	☐	
How do you rate the offering of the electives concerning their relevance to the specialization streams?	☐	☒	☐	☐	☐	
How do you rate the adequacy of the Text Books and reference books to the courses?	☐	☒	☐	☐	☐	
Rate the size of the syllabus regarding the load of the student.	☒	☐	☐	☐	☐	
Rate the courses regarding the sequence of offering considering whether the	☒	☐	☐	☐	☐	

preceding courses have been covered.						
How do you rate the loading of the courses in a semester?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the evaluation scheme designed for courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the objectives stated for courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate ILO (knowledge, skills, competencies) expected out of the courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the composition of the courses regarding discipline core, discipline elective, open elective, project etc.?	☒	☐	☐	☐	☐	

General opinion and recommendation:

Predloženi studijski program u cjelovitosti je vrlo temeljito napisan. Studijski program Turizam – I ciklus studija (240 ECTS) će omogućiti stjecanje novih znanja i vještina potrebnih za rad u sektoru turizma.

Na osnovu analize dostavljenog materijala i dodjeljenih ocjena, pozitivno ocjenjujem ovaj predloženi studijski program, te predlažem njegovu usvajanje i implementaciju.

Suggestions for improvements:

Cijeli studijski program je temeljito kreiran, istražen, uređen i prilagođen savremenim obrazovnim konceptima.

Obzirom da je predloženi studijski program Turizam – I ciklus studija na Odsjeka za geografiju Univerziteta u Sarajevu – Prirodno – matematičkog fakulteta ocijenjen pozitivno i da su predložene visoke ocjene, nemam prijedloga za poboljšanje.

Date: 07.02.2024.

Name (please print): Simon Kerma

Signature:

CURRICULUM

Please insert the name of the curriculum:
Studijski program Turizam - I ciklus studija

CURRICULUM REVIEW

Name of the reviewer: Dr. sc. Sabahudin Smajić, vanredni profesor

Institution: Department of Geography, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Tuzla

Mission

Misija predloženog studijskog programa Turizam (240 ECTS) za I ciklus studiranja je kreiranje društveno korisnih obrazovnih programa i podsticanje stvaranja novih rješenja i ideja kao oslonca održivog razvoja Bosne i Hercegovine temeljenog na znanju. Studijski program na ovaj način korespondira sa misijom Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta. Kroz moderno koncipiran, naučnoistraživački utemeljen, i sa potrebama privrede povezan studijski program, omogućiti će se obrazovanje visoko kvalifikovanih i cijenjenih stručnjaka sposobnih da odgovore zahtjevima dinamičnog okruženja i potrebama društveno-ekonomskog razvoja zajednice u kojoj djeluju. U koncipiranju programskih sadržaja poseban naglasak se stavlja na razvijanje interdisciplinarnog pristupa, rješavanje otvorenih problema ove grane djelatnosti (studija slučaja), primjenom teorijskih polazišta, važećih propisa, standarda i najbolje prakse, usklađenih sa globalnim smjernicama i zahtjevima u Bosni i Hercegovini. U okviru predloženog programa, studenti će steći specifičnu naobrazbu iz područja uravnoteženog odnosa znanja, vještina i kompetencija, a vezanih za nove trendove u turizmu.

Values

Ovaj studijski program stavlja naglasak na povezivanje teorije i prakse kroz značajan obim sticanja praktičnih vještina i znanja. Osnivanje studijskog programa Turizam - I ciklus studija, je bazirano na savremenoj i prioritetoj potrebi za novim znanjima i kompetencijama u oblasti turizma kao dinamične i strateški važne privredne grane u Bosni i Hercegovini. Vrijednost ovog studijskog programa je u kreiranju intenzivnijih mehanizama povezivanja sa međunarodnim tržištem kao odgovora na potrebu jačanja turističkog sektora i njegove integracije u evropske i globalne tokove. Na ovaj način, obrazovanjem kvalitetnih kadrova u oblasti turizma, doprinosi se profiliraju intelektualno sposobne i društveno odgovorne akademske zajednice čiji je nosilac Univerzitet u Sarajevu, kao proaktivan, pouzdan, i atraktivni partner i produktivni i kreativni član globalne, EU i regionalne akademske zajednice.

Quality Statements (Note: checkbox where appropriate)	Excellent	Very good	Good	Average	Poor	n/a
PART I - CURRICULUM DEVELOPMENT						
Are institutional goals translated into the academic programs of the institution?	☒	☐	☐	☐	☐	
Is program based on local and regional market needs?	☒	☐	☐	☐	☐	
Is the employability ensured through curriculum design and development?	☒	☐	☐	☐	☐	
Are global trends in higher education reflected in the curriculum?	☐	☒	☐	☐	☐	
Do individual courses focus on experiential learning including practical and work experience?	☒	☐	☐	☐	☐	
Are certain courses aiming to promote ethics, responsibility and sustainability?	☒	☐	☐	☐	☐	
PART II – ACADEMIC FLEXIBILITY						
Is there is the wide range of program options available to students concerning degrees and concentrations?	☐	☒	☐	☐	☐	
Is program available and adapted for international students (exchange and degree)?	☒	☐	☐	☐	☐	
Do interdisciplinary courses exist?	☒	☐	☐	☐	☐	
PART III - CURRICULUM DESIGN AND CONTENT						
How do you rate the sequence of the courses that students studied are in sequence to what students have studied in the previous semester?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the syllabus of the courses concerning the learning outcomes expected out of the course?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the allocation of the credits to the courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the offering of the electives concerning their relevance to the specialization streams?	☐	☒	☐	☐	☐	
How do you rate the adequacy of the Text Books and reference books to the courses?	☐	☒	☐	☐	☐	
Rate the size of the syllabus regarding the load of the student.	☐	☒	☐	☐	☐	
Rate the courses regarding the sequence of offering considering whether the preceding courses have been covered.	☒	☐	☐	☐	☐	

How do you rate the loading of the courses in a semester?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the evaluation scheme designed for courses?	☐	☒	☐	☐	☐	
How do you rate the objectives stated for courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate ILO (knowledge, skills, competencies) expected out of the courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the composition of the courses regarding discipline core, discipline elective, open elective, project etc.?	☒	☐	☐	☐	☐	

General opinion and recommendation:

Predloženi studijski program Turizam - I ciklus studija (240 ECTS) je generalno u cjelovitosti vrlo temeljito napisan i osmišljen. Studijski program će omogućiti studentima stjecanje novih znanja, kompetencija i vještina potrebnih za rad u sektoru turizma.

Na osnovu temeljite analize dostavljenog materijala i izjave o kvaliteti, pozitivno ocjenjujem ovaj predloženi studijski program, te sa zadovoljstvom predlažem njegovo usvajanje i implementaciju u daljoj proceduri.

Suggestions for improvements:

Cijeli studijski program je temeljito kreiran, istražen, uređen i prilagođen savremenim obrazovnim konceptima u visokoškolskom obrazovanju.

Obzirom na sve prethodno iznesene stavove, za predloženi studijski program Turizam - I ciklus studija na Odsjeka za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta, nemam prijedloga za poboljšanje.

Date: 07.02.2024.

Name (please print): Prof. dr. Sabahudin Smajić

Signature: _____

Form SP4

How do you rate the loading of the courses in a semester?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the evaluation scheme designed for courses?	☐	☒	☐	☐	☐	
How do you rate the objectives stated for courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate ILO (knowledge, skills, competencies) expected out of the courses?	☒	☐	☐	☐	☐	
How do you rate the composition of the courses regarding discipline core, discipline elective, open elective, project etc.?	☒	☐	☐	☐	☐	

General opinion and recommendation:

Predloženi studijski program Turizam - I ciklus studija (240 ECTS) je generalno u cjelovitosti vrlo temeljito napisan i osmišljen. Studijski program će omogućiti studentima stjecanje novih znanja, kompetencija i vještina potrebnih za rad u sektoru turizma.

Na osnovu temeljite analize dostavljenog materijala i izjave o kvaliteti, pozitivno ocjenjujem ovaj predloženi studijski program, te sa zadovoljstvom predlažem njegovo usvajanje i implementaciju u daljoj proceduri.

Suggestions for improvements:

Cijeli studijski program je temeljito kreiran, istražen, uređen i prilagođen savremenim obrazovnim konceptima u visokoškolskom obrazovanju.

Obzirom na sve prethodno iznesene stavove, za predloženi studijski program Turizam - I ciklus studija na Odsjeka za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta, nemam prijedloga za poboljšanje.

Date: 07.02.2024.

Name (please print): Prof. dr. Sabahudin Smajić

Signature: _____

DODATNA DOKUMENTACIJA

Broj: 01/06-145-3/2-2023
Sarajevo, 02.02.2023. godine

Na osnovu člana 69. Zakona o visokom obrazovanju («Službene novine Kantona Sarajevo», broj: 36/22) i člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a na prijedlog Vijeća Odsjeka za geografiju od 24.01.2023. godine, Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta na 52. elektronskoj sjednici održanoj 02.02.2023. godine, donosi

ODLUKU

I

Imenuje se Komisija za izradu elaborata o osnivanju studijskog programa na I (prvom), II (drugom) i III (trećem) ciklusu studija na Odsjeku za geografiju, smjer Turizam Univerziteta u Sarajevu – Prirodno-matematičkog fakulteta u sljedećem sastavu:

1. **prof. dr. Ranko Mirić**, predsjednik,
2. **prof.dr. Aida Korjenić**, član,
3. **prof.dr. Amra Čaušević**, član.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DEKAN FAKULTETA

prof. dr Nusret Drešković

Dostaviti:

- Dosije Vijeća
- Odsjek za geografiju
- Članovima Komisije
- Prodekan za nastavu i NiR
- a/a

Odbor za osiguranje kvaliteta
Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

PR		09-02-2024	
Datum prijave		09-02-2024	
Prejeto		Kontrola	
0165-224/2-2024			

Sarajevo, 07.02.2024.

Odbor za osiguranje kvaliteta Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta na sjednici održanoj 07.02.2024. godine, donio je sljedeće

MIŠLJENJE

Daje se pozitivno mišljenje na prijedlog Vijeća Odsjeka za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta za **osnivanje novih nastavnih planova i programa I (prvog), II (drugog) i III (trećeg) ciklusa studija za studijski program "Turizam"** na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta.

Obrazloženje:

Komisije za izradu elaborata o osnivanju studijskih programa na I (prvom), II (drugom) i III (trećem) ciklusu studija Odsjeka za geografiju na nastavnim smjerovima: „Turizam“ imenovane na 52. sjednici Vijeća Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta održanoj 02.02.2023. godine pripremile su elaborate, te su isti verificirani od strane Vijeća Odsjeka za geografiju.

Nastavni plan i program su temeljno usmjereni ka obrazovanju adekvatnog broja kvalificiranih kadrova kroz dodiplomsko obrazovanje, njihovo usavršavanje putem formalnog i neformalnog obrazovanja i sticanja teoretskih i praktičnih znanja tokom studija za rad u turizmu, ugostiteljstvu, hotelskoj industriji i javnom sektoru, kojima se kroz različite nastavne sadržaje nudi sagledavanje temeljnih znanja u ravnoteži sa znanjima i principima uravnoteženog društvenog razvoja.

Novi program studijskog smjera „Turizam“ na Prirodno-matematičkom fakultetu – Odsjeku za geografiju, koncipiran je sa svrhom da se ponude oni nastavni sadržaji, koji će studentima osigurati kvalitetnije komuniciranje sa turističkim tržištem i poslovnim okruženjem, te da se uspješno valorizira i osigura u poslovnom sistemu ili destinaciji za bolju kompetitivnu poziciju. Time se stiču osnovni preduvjeti za realizaciju osnovnih strateških smjernica i ciljeva za razvoj turizma, zadovoljavanje potrebe tržišta rada, koje evidentno zahtijeva sve veći broj stručnih i obrazovanih kadrova koji mogu adekvatno odgovoriti novim izazovima u turističkom sektoru.

Osnovna načela doktorskog studija „Turizam“ su naučno istraživanje i učenje kroz istraživanje, unapređenje naučnog i stručnog rada, inovativnost, primjena najviših međunarodnih akademskih i naučnih standarda i međunarodnih standarda kvaliteta, transparentnosti kao i međunarodna konkurentnost.

Navedeni prijedlog je usklađen sa Standardima i normativima za visoko obrazovanje, te Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Predsjedavajuća
Odbora za osiguranje kvaliteta

Prof. dr. Danijela Vidic

Broj: 01/06-223,224/2-2024
Sarajevo, 08.02.2024. godine

Na osnovu člana 69. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22) i člana 111. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u skladu sa članom 16. Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, te na prijedlog Vijeća Odsjeka za geografiju od 31.01.2024. godine, Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta na 67. sjednici održanoj dana 08.02.2024. godine, donijelo je sljedeću

ODLUKU

I

Utvrđuje se prijedlog osnivanja novih nastavnih planova i programa I (prvog), II (drugog) i III (trećeg) ciklusa studija za studijski program „Turizam“ i studijski program „Zaštita životne sredine“ na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta, koji po tom osnovu čini sastavni dio ove Odluke.

II

Prijedlozi novih nastavnih planova i programa iz tačke I ove Odluke su sastavni dio iste.

III

Odluka se dostavlja Univerzitetu u Sarajevu na nadležno postupanje.

Obrazloženje

Komisije za izradu elaborata o osnivanju studijskih programa na I (prvom), II (drugom) i III (trećem) ciklusu studija Odsjeka za geografiju na nastavnim smjerovima: „Turizam“ i „Zaštita životne sredine“ imenovane na 52. sjednici Vijeća Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta održanoj 02.02.2023. godine pripremile su elaborate, te su isti verificirani od strane Vijeća Odsjeka za geografiju.

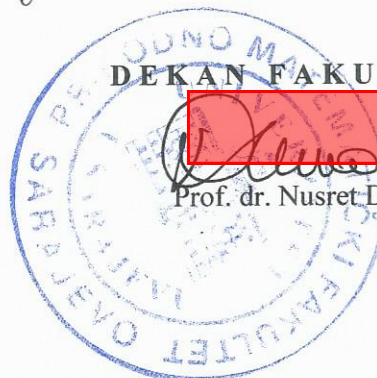
Vijeće Fakulteta podržalo je prijedlog osnivanja novih nastavnih planova i programa na Odsjeku za geografiju, te se donesena Odluka o osnivanju novih nastavnih planova i programa I (prvog), II (drugog) i III (trećeg) ciklusa studija za studijski program „Turizam“ i studijski program „Zaštita životne sredine“ na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta u skladu sa odredbom člana 16. Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, dostavlja Univerzitetu u Sarajevu na dalje postupanje.

Sekretar Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta potvrđuje da je prijedlog Odluke u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima na snazi, te da je Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta nadležno za donošenje iste shodno članu 69. Zakona o visokom obrazovanju ("Sl. novine KS", broj: 36/22). *JV*

Akt obradio: Jasmina Mujkić, dipl.iur. *Jasmina Mujkić*

Akt kontrolisao: *Jasmina Hasanbegović* Jasmina Hasanbegović, dipl.iur.

Akt odobrio: prof. dr. Elvedin Hasović *Elvedin Hasović*

DEKAN FAKULTETA

Nusret Drešković
Prof. dr. Nusret Drešković

Dostaviti:

- Služba za nastavu Univerziteta u Sarajevu
- Studentska služba
- Odsjek za geografiju
- Dosije Vijeća
- a/a